karl may

DE PE TRON LA EŞAFOD

EDITURA PALLAS

Consilier editorial
NICULAE GHERAN

KARL MAY
BENITO JUAREZ

KARL MAY

Opere — 3

BENITO JUAREZ

din ciclul

„De pe tron la eşafod”

***

Roman

EDITURA PALLAS

Bucureşti, 1994

Copertă de
SERGIU GEORGESCU
Tehnoredactare de
CRISTINA GHERAN

ISBN 973-96430-0-0
973-96430-3-5

CUPRINS

1. În Harar

Ani după ani treceau şi nimeni nu mai aflase ceva despre cei dispăruţi. Părea că i-a înghiţit pământul. Când văzură că toate cercetările rămăseseră zadarnice, îşi închipuiră că au murit şi durerea lor fu nemărginită. Dar timpul alină durerea şi, deşi cu tristeţea în suflet, vorbeau de ei ca de făpturi dragi, pierdute pentru totdeauna, în adâncul inimii lor poate mai licărea încă o scânteie de speranţă, căci inima omului nu încetează să spere până în ultima clipă a vieţii. Mai trecuseră încă nouă ani — eram în 1866 — de când bătrânul Arbellez venise să-şi spună păsul lui Juarez, de când povestea noastră părea să-şi depene mai departe firul.

Pe coasta de apus a Golfului Aden, care leagă Marea Roşie cu Oceanul Indian, se află o ţară care alcătuieşte multvestitul Dorado. Cei mai îndrăzneţi exploratori încercaseră zadarnic să-l exploreze, când, în anul 1866, un singur om, ofiţerul englez Richard Burton, a reuşit să înainteze până acolo şi să aducă în Europa câteva comunicări importante despre acest ţinut inaccesibil până atunci.

Drept e că au mai fost şi alţi străini, europeni chiar, care au pătruns în Harar — aşa se numeşte ţara —, dar nici unul nu s-a mai întors, căci au fost făcuţi sclavi şi li s-a pierdut urma. Cu toată campania statului britanic — în special a lordului Wilberforce, care a alcătuit o Ligă a Naţiunilor pentru combaterea negoţului de sclavi — acest negoţ se făcea pe scară foarte întinsă. Vapoarele de război ale tuturor ţărilor aveau nu numai dreptul, ci şi datoria de a pune mâna pe orice vas cu sclavi, să-i elibereze pe prizonieri şi să spânzure tot echipajul, începând cu comandantul şi sfârşind cu cel din urmă marinar. Totuşi aceste măsuri atât de drastice n-au împiedicat ca negoţul cu carne omenească să meargă mai

departe. Chiar şi în mijlocul secolului al XIX-lea se aflau, la Constantinopol, case în care se vindeau amatorilor oameni de toate rasele. Cea mai productivă dintre vânătorile de sclavi se făcea în ţinuturile de pe malul Nilului şi acelea din apropierea Mării Roşii, ca şi pe coasta de răsărit a Africii. În aceasta din urmă se află şi Harar.

Harar nu se află chiar în imediata apropiere a coastei. Ajungi acolo pornind de la portul Zeyla sau Berbera, şi trecând prin ţara somalezilor. Locuitorii acestei ţări sunt cei mai frumoşi reprezentanţi ai rasei negre. Sunt mândri şi războinici pricepuţi, trăiesc într-o veşnică duşmănie cu vecinii lor, aşa încât drumul dintre Harar şi coastă e cât se poate de primejdios. Din această cauză rareori a reuşit vreun nenorocit de sclav să fugă din Harar şi să ajungă până la coasta salvatoare.

Prin pustiul ţinutului somalezilor care duce spre ţara fără ieşire la mare, înainta cu greu sub suliţele de foc ale soarelui în apus o caravană. Caravana era alcătuită din cămile încărcate cu poveri şi oameni pârliţi de arşiţă, toţi bine înarmaţi.

Armele lor nu erau cele obişnuite, ci flinte cu fitil, măciuci din lemn de tec şi abanos, săgeţi otrăvite şi cuţite lungi cu tăişul ascuţit. Cămilele erau legate între ele una de coada celeilalte. Toate aveau în spinare poveri grele, în afară de aceea din cap, pe care se afla un fel de baldachin; sub perdelele baldachinului, ascunsă de ochii tuturor, se afla o femeie. Alături de cămilă călărea, pe un catâr alb şi voinic, un bărbat care părea să fie conducătorul caravanei. Individul purta o manta albă de beduin şi un turban de aceeaşi culoare. Armele lui, la fel cu ale celorlalţi, aveau însă plăsele de argint. Ochii lui cu privirea sfredelitoare cercetau zarea. Îşi struni catârul şi zise întorcându-se spre unul din oamenii săi:

— Otman, vezi tu văgăuna din faţa ta?

— Da, stăpâne, o văd, răspunse omul cu adânc respect.

— Socot să poposim acolo peste noapte. Tu ai fost de mai multe ori cu mine la Harar. Îţi mai aduci aminte de sultan?

— Cum să nu, stăpâne emir.

— Bine. Din văgăună nu mai e mult până la satul Elaoda şi de aici nu mai e decât un ceas de drum până la reşedinţa sultanului. Dezleagă-ţi cămila şi ia-o înainte, ca să-i veseşti sultanului că mâine dimineaţă voi veni să-i vorbesc.

Omul se supuse.

— Să-i spun sultanului ce marfă îi aducem? întrebă el pe şoptite arătând spre baldachin.

— Spune-i că-i aducem şaluri şi mătăsuri, cositor, foi de aramă, cuţite, pulbere, zahăr şi hârtie ca să ne dea în schimb tutun, fildeş, uni şi şofran, dar să nu-i pomeneşti nimic de fată.

— Să iau cu mine peşcheşul?

— Nu. Sultanul e un nesătul. Dacă îl dau de pe acum mai cere şi alte daruri.

Otman zori cămila la drum, care porni în goană, şi caravana se îndreptă spre văgăună. Ajunşi la locul de popas, lăsară cămilele să se odihnească iar oamenii se apucară să dea jos baldachinul. Emirul luă câteva smochine, umplu o cană cu apă dintr-un burduf, se apropie de baldachin şi întrebă, dând puţin perdeaua la o parte:

— Ţi-e foame?

Nu-i răspunse nimeni, dar o mână albă şi fină se întinse şi luă smochinele.

— *Allah* e mare şi puternic, dar eu sunt un zăpăcit. Uit mereu că nu ştie limba noastră, mormăi el.

Aşteptă până când străina goli cana cu apă, o luă în primire şi se întoarse la locul lui. La un semn pe care-l făcu, oamenii înconjurară lagărul cu armele în mână, gata să împiedice vreun atac neaşteptat sau fuga prizonierei. În curând totul se linişti şi tăcerea puse stăpânire pe lagăr.

În vremea aceasta Otman ajunsese de mult în sat. Îl

străbătuse în fugă şi se opri la porţile oraşului, care se închid la asfinţitul soarelui. Otman bătu de câteva ori în poartă şi aşteptă cam mult până să vină paznicul.

— Cine eşti? întrebă acesta din dosul porţii.

— Un sol trimis la sultanul Ahmed Ben Abubekr, răspunse el.

— Cum te cheamă?

— Hagi Otman Ben Mehmed Ibn Hulam e numele meu.

— Din ce trib faci parte?

— Sunt un liber somalez, răspunse el cu trufie.

Locuitorii Hararului îi dispreţuiesc pe somalezi, fără motiv de altfel, de aceea paznicul răspunse:

— Sultanul nu îngăduie să las un somalez să intre în oraş şi mă aşteaptă o grea pedeapsă dacă ar afla că i-am călcat porunca.

— Pedeapsa te aşteaptă cu siguranţă dacă nu te duci numaidecât să-i spui că a venit un trimis al emirului Arafat.

Paznicul se cam fâstâci. Ştia că emirul somalez Arafat e şeful caravanei de comerţ cu care sultanul făcea afaceri bune, de aceea răspunse:

— Arafat zici? Bine. O să las pe cineva la poartă şi mă duc eu însumi să-i spun.

Otman coborî de pe cămilă şi aşteptă la poartă, în vreme ce paznicul se duse la palat ca s-anunţe sultanului sosirea caravanei.

Cuvântul „palat” e în cazul de faţă cam exagerat. Vestitul oraş, atât de temut, îl puteai străbate într-o jumătate de ceas; casele erau nişte şure dărăpănate iar palatul o cocioabă. Lângă el se afla un fel de şopron închis în care se auzeau zi şi noapte lanţuri zuruind. Aceasta era închisoarea oraşului, cu beciuri adânci şi umede unde nu pătrundea niciodată vreo rază de soare. Vai şi-amar de nenorocitul osândit să-şi petreacă acolo zilele!

Tronul atotputernicului sultan, stăpân pe viaţa şi pe

moartea supuşilor săi, era o bancă de lemn, ca acelea care se găsesc în casele cele mai sărace la ţară. Aci şedea turceşte, fie că se gândea la treburile statului, fie că primea audienţele — audienţe în care solicitatorii tremurau ca varga —, căci o toană de-a stăpânului lor îi putea duce de-a dreptul la moarte sau la închisoare.

Ca şi în celelalte zile, sultanul ţinea sfat cu vizirul şi sfetnicii săi. În fundul încăperii stăteau ghemuiţi pe jos o grămadă de făpturi ferecate în lanţuri. Erau sclavii şi prizonierii. Sultanului îi plăcea să-şi împodobească sala tronului cu astfel de nenorociţi ca un însemn al atotputerniciei sale. Puţin mai la o parte, cu lanţuri de mâini şi de picioare, stătea un bărbat înalt şi slab, adus de spate, încovoiat mai mult de chinuri şi suferinţe decât de ani. Privirea lui stinsă şi paloarea obrajilor dovedeau că omul răbdase de foame vreme îndelungată. Nu mai avea pe trup altă îmbrăcăminte decât o cămaşă, şi aceea zdrenţuită.

Părea că omul sfârşise tocmai atunci de vorbit, căci ochii tuturor erau îndreptaţi spre el. Căutătura pe care i-o aruncă sultanul fu rea şi dispreţuitoare când îi zise cu asprime:

— Minţi, câine! Cum poate fi un stăpân creştin mai mare şi mai puternic decât un dreptcredincios de-al Profetului? Ce sunt toţi împăraţii şi regii voştri pe lângă mine, sultanul din Harar!

Ochii sclavului scăpărară.

— Eu n-am fost nici rege nici împărat, am fost însă unul din cei mai de seamă oameni din ţara mea şi de o mie de ori mai bogat şi mai fericit decât eşti tu, răspunse el mândru.

Sultanul întinse răsfirat cele zece degete ale mâinilor; dintr-un ungher apăru îndată un individ, ridică băţul greu de bambus şi-i dădu sclavului cele zece lovituri poruncite de sultan. Sclavul nici nu clipi; părea să fie deprins cu ele şi nu-l mai dureau.

— Îţi retragi cuvintele? se răsti la el sultanul.

— Nu.

Sultanul porunci să i se mai dea încă zece lovituri, apoi strigă înfuriat:

— O să-ţi arăt eu ţie ce puternic sunt, câine de ghiaur. Ţi-am poruncit să-l cinsteşti pe Profet, dar nu ai dat ascultare poruncilor mele. Astăzi îţi poruncesc pentru cea din urmă oară. Vrei ori nu, vierme?

— Niciodată! răspunse bătrânul cu tărie. Mi-ai răpit libertatea, îmi poţi lua şi viaţa, dar nu şi credinţa mea! Prin asta vrei să-ţi arăţi tu puterea? Te înşeli amarnic, crede-mă...

— O să pun să te închidă în temniţa cea mai adâncă! zbieră sultanul scos din fire.

— N-ai decât! Îmi doresc de mult moartea, ca să scap de suferinţele pe care le-am îndurat până acum şi să-mi găsesc odihna de veci, oftă bătrânul cu resemnare.

— Bine. Luaţi-l de-aci şi băgaţi-l în beciul cel mai adânc! porunci sultanul slujitorilor săi.

Nenorocitul fu târât afară şi dus la închisoare. Când deschiseră uşa, îi izbi în faţă un miros greu şi se auzi zăngănit de lanţuri şi gemete. Din pricina întunericului nu putu vedea nimic. Îl traseră într-un ungher şi dădură la o parte un bolovan mare, apoi îl împinseră în hrubă, pe când unul din călăi îi zise râzând:

— Aci ţi-e locul, câine de creştin! Peste două zile n-o să mai fie decât oasele de tine.

Bătrânul se prăbuşi într-o groapă adâncă, de două ori mai lungă decât el şi se izbi cu capul atât de tare de perete, încât îl podidi sângele.

Aproape imediat se simţi muşcat de picioare cu furie de nişte şobolani cât pisicile de mari.

— Doamne, Doamne, nu mă lăsa să mor mâncat de viu de lighioanele astea scârboase! se rugă el.

Începu apoi să se lupte cu şobolanii; apuca pe care-i nimerea şi-l sugruma, dar degeaba, şobolanii sporeau şi

muşcăturile erau din ce în ce mai îngrozitoare. Groapa era adâncă de vreo trei metri şi jumătate şi lată de cel puţin un metru. Bătrânul se rezemă cu spatele de unul din pereţi, iar cu picioarele de cel din faţă, încercând să se ridice astfel de la pământ ca să nu-l ajungă lighioanele, în clipa aceea o piatră se desprinse din perete şi se rostogoli la pământ. Un chiţăit repetat îi dădu să înţeleagă că piatra lovise în grămada de şobolani.

— Slavă ţie Doamne! strigă el, am în sfârşit o armă cu care să mă apăr!

Se lăsă iar jos la pământ şi începu să izbească cu piatra în şobolani, şi cu toate durerile pe care i le dădeau muşcăturile, reuşi să omoare toţi şobolanii. Pipăind apoi cu mâinile împrejur, dădu de o ţeastă omenească.

— Iată ce mă aşteaptă şi pe mine! murmură el îngrozit. Doamne, Dumnezeule! Cu ce ţi-am greşit ca să mă pedepseşti atât de aspru...! strigă nenorocitul cu lacrimi în ochi. Blestemat fie Cortejo! Blestemat fie Landola care m-a adus în starea asta!

Deodată auzi un glas deasupra capului:

— Landola? Da, da, blestemat fie în vecii vecilor!

Glasul era atât de groaznic, încât bătrânul se cutremură.

— Ce-i asta? Şi cine eşti tu care vorbeşti limba ţării mele? întrebă bătrânul.

— Spune mai întâi cine eşti tu, străinule, care ai năruit o bucată din peretele închisorii mele, răspunse glasul.

— Sunt spaniol din Mexic, contele Fernando de Rodriganda.

— Santa Madonna! Contele Fernando, fratele contelui Manuel de Rodriganda din Spania?

— Cum? Ce-ai spus? Îl cunoşti pe fratele meu Manuel?

— Cum să nu-l cunosc? Doar am fost şi eu când... Dar ia stai, poate că nici nu eşti don Fernando... Acesta e mort de mult...

— Eu îţi spun că nu e mort, ci dat numai drept mort. În realitate a fost răpit de Landola şi vândut ca sclav aci, în Harar.

— Ceea ce-mi spui dumneata, senior, mi se pare o poveste, şi nici nu-mi vine să cred, deşi, dacă stau să mă gândesc mai bine... Nu l-au adus şi pe don Manuel în stare... ? Dar lasă, că o să-ţi spun eu mai târziu. Vin acum, îndată. Poate că reuşesc cu ajutorul dumnitale să mai dau o piatră la o parte şi să măresc gaura, ca să trec dincolo.

— Bine, o să te ajut, răspunse bătrânul, şi în curând putură da jos încă un bolovan, făcând o deschizătură cât să treacă un om.

— Dar dacă ne vor găsi împreună? întrebă cu teamă contele.

— Fii fără grijă. Au de gând să ne lase să murim de foame sau mâncaţi de şobolani. Şi chiar dacă s-ar întâmpla să vină careva, e destul de întuneric ca să mă pot furişa în gaura mea.

Necunoscutul se lăsă jos prin deschizătură şi se pomeni, din pricina strâmtorii, aproape nas în nas cu bătrânul. Acesta, de bucurie că a găsit în sfârşit un om care îi cunoştea limba, îl strânse la piept ca pe un vechi prieten. Celălalt, tot atât de bucuros de întâmplare, îi apucă amândouă mâinile şi i le strânse cu putere zicând:

— O, don Fernando, nici nu-ţi închipui ce fericit sunt că am găsit după atâta amar de vreme un conaţional de-al meu! Trebuie să ştii că eu sunt din Manreza.

— Din Manreza? Atât de aproape de Rodriganda? întrebă bătrânul nevenindu-i să creadă.

— Da. Eu sunt un om de rând şi mă cheamă Mindrello. O, domnule, multe am să-ţi povestesc! Dar spune-mi mai întâi, e mult de când ai plecat din Mexic?

— Mult, mult de tot, dragul meu. Mi-a fost cu neputinţă să ţin socoteala zilelor, săptămânilor, lunilor care s-au scurs de-

atunci, dar cred să fie vreo optsprezece ani.

— Sfinte Dumnezeule! Aşadar nu ştii că fratele dumitale, don Manuel, a fost declarat mort?

— Nu. Când s-a întâmplat asta?

— Acum şaptesprezece ani.

— Zici că a fost dat drept mort. Să fi murit el într-adevăr? Dacă stau să mă gândesc ce mi s-a întâmplat mie, îmi vine să cred că sunt oameni care au interes să dispărem şi eu şi el.

— Crezi? Crezi una ca asta? întrebă Mindrello repede. Şi eu sunt convins că aşa trebuie să fie. Dar ia spune-mi, te rog, ce s-a întâmplat cu dumneata?

— O să-ţi spun mai târziu, răspunse contele cu prudenţă. Acum te-aş ruga să-mi povesteşti ce ştii despre ai mei şi cum de-ai ajuns aici.

— Despre ai dumnitale, senior, ştiu că don Manuel e socotit mort şi că don Alfonso şi-a luat în primire moştenirea.

— Ah! exclamă bătrânul mirat, aducându-şi aminte de al doilea testament, pe care i-l dăduse Mariei Hermoyes şi pe care îl pusese apoi, după ce i-l luase îndărăt, în sertarul biroului său. Aşadar testamentul prin care Alfonso fusese dezmoştenit nu se găsise sau fusese ascuns, şi nemernicul era acum conte de Rodriganda...

— Alfonso e conte? Şi cum se poartă cu oamenii de pe moşiile lui?

— Ca un tiran. Toată lumea îl urăşte, dar se teme de el. Se şuşotesc multe pe socoteala lui.

— Ce anume?

— De, ştiu eu dacă e bine să-ţi spun...

— Vorbeşte fără sfială, dragul meu.

— Umblă zvonul că Alfonso n-ar fi cu adevărat conte de Rodriganda.

— Ce-i face să creadă una ca asta?

— Ştiu şi eu? Lumea vorbeşte... De altminteri, din pricină că sunt unul din aceia care ar putea să întărească zvonul am

ajuns eu aici, oftă Mindrello cu ciudă.

— Povesteşte, povesteşte mai repede, îl zori bătrânul.

Atunci spaniolul începu să-i spună contelui tot ce se petrecuse la Rodriganda; venirea doctorului Sternau, intervenţia lui îndrăzneaţă în boala lui don Manuel şi căsătoria lui cu Roseta la moşia căpitanului Rodenstein în Germania.

— Cu banii pe care i-am primit pentru ajutorul pe care l-am dat la descoperirea locului unde se afla contele, m-am întors acasă om bogat, urmă Mindrello. Spre nenorocirea mea! oftă el. Nemernicii au aflat prin spionii lor de amestecul meu, vărsându-şi necazul pe mine. De don Manuel nu aveau acum de ce să se teamă până când Sternau nu va fi descoperit pe adevăratul Alfonso, dar le era frică să nu-i dau eu de gol.

Într-una din zile am primit de la un tovarăş de-al meu — trebuie să ştii că făceam uneori pe contrabandistul — un bileţel ca să vin la locul nostru de întâlnire. Cunoşteam bine scrisul şi n-am bănuit nimic. La ceasul hotărât m-am dus, dar nu ca să mă înţeleg cu el pentru vreo lovitură, ci ca să-i spun că mă las de meserie. Cum am ajuns însă acolo, m-am pomenit doborât de patru indivizi care m-au legat, mi-au pus un căluş în gură, m-au vârât într-un sac şi m-au luat cu ei. Când, târziu după aceea, m-au scos din sac, mă aflam într-o încăpere strâmtă şi întunecoasă de care se izbeau valurile. Eram pe un vapor. De-abia când vasul a ajuns în larg mi-au îngăduit să ies pe punte ca să respir aer curat. M-au dus apoi în faţa căpitanului. Era acel Landola despre care vorbeai adineauri. Nemernicul mi-a spus râzând batjocoritor că sunt persoane care au tot interesul să se descotorosească de mine şi că de aceea trebuie să mă fac marinar şi să mă supun oricăror porunci, altfel voi fi ucis. N-a trecut mult şi am înţeles că Landola e un pirat şi că face negoţ cu sclavi. Închipuie-ţi spaima mea când mi-am dat seama pe ce mâini am ajuns. M-am împotrivit, m-am zbătut, dar m-au bătut, m-au închis iar şi

m-au lăsat să mor de foame. Văzând că totul e în zadar şi că nu vreau să fiu părtaş la mârşăviile lor, Landola s-a hotărât să mă pedepsească şi să mă vândă ca sclav. Navigam pe-atunci pe coasta de răsărit a Africii. Ancoră vasul la Garad şi coborî pe uscat. În curând au venit să mă ia; mă vânduse într-adevăr. Negustorul de sclavi, o fiară nu om, mă puse în lanţuri şi mă târî cu el la Dolio, unde mă vându altuia. Şi aşa am trecut din mână-n mână. Stăpânul din urmă era un prinţ negru, un om de-o cruzime înspăimântătoare. Ce-am pătimit nu se poate închipui. Mă punea să muncesc cât trei şi tot ce poate fi mai murdar şi mai scârbos. Mă băteau şi mă lăsau flămând zile întregi, dar am îndurat totul cu răbdare. S-a întâmplat însă să moară stăpânul meu, şi fiindcă moştenitorul lui n-a vrut să mă mai ţină, m-a vândut unui om din Harar care m-a adus peşcheş sultanului său. Aşa am ajuns aici.

— De mult?

— Nu, de două săptămâni.

— A, de aceea nu te-am văzut eu până acum. Am fost trimis trei săptămâni să lucrez pe o plantaţie de cafea a sultanului. Dar ce-ai făcut de te-au băgat aci?

— Cum am venit mi-au cerut să mă fac mahomedan.

— Ca şi mie, dar m-am împotrivit mereu.

— Şi eu la fel. M-au pus la chinuri, şi dacă au văzut că e degeaba, m-au aruncat în închisoare. Ţi-am spus acum toată povestea mea, senior, încheie Mindrello oftând.

Contele căzu pe gânduri. Acum înţelegea multe lucruri pe care nu şi le explicase până atunci.

Dacă împrejurarea de faţă era un semn al providenţei, putea să spere că robia şi suferinţele îndurate de el atât amar de ani vor lua odată sfârşit. Fără să-şi dea seama, îşi împreună mâinile, căzu în genunchi şi începu să se roage fierbinte.

Multă vreme tăcură amândoi, apoi fostul contrabandist zise cu smerenie:

— Să nu ne lăsăm doborâţi, senior, şi să ne încredem în Dumnezeu, care e bun şi milostiv şi o să ne ajute. Trebuie însă să facem şi noi ceva.

— Bine zici, răspunse bătrânul ridicându-se de jos. Să chibzuim cu sânge rece cum am putea ieşi de aici.

După ce chibzuiră multă vreme, ajunseră la convingerea că singura posibilitate de fugă era închisoarea lui Mindrello.

— Ce-ar fi să încercăm chiar acum? întrebă contrabandistul.

— E prea târziu, dragul meu. Nu mai e mult până la ziuă şi au să descopere fuga noastră până a nu avea noi timp să ne îndepărtăm. Dacă ne prind, suntem pierduţi.

— Bine, don Fernando, fie şi-aşa. Ar trebui însă să încercăm să vedem dacă bolovanul care astupă celula mea nu se poate da lesne la o parte.

— Bine zici. Ar fi mijlocul cel mai bun de fugă. Dacă nu, trebuie să găsim altă cale.

— Atunci hai să mergem în celula mea. Stai s-o iau eu înainte.

Se căţărară pe zid cum fac coşarii, şi trecură în închisoarea lui Mindrello, care era aidoma cu cea a contelui.

Acesta se sprijini în picioare şi reuşi să ajungă sus, unde era bolovanul; contele făcu la fel.

— Acum să-ncercăm, zise fostul contrabandist.

Ceea ce vroiau ei era lesne de făcut. Din câteva opinteli lespedea se clinti şi o împinseră la o parte. Deasupra lor cerul scânteia de stele.

— Slavă Ţie, Doamne! zise bătrânul, mai respirăm şi noi puţin aer curat! Cunoşti după stele cât e ceasul? îl întrebă el apoi pe Mindrello.

— Da, trebuie să fie miezul nopţii.

— E prea târziu ca să fugim. Ce linişte-i în jurul nostru! Oraşul doarme. Colo, la hagi Amandam, stau îngrămădiţi sacii cu smochine care i-au sosit astăzi, îi văd prin întuneric.

— Saci cu smochine? întrebă spaniolul cu bucurie. Ah, de-aş putea avea şi eu câteva... N-am mâncat încă nimic pe ziua de azi.

— Ar fi cam nechibzuit din partea noastră să ne ducem până acolo, dar mă gândesc că ne trebuie puteri pentru ziua de mâine. Pe mine mă chinuie setea mai grozav decât foamea şi ştiu că se mai află acolo şi un burduf mare cu apă. Ce zici, Mindrello, ne încercăm norocul?

— De ce nu! N-are cine să ne vadă.

— Bine. Dăm bolovanul de tot la o parte şi ne târâm pe brânci ca să fim siguri că nu ne simte careva.

— Stai să-mi iau mai întâi cuţitul.

— Ah, ai un cuţit?

— Da. Am făcut ce-am făcut şi am pus mâna pe unul.

Mindrello se duse să-şi ia cuţitul, apoi se apucară să împingă încet bolovanul până ce-şi făcură loc. Se întinseră apoi la pământ şi începură să se târască spre casa unde ştiau că sunt sacii cu smochine şi burduful despre care vorbise contele.

Când ajunseră acolo, acesta vru să bea puţină apă, dar Mindrello îl opri.

— Nu acum, senior, îi zise el apucându-l de braţ.

— De ce să nu beau? întrebă bătrânul mirat.

— Fiindcă o să ne prindă bine mai târziu. Eu sunt de părere să luăm burduful cu noi.

— Are să bage de seamă hangiul.

— Ei şi? replică Mindrello cu nepăsare luând un sac cu smochine în spinare şi zicând contelui: ia şi dumneata burduful, senior, pe urmă o să facem un chef în toată legea în gaura noastră.

Îşi duseră proviziile în celule, apoi contrabandistul îl întrebă pe conte dacă n-ar fi bine să rămână împreună până a doua seară.

— Nu sunt de părere, răspunse bătrânul. S-ar putea să

vină careva să caute pe vreunul din noi şi să ne găsească la un loc. Eu mă duc în celula mea, şi să astupăm gaura la loc ca să nu se bage de seamă.

2. Vândută ca sclavă

În vreme ce Otman, trimisul emirului, aştepta la porţile oraşului până să vină paznicul cu răspunsul sultanului, acesta tocmai sfârşise judecata şi osânda contelui Fernando. Chipul sultanului era întunecat şi ochii îi fulgerau de mânie. Cine-l cunoştea ştia că în astfel de momente era o primejdie să te apropii de el.

— Ce vrei la ora asta târzie? îl întrebă el cu glas tunător.

Paznicul se aruncă la pământ, ridică puţin capul şi răspunse:

— A venit un sol, stăpâne, care aşteaptă la porţile oraşului să-l las înăuntru.

— De la cine?

— De la emirul Arafat.

— A, a sosit, în sfârşit! M-a lăsat s-aştept cam mult, şi-o să-i arăt eu lui! Din ce neam e omul trimis de el?

— E un somalez, stăpâne.

— Un somalez? Şi-ndrăzneşti tu, câine, să mă tulburi atât de târziu pentru un somalez. Ia dă-te mai încoa!

Paznicul se târî tremurând până la picioarele sultanului.

— Ridică-te în genunchi şi întoarce capul.

Nenorocitul ştia ce-l aşteaptă. Stăpânitorul Hararului avea obiceiul să-i pedepsească într-un fel foarte barbar pe cei care îi trezeau mânia: repezea iataganul lui ascuţit în ceafa nenorocitului. Dacă tăişul nimerea, îi reteza dintr-odată grumazul, dacă nu, îi făcea o rană atât de adâncă, încât cu greu se vindeca.

De astă dată iataganul nimeri şi omul se prăbuşi la pământ cu capul aproape desprins de trup.

— Aşa au să păţească toţi aceia care nu vor da ascultare stăpânului lor! strigă sultanul. Apoi întorcându-se spre călăul care-l dusese pe bătrânul conte Fernando, îl întrebă:

— L-ai dus pe sclav unde ţi-am poruncit?

— Da, stăpâne. Nu mai iese el viu de acolo, răspunse călăul.

— Bine. Eşti o slugă supusă şi ascultătoare şi o să te răsplătesc chiar acum îndată. Te numesc paznic al porţilor. Du-te şi spune-i câinelui de somalez să se întoarcă la stăpânul lui şi să-i spună că-l aştept mâine dimineaţă la două ceasuri după răsăritul soarelui.

— Şi când o veni emirul cu darurile să-l las să intre în oraş, stăpâne?

— Nu. O să creadă că de-abia îl aştept. Să-l laşi să stea măcar un ceas în faţa porţii. Nici n-ar merita, câinele, să-l las să intre în oraşul meu.

Călăul, ridicat acum la rangul de paznic, se întoarse să-i spună lui Otman că nu-i îngăduie sultanul să intre în oraş.

— Pentru ce? întrebă el mirat.

— Fiindcă sultanul nostru îi dispreţuieşte pe câinii de somalezi. A retezat cu mâna lui capul paznicului care a cutezat să-i ceară cheia ca să te lase să intri. Eu sunt acum paznic în locul lui.

— Zici să mă întorc la stăpânul meu şi că sultanul nu-i suferă pe somalezi? Eu n-am stăpân cum aveţi voi. Noi, somalezii, suntem oameni liberi şi nu ne supunem nimănui! Ne dispreţuieşte, zici, dar marfa noastră o cumpără. Noi vă dispreţuim pe voi, nu voi pe noi. Allah să te pedepsească pentru cuvintele tale, robul călăului vostru! striga Otman încălecând pe cămilă şi pornind în goană.

A doua zi dimineaţa, la două ceasuri după răsăritul soarelui, veni un om trimis de sultan la porţile oraşului ca să-l întrebe pe paznic dacă a sosit caravana.

— Nu încă, răspunse paznicul.

— Bine, să vii numaidecât la sultan. Paznicul se îngălbeni. Se temea de ceea ce-l aşteaptă dar trebuia să se supună.

Îl găsi pe sultan înconjurat de vizirii lui.

— A sosit emirul Arafat cu peşcheşul? îl întrebă el pe paznic.

— Nu încă, stăpâne.

— Pentru ce întârzie, câinele? Nu i-ai spus somalezului că-l aştept la două ceasuri după răsăritul soarelui?

— N-am avut când, stăpâne, răspunse omul tremurând ca varga.

— Cum, câine, şi fecior de câine! răcni sultanul înfuriat.

— Fiindcă n-a stat să asculte şi a pornit în goană.

— Şi din pricina ta să stau eu s-aştept, nenorocitule? De asta te-am făcut eu paznic la porţile oraşului meu? Allah e mare şi drept! Fiecare om trebuie să-şi primească răsplata. Multe vieţi ai răpus tu fiind călău, acum o să ţi-o răpun eu pe-a ta. Ia vino-ncoa!

Scena din ajun se repetă şi, într-o clipă, omul zăcea la pământ cu capul retezat.

Sultanul alese un nou paznic şi-i dădu cheia porţii ca să descuie de îndată ce va sosi caravana şi s-o lase să intre imediat,

În curând sosi şi emirul, însoţit de cinci oameni de-ai lui şi o cămilă bine încărcată. Când ajunseră la palat puse să se descarce desagii şi se înfăţişă înaintea sultanului, care îl privi încruntat.

— Pentru ce nu îngenuncheaţi? îi întrebă sultanul răstit.

— Noi nu ne plecăm genunchii decât în faţa lui Allah, răspunse emirul. Suntem oameni liberi şi nu adorăm o făptură omenească.

— De ce vii atât de târziu?

— Fiindcă aşa vreau.

— Aşa? Trebuie să faci cum îţi poruncesc eu, nu după cum ţi-e voia. Ştii tu că din pricina ta am răpus viaţa a doi oameni de-ai mei?

— Eu n-am nici o vină. N-am venit aci să mă cert cu tine sau să mă las batjocorit, răspunse dârz emirul.

— Îndrăzneaţă vorbă! Te-am jignit eu cu ceva?

— Cine jigneşte un sol, îl jigneşte pe cel ce l-a trimis. Aştept să-mi spui dacă-mi primeşti darurile şi dacă vrei să-mi cumperi marfa. Dacă nu, lasă-mă să-mi văd de drum.

— Ce fel de marfă ai adus?

— Mătăsuri, alamă, aramă, fier, praf de puşcă, hârtie şi zahăr.

— Şi ce vrei să-ţi dau în schimb?

— Fildeş, tutun, cafea, unt, miere şi gumă.

— Bine, o să vedem. Arată darurile.

Oamenii emirului întinseră în faţa sultanului butoiaşe cu pulbere, mătăsuri şi lucruri de metal, mai toate aduse din Europa. La vederea unor revolvere ochii sultanului luciră de bucurie.

— Armele astea sunt foarte folositoare, zise el. Ştiu şi cum să umblu cu ele, dar dacă ai isprăvit cartuşele poţi să le arunci. A fost odată pe-aici un englez care mi-a dăruit un pistol de ăsta. Mi-a arătat pe urmă cum să mă folosesc de el, dar cum a plecat englezul n-am mai avut cartuşe şi l-am aruncat.

— Am eu gloanţe destule şi ţi le vând pe toate dacă vrei, răspunse emirul.

— Ce? Să mi le vinzi? Îmi dăruieşti pistoalele şi cartuşele să le cumpăr? Nu ştii că nu poţi dărui una fără cealaltă?

— Ei aş! Cartuşele m-au costat o grămadă de parale. Astfel de puşti n-ai mai văzut tu până acum; au două ţevi şi sunt fabricate în America.

— Să le văd!

— Le aduc împreună cu celelalte mărfuri după ce îmi vei spune că eşti mulţumit de daruri şi putem încheia târgul.

Tiranul îşi mai aruncă o dată ochii lacomi asupra darurilor şi zise:

— Eu sunt cel mai puternic stăpânitor al tuturor ţărilor de pe pământ. Darurile tale sunt vrednice de un sultan atât de

mare ca mine, dar *Allah* e milostiv şi voi fi şi eu îndurător cu tine. Adu-ţi marfa şi după ce voi alege eu, să cumpere şi ceilalţi ce vor.

— Mă duc. Eşti nedrept când spui că marfa mea nu e vrednică de tine. Am eu ceva ce nu are nici un sultan sau împărat din lume.

— Ce anume?

— O sclavă!

— Nu-mi trebuie! zise sultanul cu dispreţ. Viaţa şi tot ce aparţine supuşilor mei e al meu. Femeile şi fetele lor sunt ale mele, n-am decât să-mi aleg.

— Aşa e, dar una ca asta pe care am adus-o eu, nu se găseşte în tot Hararul.

— E o indiană?

— Nu.

— Atunci e abisiniană.

— Nici.

— Atunci ce e?

— E o femeie albă, zise emirul, apăsând pe cuvântul din urmă.

Sultanul tresări.

— *Allah!* E o turcoaică?

— Nici turcoaică. O turcoaică face cel mult 500 de taleri, dar sclava pe care ţi-o aduc eu preţuieşte mii şi mii.

Sultanul sări în sus de pe tron.

— Atunci e o creştină.

— O sclavă europeană preţuia pe atunci o adevărată avere şi se plătea foarte scump pentru ea.

— Da, răspunse emirul, e o creştină.

— E tare albă?

— Ca fildeşul albit de soare.

— Frumoasă?

— Mai frumoasă decât toate huriile paradisului.

— Măruntă?

— Înaltă şi mlădioasă ca un palmier plin de rod.

Lăcomia sultanului creştea clipă cu clipă.

— Descrie-mi-o, porunci el. Mâinile ei cum sunt?

— Mici şi gingaşe ca ale unui copil, şi unghiile îi lucesc ca petalele de trandafir în roua dimineţii.

— Gura?

— Buzele ca rodia şi dinţii ca mărgăritarele. Cine sărută sclava, uită de lume şi de sine.

— Ai sărutat-o, câine! strigă sultanul cuprins de gelozie ca şi când sclava ar fi fost de-acum a lui.

Emirul nu-şi putu stăpâni un zâmbet de mulţumire, înţelese că-şi va putea vinde marfa pe un preţ foarte bun.

— Te-nşeli, răspunse el, nici un bărbat nu s-a atins încă de buzele acestei femei.

— De unde ştii tu?

— Ştiu! Cine era s-o sărute, dacă nu poate vorbi nimeni cu ea?

— Aha, nu cumva e mută?

— Nu, glasul ei e ca un cântec de privighetoare, dar limba pe care o vorbeşte n-o pricepe nimeni.

— Ce limbă e asta?

— Nu ştiu, n-am mai auzit-o până acum.

— De unde ai luat-o?

— Am fost în Ceylon şi m-am întâlnit acolo cu un negustor de carne vie, chinez. Am plătit-o foarte scump anume pentru tine.

— Du-te şi-o adu împreună cu celelalte mărfuri.

Emirul plecă însoţit de oamenii săi să aducă marfa.

Vestea despre sosirea caravanei scoase locuitorii oraşului din case, dar nimeni nu cuteza să se apropie de palat, ştiind că astfel şi-ar pune viaţa în primejdie. Nu trecu mult, şi caravana intră pe porţile Hararului şi se opri în faţa palatului. Lucrurile fură descărcate de pe cămile, în afară de baldachinul în care se afla sclava. Se întinseră covoare pe jos

şi sultanul veni să-şi facă târguielile. Nimeni n-avea voie să fie de faţă.

— Unde e sclava? întrebă el repede.

— Colo, în atuşa[1], îi răspunse el.

— Vreau s-o văd.

— Nu se poate; mai întâi marfa moartă, pe urmă cea vie, zise emirul clătinând capul.

Sultanul se înfurie.

— Aici în Harar eu poruncesc! strigă el. Vreau s-o văd!

— Oi vrea, dar pe lucrurile mele eu sunt stăpân, răspunse Arafat calm. Cine îmi cumpără marfă multă acela poate să vadă sclava. Am dreptul să fac ce vreau cu lucrul meu. Vrei, bine; nu, mă duc p-aci încolo.

— Dar dacă pun să te închidă?

— Pe mine? spuse emirul dându-se un pas îndărăt.

— Da, pe tine!

— Încearcă! Sunt mii şi mii de somalezi şi arabi care îmi vor alerga în ajutor.

— Şi-au să dea de stârvul tău. Deschide baldachinul!

— Mai târziu.

— Bine. O să-ţi dovedesc numaidecât de ce sunt în stare, strigă sultanul ameninţător şi înainta spre lectică.

Emirul i se puse în faţă şi-i zise foarte liniştit:

— Ştiu că tu eşti aici mai puternic decât mine, dar pe lucrul meu sunt eu stăpân, m-ai înţeles? Dacă mai faci un pas îi trag un glonte în cap, aşa să ştii!

Şi zicând acestea, scoase un pistol din buzunar şi-i trase cocoşul.

Acesta văzu că nu e de glumă şi se opri în loc.

— Bine, o să-ţi fac pe voie, zise el spumegând de furie. Dar să ştii că dacă îmi mai pui răbdarea la încercare, n-o să fie bine de tine. Arată-ţi marfa.

Era atât de preocupat de gândul la sclavă încât cumpără

[1] lectică.

aproape fără să se tocmească tot ce i se punea dinainte. Numai când văzu cele două puşti uită de toate. Le cumpără împreună cu toate cartuşele pe un preţ foarte ridicat. O parte din marfă fu plătită în bani, cealaltă parte fu preschimbată pe alte mărfuri.

Emirul era cât se poate de mulţumit de târgul făcut, de aceea nu se mai codi să-i arate sclava, cu condiţia însă ca baldachinul să fie dus în palat, ceea ce se şi făcu. Când rămase singur cu emirul, sultanul îi porunci să dea la o parte perdelele. Pe perne moi de mătase stătea culcată o femeie îmbrăcată în alb, cu un văl gros pe faţă.

— Scoate-i vălul! zise sultanul.

La vederea gingaşei făpturi din faţa lui rămase încremenit. Era hotărât s-o cumpere cu orice preţ.

— Spune-i să umble, vreau să-i văd mersul. Emirul îi făcu un semn sclavei, şi fiindcă ea nu înţelese ce vrea, o apucă pe fată de mână şi o trase jos. Tânăra fată rămase dreaptă şi mândră ca o regină, îmbujorată de ruşine şi tremurând toată de mânie.

Sultanul dădu emirului cât ceru pe ea, fără măcar să se tocmească, după cum îi era obiceiul. Acesta plecă făcând o plecăciune ironică, iar sultanul o luă pe sclavă de mână şi o trecu prin mai multe încăperi până ce ajunseră înaintea unei uşi zăvorâte. Descuie uşa şi păşi într-o încăpere luminată de o gaură mică ce slujea de fereastră. Lângă pereţi stăteau înşirate lăzi şi coşuri de trestie legate cu frânghii. Aceasta era vistieria sultanului, în mijlocul încăperii se afla un divan acoperit cu un covor scump şi perne de mătase. Sultanul îi făcu semn sclavei să şadă şi începu să vorbească, dar fata clătina capul fără să-i răspundă.

„Nu mă înţelege, îşi zise el, dar ştiu eu un mijloc de a o face să priceapă. E creştină, şi sclavul pe care am pus ieri să-l arunce în temniţă e şi el creştin. Zice că a fost un om de seamă în ţara lui, trebuie să cunoască toate limbile pe care le

vorbesc ghiaurii[1]. O să-l fac tălmaciul meu. Vreau însă să-i arăt mai întâi sclavei că se află în casa sultanului din Harar."

Se apucă să dezlege lăzile şi coşurile. Fata îi urmărea fiecare mişcare cu privirea şi rămase înmărmurită de cele ce vedea. Erau bogăţii nenumărate, averi de zeci de milioane. Înţelese că omul acesta era cel mai bogat personaj al ţării sale.

Sultanul avea motivele lui s-o aducă aci. Voia s-o impresioneze de la început, mai ales că avea de gând s-o facă favorita lui. De aceea nici n-o duse la celelalte femei ale lui, ca să nu trezească pizmă şi certuri între ele.

După ce-i arătă toate bogăţiile, îi aduse singur cu mâna lui de mâncare şi de băut, apoi plecă încuind uşa după el. Se duse să-şi pună în păstrare lucrurile cumpărate de la emir şi să trimită apoi după sclavul creştin ca să-i slujească de tălmaci.

Bătrânul, nevrând să se aşeze pe leşurile şobolanilor, stătea de ceasuri întregi în picioare şi simţea cum îl doboară oboseala. Aştepta cu nerăbdare să se însereze ca să-şi pună în aplicare planul de fugă. Deodată, să fi fost cam pe la ora prânzului, auzi lespedea dându-se la o parte şi un glas întrebând:

— Tu eşti sclavul acela creştin, moşule?

— Da, eu, răspunse el.

— Sultanul vrea să-ţi spună ceva. Nu te-au mâncat încă şobolanii de tot?

— Nu.

— Poţi să umbli?

— Să încerc.

— Bine. Vino sus. O să-ţi las jos o scară.

Contele urcă scara şi ieşi la lumina zilei. Îşi zicea că fusese înţelept, când nu se învoise să rămână în celula lui Mindrello,

---

[1] Cuvânt batjocoritor cu care turcii numeau în trecut pe cei de altă religie decât cea mahomedană.

căci acum ar fi fost totul descoperit.

De-abia acum văzu bătrânul în ce hal îl aduseseră şobolanii. Trupul îi era plin de muşcături, rănile îi sângerau şi cămaşa de pe el era făcută ferfeniţă.

Sultanul îl aştepta în sala tronului. Mare îi fu mirarea când îl auzi întrebându-l:

— Ştii tu câte limbi vorbesc ghiaurii?

— Multe.

— Le cunoşti pe toate?

— Pe toate nu, dar pe cele mai însemnate da. Noi, creştinii mai învăţaţi, cunoaştem mai multe limbi străine pe lângă limba noastră părintească, răspunse don Fernando.

— Atunci ascultă încoace la ce o să-ţi spun. Mi-am cumpărat o sclavă creştină. Vorbeşte o limbă pe care n-o cunoaşte nimeni aici. O să te duc acum la ea să vedem dacă o să te priceapă. Poţi să-mi fii tălmaci, norocul tău. Te scot din închisoare şi-ţi dăruiesc viaţa. O s-o înveţi limba noastră, ca să mă pot înţelege cu ea. Nu ţi-e însă îngăduit s-o vezi la faţă, şi dacă încerci să mă ponegreşti pun să te ucidă ca pe un câine ce eşti.

— Sunt sluga ta şi o să te ascult, răspunse bătrânul închinându-se adânc, în vreme ce mii de gânduri îi frământau creierii. „O sclavă creştină? Să fie o asiatică ori o europeană? Ce limbă va fi vorbind? Trebuie acum să se despartă de spaniol. N-ar fi mai bine să se prefacă, să spună că nu cunoaşte limba sclavei? Dar poate că în împrejurarea de faţă ar avea prilejul să facă o faptă bună”, îşi spuse în gând.

— Haide, vino! îi porunci sultanul şi porni înainte.

Ajuns în faţa uşii unde era închisă sclava, intră mai întâi să vadă dacă e acoperită bine cu vălul, apoi îl chemă şi pe bătrân înăuntru. Don Fernando înţelese dintr-o privire că în coşurile şi lăzile acelea se află toate bogăţiile sultanului.

Sclava stătea întinsă pe divan. Faţa îi era acoperită, dar putea zări foarte bine prin văl. La vederea bătrânului se ridică

în picioare ca şi când ar fi fost împinsă de un resort.

— Vorbeşte cu ea! îi porunci sultanul, şi vezi dacă îi cunoşti limba.

— Don Fernando înainta vreo câţiva paşi şi se opri. Sclava făcu o mişcare de surprindere. Sultanul crezu că fata se miră de îngăduinţa lui de-a lăsa un bărbat să se apropie de ea.

— *Quelle est la langue que vous parlez, mademoiselle?*[1] întrebă bătrânul.

La auzul glasului său, sclava tresări. Contele crezu că nu l-a înţeles, de aceea puse aceeaşi întrebare în limba engleză:

— *Do you speak english perhaps, miss?*

— *Bendito sea Dios!*[2] răspunse ea în spaniolă, înţeleg eu şi franceza, şi engleza; dar să vorbim mai bine în spaniolă.

Acum era rândul bătrânului să se mire, dar nenorocirile prin care trecuse îl învăţaseră să fie prudent. De aceea se stăpâni, şi zise cu un glas pe care voia să-l facă să pară cât mai nepăsător.

— Sfinte Dumnezeule! eşti o spaniolă. Te rog să te prefaci şi să nu te arăţi prea bucuroasă, în situaţia noastră trebuie să fim cât se poate de prevăzători, o sfătui el.

— Aşa am să fac, de şi îmi vine foarte greu, răspunse ea. O, doamne, senior! Oare ochii mei nu se înşeală? Ce fericită aş fi să fie aşa cum cred eu!

— Nu te înţeleg, seniorita... spuse el mirat.

— Trebuie să ştii, senior, că nu sunt numai spaniolă, dar chiar mexicană.

— Ce... Ce-ai spus? o întrebă el, de-abia stăpânindu-şi tremurul glasului. Drept să-ţi spun, seniorita, îmi trebuie multă putere ca să nu-mi arăt emoţia. Află că şi eu sunt mexican.

— Santa Madonna! Atunci sunt sigură că nu mă înşel. Mi s-a părut de la început că te cunosc, şi când ţi-am auzit glasul,

---

[1] Ce limbă vorbiţi, domnişoară.

[2] Binecuvântat fie Domnul.

nu m-am mai îndoit o clipă. Dumneata eşti bunul, dragul nostru don Fernando de Rodriganda!

Bătrânului îi trebui o putere într-adevăr supraomenească pentru a nu arăta cele ce simţea. Totuşi glasul îi tremură puţin când întrebă:

— Mă cunoşti dumneata pe mine, seniorita?

— Da, şi încă foarte bine.

— Spune-mi atunci, rogu-te, cine eşti?

— Sunt Emma Arbellez, fiica arendaşului dumitale Pedro Arbellez.

Tăcură câtva timp amândoi, deşi sufletele lor erau zbuciumate ca marea de talazuri. Contele nu-i putea vedea chipul fetei, dar o auzi plângând şi suspinând încetişor. L-ar fi podidit în cele din urmă şi pe el lacrimile, dacă glasul aspru al sultanului nu l-ar fi adus la realitate.

— Îi cunoşti graiul, după cum văd, zise el. Ce fel de limbă e?

— E a unei ţări necunoscută la voi.

— Cum se numeşte?

— Spania.

— N-am auzit până acum de ea. Trebuie să fie vreo ţărişoară mică şi săracă.

— Dimpotrivă, e mare şi bogată, are multe insule prin toate mările lumii.

— Are şi un sultan?

— Da, un rege puternic, stăpân pe milioane de suflete.

Sultanul zâmbi cu îndoială. N-auzise încă de Spania şi credea că bătrânul spune palavre.

— Şi ce-a spus sclava? întrebă el.

— Că e foarte mulţumită că a fost cumpărată de tine.

Sultanul se lumină la faţă.

— Din ce neam se trage?

— Tatăl ei e unul din oamenii de seamă ai ţării sale.

— Mi-am închipuit eu. Se cunoaşte. E foarte frumoasă. E

mai frumoasă decât o floare şi mai strălucitoare ca soarele. Dar cum s-a întâmplat de-a căzut în mâinile emirului?

— Nu ştiu, n-am vorbit încă despre asta. Vrei s-o întreb?

— Întreab-o, şi spune-mi pe urmă ce ţi-a spus.

Contele se întoarse atunci spre Emma şi-i zise stăpânindu-şi emoţia:

— Aşadar, tu eşti, Emma, draga mea Emma pe care o ţineam pe genunchi când era mică? Vezi în ce hal m-au adus? Dar să lăsăm înduioşările... Sultanul vrea să ştie cum ai ajuns aici şi trebuie să-i răspund.

— Aici? Nici măcar nu ştiu unde mă aflu...

— Ţara se numeşte Harar şi oraşul de asemenea. Omul în puterea căruia ne aflăm e sultanul. Dar răspunde-mi, rogu-te, la ce te-am întrebat.

— Am fost adusă în Ceylon de un pirat chinez, care m-a vândut emirului.

— Şi prin ce împrejurare ai căzut în mâinile chinezului?

— Am rătăcit pe o plută în largul mării zile întregi până ce-am fost luată pe un vapor olandez care a fost jefuit dincolo de Java de piraţii chinezi care făceau negoţ cu sclavi.

— Pe o plută? Nu înţeleg... Nu erai pe coasta Mexicului?

— Nu, ci pe o insulă, împreună cu ceilalţi.

— Care ceilalţi?

— Doctorul Sternau, Mariano, amândoi fraţii Unger, Ucigătorul-de-bivoli, Inimă-de-urs şi Karja, sora mixtecaşului.

— Ştii că tot ce-mi spui tu mi se pare de necrezut? Şi cine e senior Sternau?

— Nu-l cunoşti? Ah, bucuria de a te fi revăzut m-a zăpăcit de tot! Senior Sternau a pornit să te caute pe dumneata şi pe căpitanul Landola.

— Sfinte Dumnezeule! Aşadar, Mindrello ştia ce spune... Nu-i aşa că Sternau e un medic german care s-a căsătorit cu nepoata mea Roseta?

— Ba da.

— L-a operat pe fratele meu şi i-a redat vederea?

— Întocmai. Dar de unde ştii toate acestea, don Fernando?

— O să-ţi spun eu mai târziu. Sultanul pare să devină nerăbdător. Cât e de când ai plecat din patrie?

— Au trecut mai bine de şaisprezece ani.

Era un răstimp lung, dar frumoasa fată a arendaşului nu se schimbase mai deloc la faţă. Aci în Harar, unde femeile se trec foarte repede, Emmei nu i-ar fi dat nimeni mai mult de douăzeci de ani.

Contele o privea cu ochii holbaţi.

— Şaisprezece ani? Şi unde ai fost în vremea asta?

— Pe insulă.

— Care insulă?

— A, uitasem că nu ştii nimic din ce s-a petrecut în urmă. Landola ne-a luat în Guyamas pe vasul lui şi ne-a dus pe o insulă pustie din Oceanul Pacific, unde am stat până acum.

— Doamne, Doamne, ce grozăvie!

Sultanul îşi pierdu răbdarea.

— Aştept răspuns; ce ţi-a povestit? întrebă el.

— Că, pe când se plimba pe ţărmul mării a fost răpită de piraţii chinezi care au luat-o cu ei.

— Şi au vândut-o apoi în Ceylon emirului, nu-i aşa?

— Da.

— Aşadar, câinele de somalez nu m-a minţit. Şi ce ţi-a spus despre mine?

— Sunt o slugă supusă a înălţimii tale, prea puternicule sultan, şi nu mă gândesc decât la binele tău, zise contele plecându-se adânc. De aceea am îndrăznit s-o întreb ce impresie i-ai făcut.

— Şi ce ţi-a răspuns?

— Că eşti bărbatul pe care l-a dorit inima ei.

Sultanul îşi mângâie mulţumit barba şi zâmbi, foarte bine dispus.

— Pentru ce tocmai eu? întrebă el îngâmfat.

— Fiindcă ai privirea ageră şi chipul frumos, iar mersul tău e mândru ca al unui adevărat calif. Aşa mi-a spus.

— Bine, sunt foarte mulţumit de tine, sclavule. Şi crezi că mă va iubi fără să trebuiască să-i poruncesc?

— Nici un bărbat nu trebuie să ia prin silnicie ceea ce i se va da de bunăvoie, prea măritule sultan. Fii milostiv şi îndurător cu ea şi dragostea va încolţi în inima ei ca iarba la razele soarelui.

— Bine zici. Voi lăsa ca iubirea să vină de la sine.

— Dar ştii tu, stăpâne, că iubirea cere cuvinte ca să fie spusă? Sclava arde de dorinţa de-a învăţa graiul tău ca să-ţi poată spune ea singură ceea ce simte sufletul ei.

— Dorinţa îi va fi îndeplinită. Tu vei fi profesorul ei. Cât timp crezi c-o să trebuiască pentru ca să poată vorbi limba mea?

— Depinde când voi începe lecţiile şi câte ceasuri pe zi va trebui să le fac.

— Fata asta îmi place foarte mult şi de-abia aştept s-o aud spunându-mi că mă iubeşte şi că vrea să fie soţia mea. De aceea îţi poruncesc să începi chiar de azi lecţiile.

— Mă supun, stăpâne.

— Ajung trei ceasuri pe zi, sclavule?

— Dacă voi face zilnic trei ceasuri, într-o săptămână va cunoaşte atât din graiul hararilor cât îi va trebui să-ţi spună că dragostea ta o face femeia cea mai fericită de pe pământ. Dar femeile din tara ei nu sunt deprinse să vadă un bărbat gol şi îi e ruşine de mine.

— O să-ţi dau haine şi de mâncare să te saturi şi să te mai întremezi.

— Mulţumesc, stăpâne milostiv. Când să încep lecţiile?

— Îndată după ce te vei spăla şi îmbrăca. Dar fiindcă eu n-am vreme să stau cu voi, o să pun un eunuc să vă supravegheze. Acum să mergem.

— Pot să-i spun mai înainte că dorinţa ei de-a învăţa limba i-a fost îndeplinită?

— Spune-i.

Contele, bucuros că a obţinut atât, îi spuse Emmei.

— Acum trebuie să plec, dar mă voi întoarce repede. Sultanul mi-a făgăduit să stau câteva ceasuri pe zi cu tine ca să te învăţ limba ţării. Vom putea vorbi deci mai pe larg. Sper să ne putem salva. Am intenţia să fug la noapte şi poate că voi reuşi.

Bătrânul fu îmbăiat, ospătat şi îmbrăcat în haine curate, apoi îl duseră în faţa sultanului. Acesta îl luă cu el în camera unde Emma stătea închisă împreună cu comorile. Lângă ea se afla un eunuc negru.

Negrul ştia că albul e un sclav, de aceea îi zise cu ton poruncitor după ce plecă sultanul:

— Tu eşti profesorul?

— Da.

— Să ştii că sclava n-are voie să-şi arate faţa.

— Ştiu.

— Să nu cumva să o atingi!

— Nici gând n-am.

— Şi să nu ne vorbeşti de rău, că te spun sultanului.

— De unde o să ştii tu dacă vă vorbesc de rău sau de bine dacă tu nu cunoşti limba în care vorbim? îl întrebă bătrânul zâmbind.

— O să citesc pe chipul tău.

Contele văzu că negrul nu era chiar atât de prost pe cât părea. Acesta se ridică, întinse un covor pe jos, şi-i zise sclavului:

— Stai jos şi începe.

— Cât trebuie să ţină lecţia?

— Trei ceasuri încheiate.

— Cum poţi măsura timpul ca să ştii când s-au împlinit cele trei ceasuri hotărâte?

— Cu ceasornicul ăsta, răspunse eunucul, şi scoase de sub mantaua lui largă un ceasornic de nisip.

— Acum, dragă Emma, avem răgaz trei ceasuri să stăm de vorbă, începu contele stând jos pe covor. Trebuie însă să facem aşa fel ca negrul să creadă că e într-adevăr o lecţie. De aceea voi spune din când în când câte un cuvânt două în dialectul harar şi tu să le repeţi după mine. Şi zici că ai fost cincisprezece ani pe o insulă pustie?

— Când ne-a debarcat pe noi acolo era aproape pustie, dar am reuşit să sporim numărul copacilor, fiindcă toată strădania noastră era să obţinem cât mai mult lemn pentru construirea unei plute sau a unei corăbii.

— Povesteşte, povesteşte te rog, mai repede, sunt curios să aflu ce s-a întâmplat în lipsa mea cu ai mei şi cu voi, stărui bătrânul nerăbdător.

Emma începu să depene firul întâmplărilor şi nimic din cele neînţelese de el până acum nu-i rămase neclar. Află astfel că Pablo Cortejo nu era decât un trădător şi Alfonso nici nu-i era nepot. Fu şi el de părere că Mariano era adevăratul fiu al lui don Manuel. Era atât de atent la cele ce povestea Emma, încât uitase cu totul de rolul lui de profesor. Noroc că-şi aduse aminte la timp, şi-i zise Emmei să repete după el cuvintele în harară:

— „Tu eşti un sultan puternic”, „Eşti bucuria ochilor mei”, „Fii milostiv, căci tu eşti omul drag inimii mele”.

Astfel ajunse Emma în povestirea ei până la debarcarea în insula aceea pustie.

— Din ce ţară face parte? întrebă contele.

— Nu ştim nici noi. De abia după mulţi ani a reuşit Sternau, din poziţia stelelor şi alte indicaţii la care eu nu mă pricep, să stabilească gradul de latitudine, şi că am fi la treisprezece grade sud de insulele Paştelui la care am putea ajunge dacă am avea o plută sau o corabie.

— Ce nenorocire! Să fii atât de aproape de salvare şi

totuşi atât de departe! Şi zici că nu aveaţi copaci?

— Nu. Şi chiar dacă am fi avut, de unde era să luăm scule ca să facem pluta? Treptat, treptat însă, am reuşit să ascuţim bolovani de mărgean pe care îi desprindeam din stânci, şi să facem din ei securi şi cuţite. Am răsădit mlădiţe din tufe şi le-am dat putinţa să crească şi să se facă din ele copaci.

— Dar cu ce vă hrăneaţi?

— Da început cu rădăcini şi fructe. Am dat şi de un fel de scoici pe care le mâneam crude ca stridiile. Mai târziu am reuşit să ne facem plase şi undiţe ca să prindem peşte. Încetul cu încetul am putut să facem arcuri şi săgeţi cu care vânam păsări. Mai erau pe insulă o mulţime de iepuri, pe care îi frigeam în frigare.

— Cu ce aprindeaţi focul?

— Sternau, care călătorise foarte mult, învăţase nu ştiu de la ce popor să facă focul cu două beţe sau putregai. Trebuia însă să fim foarte economi cu lemnele ca să nu le prăpădim degeaba.

— Şi ce fel de îmbrăcăminte aveaţi?

— Ne făceam haine din piei de iepure. Mâncarea o făceam noi femeile, adică eu şi cu Karja, care se măritase cu Inimă-de-urs.

— Şi tu cu Anton, nu-i aşa? întrebă contele zâmbind îngăduitor.

Emma roşi. Căsătoria ei se făcuse sub cerul sclipitor de stele, fără preot şi fără tămbălău.

— A, senior, să nu mă judeci rău, murmură ea plecând ochii. Eram atât de departe de orice suflare omenească, osândiţi să ne ducem traiul singuri în pustiu, fără vreo nădejde de scăpare... şi anii treceau... şi Antonio mi-era atât de drag... Ce va fi suferit, sărmanul, când a văzut că am plecat şi nu mă mai întorc!

— Tocmai asta vreau să aflu: cum ai putut pleca din insulă?

— O, a fost atât de îngrozitor, încât mă cutremur când îmi aduc aminte.

— Povesteşte Emma... o rugă contele. Trebuie să aflu. Ce-am suferit eu a fost poate şi mai îngrozitor, zise el suspinând.

— Reuşisem, în sfârşit, urmă ea, să avem lemn destul de tare ca să ne gândim să construim o plută. A fost destul de greu cu uneltele pe care le aveam. Totuşi pluta era destul de mare ca să încăpem cu toţii şi să luăm şi provizii cu noi. Şi făcusem cârmă şi catarg şi pânze din piei de iepure. Era acum gata şi ne gândirăm să facem a doua zi o probă cu ea în jurul ţărmului care, chiar pe vreme bună, era zbuciumat de talazuri. Peste noapte mă trezi un urlet şi un vuiet grozav. Se pornise furtuna. Îmi adusei aminte că toate proviziile noastre erau pe plută şi m-am dus să văd dacă nu cumva vântul a desprins pluta de ţărm.

Fiindcă bărbaţii erau istoviţi de munca de peste zi ei se odihneau; eu n-am vrut să-i scol şi am plecat singură din colibă. Am văzut pluta jucând pe valuri gata gata să rupă frânghiile şubrede făcute din piei de iepure răsucite. Una din ele se rupsese chiar atunci. Am sărit pe plută ca s-o înţepenesc iar de ţăruşul de pe mal, dar în clipa aceea un talaz o rupse şi pe cealaltă şi pluta porni ca o săgeată pe marea zbuciumată. De spaimă am leşinat.

— Mai departe! Mai departe, stărui contele.

— Ce s-a petrecut apoi nu mai ştiu, nici cum a scăpat pluta de talazurile care se izbeau de stânci.

— E lesne de înţeles, zise contele. Marea a crescut atât încât a întrecut stâncile şi pluta nici nu le-a atins.

— Auzeam ca prin vis marea urlând în jurul meu, tunetele cutremurând văzduhul şi fulgerele îmi luau vederea. Când mi-am venit în simţiri soarele era sus pe cer, ploaia încetase şi marea se liniştise. Acum întrebarea era: ce se întâmplase cu proviziile? Din fericire erau toate pe plută, valurile nu le măturaseră. Cum rezistase pluta acestui uragan nu ştiu, dar

insula dispăruse şi acum vedeam cu ochii marea nesfârşită. Unde să se fi aflat insula? Ce era acum de făcut? Am plâns şi m-am rugat ceasuri întregi până ce se înnopta. Nici plânsul, nici rugăciunile mele n-au folosit la nimic. A doua zi am plâns iar atât de mult, până ce am căzut într-un somn adânc. Când m-am trezit pierdusem noţiunea timpului, căci nu ştiam cât dormisem. Am început să mă gândesc la ce aveam de făcut, adică la cârmă şi la pânze. Mi se părea că vântul mă împingea spre răsărit şi trebuia să cârmesc spre apus. Ziua stăteam la cârmă şi noaptea o înţepeneam. Trecură astfel cincisprezece zile şi cincisprezece nopţi de când rătăceam în neştire pe întinsul apei. Ce-am suferit în timpul ăsta nu e limbă omenească s-o poată spune.

— Te cred, draga mea, şi mă mir cum de n-ai murit sau nu ţi-ai pierdut minţile.

— A şaisprezecea zi am zărit un vapor şi cei de pe el mă zăriră şi ei. Lăsară jos o luntre şi mă luară pe bord. Era un vas olandez cu destinaţia pentru Batavia. Am aflat de la căpitan că ne aflăm între insulele Caroline şi Palaos. Zicea că vântul trebuie să fi împins cu mare putere pluta spre apus, căci trecusem arhipelagul fără să zăresc o singură insulă de-a lui. Comandantul, un om foarte de ispravă, l-a pus pe croitorul vasului să-mi facă nişte haine şi căuta să mă mângâie cu speranţa că în Batavia voi găsi ajutor. Dar în drum am fost atacaţi de piraţi chinezi care au ucis tot echipajul în frunte cu comandantul şi pe mine m-au luat cu ei. Ce-a urmat ştii şi dumneata, don Fernando. Am fost dusă în Ceylon şi vândută ca sclavă, apoi adusă aici de emir.

— Copila mea, zise bătrânul conte, există un Dumnezeu care orânduieşte totul. Poate că a fost voia lui să se întâmple aşa şi că în curând vom fi adunaţi cu toţii la un loc, veseli şi fericiţi.

— O, Doamne, dacă această speranţă s-ar realiza...! oftă Emma. Îţi spun drept, don Fernando, prefer de o mie de ori să

mor decât să fiu soţia acestui sultan fioros.

— Nu, fetiţo, nici n-ai să mori şi nici soţia lui n-ai să fii, de asta poţi fi sigură. La noapte fugim. Am dat aici în închisoare de un om din Manreza, de lângă moşia noastră Rodriganda. Ticălosul de Landola l-a vândut şi pe el după îndemnul lui Cortejo, care vroia să scape de un martor al mârşăviilor sale. Bănuiesc că plănuise să ne omoare pe toţi, dar lăcomia de bani a lui Landola ne-a salvat viaţa. M-am înţeles cu acest spaniol, pe care îl cheamă Mindrello, să fugim amândoi la noapte.

— Crezi că o să puteţi?

— Ţi-aş spune eu cum, dar uite că negrul se uită la ceasornic. Mai avem numai câteva minute de stat împreună şi trebuie să repetăm cuvintele pe care le-ai învăţat. O să vin diseară după ce vor fi adormit toţi cu spaniolul la tine; tu vezi să nu faci nici un zgomot. Dacă ni se va ivi vreo piedică în cale, vin mâine să ne urmăm lecţiile.

Contele o puse pe Emma să repete cuvintele pe care trebuia să le înveţe în harară, pe când eunucul dădea mulţumit din cap. Dar cum văzu nisipul din ceasornic arătând ora, se sculă şi-i zise poruncitor sclavului:

— Pentru astăzi s-a isprăvit. Urmează-mă!

În clipa aceea însă se deschise uşa şi sultanul apăru în prag.

— Ei, gata? îl întrebă el pe conte.

— Da, stăpâne, răspunse eunucul cu glasul lui piţigăiat.

— Ce fel de vorbe a învăţat-o, bune ori rele?

— Numai bune, stăpâne.

— Eşti sigur?

— Cum să nu fiu, dacă am auzit tot ce-a spus?

— A şi învăţat ceva? îl întrebă atunci sultanul pe conte.

— Destul de multe pentru o singură lecţie, înalte stăpâne, zise bătrânul.

— Aş putea să aud şi eu?

— Dacă porunceşti... Am vorbit foarte mult despre tine. Ia întreab-o ce părere are despre persoana ta.

Curios, sultanul îi puse sclavei următoarea întrebare:

— Spune-mi, cine sunt eu?

— Eşti un stăpân mare şi puternic, răspunse ea în harară fără să greşească.

Sultanul zâmbi mulţumit, apoi urmă adresându-i-se contelui:

— Mai ştie şi alte cuvinte?

— Întreab-o acum dacă îi placi.

— Crezi tu că o femeie mă poate iubi, sau urî? o întrebă el din nou pe sclavă.

— Eşti bucuria femeilor, se auzi vocea dulce a fetei.

— Întreab-o dacă se bucură la vederea ta, îi zise contele sultanului.

— Şi a ta? urmă sultanul.

— Vederea ta e bucuria inimii mele, răspunse ea cu atâta siguranţă, ca şi cum ar fi cunoscut perfect limba în care i se vorbea.

Sultanul era încântat. Zâmbind binevoitor, îl bătu pe bătrân pe umăr, lucru pe care nu-l mai făcuse niciodată până atunci, şi-i zise lăudându-l:

— Eşti cel mai bun profesor de pe lume. Sclava va fi chiar azi soţia mea şi tu vei fi răsplătit nu ca un sclav ce eşti, ci ca un părinte al ei.

— Stăpâne, rosti bătrânul înspăimântat, gândeşte-te că sufletul ei e încă plin de jalea despărţirii de ai săi şi de-abia astăzi te-a văzut pentru întâia dată. Mai îngăduie câteva zile să se deprindă cu tine. Cu cât vei fi mai bun cu ea, cu atât inima ei te va iubi mai mult. Întreab-o singur şi ai să vezi.

Bine, să vedem, răspunse sultanul şi i se adresă din nou Emmei:

— E adevărat ce spune sclavul?

— Fii bun şi milostiv ca să te iubească inima mea,

răspunse ea.

Era ultima frază pe care o învăţase bătrânul.

— Mă iubeşte! Şi o să mă iubească şi mai mult, strigă sultanul plin de bucurie. O s-o ascult şi o să-i împlinesc dorinţa. Iar tu, sclavule, drept mulţumire, o să locuieşti în al doilea palat al meu, ca să fii la îndemână când voi avea nevoie de tine, încheie sultanul şi plecă.

I se dădu lui don Fernando o cameră în aşa-zisul al doilea palat, o cocioabă lipită de cea a sultanului. Tot mobilierul era alcătuit dintr-o rogojină întinsă pe jos, care slujea şi de scaun şi de pat. Dar cea mai mare favoare pe care i-o făcu sultanul era un ciubuc şi tutun, lucru de care fusese lipsit bietul om atâta amar de vreme.

Ce schimbare de ieri până azi?! În sufletul lui se născu credinţa că Dumnezeu s-a îndurat în sfârşit de el şi că în curând suferinţele lui vor lua sfârşit. Întâmplarea următoare îi întări parcă şi mai mult convingerea.

Cu puţin înainte de apusul soarelui, se aduceau cămilele trimise peste zi la păşune într-un şopron unde se aflau şeile şi hamurile palatului. Contele se apropie de omul însărcinat cu paza cămilelor si-l întrebă aşa, într-o doară:

— De ce n-ai lăsat cămilele afară pe câmp?

— Fiindcă mi-a poruncit sultanul să le aduc acasă. Aud că vrea să plece mâine dis-de-dimineaţă cu nevasta lui cea mai vârstnică s-o ducă la tată-său şi s-o lase un timp acolo. Am şi pregătit două şei, un baldachin şi cămila de povară, răspunse paznicul.

Contelui i se păru că se deschide cerul deasupra lui. Două cămile înşeuate — una pentru el şi una pentru Mindrello — alta cu baldachin — pentru Emma — şi cea de-a patra pentru poveri, pe care se putea încărca orice. Era vădit că sultanul îşi îndepărta soţia pentru noua favorită.

— Vrei să-ţi ajut? îl întrebă el pe omul însărcinat cu adăpatul cămilelor.

— Ai face foarte bine. Sunt frânt de oboseală şi de-abia aştept să mă duc la culcare, răspunse omul, bucuros de ajutorul neaşteptat.

Bucuria contelui nu se putea descrie. Dădu nutreţ cămilelor, le adapă, şi când paznicul se duse pe-nserat să se culce, se oferi să aibă el grijă de ele peste noapte. Drept mulţumire, paznicul îl cinsti cu o lulea de tutun.

În vremea asta Mindrello de-abia aştepta să se înnopteze. Când văzu că s-a întunecat de-a binelea, dădu la o parte bolovanul care astupa gaura de la celula contelui şi strigă cu glas înăbuşit:

— Don Fernando!

Nu primi nici un răspuns.

— Don Fernando! repetă el. Aceeaşi tăcere.

— Domnule conte! Don Fernando! strigă el de astă dată cu glas tare.

Dar nimeni nu-i răspunse.

— Doamne, Doamne, asta ce-o mai fi? murmură el cuprins de teamă. Să i se fi întâmplat ceva? Sau l-au scos călăii din închisoare? Oricum ar fi e prost pentru mine. Ia să cobor eu până la el să văd ce e.

Mai dădu un bolovan la o parte şi se lăsă în celula bătrânului. Nu găsi aici decât leşurile şobolanilor omorâţi de bătrân. Se întoarse deznădăjduit la el şi aşteptă cu inima plină de griji. Aşteptă multă vreme până ce auzi în sfârşit pe cineva bătând în lespedea de deasupra capului lui şi un glas întrebând:

— Mindrello, acolo eşti?

— Da, răspunse el recunoscând glasul contelui.

— Împinge lespedea pe dinăuntru, eu n-am destulă putere s-o dau la o parte, zise el cu gura lipită de o cărămidă.

Mindrello se opinti şi lespedea se clinti din loc, apoi încordându-şi amândoi puterile, o împinseră atât cât să se poată strecura un om şi Mindrello se târî afară.

— O, Dios! răsuflă el uşurat, ce spaimă am tras când am văzut că nu mai eşti în celula dumitale. Dar unde-ai fost până acum?

— M-au dus la sultan. O, ce întâmplare ciudată, Mindrello! Dar lasă că o să-ţi povestesc mai târziu.

Împinseră lespedea la loc şi se furişară spre palat. Santinela păzea la poartă. Era un întuneric de nu se zărea la doi paşi, aşa că reuşiră să treacă pe burtă fără să-i simtă. Când fură lângă santinelă, contele se ridică brusc, îl apucă pe om de beregată şi-l strânse cu putere. Omul căscă gura cât putu şi holbă ochii îngroziţi. Într-o clipă Mindrello îi vârî un căluş în gură, apoi îl legă burduf şi-l târâră în şopron unde se aflau cămilele gata înşeuate de conte.

Acum drumul în palat le era deschis.

Se strecurară tiptil în sala tronului şi contele luă din cui un pumnal, ca să aibă pentru orice împrejurare o armă la ei. Dădu la o parte o rogojină care ţinea loc de uşă la camera de culcare a sultanului, dar camera părea pustie. De sub o uşă se furişa peste prag o lumină.

— Asta ce-o mai fi? şopti Mindrello.

— Ah, zise bătrânul îngrijorat, nu s-a culcat încă, e în odaia sclavei, unde se află şi lăzile cu bani şi bijuteriile.

— Cum, acolo e vistieria? Ştii că e bine?

— Am stat azi trei ceasuri cu sclava, de aceea ştiu. Să ne dăm mai aproape.

Se apropiară de uşă şi văzură o crăpătură prin care se putea auzi bine ce se petrece înăuntru.

Emma stătea rezemată de perne şi sultanul o privea cu admiraţie.

— Sultanul e cu spatele la noi, îi şopti contele lui Mindrello la ureche. Am băgat de seamă că uşa nu face zgomot când se deschide. Totul e ca Emma să nu se sperie când ne va vedea şi să ne dea de gol. Trebuie să sfârşesc cu el până a nu prinde de veste ca să n-aibă timp să ţipe sau să se apere. O să trec

eu înainte ca să-i fac semn fetei.

Zis şi făcut. Emma îl văzu dar nu păru deloc mirată; îl aştepta doar...

Dintr-o săritură contele fu lângă sultan şi-i puse mâna în beregată. Mindrello se repezi şi el, smulse o bucată de mătase din mantia sultanului, o făcu ghemotoc şi i-o vârî în gură. Avuseseră grijă să ia din şopron frânghii destule, aşa că-l legară zdravăn.

— În sfârşit! zise fata sărind de pe divan, începusem să-mi pierd speranţa.

Contele închise bine uşa ca să nu pătrundă nici o rază de lumină afară, apoi se apropie de sultan. Acesta nu leşinase şi privea scena cu ochii scăpărători de furie. Fernando de Rodriganda se aplecă asupra-i şi-i zise cu glas scăzut dar ameninţător:

— Bagă bine de seamă: dacă încerci să faci gălăgie, îţi înfig pumnalul ăsta drept în inimă.

Apoi îi luă cheile de la brâu, deschise lanţurile care-i încătuşau gleznele lui Mindrello, apoi îi zise cu blândeţe Emmei:

— E pregătită o lectică pentru tine, însă aş fi de părere să te îmbraci în haine bărbăteşti, ca să ne fie fuga mai uşoară. Chiar şi nouă ne trebuie o îmbrăcăminte mai ca lumea, pentru a putea trece drept nişte călători de seamă. Se găsesc aici destule, aşa că avem de unde alege.

Făcură întocmai şi în mai puţin de un sfert de ceas erau gata de drum.

— Şi acum, avem nevoie de arme, zise contele.

— Ştiu eu unde să găsesc, rosti Emma cu bucurie. Sultanul a adus adineauri două revolvere şi două puşti, împreună cu cartuşele necesare, şi le-a băgat în lada de colo.

Deschiseră lada şi scoaseră armele. Mai luară vreo câteva iatagane de preţ şi trei săbii cu mânerul de argint care trebuie să fi fost foarte scump plătite.

— Să deschidem acum şi celelalte lăzi, să vedem dacă nu dăm şi de ceva bani, fiindcă o s-avem nevoie de ei, fu de părere don Fernando.

— Ştiu eu unde sunt, mi-a arătat chiar el astăzi unde îi ţine, zise Emma.

— Are aur mult?

— Lada de colo e plină.

— Dar argint?

— Destul. E în lăzile de alături. Are şi bijuterii.

— Foarte bine. O să trebuiască să închiriem sau chiar să cumpărăm un vapor ca să ne ducem să găsim insula unde se găsesc prietenii noştri.

— Dar bijuteriile unde se află? întrebă mai departe don Fernando, în timp ce dezlega lăzile cu bani.

— Aici, în lada din mijloc sunt o mulţime de casete pline.

Monedele de argint erau în cea mai mare parte taleri austrieci iar cele de aur napoleoni, dubloni spanioli şi guinee engleze. Bijuteriile însă aveau o valoare de mai multe milioane care zăceau îngropate aici fără s-aducă vreun folos cuiva. Le luă pe toate, dar taleri numai atât cât îi trebuiau pe drum, deoarece triburile cu care va veni în contact în drum nu cunoşteau altă monedă.

Găsiră destui săculeţi ca să le bage, pe urmă adunară totul în pături scumpe, adăugară câteva pipe de preţ şi pachete de tutun şi le duseră în şopronul unde cămilele stăteau gata de drum, pe când Emma rămase să-l păzească pe sultan.

Transportarea lucrurilor cerea multă vreme, căci trebuiau să fie cu mare băgare de seamă, aşa că de-abia pe la miezul nopţii fură gata cu toate pregătirile de plecare.

— Ce s-o fi petrecând acum în mintea preaputernicului sultan din Harar? le zise contele. Trebuie să turbeze de furie. Vai de noi dacă s-ar întâmpla să ne ajungă din urmă!

— Crezi că s-ar putea? întrebă Emma înspăimântată.

— Nu, nu cred; i-am luat cele mai bune cămile, şi-apoi, pe uscat vom fi trecut de hotarul ţării şi nu mai are nici o putere asupra noastră. S-ar putea totuşi să ne prade celelalte triburi, dar voi căuta să ne luăm un ocrotitor, un abban. Staţi! Mi-a venit o idee. Ştii dumneata, Mindrello, unde putem găsi un foarte credincios abban?

— Unde?

— Aici, în închisoare.

— Cum poate să ne ocrotească un întemniţat? se miră spaniolul.

— Atâta timp cât e închis nu, dar dacă îl vom elibera, recunoştinţa lui nu va avea margini.

— Dar n-avem timp de pierdut.

— Nu ne trebuie mai mult de o jumătate de ceas. Hai, Mindrello, seniora rămâne de pază.

Porniră amândoi în vârful picioarelor ca să nu-i simtă nimeni şi ajunseră la uşa închisorii. Santinela moţăia rezemată de perete.

— Să-l legăm şi să-i astupăm gura cu un căluş, şopti contele.

— Mai ai frânghii? întrebă Mindrello.

— Nu, n-am, dar să-i tăiem mantaua şi să facem din ea fâşii ca să-l legăm.

— Bine. Tine-l strâns de gât până ce-l leg. Aşa şi făcură. Uşa temniţei n-avea decât două zăvoare, pe care le traseră binişor şi intrară înăuntru. Se auzi un zăngănit de lanţuri şi câte un oftat adânc. Fiecare credea că i-a sosit ceasul din urmă şi că au venit să-i ducă la moarte.

— E vreun somalez liber aici? întrebă cu glas poruncitor contele.

— Da, răspunseră două glasuri în acelaşi timp.

— Aşadar doi? Din ce trib?

— Din neamul Zareb, răspunse unul din ei, suntem tată şi fiu.

— Foarte bine. Mă veţi urma amândoi în tăcere. Dacă veţi fi ascultători va fi bine de voi. Supunerea vă deschide calea libertăţii.

Contele scoase din buzunar cheia care descuia lanţurile şi somalezii se văzură liberi. Contele lucra pe întuneric, aşa că tot ce făcea era pe dibuite şi cerea timp.

— Şi-acum veniţi după mine, şopti el către eliberaţi.

Mindrello luă santinela în braţe, o azvârli în închisoare şi închise uşa la loc cu zăvoarele. Făcură câţiva paşi, apoi contele se opri şi le zise în şoaptă somalezilor:

— Vorbiţi încet ca să nu ne audă careva. Ia spuneţi-mi şi mie, pentru ce aţi fost închişi?

— Suntem oameni paşnici şi cinstiţi, dar unul din tribul nostru, un nemernic, a furat sultanului un cal şi a căzut vina pe noi, răspunse oftând cel mai vârstnic.

— Şi de când sunteţi în temniţă?

— De doi ani.

— Vai de capul vostru! Vreţi să fiţi din nou liberi?

— Ne mai întrebi! Dar cine eşti dumneata, domnule?

— Ştiu că voi somalezii nu sunteţi sclavii nimănui, de aceea am încredere în voi şi o să vă spun. Eu şi tovarăşul meu am fost până acum prizonieri ca şi voi, dar am reuşit să scăpăm şi vrem să ajungem pe drumul cel mai scurt la ţărmul mării. Ne trebuie însă un abban; vrea unul din voi să fie conducătorul şi ocrotitorul nostru? Când vom ajunge la coastă îi vom plăti în bani de argint şi aur. Ei, ce ziceţi? Răspundeţi repede că nu e vreme de pierdut.

— Să ne iei pe amândoi, stăpâne... se rugară ei.

— Bine, juraţi să ne apăraţi de duşmani pe mine şi pe tovarăşii mei?

— Jurăm!

— Pe *Allah* şi Profetul lui?

— Pe *Allah,* pe Profet şi pe toţi sfinţii califi!

După ce somalezii făcură acest jurământ, care e sfânt la ei

şi pe care nici un mahomedan nu-l calcă pentru nimic în lume, contele le desprinse cătuşele şi-i trimise cu Mindrello să scoată cămilele din şopron, iar el se duse s-o ia pe Emma.

Aceasta îl aştepta cu nerăbdare. Se îmbrăcă bărbăteşte şi-şi legă un turban de mătase în jurul capului, ceea ce o făcea să pară un adevărat flăcău turc, cât se poate de chipeş.

Contele alese încă două mantale şi două flinte, iatagane şi pumnale pentru cei doi somalezi. Oraşul avea cinci porţi. Rămânea acum de văzut care era cheia potrivită la poarta de ieşire. O găsi şi plecă împreună cu Emma, lăsându-l pe sultan pradă unei furii neînchipuite dar neputincioase. Somalezii nu-şi mai găseau locul de nerăbdare şi răsuflară uşuraţi când îl văzură pe conte venind.

— V-am adus îmbrăcăminte, arme şi gloanţe, le zise el. Îmbrăcaţi-vă repede şi să pornim iute! Uite şi două pături pentru cămilele voastre, pe care le vom lua de pe câmp.

— Stăpâne, zise tânărul somalez, noi nu ştim cine eşti, dar viaţa ta ne e tot atât de scumpă ca şi a noastră. Cunoaştem toate cărările şi potecile şi te vom scoate la ţărm fără să întâmpini vreo primejdie. Aur şi argint nu ne trebuie, căci tu ne-ai dat libertatea, care preţuieşte mai mult decât toate bogăţiile din lume.

— Cuvintele tale sunt dovada recunoştinţei tale şi, dacă nu vreţi bani, vă voi face un dar şi mai preţios. Acum să pornim. Deşi tânărul nostru tovarăş nu e femeie, o să-l urcăm pe cămila cu baldachin fiindcă e mai lesne de călătorit. Vom ieşi pe poarta care duce spre Gafra. Voi să vă ţineţi alături de noi ca şi cum aţi fi slugile noastre. Când vom fi la poarta oraşului eu o să mă dau drept sultanul. Uite cheia. Tu, cel mai tânăr, descui poarta, ne laşi să trecem, apoi o încui la loc. Asta-i tot ce aveţi de făcut deocamdată.

Încălecară şi porniră la pas. La poartă găsiră santinela dormind. Somalezul o descuie. Zgomotul îl deşteptă pe paznic din somn. Veni în fugă cu un fel de sceptru în mână — însemn

al demnităţii sale — dar fiind întuneric beznă nu-i recunoscu pe fugari.

— Cine sunteţi? se răsti el. Fără voia sultanului nu iese nimeni pe poartă în miez de noapte. Înapoi ori...

— Cum îndrăzneşti, câine! strigă contele, imitând glasul sultanului. Nu ştii că am dat poruncă să mi se pregătească de drum cămilele ca să mă duc la socru-meu? Ori nu-ţi mai cunoşti stăpânul, nemernicule! Mâine o să te tăvăleşti în ţărână la picioarele mele, fecior de şacal ce eşti!

Omul se aruncă în genunchi şi tăcu mâlc. Fugarii ieşiră pe poartă şi somalezul o încuie în urma lui luând cheia cu el. Ceva mai departe se vedeau focurile din lagărul caravanei sosite peste zi şi care nu-şi sfârşise încă treburile în oraş.

— Să ne oprim ca să luăm două cămile pentru voi, zise contele somalezilor şi descălecă. Uite că au mai rămas câteva pe câmp. Ba mai văd şi un şopron în care ştiu că se ţin şei şi burdufuri pline cu apă de care o s-avem mare trebuinţă pe drum. Acum să încercăm să-i păcălim şi pe paznicii vitelor, ca să le luăm încă două cămile.

Treaba merse lesne căci paznicii erau duşi toţi în lagărul caravanei, unde nimeni nu se culcase încă şi emirul făcea afaceri bune chiar şi acum la miezul nopţii.

Încălecară apoi şi mica lor caravană se pierdu în întuneric.

Nici prin gând nu i-ar fi trecut Emmei în ajun, când sosise ca marfă de vânzare în Harar, că va părăsi chiar în noaptea aceea oraşul îmbrăcată ca un turc chipeş şi elegant.

3. Căpitanul de marină Wagner

La vreo săptămână de la întâmplarea povestită mai sus, un bric frumos plutea pe strâmtoarea de la Bab-el-Mandeb. La proră fâlfâia pavilionul marinei comerciale germane. Vasul părea să fie un vapor comercial, deşi cele patru tunuri de pe bord îi dădeau întrucâtva un aer războinic.

Nu era însă de mirare ca pe un vas comercial să se afle astfel de arme de apărare, deoarece vremurile acelea tulburi nu-ţi garantau siguranţa pe mare. Piraţii coastelor mişunau, şi era de ajuns un singur trădător pe bord pentru ca vasul să cadă pradă în mâinile acestor tâlhari care prădau tot şi ucideau marinarii până la unul, în cap cu comandantul vasului.

Soarele dogorea cumplit, deşi sufla o briză uşoară şi echipajul era despuiat aproape până la piele. Timonierul înţepenise cu un odgon cârma şi se adăpostise sub o pânză întinsă deasupra capului. Nici căpitanului nu-i era bine în cabină, căci ieşi şi el pe covertă, aruncă o privire iute spre cer, alta spre punte, apoi se apropie de timonier şi se aşeză jos lângă el.

— Cald al dracului! zise el scurt, în graiul obişnuit al marinarilor.

— Îhî! răspunse tot aşa de scurt timonierul.

— De o mie de ori mai bine la nord, zise iar după o lungă tăcere căpitanul. Dar nu ştiu ce-i veni armatorului să ne trimită tocmai pe coasta asta afurisită. Tare sunt curios să văd dacă o să facă într-adevăr treabă bună, după cum îşi închipuie el.

— Aşa crede tălmaciul.

— Nu prea înţeleg eu ce rol are tălmaciul ăsta. Chiar pentru cine a învăţat limba arabă merge la sigur că o să-l tragă negrii pe sfoară. A, uite colo un vas! De ce naţie o fi?

Bricul înainta spre sud şi zăriră în clipa aceea venind dintr-acolo ceva ce semăna să fie un vapor. Timonierul duse ocheanul la ochi şi privi cu atenţie. Părea să nu se dumirească de fel ce să fie, de aceea zise întinzând comandantului ocheanul:

— Ce comedie o mai fi şi asta? N-am văzut de când sunt aşa ceva! Ia uită-te şi dumneata...

Acesta păru să ştie ce e, căci zise cu dispreţ, după ce luă ocheanul de la ochi:

— Trebuie să fie un vas arăbesc. Peste un ceas o să fim lângă el şi o să-l întrebăm.

Marinarii zăriseră şi ei vasul acela ciudat şi nu-şi mai luau ochii de la el. Vapoarele se apropiau din ce în ce şi în curând se putea vedea de pe bric cu ochiul liber că vasul avea un singur catarg la proră, aşezat pieziş şi două pânze de o formă foarte curioasă. Pe punte se vedeau câţiva inşi cu turbane care măsurau şi ei cu privirea pe cei de pe bric.

— Să-i întrebăm cine sunt? zise timonierul căpitanului.

— Da, trimite-l încoace pe tălmaci. Timonierul se apropie de tun şi făcu semn unui individ îmbrăcat arăbeşte, care stătea pe vine pe o rogojină şi trăgea tacticos din lulea.

Acesta se ridică de jos şi veni lângă cârmă. Puse apoi mâna streaşină la ochi, privi lung la vapor şi-l întrebă apoi pe căpitan:

— Vrei să-i întrebi ceva?

— Da, răspunse căpitanul.

— Ce anume?

— Mai întâi, ce fel de vapor e.

— Asta ţi-o pot spune şi eu. E vaporul de gardă al guvernatorului din Zeyla.

— Un fel de vas de război?

— Da, marinarii sunt toţi înarmaţi.

— Şi la ce servesc aceste vase?

— De obicei se întrebuinţează ca vapoare comerciale sau

de expediţie ca şi celelalte vase, şi numai în cazuri excepţionale sunt înarmate. Marinarii sunt toţi soldaţi. Trebuie să se fi întâmplat ceva important în Zeyla.

— Se cuvine s-aflăm şi noi ce, deoarece chiar într-acolo ne ducem. Te rog să-mi tălmăceşti exact întrebările pe care le voi pune şi răspunsurile ce le voi primi.

Vapoarele erau acum atât de aproape unul de altul, încât se deosebeau foarte bine figurile oamenilor. Timonierul tocmai vroia să dea un semnal ca arabul să se oprească pentru a fi întrebat, când de pe coverta acestuia porni o salvă de puşcă. Căpitanul izbucni în hohote de râs. I se părea caraghios ca vasul ăsta să-şi dea aere de războinic.

— Ei, ce zici, timonier, piciul ăsta îndrăzneşte să se puie cu noi... spuse el râzând cu poftă. Lasă tunul în pace. Ia s-auzim ce zice. Opriţi, băieţi!

Ordinul fu ascultat şi bricul stătu în loc. Arabul făcu la fel şi amândouă vasele aproape se lipiră unul de altul. Oamenii arabului, vreo cincisprezece la număr, erau înarmaţi. Căpitanul vasului arab întrebă:

— Cum se numeşte vasul vostru?

— Sirena, traduse tălmaciul răspunsul comandantului.

— De unde vine?

— Din Kiel, Germania.

— Trebuie să fie vreun fleac de ţară de n-o cunosc eu, zise arabul fudul. Ce încărcătură aveţi?

— Marfă.

— Şi oameni?

— Nu, n-avem nici un călător la bord.

— Nici vreun sclav fugar?

— Nu.

— O să vin eu singur să mă încredinţez.

Căpitanului german îi sări ţandăra. Întrebă:

— Dar cine eşti tu?

— Sunt un căpitan de navă al sultanului din Zeyla.

— În Zeyla nu ştiu să fie nici un sultan, ci un guvernator. Eu nu ascult de poruncile nimănui, aşa să ştii!

— Şi nu vrei să mă laşi să cercetez vasul?

— Nu. N-ai nici un drept s-o faci, pe când eu da. Dacă mi-ar veni pofta să cobor pe vasul tău, trebuie să te supui.

— Nici nu mă gândesc! răspunse arabul cu dispreţ. O să te silesc eu să mă laşi să văd ce ai la bord, numaidecât...

— Dar pentru ce ne suspectezi?

— Căutăm nişte sclavi care au fugit din Harar. Dacă nu vrei să ne laşi pe vas, înseamnă că fugarii sunt ascunşi acolo.

— Nu pot fi ascunşi aici, deoarece eu vin de la Nord şi nici n-am trecut pe lângă coasta voastră.

— Nu te cred. O să leg vasul tău de al meu cu un odgon şi o să te duc la Zeyla să-l controleze guvernatorul.

Ameninţarea i se păru căpitanului cât se poate de caraghioasă, de aceea răspunse zâmbind:

— Mi se pare că nu eşti în toate minţile, arabule! Cum mă poţi tu sili să te las să legi odgonul pe puntea mea? Ai haz, zău aşa!

— Bine, bine, vezi tu acum, dar o să ţi se prefacă râsul în plâns, ia, acuşi... Îţi poruncesc să laşi trei oameni de-ai mei să lege vasul tău de al meu.

Căpitanul stătu puţin pe gânduri. Era un om vesel din fire şi-i plăceau glumele şi farsele. Făcu cu ochiul, zâmbind, semn oamenilor săi, pe urmă zise:

— Hai să-ţi fac hatârul. Trimite trei oameni de-ai tăi cu un odgon. O să mă tragi după tine ca un şlep.

La un ordin al arabului, trei din marinarii săi luară un odgon, îl lăsară într-o luntre, îl trecură apoi pe puntea vasului german şi-l legară la proră. Când fură gata, făcură semn arabului să pornească vaporul.

— Tii, dar dobitoci mai sunt, râse timonierul. Odgonul lor e prea şubred ca să ne poată trage...

— Dar destul de tare ca să-i tragem noi pe ei, răspunse

căpitanul. Stai să vezi acu...

Arabul îşi întinse pânzele şi vru să pornească. Odgonul se întinse ca o coardă, şi s-ar fi rupt cu siguranţă, dacă germanul n-ar fi vrut să ducă farsa până la sfârşit.

— Întindeţi şi voi pânzele, băieţi! strigă el marinarilor săi. Trebuie să le venim în ajutor.

După câteva minute bricul înainta cu repeziciune spre arab.

— Spune marinarilor tăi să se grăbească, altminteri ne ciocnim, îl puse el pe tălmaci să-i strige arabului.

Acesta răspunse înfuriat:

— Lăsaţi-o voi mai încet, ticăloşilor!

— Ba ia-o tu mai repede, dobitocule! Cine te pune să faci pe grozavul, când eşti atât de neputincios, tontule!

Ciocnirea s-ar fi produs cu siguranţă, dacă nu ar fi pus mâna căpitanul pe cârmă să dea altă direcţie vasului.

— O să le dau eu acum o lecţie să mă ţină minte! Băgaţi de seamă, băieţi! Puneţi mâna pe oricine îndrăzneşte să treacă pe punte, aţi auzit? le spuse el oamenilor săi.

Bricul se apropie atât de mult de arab, încât îl zgudui cu atâta putere că toţi marinarii vasului se prăbuşiră unii peste alţii. Cei de pe bric izbucniră în hohote de râs, pe când arabii scoaseră un răcnet de furie. Vintrele şi cârma se rupseră şi vasul rămase înţepenit. Şi în loc să dezlege odgonul care ţinea vasul legat de bric, arabii începură să răcnească turbaţi de mânie, pe când germanii râdeau de se prăpădeau.

Atunci unul din arabii aflaţi la bordul bricului se apropie de căpitan şi-i zise prin tălmaci:

— Îţi poruncesc să ne repari imediat vasul!

— Îndrăzneşti să-mi porunceşti tu mie, păcătosule?

Arabul scoase pumnalul de la brâu şi zise ameninţător:

— Dacă n-asculţi, te ucid ca pe un nemernic! Eşti musulman?

— Nu, sunt creştin.

— A, ghiaur? Atunci trebuie să te supui numaidecât, câine!

— Ce-ai spus? Câine! Uite răspunsul!

Şi căpitanul îi trase o palmă atât de zdravănă, încât arabul se rostogoli la pământ. Ceilalţi doi arabi vrură să se repeadă la căpitan, dar n-apucară să facă un pas, căci se pomeniră cu câte un pumn atât de grozav, încât îi făcu să se dea îndărăt împleticindu-se.

— Şi-acum, legaţi-i de catarg! porunci căpitanul marinarilor săi. Să le arătăm noi că nu se poartă astfel cu oameni civilizaţi.

Cei trei arabi fură legaţi zdravăn şi li se luară armele pe care le aveau asupra lor.

În vremea asta situaţia vasului arab devenea din ce în ce mai critică. Tras acum de bric, puntea fiind foarte joasă, apa începuse să năvălească pe bord.

— Staţi pe loc, ticăloşilor! răcnea conducătorul arabilor. Nu vedeţi că ne înecăm?

— Treaba voastră! Tăiaţi odgonul dacă vreţi să vă salvaţi... răspunse cu nepăsare căpitanul.

— Nu se poate! Vasul nu e al nostru, ci al guvernatorului!

— Atunci înghiţiţi pentru guvernator apă până veţi crăpa!

— Am putea tăia odgonul, fu de părere timonierul. N-am navigat încă prin părţile astea, dar am auzit de la alţii despre obrăznicia acestor ticăloşi. Sclavii şi slugile astea, supuse orbeşte unor mici stăpânitori şi funcţionari, se cred grozavi. Orice creştin e considerat drept câine, şi atingerea cu un ghiaur, cum spun ei creştinilor, îi spurcă.

— Eu nu le cunosc graiul şi nici obiceiurile, dar o să-i fac să le cunoască ei pe-ale mele.

— Dar ne duceam la Zeyla şi o s-avem de-a face cu guvernatorul. O să vrea să se răzbune pe noi...

— N-are decât!

În clipa aceea se auzi un răcnet scos din mai multe

piepturi. Vasul arab se aplecase rău într-o parte ameninţând să se scufunde.

— Măi, da proşti mai sunteţi! le strigă căpitanul. Tăiaţi odgonul, ce dracu!

Arabii se zăpăciseră însă şi nu găsiră altă cale de salvare decât să sară în apă şi acum înotau cu disperare spre bric.

— Aruncaţi-le colaci de salvare, ca să-i luăm pe bord! porunci căpitanul. Lăsaţi-i pe urmă să se adune toţi la un loc şi ţineţi armele îndreptate spre ei.

Când arabii fură toţi pe bord, li se porunci să se adune pe covertă. Ascultară de poruncă, numai conducătorul lor se apropie de comandant si-i zise răstit:

— Tu porunceşti aici pe vapor?

— Da.

— Atunci eşti prizonierul meu. O să fii aspru pedepsit când vom ajunge la Zeyla, aşa să ştii!

Căpitanul îl privi lung, apoi spuse zâmbind:

— Nu te mai fă de râs, omule! E adevărat că mă duc la Zeyla, dar sunt sub ocrotirea pavilionului meu şi nu voi îngădui să mi se aducă vreo jignire.

— A, mergi la Zeyla! Atunci o să trebuiască să dai socoteală de faptele tale, dar mai întâi să ne salvezi vasul.

— Văd că nu înţelegi de cuvânt, de aceea o să fac ce-oi pofti. Poate că vasul tău s-ar mai putea salva. Ar urma însă să-l pun pe al meu în primejdie, dacă nu mă scap de-al tău, aşa că trebuie să mă pun la adăpost.

Cu aceste cuvinte, căpitanul luă o secure şi tăie odgonul care lega vasul arab de bric.

— Ce cutezi să faci, câine? strigă arabul spumegând de furie. Dacă aş avea puşca la mine, te-aş împuşca pe loc ca pe un nemernic ce eşti! Dar pumnalul meu o să-ţi arate numaidecât cine e stăpân aici!

Arabul trase într-adevăr pumnalul de la brâu, dar într-o secundă pumnul căpitanului îl izbi cu atâta putere, încât îl

doborî la pământ. Ceilalţi arabi vrură să sară în ajutorul şefului lor.

— Staţi liniştiţi, altfel vă fac praf pe toţi! Gura tunului e îndreptată spre voi! le strigă tălmaciul speriat. Omul acesta e stăpânul vasului şi toţi ascultă de porunca lui. Viaţa voastră e în mâinile lui!

De-abia acum înţeleseră arabii situaţia şi se supuseră fără să crâcnească. Şeful lor fu legat burduf, lor li se luară armele şi fură duşi, împreună cu ceilalţi trei dezlegaţi de catarg, în cala vaporului şi închişi acolo.

— E cam îndrăzneţ ce faci, îi zise tălmaciul căpitanului. Guvernatorul o să-ţi ceară socoteală.

— Te înşeli, răspunse acesta. Eu o să-i cer lui socoteală pentru faptul că servitorii lui au acţionat împotriva legilor şi m-au insultat pe mine personal.

— Chiar aşa fiind, vei avea totuşi mare pagubă, fiindcă n-o să te lase să-ţi descarci marfa, necum ş-o vinzi,

— O să vedem noi. Dacă îmi interzice vânzarea, ştiu eu ce să fac ca să mă despăgubesc, răspunse căpitanul, şi ca să se asigure că prizonierii nu vor fugi, puse jos de pază o santinelă aşteptând ce avea să urmeze.

Zeyla n-avea pe atunci un port ca lumea, şi vapoarele trebuiau să ancoreze în radă, ceea ce era foarte anevoios din pricina stâncilor care o înconjurau. De aceea bricul, care trebui să se oprească peste noapte în apropierea oraşului, salută cu o salvă de tun şi aruncă ancora.

Zeyla, oraş cu vreo patru mii de locuitori, era alcătuit din câteva case de piatră, văruite în alb, şi câteva sute de colibe. Zidurile care împrejmuiau oraşul erau din bolovani de mărgean şi lut, năruite pe alocuri. Deşi impresia pe care o făcea oraşul era din cele mai proaste, era totuşi destul de important ca port şi loc de adunare a caravanelor sosite din toate părţile ca să-şi desfacă aci marfa.

De pe coverta bricului se zăreau o mulţime de oameni,

cămile şi cai care poposeau în jurul oraşului. Erau probabil caravane cu mărfuri şi căpitanul spera să facă afaceri bune.

După ce aruncară ancora, se apropie de bric o barcă şi un arab păşi semeţ pe punte. Era căpitanul portului. Ceru să i se prezinte hârtiile de legitimaţie ca să le ducă guvernatorului, fără a cărui autorizaţie nu se putea intra în oraş. Întrebă, printre altele, de unde vine vaporul, ce încărcătură are şi dacă n-a întâlnit în drum un vas cu nişte sclavi fugari. Căpitanul îi dădu toate răspunsurile, îi întinse hârtiile de legitimaţie, ferindu-se însă să-i pomenească de prizonieri. Arabul păru mulţumit şi plecă. Se întoarse abia după câteva ceasuri ca să-i spună că guvernatorul îi îngăduie să intre în oraş şi să-şi desfacă marfa, dar că, după obiceiul locului, aştepta să i se dea ceva în dar.

— Guvernatorul, adăugă arabul, vă pune la dispoziţie câţiva soldaţi care să vă ocrotească, trebuie însă să fie plătiţi şi hrăniţi de voi pe tot timpul şederii voastre aici.

— N-avem nevoie de ei, putem noi să ne apărăm şi singuri, răspunse căpitanul. Şi-apoi, nu prea cred că soldaţii voştri ar fi în stare să ne ocrotească...

— O, suntem oameni foarte viteji! zise cu mândrie arabul.

— M-am convins de contrariu. Sunteţi trufaşi, nechibzuiţi şi lipsiţi de curaj, aşa că mai mult ne-ar păgubi decât ne-ar folosi, rosti zâmbind căpitanul.

— De unde ştii? Mi-ai spus doar că n-ai mai fost până acum prin părţile astea!

— O să afli numaidecât de unde ştiu. O să-l înştiinţez pe guvernator şi o să-i dau dovadă că mă pot apăra şi singur.

Arabul fu ospătat şi primi un dar care păru să-l mulţumească, apoi se întoarse vesel în oraş.

Căpitanul porunci acum să i se aducă unul din prizonieri.

— Am ajuns la Zeyla, puse el pe tălmaci să-i spună. Te las liber, dar cu o condiţie: să te duci la guvernator şi să-i povesteşti tot ce s-a petrecut. Să vină singur pe bord ca să

hotărască împreună cu mine soarta voastră. Spune-i că sunt un om paşnic şi sunt dispus să mă înţeleg cu el prin învoială. Vrea? Bine. Nu? Îi iau pe prizonieri cu mine şi-i pedepsesc cu multă asprime.

Omul nu răspunse, dar în privirile lui se vedea limpede că avea gânduri duşmănoase. Coborî într-o luntre şi se îndreptă spre ţărm. Când îl văzu îndepărtându-se, tălmaciul îi zise căpitanului:

— E primejdios ce faci. Guvernatorul e foarte puternic aici, şi din cele ce-i va spune arabul te va considera drept duşman şi va căuta să se răzbune.

— Să poftească.

Căpitanul le porunci oamenilor săi să se înarmeze şi să tragă plasa de sârmă în jurul vasului. Această plasă făcea cu neputinţă oricui să se urce pe punte. Ancora era din acelea care se pot foarte lesne ridica la nevoie. Bărcile erau toate pe bord şi marinarii pregătiţi să pornească vasul la cea mai mică alarmă.

Casa în care locuia guvernatorul se zărea foarte bine de pe covertă. Tălmaciul, care mai fusese prin Zeyla, o cunoştea şi i-o arătă, aşa că ştia unde să ţintească dacă va fi cazul.

Căpitanul nu ştia dacă oraşul dispunea de mai multe tunuri. În port se afla însă unul care anunţa sosirea şi plecarea vapoarelor. Nici un vas străin nu era în port, doar vreo zece arabe, şi acelea mici şi neînsemnate.

Trecu o bucată de vreme până ce văzură o trupă de soldaţi apropiindu-se de ţărm şi îmbarcându-se în luntre, apoi îndreptându-se spre bric.

Să tot fi fost vreo treizeci de inşi. Erau înarmaţi cu flinte, suliţe şi iatagane. În luntrea din faţă trebuie să se fi aflat şeful căci ceilalţi se ţineau la distanţă respectabilă de el.

Când luntrea fu destul de aproape ca să se poată auzi glasul, şeful strigă:

— Tu eşti acela care ne ţine tovarăşii închişi?

— Da, răspunse căpitanul prin tălmaci.

— Dă-le drumul!

— Dar tu cine eşti?

— Sunt generalul armatei din Zeyla.

— Atunci nu stau de vorbă cu tine. Să vină guvernatorul.

— Bine. Dă-te jos în luntre să te duc la el.

— Ba să vină el la mine, dacă vrea să-i eliberez oamenii.

— Dă-le drumul, altminteri venim să ni-i luăm singuri şi te considerăm prizonierul nostru, iar vasul îl confiscăm. Aşa a poruncit guvernatorul.

— Ţi-am spus că nu vreau să tratez cu tine ci cu el. Dacă faceţi cea mai mică încercare de atac, ne vom apăra, fii sigur.

Arabul ameninţă, ocărî, dar degeaba, căpitanul nici nu voia s-audă. Arabul se sfătui cu oamenii săi, dar nu ştia ce hotărâre să ia. Îi era frică de bric, dar şi de furia guvernatorului când va auzi că poruncile lui nu au fost ascultate. În cele din urmă se apropie împreună cu celelalte luntre de vas şi strigă:

— Le dai ori nu drumul prizonierilor?

Nici un răspuns.

— Atunci ni-i luăm singuri. Trageţi în ghiauri să nu scape nici unul.

Arabii îşi îndreptară puştile spre punte şi traseră. Gloanţele se izbiră de catarge şi vintre, dar nu nimeriră pe nimeni. Aşadar ostilităţile începuseră.

— Să le răspundem? întrebă timonierul.

— Da, dar nu trageţi încă în ei ci în casa guvernatorului. El a făcut pozna, să-l învăţăm minte.

Timonierul potrivi ţeava tunului şi ghiuleaua porni. Aproape imediat ce se auzi bubuitura, o parte din zidul casei se nărui, dovadă că lovitura nu dăduse greş. Arabii din luntre scoaseră un răcnet de furie şi descărcară iar o salvă, fără nici un folos însă.

— Foarte bine, dă-i înainte! zise căpitanul timonierului.

Acesta ochi, şi fiecare din loviturile de tun îşi nimeri ţinta. La a patra descărcătură se făcu o spărtură grozavă în zidurile palatului guvernamental, în oraş panica era la culme. Caravanele se îndepărtau în grabă de locul primejdios. Porţile oraşului se deschiseră şi un om făcu semn spre luntre, care o luară repede înapoi.

— Să le trimit şi lor o ghiulea? întrebă timonierul pe căpitan.

— Nu, lasă-i în pace. Dar vezi clădirea aceea de colo? Trebuie să fie o moschee. Dacă ne atingem de lăcaşul lor sfânt, băgăm groaza în ei şi îi zăpăcim de tot. Ia încercă dacă o nimereşti.

— Cum să n-o nimeresc, că doar e o moschee destul de mare!

Într-o clipă acoperişul moscheii se nărui. De după zidul oraşului se auziră răcnete de groază şi în puţin timp porţile se deschiseră iar. Un soldat flutură un burnuz alb şi după el apăru o lectică purtată de patru inşi care se îndreptă spre ţărm. După câteva minute lectica fu aşezată într-o barcă şi, înconjurată de celelalte, porni spre bric.

Se opri la oarecare distanţă de el şi un individ ieşi din lectică şi strigă prin porta-voce:

— Pentru ce trageţi în lăcaşul lui *Allah* şi-mi bombardaţi casa?

— Dar voi de ce trageţi în vaporul meu? răspunse căpitanul.

— Pentru că sunteţi nişte trădători nemernici care nu vreţi să vă supuneţi poruncilor mele.

— Cine eşti tu ca să ne ceri supunere?

— Sunt stăpânitorul acestui oraş şi toţi care se află aci trebuie să-mi dea ascultare.

— Dacă eşti guvernatorul, vino la bord să stăm de vorbă.

— Ba vino tu, că eu sunt mai ceva decât tine.

— Bine, atunci să hotărască bombele mele cine e mai

mare dintre noi doi.

Guvernatorul se sfătui cu oamenii săi, apoi răspunse:

— Procedezi ca un duşman şi nu mă pot încrede în vorbele tale.

— Îţi dau cuvântul meu că nu ţi se va întâmpla nimic.

— Şi că pot părăsi vasul oricând?

— Da.

— Bine, să mă mai gândesc.

— Gândeşte-te. Îţi dau răgaz două minute să te hotărăşti. Dacă până atunci nu-mi dai răspuns, încep bombardamentul.

Guvernatorul stătu iar să se sfătuiască, în timp ce timonierul ţinea gura tunului îndreptată spre casa lui.

Trecură cele două minute şi, fiindcă arabul nu dădu nici un răspuns, căpitanul comandă „foc”. Se auzi o bubuitură şi o bucată de zid se împrăştie în toate părţile. Guvernatorul înţelese că nu era de glumit, de aceea strigă repede:

— Stai că vin! Dar să-i laşi şi pe oamenii mei pe bord, ca să mă apere.

— Ţi-am dat cuvântul meu şi nu-ţi trebuie alt apărător mai bun. Vei veni singur pe bord, şi dacă vreunul din ei cutează să te urmeze îl culc la pământ.

Căpitanul era hotărât să nu se lase. Dacă celelalte naţii, de teamă să nu strice relaţiile cu acest mahomedan îngâmfat, îi făcuseră toate voile, el nu vroia să le calce pe urme.

Arabul văzu că n-are încotro şi veni pe punte. Privi încruntat în jurul său, şi când văzu că echipajul era compus numai din cincisprezece inşi, întrebă fără să salute:

— Aceştia sunt toţi marinarii tăi?

— Da.

— Şi cu o mână de oameni îndrăzneşti să mi te împotriveşti?

— Ai văzut şi tu. Noi suntem germani, şi unul de-al nostru face cât douăzeci de-ai tăi.

Lăudăroşenia căpitanului îşi făcu efectul. Guvernatorul se

urcă la bord şi se aşeză pe un covor, în faţa lui era căpitanul, la dreapta şi la stânga timonierul şi tălmaciul. Arabul era un om în vârstă, cu chipul şiret şi privirea vicleană, ca a tuturor arabilor de pe coastă. Discuţia începu:

— Am venit, zise bătrânul arab, să te trag la răspundere pentru crima ta şi să te pedepsesc după cum meriţi.

— Te înşeli, răspunse căpitanul, eu sunt acela care te-a chemat să dai socoteală. Ai venit, ai dat deci dovada că nu eu sunt criminalul. Dar fiindcă vreau să-ţi arăt că eu sunt un om drept, o să-ţi ascult plângerea.

— Bine. Mai întâi şi-ntâi, te-ai împotrivit la percheziţionarea vaporului tău şi mi-ai închis oamenii trimişi de mine. Al doilea: tu eşti de vină că mi s-a prăpădit vasul, şi în loc să ceri iertare şi să mă despăgubeşti, mi-ai dărâmat giamia şi palatul în care locuiesc. Pedeapsa ta va fi grea, să ştii...

— Te înşeli şi de data asta, răspunse căpitanul. Dreptul de a percheziţiona un vapor nu-l are decât un vas de război al unui stat recunoscut. Pe al tău nu-l cunoaşte nimeni şi vaporul tău e un fleac, nu vas de război. N-avea nici măcar pavilion şi vei fi ştiind şi tu măcar atât, că un vas fără pavilionul ţării sale nu poate fi luat în seamă.

— Conducătorul lui îţi va fi spus al cui e şi că l-am trimis eu.

— Eu nu sunt supusul tău, aşa că nu mă priveşte cine eşti tu. Am pus mâna şi am băgat la răcoare pe trei din oamenii tăi, fiindcă m-au insultat spunându-mi „câine”. Te-aş ucide şi pe tine, dacă ai îndrăzni să faci ce-au făcut ei. Ţi-am dovedit că nu sunt omul pe care să-l calce cineva în picioare. Am îngăduit totuşi oamenilor tăi să mă remorcheze, deşi ştiam că fac cea mai mare prostie. Aş fi putut să las vasul să se înece împreună cu toţi cei care se aflau pe el, totuşi i-am salvat. Drept mulţumire, individul care-l comanda m-a insultat spunându-mi ticălos. De aceea l-am închis. Am crezut că tu îl

vei pedepsi pentru obrăznicia lui. Credeam că eşti destul de deştept ca să nu te iei la harţă cu un om care e mai inteligent decât tine. Dar tu ai poruncit să tragă asupra noastră şi aveam dreptul să mă apăr. Până acum nu s-a făcut nici o vărsare de sânge, îţi spun însă hotărât că nu plec de aici până ce nu mi se va da satisfacţie.

Guvernatorul înţelese cum stau lucrurile. Vru să spună ceva, dar căpitanul îi curmă vorba.

— N-am nici timp, nici poftă să-mi pierd vremea în zadar. Ascultă ce am să-ţi spun: Să-i pedepseşti cu asprime pe cei care m-au insultat. Să le dai voie locuitorilor din Zeyla să vină pe vapor ca să-şi facă târguielile şi să-mi dai în scris că regreţi cele petrecute. Acum eu mă duc în cabina mea şi-l las pe timonierul meu să trateze cu tine. Dacă peste un sfert de ceas nu aţi căzut la învoială, bombardez oraşul şi-l fac una cu pământul. Ai văzut şi tu că bombele noastre nu dau greş. Şi ca încheiere, îndrept tunurile asupra vapoarelor tale şi le scufund pe toate, iar pe prizonierii pe care îi am la bord pun să-i spânzure de catarg. Şi să ştii că eu nu glumesc.

După ce zise acestea, căpitanul se sculă de jos şi se duse în cabina lui.

Când se întoarse după un sfert de ceas şi află de la tălmaci că guvernatorul se învoieşte la toate, numai cu scuza în scris nu, porunci să descarce o ghiulea de tun în casa arabului, apoi se aşeză iar pe covor.

Tocmai când voia guvernatorul să spună ceva, se auzi bubuitura şi arabul văzu cu groază cum se năruie un zid întreg al casei.

— Staţi, staţi, mă învoiesc la tot ce-mi cereţi... strigă el îngrozit.

— Bine, zise căpitanul. Unde sunt hârtiile mele de legitimaţie?

— La mine.

— Dă-le-ncoa!

După ce le luă în primire, urmă:

— Taxa pentru intrarea în port am s-o plătesc după cum se cuvine, altceva nimic. Daruri nu-ţi dau, fiindcă te-ai purtat atât de nedemn. Am să pun acum să ţi se aducă hârtie şi condei ca să-mi ceri în scris scuze.

— O să scriu acasă la mine, zise arabul viclean.

— Nu, o să scrii aici, şi vei adăuga că nu-mi vei face nici o şicană în afaceri. Dacă te-mpotriveşti, o să afle tot oraşul ce-ai păţit. Prizonierii rămân la bord până la plecarea mea, ca ostatici, şi vreau să fiu de faţă la pedepsirea lor.

Guvernatorul înţelese cum stau lucrurile. Vru să spună ceva, dar nu fu lăsat.

— Bine, o să fac tot ce-mi ceri, zise el, dar dacă lăsai să ţi se percheziţioneze vaporul nu s-ar fi întâmplat toate acestea.

— Ar fi însemnat să te recunosc de stăpân. Ştii tu că e o ruşine pentru un comandant să fie percheziţionat de un străin?

— Păi... voiam numai să aflu dacă sclavii care au fugit se află la tine.

— Erau aceşti sclavi atât de preţioşi ca să te expui la atâtea primejdii?

— Nu erau ai mei.

— Aşa! Ai cui erau atunci?

— Ai sultanului din Harar.

— Or fi fost nişte oameni de nimic, zise căpitanul cu nepăsare prefăcută.

— Nu. Erau doi albi creştini şi o femeie albă, frumoasă ca răsăritul soarelui — după cum am auzit.

Cuvintele arabului treziră curiozitatea şi interesul căpitanului. Creştini albi, deci europeni. Poate că era aici prilejul să împiedice o mârşăvie. De aceea întrebă din nou:

— Ştii tu din ce ţară erau sclavii?

— Da. I se zice Espania.

— Adică Spania. Dar sclava? urmă el.

— Nu ştie nici sultanul.

— Ce limbă vorbea?

— Ca şi a prizonierilor. L-au legat pe sultan, l-au jefuit şi au fugit pe cămilele sultanului cu încă doi somalezi care să le slujească de călăuze şi ocrotitori. A doua zi l-au găsit pe sultan legat, cu un căluş în gură.

— Şi ce-a făcut sultanul după ce l-au dezlegat?

— A trimis îndată o mulţime de soldaţi să-i urmărească pe fugari.

— În ce direcţie?

— În lungul coastei, fiindcă fugarii n-aveau alt mijloc de scăpare decât să se îmbarce pe vreun vapor. Tot ţărmul e supravegheat. Sultanul l-a trimis pe vizirul său la Berbera şi el a venit la mine, la Zeyla. E un sultan puternic şi trebuie să mă supun poruncilor sale, altminteri aş avea multe de suferit.

— Fugarii au luat multă bogăţie cu ei?

— Da. Aur şi argint, haine şi pietre scumpe care preţuiesc atâtea milioane cât să cumperi o ţară întreagă cu ele.

— Şi sclavii au putut scăpa cu fuga?

— Nu cred, deşi cămilele pe care le-au furat sunt foarte iuţi şi au avut când să ajungă la ţărm înaintea urmăritorilor. Ştiu însă sigur că în ultimul timp n-a plecat nici un vapor din port. Acum bate un vânt puternic care pune în pericol orice vas, aşa că toate se aţin pe lângă coastă. Am trimis toate vapoarele noastre să cutreiere coasta şi nu se poate să nu dea de fugari.

Căpitanul privi îngândurat înaintea lui. Fugarii erau spanioli, fata, probabil, la fel. Cum de-au căzut în mâinile acestui sultan atât de fioros? Păreau să fie curajoşi şi inteligenţi, deci nu erau oameni de rând. Evident că se găseau acum într-o situaţie destul de critică şi poate că ar fi posibil să le vină în ajutor. Ca bun creştin şi semen de-al lor era de datoria lui să-i salveze, dacă i-ar fi cu putinţă. Întrebă cu o prefăcută nepăsare:

— Şi n-aţi aflat nimic despre ei? N-aţi dat de nici o urmă?

Chipul arabului căpătă o expresie de cruzime şi ochii îi scăpărară vicleni când răspunse cu adâncă mulţumire în glas:

— N-am găsit nici o urmă, dar am aflat ceva mult mai bun.

— Ce?

— Îţi spun, dacă mă asiguri că nu i-ai ascuns la tine pe vapor.

— Habar n-am avut până acum de toată întâmplarea asta!

— Bine, te cred. Află că am pus mâna pe unul din somalezii care le slujeau de călăuză. Am trimis o întreagă armată să cerceteze coasta. Aproape de muntele Elmers, pe locul unde coboară spre mare, au găsit un tânăr somalez, acela care fugise odată cu ei. Stătea să se odihnească lângă un izvor. N-a mai avut timp să fugă, deşi se zbătea ca un diavol şi mi-a rănit câţiva oameni.

— L-au luat la întrebări, dar n-a vrut să răspundă. L-am întrebat şi eu după ce l-au adus la Zeyla, n-a fost însă chip să-i scot un cuvânt din gură, tăcea cu încăpăţânare.

— Poate că nu ştie omul nimic despre fugari.

— Ei aş! Sultanul din Harar l-a recunoscut numaidecât.

— Păi... întrebaţi-l atât până ce vă va răspunde.

— Degeaba, tace ca peştele. Mâine însă au să-l pună la cazne şi o să vorbească el, fii pe pace!

— Dar dacă preferă să moară decât să vorbească?

— N-are decât să crape!

— Şi eu îţi spun că n-o să-i prindeţi pe fugari. Soldaţii voştri sunt atât de netrebnici pe cât sunt şi vapoarele voastre...

— Vrei să mă jigneşti?

— Defel, dar ai văzut şi tu că noi, o mână de oameni, am fost în stare să punem cu botul pe labe un coşcogeamitea oraş cum e Zeyla. Cum crezi tu că o să-i prindeţi pe fugari dacă s-au îmbarcat pe vreun vapor? Aveţi voi arme şi tunuri ca noi? Sau vapoare ca al meu, care aleargă ca o săgeată pe

apă, încât nu-l poate ajunge nimeni?

Arabul rămase pe gânduri. Văzuse el singur de ce erau în stare străinii ăştia. Apoi zise oftând:

— Da, da, dacă am avea şi noi un vapor ca al vostru...

— Dar vezi că n-aveţi, zise căpitanul privindu-l cu coada ochiului. Eu fac pariu pe ce vrei că i-aş prinde foarte repede pe fugari.

— Sultanul a pus un preţ mare de tot pe capetele lor. Douăzeci de cămile încărcate cu saci de cafea.

— Nu mai spune! Dar asta-i o adevărată avere!

— Cât ai cere tu din ele, dacă reuşeşti să pui mâna pe fugari? întrebă cu ochi lacomi guvernatorul.

Căpitanul izbucni în râs.

— Eu sunt mai bogat decât tine şi n-am nevoie de nici o recompensă. Aş face-o însă aşa, de haz... răspunse căpitanul, părând că nici nu-i pasă.

— Atunci prinde-i, prinde-i! exclamă arabul bucuros să-i cadă lui în mână atâta bogăţie.

— Nu se poate, trebuie să rămân aici şi să-mi desfac marfa, răspunse el cu părere de rău în glas.

— O, dacă vreau eu, într-o jumătate de zi nu ţi-ar mai rămâne nimic, zise cu îngâmfare arabul.

— Cum adică?

— Sunt aci o mulţime de caravane din Amhara, Şoa, Kaffa şi Ogada. Chiar şi mie îmi trebuie o grămadă de lucruri, locuitorilor din Zeyla de asemenea, cred că şi sultanul din Harar ţi-ar cumpăra o parte din marfă, numai să poţi pleca mai repede.

— Bănuiesc că nu prea mai are cu ce, acum după ce-a fost jefuit...

— Are el încă destul argint pe care nu i l-au luat fugarii. Şi-apoi, locuitorii din Harar trebuie să-i dea, tot avutul lor, fiindcă tot ce au ei îi aparţine lui.

— Şi caravanele cu ce plătesc?

— Cu fildeş şi unt. Noi, ăştia din Zeyla plătim cu perle, pe care le pescuim pe coastă. Dacă dau eu poruncă, până diseară ai vândut tot ce ai pe vapor.

Ideea îi surâdea foarte mult căpitanului. Mai întâi, era un mare avantaj pentru el ca într-o singură zi să scape de încărcătură, în loc s-aştepte aici săptămâni întregi sau să cutreiere porturile, şi-apoi lucrurile pe care le primea în schimbul mărfii erau cât se poate de preţioase. Fildeşul şi mărgăritarele aveau preţ în Europa, iar untul îl putea vinde foarte scump în India occidentală. De aceea zise:

Crezi că sultanul o să se învoiască?

— Fără să şovăie, numai că trebuie să vorbeşti tu singur cu el. O să te recomand eu. De-abia acum îi veni guvernatorului gândul că poate fi tras pe sfoară. Întrebă deci cu îngrijorare: Nu eşti şi tu creştin ca şi fugarii? Poate că eşti chiar dintr-o ţară cu ei...

— Da de unde! Ne despart o sumedenie de ţări.

— Aveţi însă aceeaşi religie?

— Defel, ei sunt catolici, iar noi protestanţi.

— Ce deosebire e?

Căpitanului îi veni la îndemână o comparaţie minunată.

— E cum ar fi la voi sunniţii şi şiiţii, răspunse el repede.

— Aşa? Atunci nu mai am nici o grijă. Noi sunniţii îi urâm pe şiiţi mai grozav decât pe creştini; voi vă urâţi între voi, de aceea cred ce mi-ai spus. Mă duc acum să vorbesc cu sultanul şi să dau ordin să înceapă târgul.

— Bine, bine, mai întâi să-mi iscăleşti scuza.

Asta nu-i prea convenea defel guvernatorului, de aceea zise aproape rugător:

— Ţii neapărat la fleacul ăsta? Nu m-ai putea scuti?

— Deocamdată nu, dar dacă voi fi mulţumit de tine, îţi făgăduiesc să-ţi dau hârtia înapoi şi îţi las oamenii liberi, fără nici o pedeapsă. Vezi că îţi sunt binevoitor şi sper că nu mă voi căi.

Făgăduiala făcută îl încântă pe arab, dar şi mai mult gândul că va pune mâna pe douăzeci de cămile încărcate, de aceea strigă plin de bucurie:

— Ne-am înţeles! De-acum încolo să fim prieteni, vrei? Dar cum te cheamă pe numele tău adevărat?

— Wagner, răspunse căpitanul.

— Greu nume. Dar nu face nimic. Acum vrei să vii cu mine la Zeyla să vorbeşti tu singur cu sultanul?

— Mă asiguri că mă voi putea întoarce nestingherit pe vapor?

— Îţi jur pe *Allah,* pe barba Profetului şi pe toţi califii că nu ţi se va întâmpla nimic, că voi ucide cu mâna mea pe oricine ar îndrăzni să se atingă de tine. Poţi să-ţi transporţi fără frică marfa pe uscat şi s-o vinzi pe ce preţ vrei tu.

— Ei vezi, asta nu! S-ar putea să nu fie toţi cumpărătorii aşa de cinstiţi ca tine şi să păţesc vreun bucluc. O să fac însă altfel. Pun să se deschidă lăzile pe punte şi să vină numai câte zece inşi o dată să vadă marfa. O desfac cu ghiotura, nu cu ţârâita. Acum mă duc să-ţi trimit hârtie ca să scrii scuza şi să mă pregătesc de drum.

Căpitanul se duse în cabina lui, se îmbrăcă în haine de sărbătoare şi se înarma până-n dinţi ca să facă impresie de om avut. Pe urmă luă de pe o poliţă un dicţionar arab pe care şi-l cumpărase la plecare, ca să poată controla într-un fel pe tălmaci, şi se apucă să-l răsfoiască.

Afurisită limbă, încâlcită... mormăi el. Cum s-o fi zicând în arabă „eu”? Aha, am găsit... se zice *ana.* Dar „sunt”?Nu găsesc, dar văd cuvântul *eida,* care vrea să zică „şi”. Creştin se numeşte *nassrani.* Aşadar, dacă spun *Ana eida nassrani,* înseamnă: „Şi eu creştin”, somalezul o să înţeleagă că vreau să-l scap pe el şi pe fugarii ceilalţi, şi o să înceapă să spere. A, dar stai... să vedem cum se zice pe limba lor „speranţă”... *Amel.* Dacă pot, îl scap chiar la noapte. Hm! Aici scrie *nossf el leel,* miezul nopţii. Foarte bine, o să le însemn pe o bucată de

hârtie, deşi e greu al naibii.

Luă un petec de hârtie şi scrise pe el: *Ana eida nassrani — amel — nossf el leel.*

Aşa! murmură el apoi mulţumit. Asta însemnează pe limba mea: „Şi eu sunt creştin, speră, vin la miezul nopţii”. Dacă reuşesc să-i strecor biletul, o să mă înţeleagă. Măi băiete, măi, să ştie nevasta ta acasă în ce bucluc te bagi ca să scapi clin sclavie o fată frumoasă!... Ei, ce să-i faci. Dacă ţi-a dat Dumnezeu niţică inimă, un cap mai luminat şi doi pumni zdraveni, de ce să nu faci bine unor nenorociţi?...

Căpitanul împături bine bileţelul, îl vârî în buzunar şi se duse la guvernator, care-l aştepta cu nerăbdare.

Când să coboare în barcă, timonierul, care îi era şi bun prieten, îi zise îngrijorat:

— Te expui la o mare primejdie. Dacă te arestează?

— N-o s-o facă. Guvernatorul a jurat, şi un mahomedan nu-şi calcă niciodată jurământul.

— Bine. Cred că vizita n-o să dureze mai mult de un ceas şi jumătate. Dacă în vremea asta nu te-ai întors, bombardez oraşul.

— Tocmai asta voiam şi eu să-ţi spun. Şi dacă până diseară nu sunt înapoi, spânzuraţi-i pe prizonieri unul după altul.

— Nu vrei să iei pe careva să te însoţească?

— Nu, deşi e o vorbă în Orient: Cu cât are mai mulţi însoţitori, cu atât e boierul mai mare. S-ar putea crede însă că i-am luat de frică. De altfel, ai mai mare nevoie aici de ei decât am eu. De vândut nu vindeţi în nici un caz nimic până ce nu mă întorc.

După ce mai dădu şi alte dispoziţiuni, căpitanul coborî în luntre împreună cu tălmaciul şi cu guvernatorul.

Mare fu mirarea soldaţilor care aşteptau în bărci când îi văzură pe toţi vorbind paşnic între ei. Nu spuseră însă nimic şi îi urmară până la mal, unde aştepta lectica guvernatorului.

Acesta o luă însă pe jos, ca să nu-şi lase musafirul singur, şi porniră pe uliţele strâmte şi întortocheate ale oraşului.

Locuitorii se uitau duşmănos la străin. Înţelegeau după îmbrăcămintea lui bogată că trebuie să fie comandantul vasului care le bombardase moscheea şi îl trimiteau în gândul lor la toţi dracii...

Abia când ajunse la palatul guvernatorului îşi dădu seama căpitanul de dezastrul pe care-l făcuseră bombele. Numai parterul rămăsese în bună stare. Intrară într-o încăpere aşternută cu covoare, în care se afla un singur scaun şi musafirul fu poftit să ia loc. Guvernatorul porunci să se aducă ciubuce şi cafea, lucru care i se părea foarte important.

— Când pot vorbi cu sultanul? întrebă căpitanul.

— După ce ne vom odihni şi când va binevoi el, răspunse guvernatorul.

— Aşa? Atunci doresc să binevoiască numaidecât, altfel mă tem că o să te căieşti, zise enervat căpitanul.

— De ce?

— Fiindcă oamenii mei au ordin să bombardeze oraşul şi să-i spânzure pe prizonieri, dacă nu mă întorc imediat.

Ameninţarea îşi făcu efectul. Arabul sări îngrijorat în picioare, privi în tavan, ca şi când s-ar fi temut ca bombele să nu înceapă să plouă în capul lui, şi zise gemând:

— Măi, da ai dracului oameni sunteţi şi voi, europenii. Ai şi tu puţină răbdare... mă duc numaidecât să-i spun ce vrei, mormăi el resemnat şi ieşi din cameră, în timp ce tălmaciul clătina capul privindu-l cu admiraţie pe căpitan.

— Aşa om ca tine n-am mai văzut încă, zise el după ce isprăvi de băut cafeaua. Nu ştii că te afli în gura lupului şi că tot oraşul s-ar năpusti asupra ta la cel mai mic semn de necaz că i-ai distrus lăcaşul de rugăciune... ?

— Lupul ăsta nu prea mi se pare primejdios.

— Fiindcă ai ştiut tu să-l pui cu botul pe labe, dar fiara din el e poate numai adormită, se poate trezi din moment în

moment şi sultanul din Harar e un adevărat tigru.

— Da? Atunci o să mă aflu peste puţin într-o adevărată menajerie: guvernatorul un lup, sultanul un tigru şi tu un iepure.

— Nu mă supăr din cauza glumei tale, fiindcă sunt plătit să te slujesc, dar nu-mi arde defel de glumă. Viaţa mea e în momentul de faţă în mare primejdie, fiindcă, fiindu-ţi tălmaci, va trebui să împărtăşesc soarta care te aşteaptă pe tine, răspunse omul îngrijorat.

— Fii liniştit, nu te ameninţă nici o primejdie.

În timp ce vorbeau, un negru le turnă cafea în ceşti şi aprinse ciubucele. În sfârşit veni şi guvernatorul.

— Să mergem, vă aşteaptă sultanul, le zise el.

Intrară într-o încăpere mare, în fundul căreia se afla un fel de estradă acoperită cu covoare de mare preţ. Sultanul stătea turceşte pe covor şi trăgea dintr-un ciubuc cu ţeava lungă. Îi aruncă o privire scrutătoare căpitanului, apoi zise cu asprime tălmaciului:

— În genunchi, sclavule, când vorbeşti cu mine!

Era deprins ca supuşii lui din Harar să stea în genunchi în faţa lui.

De frică tălmaciul căzu în genunchi. Wagner, care nu înţelese cuvintele arabului dar pricepuse cam ce însemnă, îl întrebă pe tălmaci:

— Pentru ce ai îngenuncheat?

— Fiindcă aşa a poruncit sultanul.

— Da? Cine e stăpânul tău?

— Tu.

— Şi de cine trebuie să asculţi?

— De tine.

— Atunci îţi poruncesc să te ridici numaidecât de jos.

— Dar o să mă omoare...

— Ei aş! Îi trântesc la repezeală un glonte în cap. Scoală şi stai în picioare, e şi ăsta un semn de respect.

Tălmaciul se ridică de jos codindu-se, dar se trase înapoi de teamă să nu-l nimerească pumnalul sultanului.

— Pentru ce te-ai sculat în picioare, câine? În genunchi, dacă nu vrei să te ucid pe loc! răcni arabul.

Omul tremura ca varga. Se uită rugător la căpitan şi bâigui înspăimântat:

— A zis că... mă... ucide dacă nu îngenunchez...

— Spune-i că-i reped un glonţ în cap, dacă se atinge de tine, zise foarte hotărât căpitanul, apoi scoase revolverul din buzunar şi-l îndreptă spre capul sultanului, care se îngălbeni la faţă.

— Ce zice ghiaurul? îl întrebă el pe tălmaci.

— Că mai iute te nimereşte glontele lui pe tine, decât pumnalul tău pe mine.

Arabului îi venea să turbeze de mânie. Nimeni nu îndrăznise până acum să-i vorbească în felul ăsta. Dar atitudinea hotărâtă a căpitanului nu lăsa nici o urmă de îndoială că acesta nu glumea.

— Pentru ce îi interzici să îngenunche în faţa mea? întrebă el după câteva clipe de tăcere.

— Fiindcă e sluga mea, nu a ta, răspunse căpitanul.

— Ştii tu cu cine vorbeşti?

— Da. A fost vorba să fiu dus înaintea sultanului din Harar.

— Uită-te bine la mine, eu sunt!

Arabul spusese cu atâta trufie cuvintele acestea, încât ai fi crezut că germanul o să-i cadă îndată pocăit la picioare.

— Dar tu ştii cu cine vorbeşti? îl întrebă căpitanul fără să se tulbure.

— Mi-a fost anunţat comandantul unui vas care a cutezat să bombardeze oraşul.

— Ei bine, uită-te la mine, eu sunt!

Sultanul îl privi cu dispreţ.

— Eşti un simplu comandant de vapor, un marinar, altceva nimic, pe când eu sunt sultan mare şi puternic, zise el

cu mândrie.

— Tot ce se poate, dar am avut prilejul să vorbesc cu alţii şi mai mari ca tine. Tu stăpâneşti un popor de sclavi, ceea ce nu-i cine ştie ce vitejie, pe când noi suntem oameni liberi. Îţi interzic deci să porunceşti servitorului meu şi vezi, bagă de seamă ce-ţi spun cu binele dacă nu vrei să ai de-a face cu mine.

Căpitanul se aşeză apoi foarte calm alături de sultan şi-şi puse revolverele lângă el.

Guvernatorul îl privea încremenit. N-ar fi cutezat pentru nimic în lume să se aşeze fără să fi poruncit mai întâi sultanul. Văzând însă îndrăzneala străinului, prinse curaj şi se aşeză şi el pe covor, ceva mai departe de ei.

Sultanul păru să-şi piardă graiul de mirare. Nu mai ştia cum să procedeze. Străinul îl impresionase foarte mult, dar mai ales revolverele lui. Îşi zicea că un om care bombardează un oraş întreg e în stare să ucidă fără cea măi mică şovăire un om care nu-i era pe plac.

— Dacă aş fi fost în Harar, zise el după ce se dădu puţin mai încolo, aş fi pus să te înjunghie.

— Şi dacă am fi fost în ţara mea, rămâneai de mult fără cap, răspunse căpitanul. Vezi că în, occident e obiceiul să se taie la repezeală capul sultanilor care nu mai sunt pe placul poporului.

Arabul căscă ochii mari înfiorându-se, ca şi când ar fi şi simţit securea călăului în ceafă.

— Ai fost tu vreodată de faţă când s-a tăiat capul unui sultan? întrebă el aproape fără să vrea.

— Nu, fiindcă eu nu sunt călău. Dar văd că fumezi şi n-are cine să-ţi ţină tovărăşie. Să mi se dea şi mie o narghilea, adăugă căpitanul cu glas poruncitor.

Tălmaciul, care la începutul discuţiei tremura de frică, prinse curaj văzându-l pe căpitan atât de sigur pe sine şi tălmăci cuvânt cu cuvânt vorbele lui, înflorindu-le însă puţin.

Guvernatorul bătu din palme şi porunci unui negru să le aducă numaidecât ciubuce.

După ce Wagner trase de câteva ori cu sete, se aşeză mai bine pe covor şi-i zise sultanului:

— Acum poţi să-ncepi, te ascult.

Spuse aceste cuvinte cu atâta linişte şi siguranţă, ca şi când el ar fi fost mai mare printre ei. Sultanul ar fi vrut să-i spună câteva cuvinte aspre, dar se temu, de aceea răspunse doar atât:

— Guvernatorul mi-a vorbit despre rugămintea ta.

— Rugămintea mea? Ce rugăminte? întrebă acesta prefăcându-se mirat, eu n-am făcut nici o rugăminte, credeam numai că tu eşti acela care aveai să mă rogi ceva.

— Bine, fie şi-aşa, zise sultanul care, ca toţi tiranii, era în realitate un laş şi căruia atitudinea căpitanului îi impusese cu adevărat. Aş avea o dorinţă pe care nu ştiu dacă vei fi în stare s-o îndeplineşti.

— Încearcă, răspunse simplu căpitanul.

— Ţi-a spus guvernatorul despre ce e vorba?

— Da, aş vrea însă să aud povestea şi din gura ta.

Arabul povesti tot, din fir a păr, şi încheie cu oarecare îndoială în glas:

— Şi crezi că ai fi în stare să-i prinzi pe fugari?

— Da.

— Cum? Prin somalezul prins de guvernator?

— Nu. Somalezul acesta e un adevărat viteaz, fiindcă şi-a pus viaţa în pericol pentru alţii. Va prefera să moară decât să-i trădeze.

— O să-l supun chinurilor şi-atunci o să mărturisească.

— Degeaba, n-o să afli nimic de la el. S-ar omorî mai degrabă, decât să vorbească.

— Cu ce? N-are arme la el.

— S-au mai văzut cazuri în care sclavii au găsit mijlocul să se omoare fără arme. Şi apoi, crezi tu că nu s-a înţeles el cu

tată-său şi cu ceilalţi prizonieri ce e de făcut când a plecat să caute un vapor pentru ei? Chinuiţi-l, faceţi ce ştiţi, dar n-o să aflaţi nimic de la el.

— Atunci ce e de făcut?

— Nu pot să-ţi spun, fiindcă nu ştiu ce fel de om e. Poate că are părtaşi. Nu mai aveţi şi alţi somalezi în oraş? Sau vă făgăduieşte să vă ducă la fugari şi vă scapă pe drum. Ba s-ar mai putea să vă atragă într-o cursă...

— Crezi că e cu putinţă?

— De ce nu? Spaniolul ţi-a furat bani mulţi, cu care poate cumpăra o grămadă de inşi ca să năvălească apoi cu toţii asupra voastră.

— Vezi, la asta nu ne-am gândit, zise sultanul după câteva clipe de tăcere. Eşti om deştept, tu ai putea fi vizirul unui mare sultan. Eu credeam că am făcut tot ce se putea face.

— Şi tocmai ce era mai lesne, mai simplu şi mai sigur, n-ai făcut. Ziceai că fugarii n-ar putea scăpa decât pe un vapor. Atunci de ce nu le-ai dat prilejul să găsească acest vapor?

Sultanul se uită uluit la căpitan.

— Ce, eşti nebun? După ce m-au prădat, mi-au furat cea mai frumoasă sclavă pe care am avut-o până acum, să le înlesnesc eu singur fuga?

— Cine-ţi spune? Văd că nu m-ai înţeles. Eu în locul tău mă urcam îndată pe un vapor şi porneam după ei. Cu siguranţă ar fi venit să-mi ceară să-i iau pe bord; îi luam — adică oamenii mei, fiindcă eu m-aş fi ascuns — şi după ce-i vedeam pe punte, puneam mâna pe ei şi pe tot ce mi-au furat.

Sultanul sări drept în picioare şi strigă entuziasmat:

— *Allah! Allah!* Ai dreptate. Tu eşti mai deştept decât noi toţi!

Guvernatorul păru şi el încântat de ideea căpitanului.

— Unde ne-a fost capul, de nu ne-am gândit la asta? Văd eu că nu eşti numai viteaz şi îndrăzneţ, dar şi foarte deştept

şi şiret, zise el cu admiraţie.

— Să pornim numaidecât după ei... Acum, îndată! strigă sultanul.

— Nu aşa. Gândiţi-vă mai întâi bine ce aveţi de făcut...

— Ce să ne mai gândim? După cum ai spus tu, e cu neputinţă să ne scape.

— Tare mă tem că o să fie cam târziu. Şi să vedeţi de ce: fugarii l-au trimis pe tânărul somalez ca să caute un vapor; somalezul nu s-a mai întors, ştiu deci că a fost prins şi au să fie foarte prevăzători. Şi-apoi au zărit vapoarele voastre. Cunosc somalezii vasele guvernatorului?

— Da, răspunse arabul.

— Atunci ştiu şi fugarii că vor fi urmăriţi de aceste vapoare şi au să se ferească să se apropie de ele.

— Ai dreptate, zise sultanul. Văd că eşti tare înţelept şi întreprinzător. Dă-ne un sfat şi, dacă punem mâna pe ei, o să-ţi dau treizeci de cămile încărcate cu saci de cafea.

— Bine. Uite ce zic eu: vaporul cu care o să-i urmăreşti nu trebuie să fie unul de-al tău, ci străin; şi mai bine încă, unul european. Fugarii au să capete încredere îndată ce-l vor vedea.

— Toate bune, dar de unde să luăm noi un astfel de vapor? în afară de al tău nu e nici unul în port.

— O să ţi-l împrumute, zise guvernatorul luându-l la sigur.

— Zău? Vrei? îl întrebă sultanul plin de bucurie pe Wagner.

— Aş face-o, cu o singură condiţie însă, răspunse căpitanul.

— Care?

— Să-mi desfac marfa până diseară, fiindcă n-am vreme de pierdut.

— N-avea nici o grijă, ţi-am făgăduit şi o să mă ţin de cuvânt, se grăbi guvernatorul să adauge.

— Chiar eu o să-ţi cumpăr o mare parte, zise sultanul

Hararului care abia aştepta să pună mâna pe fugari. Ce fel de marfă ai?

Căpitanul îi spuse ce avea în lăzi.

— Bine. Cumpăr şi eu, şi guvernatorul, şi o să cumpere şi caravanele. Mai ai vreo pretenţie?

— Nu cer nimic din preţul pus pe capul fugarilor. Ceea ce ai făgăduit să i se dea guvernatorului, care mi-e bun prieten. Îmi dai înscris la mână ca să mă asigur, nu-i aşa?

Guvernatorului îi venea să-şi sărute „prietenul” de bucurie, pe când sultanul se miră de atâta mărinimie.

— Cum? renunţi la darul meu? întrebă el nevenindu-i să creadă cele ce auzea.

— Da. Eu mă mulţumesc cu plăcerea de a vâna oameni — sunt mort după aşa ceva! Şi acum, aş mai vrea un lucru.

— Da, care?

— Să-l văd pe prizonierul somalez. E probabil că spaniolii îl vor trimite pe tatăl lui să caute un vapor şi nu se poate să nu semene unul cu altul, aşa că o să-l recunosc numaidecât.

— Allah e mare şi puternic şi înţelepciunea ta e fără margini. Ai ghicit: seamănă amândoi ca două picături de apă. O să ţi-l arăt numaidecât pe prizonier.

— Nu numaidecât. Mai întâi să facem înscrisul.

— Bine, să-l facem chiar acum.

— Un moment... De unde dai cafeaua?

— O trimit din Harar.

— Şi când poate să sosească?

— Drumul meu dus-întors ţine cam o lună de zile.

— Bine, fă înscrisul.

Sultanul luă o foaie de pergament şi scrise pe ea următoarele:

„Eu, Ahmed Ben Sultan Abubekr, emir şi sultan al Hararului, făgăduiesc pe Allah şi Profet să dau guvernatorului oraşului Zeyla, în interval de o lună de la prinderea fugarilor

de către căpitanul Wagner, treizeci de cămile încărcate cu cafea.”

Iscăli şi puse pecetea pe care o avea atârnată de gât.

— Aşa! Acum eşti mulţumit?

— Da, răspunse căpitanul, apoi adăugă, întorcându-se spre guvernator: ţi-am spus că-ţi voi înmâna mai târziu înscrisul, dar ca să vezi că-ţi sunt prieten, uite, ţi-l dau chiar acum.

— O, ce mărinimos eşti! strigă arabul strângându-i mâinile cu entuziasm. Tu, prietenul meu cel mai bun, spune-mi ce trebuie să fac ca să-ţi proslăvesc numele în vecii vecilor?

— Nimic altceva decât să te ţii de făgăduială.

— Adică vânzarea mărfii? O să dau numaidecât poruncă să ţi se cumpere până diseară tot ce ai pe vapor, strigă guvernatorul şi ieşi repede din cameră.

— Iar noi să mergem să-ţi arăt prizonierul, adăugă sultanul.

— Cum îl cheamă?

— Murat Hamsadi.

Trecură printr-o curte mare şi intrară într-una mai mică, de vreo opt metri pătraţi, împrejmuită de un zid înalt de vreo patru metri. În mijlocul curţii se afla un coş vechi de papură.

— Aici e, zise sultanul, ridică coşul.

Căpitanul dădu coşul la o parte şi rămase împietrit de groază. Într-o groapă adâncă, astupată apoi la loc până la gură, zăcea nenorocitul somalez; numai capul îi rămăsese afară. Totuşi, se părea că omul nu-şi pierduse cunoştinţa, căci ochii lui se aţintiră cu o ură neîmpăcată pe sultan şi cu o curiozitate mânioasă pe străin.

Acesta băgă mâna în buzunar şi scoase binişor bileţelul. Înţelesese că nu i-l va putea strecura, deoarece mâinile îi erau îngropate în pământ, dar poate că vă avea prilejul, fie şi numai o clipă, să i-l arate. Era foarte greu ceea ce vroia el,

deoarece în afară de sultan se mai afla de faţă şi tălmaciul. Cu toate acestea Wagner vru să încerce. Ţinu hârtia astfel în palmă ca să o poată despături cu degetul cel mare. Bucata de hârtie era atât de mică, încât nici nu se vedea.

— Uită-te bine la câinele ăsta, zise sultanul îndârjit.

— Ia mai încearcă o dată, poate că-l poţi face să vorbească, zise căpitanul.

— Ar fi degeaba. Şi nici nu mai e nevoie, odată ce e sigur că o să pui tu mâna pe fugari şi o să-şi primească şi el pedeapsa cuvenită.

— Eşti sigur că nu poate ieşi din groapă?

— Cu neputinţă, e legat de un stâlp.

— Zău? Mie mi se pare că pământul e cam răvăşit în juru-i.

La aceste cuvinte, Wagner se aplecă, prefăcându-se că vrea să se uite mai bine şi desfăcu pumnul ca să poată citi somalezul biletul. Sultanul nu observă nimic.

— Lasă, că e bine bătătorit, n-avea grijă, zise el zâmbind cu cruzime.

— Dar nu ţi-e frică să-l laşi singur?

— Peste zi nu e nevoie să-l păzească, iar noaptea stă un soldat la poartă, aşa că n-are cum fugi.

— Acum m-am liniştit. Să mergem, zise căpitanul părând mulţumit, căci înţelesese din privirea prizonierului că acesta citise biletul.

Aşadar, îşi ajunsese scopul şi nenorocitul prinse curaj.

Când se întoarse la casa guvernatorului, acesta le spuse că dăduse poruncile cuvenite.

— Merg şi eu pe vapor, zise sultanul.

— Şi eu, adăugă guvernatorul din Zeyla. Intenţia lor era să aleagă ei mai întâi ce era mai bun şi mai de preţ din mărfurile aduse de căpitan.

— Bine, dar grăbiţi-vă, le zise căpitanul uitându-se la ceas.

Abia apucă să spună aceste cuvinte şi se auzi o

detunătură grozavă.

— *Allah îl Allah!* Ce-a fost asta? strigă sultanul speriat.

— Bombardează oraşul, răspunse liniştit căpitanul.

— Pentru ce?

— Fiindcă am zăbovit prea mult şi oamenii mei cred că mi s-a întâmplat ceva. Trebuie să mă duc numaidecât să-i liniştesc.

— Du-te, du-te repede! Venim şi noi îndată... Căpitanul plecă însoţit de tălmaci. Afară, pe uliţe, lumea stătea îngrozită şi la vederea lui puseră mâna pe cuţite; totuşi îl lăsară să plece nesupărat. Ajuns la porţile oraşului, Wagner scoase batista din buzunar şi începu s-o fluture în vânt. Auzi uralele marinarilor şi aproape imediat o barcă se desprinse de vapor şi porni spre mal.

Când barca fu la ţărm, marinarul care o conducea întrebă curios:

— Ei, cum a mers treaba, domnule căpitan?

— Mai bine decât m-aşteptam; o s-avem mult de lucru pe ziua de azi, ba şi la noapte, cred. Dacă reuşim, vă măresc la toţi leafa.

— Ura! Trăiască domnul Wagner, căpitanul nostru, strigară marinarii în cor, pe când barca spinteca valurile.

4. Sultanul păcălit

Când Wagner se urcă pe punte, timonierul îi ieşi înainte cu mâinile întinse.

— Slavă ţie, Doamne! Te socoteam pierdut... zise el emoţionat.

— Aţi tras cu zece minute mai devreme, răspunse căpitanul zâmbind.

— Lasă că nu strică. Au văzut şi ei cu cine au de-a face. Şi-apoi, dacă ai fi fost în vreo primejdie, cele zece minute ar fi putut fi salvarea dumitale. Dar ia spune-mi, te rog, ce-ai făcut pe unde ai fost?

— Acum n-am timp, o să-ţi povestesc mai târziu, trebuie să începem vânzarea. Cum stăm?

— Vezi şi dumneata, răspunse timonierul arătând în juru-i.

Puntea era plină de lăzi şi baloturi desfăcute.

— Bravo, văd că aţi fost harnici, cred că până diseară vindem tot.

— Zău?

— Uită-te colo pe mal. Vine guvernatorul.

— Dar celălalt cine e?

— Sultanul din Harar. Bineînţeles că o să aleagă ei ce e mai bun. Ridicăm preţul cu douăzeci la sută şi vindem marfa cu ghiotura. Vezi să nu uiţi.

— Ei drăcia dracului! Bună afacere, zise timonierul râzând şi alergă să dea ordine marinarilor.

Cele două persoane simandicoase apărură pe punte; fură mai întâi poftite în cabina comandantului ca să fie ospătate, dar arabii nu primiră deoarece erau grăbiţi şi n-aveau vreme de pierdut. Sultanul adusese cu sine un sac plin cu monede de argint şi o lădiţă cu bijuterii, mai toate luate cu japca de la supuşii săi, iar guvernatorul o mulţime de mărgăritare,

însuşite probabil tot pe aceeaşi cale.

Începu târgul. Cerură să li se arate ce e mai bun. Nu aleseră prea mult şi nici nu se tocmiră, dând ordin să fie duse toate în barcă.

— Vezi că m-am ţinut de cuvânt? zise guvernatorul lui Wagner arătând spre ţărm. Uite-i că vin.

Malul era înţesat de oameni care se îngrămădeau care mai de care s-apuce loc în bărci ca să-şi aducă mărfurile de schimb. Câteva bărci încărcate aşteptau chiar lângă vapor, arabii neîndrăznind să se apropie atâta timp cât se afla sultanul pe punte. Bomba trimisă de timonier îi speriase la început, dar văzându-i pe sultan şi pe guvernator urcându-se pe bord, prinseră curaj.

— Când putem pleca? îl întrebă acesta pe căpitan.

— Nu ştiu. Depinde de timp. Crezi că pot porunci brizei să sufle ca să pot porni vaporul?

— O să trimitem un om să-i poruncească din partea mea, răspunse arabul neştiind că briză înseamnă vântul mării.

Sultanul părăsi vaporul şi ceilalţi cumpărători năvăliră pe punte. De obicei, marfa se descarcă pe uscat şi urmează un fel de bâlci care ţine uneori o săptămână, chiar şi mai mult. Acum însă lucrurile se petrecură altfel. Lumea se îmbulzea să cumpere şi tălmaciul n-avea timp să răsufle. Pe înserate nu mai rămase aproape nimic de vândut. Prizonierii fură trimişi toţi pe uscat şi timonierul, obosit, se urcă pe covertă să se odihnească.

— Grea zi am avut astăzi! îi zise el căpitanului.

— Noaptea o să fie şi mai grea, răspunse acesta îngândurat. Acum avem de vorbit ceva serios, adăugă el.

— Întindem pânzele?

— Nu încă. Ai citit vreodată un roman?

— Hm... făcu timonierul stânjenit. Ce fel de roman?

— Un roman oarecare.

— Păi... tocmai pe ăsta nu l-am citit...

— Aşadar, nici unul?

— Cam aşa ceva... Pe bord nu se găsesc de-alde astea, şi când sunt pe uscat n-am vreme. Cârciuma... un păhăruţ de rachiu... altul de vin... Cititul mi-a dat întotdeauna dureri de cap şi creierul meu e cam delicat...

— Nu prea se vede! râse căpitanul. Şi cum îţi spuneam, ca să nu-ţi oboseşti creierii cu cititul unui roman, o să-l trăim astăzi aievea.

— Ai auzit ce spunea guvernatorul azi-dimineaţă?

— A, despre spaniolii aceia şi sclava cea frumoasă care le-a scăpat din mână?

— Da. Eu vreau să-i scap. Ascultă bine ce vreau să-ţi spun.

Şi căpitanul povesti cele ce ştia, desfăşurându-şi cu de-amănuntul planul. Când sfârşi, timonierul izbi cu pumnul în spiţa cârmei şi strigă indignat:

— Lua-i-ar dracu de ticăloşi! Adică pe sultan şi pe guvernator. Spaniolii ăştia trebuie să fie adevăraţi oameni şi ar fi păcat să cadă în mâinile lor. Merg şi eu cu dumneata la noapte să-l scăpăm pe nenorocitul ăla de somalez.

— Nu se poate, unul din noi trebuie să rămână pe bord.

— Bine zici. Atunci te duci dumneata, fiindcă ştii unde se află somalezul. Păcat! Grozav aş fi vrut să vin şi eu...

— O să iau cu mine patru din flăcăii noştri. Înfăşurăm lopeţile în pânză ca să nu facă zgomot şi facem un ocol ca să acostăm la capătul oraşului. Lăsăm pe unul să păzească barca, iar eu cu ceilalţi ne furişăm în oraş.

— O să găseşti drumul pe întuneric?

— Cred că da.

— Îţi trebuie un târnăcop şi o sapă...

— Nu, numai o sapă, târnăcopul face zgomot.

— Crezi că fugarii se mai află pe uscat şi n-au găsit încă vreun vapor?

— Sunt mai mult ca sigur. În lipsa noastră, pregăteşte bricul, să fie gata de plecare. Ce-o mai fi vom vedea noi.

Pe la orele zece, pe când oraşul părea adormit, o barcă se desprinse de vapor şi înainta fără zgomot spre mal. Căpitanul stătea la cârmă şi îndreptă barca astfel ca să ocolească oraşul şi abia peste o jumătate de oră trase la malul pustiu. Fără să scoată un cuvânt, unul din marinari rămase să. păzească barca, pe când ceilalţi trei împreună cu Wagner debarcară pe ţărm. După vreun sfert de ceas ajunseră la zidul oraşului. Găsiră o bucată de zid năruită, trecură peste dărâmături şi se opriră s-asculte. Nu se auzea nici cel mai mic zgomot. Se descălţară şi porniră mai departe până la palatul guvernatorului. Nu-i simţise nimeni. Acum se cerea să lucreze cu mare atenţie, căci sultanul îi spusese căpitanului că nu va dormi în noaptea aceea. Era de presupus că servitorii vor veghea şi ei.

Cei trei marinari conduşi de căpitan ocoliră tiptil casa şi ajunseră la zidul care împrejmuia curtea principală. Unul din ei se lăsă pe vine, iar ceilalţi se urcară, unul câte unul, în spinarea lui ca să treacă dincolo.

Până acum totul reuşi de minune, dar celui din vârf îi scăpă sapa din mână şi căzu cu zgomot la pământ.

— Săriţi repede după mine şi întindeţi-vă la pământ, le şopti căpitanul.

Totuşi bufnitura fusese destul de tare, căci se auziră paşi apropiindu-se. Era santinela care păzea la poarta curţii unde se afla prizonierul. Zgomotul i se păruse suspect şi acum venea să vadă ce putea să fie. Se linişti însă repede şi vru să se întoarcă la postul lui, dar căpitanul îl trânti la pământ cu un pumn dat în ceafă.

— De ăsta ne-am asigurat, acum mai departe, şopti Wagner.

Se furişară înainte şi ajunseră la poarta curţii. Căpitanul îşi încorda privirile ca să străbată întunericul şi să o zărească pe cealaltă santinelă, când auzi pe cineva spunându-i încet pe englezeşte:

— Dumneata eşti, căpitane?

Cine să fie omul care-i vorbea şi care ştia că va veni un căpitan în noaptea aceea? Şi până a nu apuca să se dezmeticească, glasul urmă:

— Nu vă fie teamă... Eu sunt santinela... un prieten de-al somalezului.

— Cine eşti? întrebă în sfârşit Wagner nevenindu-i să-şi creadă urechilor.

— Un soldat de-al guvernatorului. Sunt abisinian şi am învăţat la Aden limba engleză. Dacă nu veneaţi, hotărâsem să fug în noaptea asta cu prizonierul.

— Atunci pot să mă încred în dumneata?

— Fără nici o şovăire.

— Bine, atunci să ne grăbim să-l dezgropăm repede.

Fu o muncă foarte grea căci trebuiau să lucreze cu mare băgare de seamă ca să nu facă zgomot, în sfârşit, după o jumătate de ceas, reuşiră să-l scoată din groapă. Nenorocitul de somalez nu era însă în stare să se ţină pe picioare şi trebuiră să-l ducă pe braţe.

— Vii şi dumneata cu noi? îl întrebă căpitanul pe santinelă.

— Desigur, dacă vreţi să mă luaţi, răspunse el.

— Cu plăcere. Înainte deci!

Procedară ca şi la sosire, şi în curând ajunseră dincolo de zidurile oraşului. Abia acum, când se văzu în siguranţă, căpitanul îl întrebă pe soldat?

— Ce te-a făcut să te gândeşti la salvarea prizonierului?

— Nu-mi plăcea defel aici în Zeyla, şi-apoi mi-era milă de bietul om...

— De când îl cunoşti?

— Numai de ieri. Sunt un abisinian creştin şi am învăţat să fiu milos cu aproapele meu. Mi se rupea inima când îl vedeam cum se chinuieşte. Astă seară mi-a povestit în şoaptă, ca să nu audă cealaltă santinelă, tot ce i s-a întâmplat, şi mi-a spus că spaniolii vor fi darnici cu mine, dacă reuşesc să-l scap.

Hotărâsem să fug la noapte împreună cu el, dar fiindcă nenorocitul nu e în stare să umble, nu ştiu cum aş fi reuşit. Mai adineauri însă, când am venit să schimb santinela, mi-a spus că un creştin i-a arătat un bilet în care scria să spere, la miezul nopţii. L-am pus să-mi descrie cum arată creştinul, şi fiindcă te văzusem peste zi, am înţeles despre cine era vorba.

— Aha! Aşa se explică... Poţi să te înţelegi cu el, nu-i aşa?

— Da, vorbeşte limba somaleza şi pe cea arabă.

— Admirabil! Trebuie neapărat să vorbesc cu el şi nu pot să mă încred în tălmaciul meu, de teamă, să nu mă trădeze, aşa că o să am nevoie de dumneata. Dar acum s-o luăm la picior ca s-ajungem cât mai repede pe bord.

Merseră aproape în fugă până la mal unde lăsaseră luntrea. Somalezul îşi mai venise în fire şi se putea ţine acum singur pe picioare.

În mai puţin de o jumătate de ceas fură pe bord.

Timonierul îi primi în capul scării.

— E ceva nou? îl întrebă căpitanul.

— Nimic, răspunse acesta.

— Unde e tălmaciul?

— Doarme, n-a simţit mişcare.

— Cu atât mai bine. Trimite imediat pe cineva să le spună călătorilor că trebuie să pornim numaidecât.

— Îl avem acum pe somalez, n-ar fi mai bine să-i lăsăm aici şi să ne vedem de drum?

— Nu, trebuie să-şi primească pedeapsa. Căpitanul dădu ordin ca somalezul şi abisinianul să fie ascunşi într-o cabină lipită de cea a comandantului, unde nu-i putea vedea nimeni, apoi se făcu linişte totală pe bord; nu se auzea decât clipocitul vâslelor care duceau barca spre ţărm pentru a-i aduce pe sultan şi pe guvernator pe vapor.

Căpitanul coborî în cabina lui, după ce porunci mai întâi bucătarului să aducă de mâncare şi de băut pentru nenorocitul prizonier care trebuie să fi fost lihnit de foame.

Află de la acesta toate peripeţiile fugii. Se întâmplase întocmai cum bănuise guvernatorul. Tânărul somalez fusese trimis de tovarăşii săi să facă rost de un vapor şi stătuse pe lângă un izvor să se odihnească. În vremea asta soldaţii dădură de el şi-l prinseră.

— Ah, domnule, cât îţi vor fi de recunoscători fugarii că m-ai salvat! exclamă el când îşi încheie povestirea.

— Unde se află ei acum? întrebă căpitanul.

— Pe muntele Elmes.

— Vai de mine! zise Wagner înspăimântat. Atunci cu siguranţă că au şi pus mâna pe ei, fiindcă soldaţii şi-au închipuit că nu pot fi departe de locul unde ai fost tu prins.

— Nu cred, fiindcă se află acolo o ascunzătoare pe care n-o ştie decât tribul din care face parte tata. Nici un străin n-a aflat vreodată de ascunzătoarea aceea.

— Unde e? Sau trebuie să fie o taină şi pentru mine?

— Tu eşti salvatorul nostru, de aceea o să ţi-o spun. În vremurile de demult, tribul nostru locuia pe coastă; avea mulţi duşmani vecini, şi deoarece năvăleau adesea asupra noastră, strămoşii noştri îşi făcuseră o ascunzătoare unde îşi puneau la adăpost avutul. Într-un perete al muntelui se afla o crăpătură adâncă; au zidit-o, lăsând sus o gaură pe unde să intre aerul şi lumina, iar jos i au făcut un fel de uşă acoperită cu muşchi şi tufe. Peştera e atât de mare, încât pot încăpea în ea zece căruţe şi zece oameni călări.

— Şi spaniolii te aşteaptă acolo în peşteră?

— Da. Probabil că au văzut ce mi s-a întâmplat, dar ne înţelesesem să mă-aştepte cinci zile şi cinci nopţi, apoi să vadă ce au de făcut dacă nu mă mai întorc.

— Au merinde cu ei?

— Am cumpărat smochine în drum şi izvorul unde m-au prins pe mine nu e departe.

— Ştii cum îi cheamă pe spanioli?

— Da. Unul îi zice celuilalt don Fernando, iar acesta

celuilalt Mindrello.

— Fata e şi ea tot spaniolă?

— Nu. E dintr-o ţară căreia i se zice Mexic. Numele ei e Emma.

Somalezul povesti pe scurt căpitanului tot ce ştia despre fugari, dar nici n-apucă să sfârşească şi se auzi clipocitul apei izbită de lopeţi.

— Aha, vine sultanul cu guvernatorul, zise Wagner frecându-şi mâinile de bucurie.

— Vai de mine! exclamă somalezul speriat. Suntem pierduţi!

— Nu vă fie frică, sunteţi sub ocrotirea mea, îl linişti căpitanul.

— Dar au să mă recunoască...

— N-au cum să te vadă. După ce vor adormi ei, puteţi ieşi puţin pe punte ca să luaţi aer.

— Cum adică, vin şi ei cu noi? întrebă abisinianul îngrozit.

— Da. Vor să-i prindă pe fugari şi noi trebuie să-i ajutăm... Voi să nu vă temeţi de nimic. I-am atras înadins pe vapor ca să fie de faţă la salvarea nenorociţilor prigoniţi de ei. Asta o să le fie cea mai bună pedeapsă.

Căpitanul ieşi pe punte, unde-i găsi pe cei doi arabi însoţiţi de câţiva servitori. Sultanul veni spre el vorbind foarte agitat şi gesticulând, dar Wagner nu înţelese nimic din ce spunea, îl chemară pe tălmaci.

— Ştii ce mi s-a întâmplat? zise sultanul prin tălmaci. Prizonierul mi-a fugit!

— Adevărat? zise căpitanul prefăcându-se foarte necăjit.

— Da. Ai avut dreptate când spuneai că pământul e cam răvăşit.

— Când ai băgat de seamă fuga lui?

— Când ai trimis după noi, m-am dus mai întâi să văd ce e cu somalezul, dar nu l-am mai găsit. O luase la sănătoasa, câinele! Pe una din santinele a omorât-o, iar cealaltă a fugit,

pesemne de frică, căci ştia ce-avea să păţească.

— Şi tu ce-ai făcut atunci?

— Ştiam că eşti grăbit, de aceea am plecat numaidecât, dar am trimis oameni călări pe urmele lui.

— Foarte bine ai făcut. Dar ia şedeţi, am pus să se ridice colo un cort, de unde puteţi vedea coasta de îndată ce se va lumina de ziuă. Tălmaciul o să stea cu voi ca să cereţi prin el cele ce veţi avea nevoie. Eu trebuie să mă duc acum să dau ordine de plecare.

— Poţi trece pe întuneric printre stânci?

— Aşa sper. De altminteri mi-am însemnat peste zi în minte locul şi am pus un om de veghe, care să-mi dea de veste dacă e vreo primejdie. Barca voastră o s-o iau la remorcă.

Îi duse pe cei doi arabi în cort, unde era destul loc ca să se tolănească pe covoarele întinse, apoi se întoarse să dea ordinele de plecare. Ancora zăngăni, pânzele fură întinse şi vasul porni, strecurându-se cu îndemânare printre stâncile colţuroase. Vântul îndrepta bricul spre larg.

Cam la jumătatea drumului dintre Zeyla şi Berbera se află foarte aproape coasta muntelui Elmes, despre care somalezul îi vorbise căpitanului. E un fel de gogoaşă uriaşă cu piscul ciuntit, iar la poalele lui, pe partea de sud, e sătuleţul Lamal, mai mult un lagăr de nomazi decât sat. Pe partea cealaltă a muntelui se află izvorul unde fusese prins somalezul.

Fugarii reuşiseră s-ajungă fără prea multe primejdii în vârful muntelui, de unde se putea vedea bine până departe. Somalezii le arătaseră ascunzătoarea şi hotărâseră s-aştepte aici sosirea vreunui vapor. Trecuse însă o zi întreagă şi mult doritul vapor nu se zărise încă. Şi fiindcă în satul Lamal locuia un trib în care nu se puteau încrede, se gândiră să-l trimită pe tânărul somalez mai departe spre nord, poate că va zări aci vreun vas care să-i ia pe bord.

După ce se însera, fugarii îşi duseră cămilele la adăpost şi dădură lângă izvor de o săgeată ruptă, semn că fuseseră oameni pe-acolo. Bătrânul somalez luă frântura de săgeată în mâini ca s-o examineze, dar deodată strigă înspăimântat:

— Aici s-a dat o luptă aprigă! Un om a fost în primejdie de moarte.

— După ce cunoşti? îl întrebă don Fernando mirat.

— Săgeata n-a fost ruptă, ci tăiată, semn de luptă la noi. Să căutăm mai departe, poate că mai găsim vreo urmă, adăugă el.

Era întuneric şi nu se putea orienta decât pipăind. Deodată Mindrello simţi în mână o sforicică de care atârna ceva rotund.

— Am găsit ceva... oare ce să fie? zise el.

— Ia să văd şi eu, zise somalezul.

Dar cum atinse obiectul cu degetele, sări drept în picioare şi strigă îngrozit:

— E talismanul pe care-l purta fiul meu, Murat Hamsadi, la gât, semn că băiatul a fost prins chiar în locul acesta.

— Poate că te înşeli. Va fi vrut să-şi adape cămila şi, când s-a aplecat, i-a căzut de la gât, îşi dădu cu părerea don Fernando.

— Nu, şiretul de care e legat un talisman e prea bine înnodat ca să se dezlege singur. I-a fost smuls de la gât. L-au prins, sărmanul, şi l-au dus la Zeyla. Săgeata o cunosc eu, măcar că n-o văd, e a unui soldat din armata guvernatorului din Zeyla... le ştiu eu armele...

Bietul om era deznădăjduit. Ziua trecu într-o adâncă tăcere. Hotărâră să cerceteze din nou locul la lumina zilei, pe urmă fugarii se întoarseră în peşteră. Emma se înspăimântă grozav când auzi cele povestite de ei.

Nimeni nu închise ochii în noaptea aceea şi a doua zi de dimineaţă se duseră cu toţii la izvor. Primul lucru pe care-l văzură fu o bucată de pânză.

— Aşa-i c-am avut dreptate? întrebă bătrânul. E din mantaua fiului meu. Băiatul s-a împotrivit şi în luptă i-au sfâşiat hainele.

Bietul om era deznădăjduit.

Se întoarseră la peşteră. Din când în când câte unul din fugari ieşea din ascunzătoare şi se urca în vârful muntelui, doar doar o zări ceva, dar nu se vedea nici urmă de vapor în afară de vasele guvernatorului care cercetau coasta şi pe care somalezul le cunoştea foarte bine.

— Vedeţi că am fost trădaţi? zicea el. Guvernatorul ne caută. Să nu ne vadă careva, că suntem pierduţi!

Începu să se însereze, apoi se întunecă de-a binelea şi se făcu iar ziuă. Somalezul îşi zicea că nu va mai putea îndura încă trei zile ca acestea. Grija de soarta feciorului său îl înnebunea.

După-amiază se urcă din nou în vârful muntelui şi-şi lăsă privirile s-alunece peste întinsul apei. Era atât de cufundat în gânduri încât nu văzu o ceată de călăreţi care venea dinspre apus şi care zărindu-l se apropia acum în galop de el. Întâmplător, bătrânul întoarse capul. La vederea călăreţilor omul porni în goană la vale şi pieri ca şi când l-ar fi înghiţit pământul.

— Pregătiţi-vă de luptă! strigă el când fu în peşteră. Vin opt soldaţi de-ai guvernatorului.

— Au să treacă fără să ne observe, zise don Fernando.

— Nu, nu, m-au văzut... Ştiu unde am intrat... Sunt pe urmele mele...

— Atunci nu ne mai rămâne decât să ne vindem scump pielea, libertatea noastră şi taina ascunzătorii. Dacă ne descoperă trebuie să-i ucidem, rosti don Fernando grav şi hotărât.

El şi cu Mindrello puseră mâna pe arme şi aşteptau să vadă ce va urma.

— Pe-aici a dispărut, auziră ei pe cineva de afară. Am

văzut eu bine.

— Că doar nu l-o fi înghiţit pământul, adăugă un altul.

— S-ar putea să fie vreo gaură; să căutăm, dacă e, o să răsune a gol.

Fugarii auziră tropăit de picioare apoi pe unul din soldaţi strigând:

— Am găsit! Aici trebuie să fie o peşteră. Aha, adăugă el, ia uitaţi-vă, mi-a intrat mâna până la umăr.

— Luaţi seama! Viaţa voastră preţuieşte mai mult decât a lor, zise don Fernando. Să nu ne dăm înapoi de la nimic.

Somalezul dădu la o parte tufele şi soldaţii săriră speriaţi văzând căscându-se la picioarele lor o gaură adâncă şi trei oameni bine înarmaţi în faţa lor.

— Foc! comandă don Fernando.

Se auziră două detunături repetate şi somalezul trase şi el cu revolverul. Soldaţii se prăbuşiră morţi la pământ, numai unul mai dădea semne de viaţă. Un glonte îi străbătuse pieptul dar mai respira încă şi nu-şi pierduse cunoştinţa. Somalezul îngenunche lângă el şi-l întrebă:

— Veniţi de la Zeyla? Spune drept, nemernicule... eşti pe moarte şi te vei duce în rai ori în iad. E adevărat că a fost prins un somalez fugar ieri?

— Da, şopti muribundul.

— Cum îl cheamă?

— Murat Hamsadi, adăugă el cu glas stins.

— Şi unde se află acum?

— A... fugit... iar...

— Când?

— A... seară... Am fost trimişi... pe urmele lui...

Atâta vorbă fusese prea mult pentru nenorocitul soldat. Pe gură îi năvăli un val de sânge, se cutremură străbătut de un fior apoi închise ochii şi rămase nemişcat.

— A fugit! *Allah* fie lăudat! Copilul meu trăieşte, o să-l revăd, strigă bătrânul somalez nebun de bucurie.

Ridicară apoi cadavrele şi le aruncară unul peste altul în mare. Caii, speriaţi de împuşcături, o luaseră la fugă care încotro. Taina ascunzătorii somalezilor rămânea astfel nedescoperită.

Acum, când ştiau că tânărul somalez scăpase, fugarii prinseră curaj şi în sufletul lor încolţi din nou speranţa.

Căpitanul Wagner înaintase, fără să ştie, în larg. Întunericul era adânc şi nu se putea zări nimic. Când începu însă să se lumineze de ziuă, încercă să se apropie de coastă. Dar se pornise un vânt puternic şi înainta cu greu, aşa că abia pe înnoptate putu vedea prin ochean muntele.

Drumul acesta anevoios nu-i plăcu de fel sultanului şi guvernatorului. Şi-apoi, de când se aflau la bord, căpitanul abia le adresa un cuvânt, şi acesta cu glas poruncitor, ca şi când ar fi fost sclavii lui. Da un moment dat sultanul nu se mai putu stăpâni şi-i zise prin tălmaci:

— Dacă merge tot aşa nu-i mai prindem noi pe fugari cât e lumea... Abia am zărit astăzi câteva minute numai coasta. Vrei sau nu să te ţii de făgăduială?

— Tu să taci! se răsti căpitanul. Aici nu eşti în Harar unde poţi să tai şi să spânzuri după voie. Ţi-am spus că o să-i prind pe fugari şi o să-i prind.

— Cum îndrăzneşti... răcni sultanul înfuriat.

Dar căpitanul ridică din umeri fără să-i răspundă şi-şi văzu de drum. Se duse la bucătar şi-i zise întinzându-i un pacheţel:

— Să pui praful ăsta în cafeaua arabilor ca să-i adormim pentru un timp. Nu prea mult însă, deoarece trebuie să grăbim deznodământul.

Bucătarul ascultă, şi după un ceas sultanul şi cu oamenii lui dormeau duşi. Când îi văzu adormiţi, căpitanul se duse în cabina lui ca să vadă pe hartă exact locul unde se afla, apoi le zise abisinianului şi somalezului:

— Ne apropiem de munte. Fiţi gata!

— O, *Allah,* ce-o să se mai bucure bietul tata! zise tânărul

somalez cu lacrimi în ochi.

— Are lumină ascunzătoarea?

— Da. Au facle subţiri din fibre de smochin şi ceară sălbatică pe care ni le-am făcut noi pe drum.

— Atunci nu ne trebuie lumânări. Să mergem!

Wagner se uită multă vreme prin lunetă, apoi îi zise timonierului:

— Opreşte, am ajuns la ţintă. Aruncăm ancora şi trimitem două bărci la mal.

Aşa şi făcură. Luntrile fură lăsate pe apă şi căpitanul împreună cu somalezul coborâră într-una din ele, iar în cealaltă doi marinari care s-o vâslească. Când ajunseră la mal, coborâră din bărci şi se-ndreptară spre munte. Somalezul ştia de la căpitan ce avea de făcut. Se opri deodată, băgă mâna într-o tufă şi dădu frunzişul la o parte. Prin crăpătură se zărea lumină. Căpitanul privi înăuntru.

Fugarii stăteau jos pe un covor de muşchi şi frunze. Don Fernando vorbea cu Emma. Câtă demnitate se citea pe chipul acestui bătrân care îndurase atâtea şi ce gingaşă şi graţioasă era fiecare mişcare a tinerei femei îmbrăcată în haine bărbăteşti! Căpitanul înţelegea puţin spaniola şi îşi dădu seama ce vorbeau ei cu glas scăzut.

— Să-mi mai văd o dată patria şi să pot privi în ochii duşmanilor mei, pe urmă pot să mor... zicea bătrânul conte.

— Lasă, don Fernando, o să-ţi înfrângi duşmanii şi o să mai trăieşti încă multă vreme, îl mângâia Emma cu glas blajin. Sper că Dumnezeu ne va trimite în curând un salvator.

Deodată se auzi dinspre uşă un glas puternic:

— Salvatorul a sosit!

Săriră toţi speriaţi în picioare. Wagner păşi înăuntru urmat de Murat.

— Fiul meu! strigă bătrânul somalez şi se repezi la el cuprinzându-l în braţe.

— Sfinte Dumnezeule! Cine eşti dumneata? spuse don

Fernando privindu-l încremenit pe german.

— Sunt căpitanul Wagner de pe bricul „Sirena” şi am venit să vă iau la bordul vasului meu, răspunse acesta zâmbind cu prietenie.

— Doamne Atotputernic! În sfârşit... În sfârşit suntem salvaţi... murmură bătrânul şi căzu în genunchi.

Emma se aplecă să-l susţină. Îi cuprinse gâtul cu braţele, îşi rezemă capul pe pieptul lui şi începură să plângă amândoi. Mindrello îi privea cu ochii înlăcrimaţi, în timp ce somalezii stăteau îmbrăţişaţi. Scena era atât de impresionantă încât şi Wagner simţi că i se umezesc ochii.

În cele din urmă, don Fernando îşi recapătă graiul, întinse amândouă mâinile căpitanului, şi-i zise:

— Căpitan, zici? Nu, eşti un înger trimis din cer ca să ne salvezi. Dar de unde ai aflat de existenţa noastră?

— Uite de la cine, răspunse căpitanul arătând spre tânărul somalez.

Acesta înţelese că e vorba despre el.

— Omul acesta m-a scăpat de la moarte cu preţul vieţii sale, strigă entuziasmat arabul în limba lui. A bombardat oraşul şi a avut curajul să se opună sultanului din Harar. E un viteaz cum nu mai există altul! *Allah* să-l aibă în paza lui,

Se porniră cu toţii pe povestit, care în limba arabă, care în spaniolă, şi nu terminară până ce nu-şi uşurară inimile.

— Dar, mă rog, cum trebuie să-ţi spun? îl întrebă căpitanul pe don Fernando după ce se mai liniştiră.

De-abia acum îşi spuse fiecare numele, cine şi de unde e, de unde vine, şi Wagner rămase consternat când află că toţi sunt din acel neam atât de mare de spanioli, iar contele este chiar un nobil.

— Dispune de mine, domnule conte, îi zise el. Voi face din toată inima cele ce-mi vei cere. Vom vorbi însă despre asta când vom fi pe bordul vasului meu. Deocamdată să vedem ce e de făcut pentru moment.

Scoase dintr-o geantă pe care o adusese cu el câteva sticle cu vin şi de-ale mâncării. În timp ce mâncau, căpitanul povesti cele întâmplate în ultimul timp în Zeyla şi se discutară dispoziţiile ce trebuiau date. Căpitanul se oferi să ducă pe conte, Emma şi Mindrello în Calcutta. Cei doi somalezi şi abisinianul căpătară daruri bogate din comoara sultanului şi se hotărî să fie debarcaţi la Aden, unde vor fi la adăpost de prigoana lui.

— Ce crezi dumneata, îl întrebă contele pe căpitan, eşti de părere să-i dau înapoi sultanului ceea ce i-am luat?

— Nu ştiu, asta te priveşte pe dumneata, răspunse acesta.

— N-aş vrea să mă iei drept hoţ, totuşi voi opri tot ce rămâne, ca despăgubire pentru anii lungi de sclavie.

— Şi eu aş face la fel în locul dumitale, răspunse hotărât căpitanul.

— Şi apoi, urmă contele, voi avea nevoie de mulţi bani pentru un anumit scop pe care n-am acum timp să ţi-l spun. Vei afla-o însă mai târziu şi sunt sigur că-mi vei da dreptate.

Căpitanul ieşi în uşă şi fluieră scurt. Imediat veniră cei patru marinari aduşi de el şi cărară lucrurile în barcă. Mare le fu mirarea când văzură peştera, dar şi mai mult se mirară de greutatea sacilor, fără să bănuiască nici pe departe ce se afla în ei.

Când se întoarseră pe vapor, arabii dormeau buştean. În vremea asta bucătarul pregătise cabina căpitanului pentru Emma, iar lui don Fernando un cort pe coverta de la pupa vasului.

Acum se puteau odihni şi ei până la ziuă Cum se iviră însă zorile, marinarii se apucară de treabă, aşa că nu mai fu chip de dormit. După ce mâncată ceva, îi deşteptară şi pe arabi, care de-abia se putură trezi din somnul lor provocat de narcotice. În timp ce aceştia îşi sorbeau tacticos cafeaua, căpitanul trecu prin faţa cortului lor ca din întâmplare, şi sultanul îl opri cu aceste cuvinte

— Ei, căpitane, mergem şi astăzi tot atât de încet ca ieri?

— Tot ce se poate, răspunse el scurt.

— Apoi, aşa n-o să-i mai prinzi niciodată pe fugari. Văd că ne-ai tras pe sfoară.

— Te înşeli amarnic. I-am şi prins azi-noapte

— *Allah îl Allah!* I-ai prins?

— Da. Nu lipseşte nici unul din ei, nici chiar sclava cea frumoasă. Ba mai e şi somalezul care fugise cu abisinianul pus de santinelă.

— Pe *Allah,* o să-i învăţ eu minte pe aceşti ticăloşi! Trebuie să-i văd numaidecât! Pe toţi... da, pe toţi... Auzi? Unde sunt? Spune-mi unde sunt nemernicii ca să-i...

— Pe mal. Mergem numaidecât. Tu i-aţi oamenii şi coboară în barca ta, eu vin în cealaltă. Şi tu, adăugă el întorcându-se spre guvernator, fiindcă am fost mulţumit de tine, poftim, ţine, îţi dau înscrisul înapoi.

Sultanul şi guvernatorul păreau că şi-au ieşit din minţi. Alergau ca nebunii pe punte şi dădeau ordine şi contraordine soldaţilor fără să bage de seamă ce se petrece în jurul lor. Barca în care veniseră ei fusese lăsată jos, iar marinarii pregăteau vaporul de plecare. În sfârşit, arabii se mai potoliră şi se apropiară de căpitan:

— Coborâţi! le porunci el scurt arătându-le barca şi se prefăcu că vrea şi el să coboare în cealaltă.

Dar cum îl văzu pe sultan şi pe oamenii săi în bărci, ridică pe jumătate scăricica şi se auzi ancora zăngănind. Se apleacă atunci peste parapet, se uită batjocoritor la sultan şi-i strigă:

— Acum o să-ţi dovedesc că ştiu să mă ţin de cuvânt şi că am pus mâna pe fugari. Care din ei ţi-e mai de preţ?

— Sclava cea albă, răspunse sultanul. Dar tu de ce nu vii?

— Fiindcă pot să ţi-i arăt şi de aici. Poftim, priveşte!

În clipa aceea Emma apăru pe punte şi se apleacă peste parapet.

— Ea e! Ea e! strigă sultanul. Trebuie să mă urc iar pe

vapor.

Şi zicând aceste cuvinte vru să sară din barcă. Dar căpitanul dădu un ordin şi scara se ridică de tot. Wagner tăie apoi repede frânghia care lega barca de vapor şi o aruncă peste bord.

— Stai, ce faci? răcni sultanul. Trebuie să vin să-mi iau sclava! E a mea!... Şi ceilalţi prizonieri unde sunt?

— Uite-i!

Şi căpitanul îi arătă pe don Fernando şi pe Mindrello care se apropiaseră de el.

În timpul acesta, tălmaciul bâiguia cele spuse, căci habar n-avea că fugarii se aflau pe bord. Şi-apoi şopti speriat căpitanului:

— Ce-ai făcut, domnule? Ne-ai pierdut pe amândoi, fiindcă sultanul o să se răzbune cumplit.

— Lasă că nu mi-e frică de el l

— Ţie nu, dar mie, care vin adesea la Zeyla şi Berbera după treburi, da.

— N-ai decât să nu te mai duci.

— Păi... o să am pagubă mare...

— O să te despăgubesc.

— Oricum, dar nu mai pot fi de-acum încolo tălmaciul tău.

— Nici nu mai e nevoie, o să tălmăcesc eu, zise contele apropiindu-se de parapet.

Când îl văzu bine, sultanul începu să răcnească:

— Pe *Allah!* Ei sunt! Îţi poruncesc, căpitane, să mă laşi să mă urc pe punte!

— Ei aş! râse don Fernando.

— Atunci veniţi voi încoa! Vă poruncesc!

— Zău? Trebuie să fii nebun! Noi nu mai suntem acum sclavii tăi, suntem oameni liberi.

— Ba nişte tâlhari, asta sunteţi! Ce-aţi făcut cu avutul meu?

— E aici, pe bord.

— Dă-l încoa!

— Ştii că ai haz? Un sultan de-al creştinilor ţi-a robit atâta amar de ani şi acum te sileşte să-i plăteşti anii de trudă împărăteşte. Rămâi sănătos şi întâmplarea de faţă să-ţi fie învăţătură de minte.

Vântul împiedica barca să se apropie de vapor, care se îndepărta astfel. Furia sultanului era atât de mare, încât nu mai putea scoate un cuvânt. Bolborosea vorbe neînţelese. Guvernatorul strigă şi el tremurând de mânie:

— Vă poruncesc să ne luaţi pe vapor, ori aşteptaţi să vă silesc?

— Ia-ncearcă! râse contele.

— Sultanul mi-a dat hârtie la mână că voi primi preţul pus pe capul vostru.

— N-ai decât să i-l ceri. Condiţiile erau să ţi se plătească îndată ce căpitanul va prinde fugarii. Ne aflăm acum în mâinile lui, deci ai dreptul să-ţi ceri plata.

— Câine! scrâşni guvernatorul, ne-aţi înşelat...

— Am fost oameni deştepţi, nu proşti ca voi!

Guvernatorul se întoarse atunci spre oamenii lui şi le porunci să pună mâna pe lopeţi.

— Daţi năvală spre vapor! strigă el ca ieşit din minţi.

Oamenii îl ascultară dar în clipa aceea bricul cârmi şi izbi barca. Zguduitura fu atât de puternică încât cei din barcă se rostogoliră în apă. Cei de pe bric îi văzură apoi înotând cu disperare spre ţărmul apropiat.

— E turbat rău tiranul... vai de acela pe care îşi va descărca mânia! zise don Fernando clătinând cu milă capul.

— O să mă facă praf când m-oi mai duce la Zeyla, se tânguia bietul tălmaci.

— Nu te mai duce. O să-ţi dau eu atât cât să nu mai fii silit s-o faci, îl mângâie bătrânul conte, pe când faţa tălmaciului se lumina de bucurie.

5. O insulă pierdută în ocean

În curând vaporul ieşi în larg. Se îndrepta spre Aden, unde îi debarcară pe cei doi somalezi, pe abisinian şi pe tălmaci, după ce-i copleşiră cu daruri. De acolo bricul luă drumul spre Calcutta. Cei de pe bord schimbau rareori un cuvânt între ei, fiecare fiind preocupat de propriile sale gânduri.

Deoarece la latitudinea aceea căldurile sunt foarte mari, toţi dormeau peste zi sau stăteau la adăpost, căutând să se ferească de arşiţă, vântul fiind destul de prielnic ca să nu fie nevoie de prea multă muncă. Cum se lăsa însă seara, călătorii se adunau pe punte în jurul căpitanului, pentru a discuta cele ce aveau de făcut.

Căpitanul era un om bun din fire, bucuros să vină în ajutorul oricui se afla la strâmtoare, mai ales acum, când afacerile îi merseseră atât de bine. Înţelesese că străinii aceştia se aflaseră în situaţii excepţionale şi vru să afle mai în amănunt ce era cu ei.

Contele ştia că datora acestui om salvarea lui şi a prietenilor săi, de aceea se hotărî să-i ceară şi mai departe ajutorul. Îi povesti deci atât cât găsi de cuviinţă. Căpitanul Wagner îl ascultă în tăcere, doar din când în când îl întrerupea cu o exclamaţie de indignare şi furie la auzul grozăviilor pe care le suferise bietul bătrân.

— Nemaipomenit! Ce mârşăvie! strigă el după ce acesta sfârşi. Şi vrei să laşi toate aceste nelegiuiri nerăzbunate?

— Nici nu mă gândesc! Nu ştiu însă dacă nemernicii care mi-au făcut traiul atât de greu mie şi camarazilor mei mai sunt încă în viaţă, răspunse contele.

— Dacă mai sunt în viaţă? Dumneata nu ştii că nemernicii de soiul lor nu mor cu una cu două? Fac prinsoare că n-au ajuns încă în iad, dar că nici mult nu mai au... O să-i trimitem noi repede, fii pe pace! Şi-acum, ce-ai de gând, don

Fernando?

— Ştii că vreau să ne ducem la Calcutta...

— Ca să închiriaţi un vapor, îl întrerupse Wagner.

— Sau să-l cumpărăm. Pentru asta am oprit avutul sultanului. Dumneata te pricepi la conducerea unui vas cu aburi?

— Cred şi eu! Principalul însă e un bun maşinist, pentru că un căpitan nu are mai deloc amestec la maşini. Dar de ce mă întrebi?

— Fiindcă am mare încredere în dumneata şi aş dori să ne duci în insulă.

— Eu? Din toată inima, don Fernando, mi-ai luat vorba din gură. Tocmai voiam să mă ofer, şi nădăjduiesc că n-o să-ţi pară rău.

— Bine, bine, dar cu bricul dumitale ce faci?

— Fii fără grijă, am vândut toată marfa şi mai am doar de încărcat ceva la Calcutta, apoi am isprăvit. Vasul îl trimit înapoi cu timonierul meu, un om foarte de treabă şi priceput.

— Minunat! Atunci ne-am înţeles, nu-i aşa?

— Dă mâna încoace!

Îşi dădură mâna şi afacerea fu încheiată pe loc.

Vântul era prielnic şi bricul înainta cu pânzele întinse, aşa că în mai puţin de o lună ajunseră la Calcutta. Nu găsiră însă nici un vapor de vânzare, căci cele aflate în port erau sau ale statului, sau ale societăţilor de navigaţie, care nu puteau dispune de ele. Începuseră să dispere, când sosi un englez, hotărât să rămână mai multă vreme în Calcutta, vroind să vândă vaporul cu care venise şi care era proprietatea lui.

Calcutta e un oraş unde se face pe o scară întinsă negoţ cu pietre preţioase şi perle şi în care se află foarte mulţi oameni bogaţi, de aceea nu-i fu greu contelui să vândă bijuteriile sultanului pe un preţ cât se poate de ridicat. Cumpărară numaidecât vaporul englezului şi-l prevăzură cu tot ce era de trebuinţă pentru o călătorie lungă, fără să ştie

nici ei cât o să dureze. Îşi schimbară hainele lor orientale cu altele europene şi Emma îşi reluă ţinuta de femeie.

Nimeni în afară de consulul spaniol nu află de planul lor. Bătrânul conte îşi procură pentru el şi camarazii lui acte de legitimaţie, încarcă pe bord provizii pentru mai multă vreme şi vaporul ridică ancora. Dar fiindcă nu ştiau unde se află insula, înaintau mai mult la întâmplare. Se opreau din când în când în vreun port ca să ia cărbuni, apoi porneau mai departe. Ajunseră în sfârşit în apropierea insulelor Touamotu.

După presupunerile lui Sternau, insula trebuie să se fi aflat la cincisprezece grade sud şi treisprezece grade est în lungul insulelor Paştelui. Wagner se îndreptă într-acolo, însă nu găsi nimic. Dar fiindcă prin părţile acelea se puteau izbi de stânci de corali ieşite din adânc, trebuiau să fie cu mare băgare de seamă.

Într-una din nopţi, Wagner — care dormea numai câteva ceasuri pe zi iar noaptea veghea — se uita la cerul înstelat şi contele privea prin ochean. Căpitanul făcu o mişcare bruscă şi zise cu înfrigurare contelui:

— Don Fernando, dă-mi, te rog, puţin ocheanul.

— Poftim. Vezi ceva? îl întrebă bătrânul cuprins de neastâmpăr.

— Colo, la orizont, mi se părea că zăresc ceva care pare să fie o stea pe care n-o cunosc. Şi-apoi, e mult prea jos ca să facă parte din corpurile cereşti.

— Atunci nu e o stea.

— Nu, e o luminiţă.

După ce privi multă vreme prin lunetă, căpitanul zise cu hotărâre:

— Nu, nu e o stea ci lumina unui foc aprins pe ţărm.

— Nu cumva ne aflăm în apropierea unei insule?

— Mai mult ca sigur, ocheanul meu nu m-a înşelat încă până acum. Deşi, după socotelile mele, ştiu cu siguranţă la ce punct ne aflăm şi pe hartă nu e însemnată nici o insulă, s-ar

putea totuşi să fie un pământ necunoscut încă.

— Doamne, să fie insula căutată de noi? S-o trezesc pe Emma?

— Nu încă. Ia te uită, focul pare să se fi potolit.

— Poate să fi fost un meteor, zise contele cu îndoială.

— Nu, nu, era o flacără. Nu vezi că acum s-a stins de tot, pe când adineauri mai pâlpâia încă? Ce deduci din toate acestea, domnule conte?

— Că materialul de ars e foarte uşor.

— Exact. Se potriveşte perfect cu cele ce ştiu despre insulă. Un foc de lemne sau buturugi nu se stinge atât de repede şi seniorita Emma ne-a spus că aşa ceva nu se prea găseşte pe insulă.

— Atunci crezi că acolo se află oameni? Oare vor fi văzând ei luminile de pe vaporul nostru?

— Asta nu. După presupunerile mele trebuie să fim la o depărtare de vreo trei mile marine de ei; focul lor a ars cu flacără, pe când felinarele noastre dau o lumină slabă şi potolită.

— Dar chiar de ne-ar vedea, au să ne ia drept o stea.

— Aşa e, o să le fac însă semne. Wagner puse să se aprindă o rachetă, apoi alta şi iar alta, dar fără nici un folos.

— Nu ne-au observat, zise căpitanul. Dacă ne-ar fi văzut ar fi răspuns la semnalele noastre aprinzând iar focul. Trebuie să aşteptăm până mâine dimineaţă.

— Crezi că poate avea cineva răbdare! strigă contele cu înflăcărare. Nu s-ar putea da puţină viteză ca să ne mai apropiem?

— Nici vorbă! Seniorita Emma spunea că insula e înconjurată de stânci colţuroase de care trebuie să ne ferim. Vom vedea noi când va începe să se lumineze de ziuă.

Bătrânul părea că se mai linişteşte, dar după un timp zise din nou căpitanului:

— Ce-ar fi să descărcăm un tun?

— N-aş fi de părere. Dacă insula nu e aceea căutată de noi şi e locuită de sălbatici, aceştia au să se ascundă de frică. Mai bine să-i luăm mâine prin surprindere, poate că aflăm de la ei ceea ce ne-ar putea interesa.

— Dar dacă e cea căutată?

— Atunci nu foloseşte la nimic şi-i sculăm pe bieţii oameni din somn.

Tăcură multă vreme. Căpitanul îl rugă în cele din urmă pe don Fernando să se ducă la culcare, dar bătrânul începu să se plimbe cu neastâmpăr de colo până colo pe covertă. Minutele i se păreau ceasuri şi ceasurile ani. În sfârşit începu să se lumineze de ziuă. La o comandă a căpitanului vaporul cârmi spre stânga, ocoli colţurile de stâncă şi în faţă se ivi conturul unei insule înconjurate de un zid de corali în care se vedea o singură deschizătură asemenea unei porţi. Marea era liniştită, aşa că intrarea era mai lesne de trecut. După câteva minute se vedea lămurit insula, o ridicătură de pământ acoperită cu tufe, dar nici o urmă de locuinţă, deşi tufele creşteau în linie dreaptă, ca şi când ar fi fost plantate de mână omenească.

Bătrânul conte se apropie de Wagner şi-l întrebă cu glas tremurat de emoţie:

— Ei, căpitane, ce zici?

Acesta îl privi grav şi-i răspunse cu ochi umezi:

— Zic că am ajuns la ţintă, don Fernando.

Acesta întrebă:

— Eşti sigur? şi nu-şi putu stăpâni tulburarea.

— Sst! mai încet... o s-o treziţi pe seniorita...

— Şi de ce să n-o trezesc?

— Vreau să-i fac o surpriză, să-şi vadă prietenii pe bord când s-o deştepta.

— Ce te face să crezi că asta e insula căutată?

— E întocmai aşa cum a descris-o ea. Încep să am toată consideraţia despre Sternau în ce priveşte cunoştinţele lui nautice. Omul acesta a stabilit fără nici un instrument

necesar adevărata poziţie a insulei. Mie mi-ar fi trebuit cam mult...

— Da, dar nu văd nici o aşezare omenească.

— Trebuie să fie în spatele movilei, pusă mai la adăpost de vânturi. Să aruncăm ancora şi să lăsăm încet o barcă pe apă. Cred că locuitorii acestei insule dorm încă la ora asta.

Treziră fără zgomot o parte din marinari, care executară cât mai în linişte ordinul căpitanului; acesta coborî împreună cu patru din ei şi cu bătrânul conte în barcă. Oamenii cunoşteau scopul călătoriei lor şi erau foarte curioşi să afle dacă s-a dat în sfârşit de mult căutata insulă.

Ajunşi la mal, priponiră barca, iar căpitanul şi contele înaintară cu băgare de seamă printre tufişuri. Zăriră nişte colibe joase făcute din lut şi stuf. Uşile erau acoperite cu piei de animale, iar împrejurul colibelor se aflau o mulţime de lucruri al căror rost nu-l prea înţelegeau. În pragul uneia din ele văzură un om voinic, lat în spate, îmbrăcat într-o pereche de pantaloni şi o haină, făcute numai din blană de iepure; în picioare purta un fel de sandale iar în cap o pălărie din frunze late şi lunguieţe. Barba lui frumoasă şi deasă îi ajungea până la brâu şi părul i se resfira pe umeri. Chipul îi era pârlit de soare şi vânt, dar cât se poate de frumos, ochiul lui ager privea cu smerenie la cer. Omul acesta era Sternau.

Ce va fi gândind el? Ce sentimente îi vor fi zbuciumat pieptul? Colo, la răsărit, unde zorile înroşeau cerul, era America, şi mai departe, mult mai departe, ţara lui scumpă, cu toţi aceia care îi erau dragi: mamă, soră, soţie... Vor mai fi trăind ele oare?

Nu-i zărise încă pe cei doi care stăteau ascunşi în dosul unor tufe şi-l priveau înduioşaţi. Îl văzură îngenunchind şi-l auziră murmurând: „Tatăl nostru care eşti în ceruri... ” După ce-şi sfârşi rugăciunea, Sternau se sculă şi-şi şterse ochii plini de lacrimi. În clipa următoare însă scoase un ţipăt şi rămase cu ochii mari deschişi împietrit în loc.

Căpitanul îşi dădu seama de greşeala lui. Bucuria poate omorî pe cineva ca şi durerea.

— Doamne, Doamne, ce-am făcut! zise el. Domnule doctor... vino-ţi în fire, pentru Dumnezeu...

Încetul cu încetul doctorul se dezmetici.

— O... o... o... , e cu putinţă! bâigui el. Cine eşti dumneata?

— Sunt un căpitan, german ca şi dumneata, şi am venit să vă iau de aici. Vaporul meu e ancorat colo, în dosul stâncii...

Sternau nu zicea nimic, dar lacrimi mari, fierbinţi, i se prelingeau încet pe chipul lui ars de soare. În cele din urmă se linişti şi zise cu glas întretăiat de emoţie:

— Să fie adevărat?... Sunteţi oameni în carne şi oase? Aţi venit să ne salvaţi? Doamne, Doamne, ce fericire! Bucuria era cât p-aci să mă omoare...

— Te rog să mă ierţi, nu mi-am dat seama, se scuză căpitanul. Mi s-a spus însă că eşti un om tare şi...

— Ţi s-a spus? îi curmă el vorba. Cine a putut să-ţi spună? Cu neputinţă!

— Şi totuşi aşa e. Nu eşti dumneata doctorul Sternau?

— Ba da, eu sunt, dar cine... ?

— Domnul acesta, răspunse căpitanul arătând spre conte.

— Aţi spus „domnul” deşi voiaţi să ziceţi „seniorul”. Te rugasem să-mi spui de unde vii... nu mai e nevoie. Ştiu... veniţi din Harar şi seniorul acesta e don Fernando, conte de Rodriganda y Sevilla, încheie doctorul cu glas sigur.

— Da, aşa e, răspunse căpitanul uimit.

— Nepătrunse sunt căile Tale, Doamne! se minună el cu smerenie. Eu sunt acela care am pornit să te salvez, don Fernando, şi acum dumneata ai venit să mă scapi pe mine... Te-am recunoscut numaidecât, semeni cu don Manuel ca două picături de apă.

Sternau întinse braţele şi cei doi bărbaţi căzură unul la pieptul celuilalt.

— Ah! se auzi un glas din colibă, apoi urmă un altul care exprima cea mai mare mirare, şi în aceeaşi clipă perdeaua de la uşă se dădu la o parte şi în prag apăru Inimă-de-urs, căpetenia apaşilor.

Acesta auzise glasuri omeneşti şi ieşise să vadă ce e. Pe o altă uşă se ivi în acelaşi timp şi Ucigătorul-de-bivoli, căpetenia mixtecaşilor. Privirile lui căzuseră asupra celor doi străini şi se opriră asupra contelui. Dintr-o săritură fu lângă el şi strigă nebun de bucurie:

— Ah! Don Fernando, dumneata eşti?

Îl văzuse pe acesta la hacienda del Erina şi-l recunoscuse imediat. Contele îl recunoscu şi el.

— Ucigătorul-de-bivoli! exclamă bătrânul şi-l îmbrăţişa cu aceeaşi căldură ca şi pe Sternau.

La auzul atâtor glasuri se treziră şi ceilalţi din colibe. Apărură cei doi Unger şi în urma lor o femeie: era Karja, fiica mixtecaşilor. Erau îmbrăcaţi toţi la fel ca doctorul, în afară de pălărie, totuşi nu făceau deloc impresia de sălbatici sau de oameni sălbăticiţi.

Exclamaţiile de bucurie nu mai conteneau şi care mai de care se întrecea cu întrebările. Numai unul din ei părea mâhnit. Era Anton Unger, poreclit de indieni Săgeata-trăsnetului. Şi în ochii lui luceau lacrimi, dar bucuria lui era amestecată cu durere.

Căpitanul băgă de seamă şi-l întrebă:

— Dumitale nu-ţi pare bine că a sosit salvarea?

— Ba da, dar bucuria mea ar fi fost alta dacă...

— Se opri oftând.

— Dacă ce? Spune, te rog.

— Dacă ar fi fost împărtăşită de cineva.

— Îmi dai voie să întreb de cine?

Anton Unger nu răspunse şi întoarse capul ca să-şi ascundă lacrimile.

În momentul acela se apropie şi Sternau de el.

— Domnule căpitan, ne îngădui să mergem şi noi pe vapor? întrebă el.

— Cum să nu! Vreţi să plecăm imediat?

— Nu, dar aş vrea să văd şi eu vasul care ne aduce salvarea.

— Poftiţi, avem loc toţi în barcă.

În clipa când barca se depărta de mal se auzi o bubuitură de tun şi pe vapor fâlfâiră drapele. Aşa lăsase ordin căpitanul.

Emma dormea adânc şi nu simţi când barca porni spre uscat. Bubuitura însă o deşteptă brusc. Sări în sus speriată şi se îmbrăcă repede. Oare ce să se fi întâmplat? Alergă pe punte şi rămase încremenită. În faţa ei era insula mult căutată. Oameni îmbrăcaţi ciudat urcau pe punte. Unul din ei se opri o clipă împietrit în loc apoi se repezi la ea şi o cuprinse în braţe. Era Săgeata-trăsnetului.

— Emma! strigă el.

— Anton! răspunse ea şi izbucni în lacrimi.

Căpitanul îi privea înduioşat.

— Ei, domnule Unger, zise el, acum te bucuri?

— Cât nu se poate închipui! Dar spune-mi, te rog, cum a ajuns Emma pe vaporul dumitale? Noi credeam că au înghiţit-o valurile.

— O să afli mai târziu. Acum poftiţi jos în cabină să mâncaţi şi ceva mai ca lumea după atâta amar de vreme.

Deodată Sternau dădu cu ochii de un chip cunoscut pe care nu s-ar fi aşteptat pentru nimic în lume să-l vadă.

— Mindrello! Dragul meu Mindrello! Tu eşti, nu mă înşeală privirile? strigă el apucând mâinile fostului contrabandist.

— Da, eu sunt, senior, răspunse spaniolul cu ochii plini de lacrimi.

— Dar cum ai ajuns aici?

În câteva cuvinte Mindrello îi povesti întâmplarea.

— Sărmanul de tine! Aşadar, din pricina mea ai avut de suferit atâta! Şi cum ai încărunţit! Voi căuta, pe cât îmi va sta

în putinţă, să te despăgubesc pentru lungile tale suferinţe... Familia Rodriganda va şti să te răsplătească.

Masa fu cât se poate de veselă. Hotărâră să plece chiar în după-amiaza aceea.

— Unde? întrebă Sternau.

— În Mexic, la tata, se rugă Emma.

— În Mexic, la Cortejo, trădătorul, adăugă don Fernando cu glas ameninţător.

— În Mexic, la mixtecaşi, zise Ucigătorul-de-bivoli.

— În Mexic, la apaşii mei! încheie Inimă-de-urs.

— Bine, atunci să mergem cu toţii în Mexic, hotărî doctorul.

— Dar unde acostăm? întrebă Wagner.

— Acolo unde a început nenorocirea noastră.

— Aşadar în Guaymas.

— Da. Odată ajunşi acolo, vom vedea ce ne va rămâne de făcut.

Micul dejun se desfăşură într-o atmosferă de veselie amestecată cu tristeţe. Bucuria pentru clipa norocoasă alterna cu gândurile la cei rămaşi acasă. Mai târziu s-au întors cu toţii pe insulă. Căpitanul luă drapelul german şi, cu permisiunea lui, majoritatea echipajului i se alătură. În timpul mesei s-au servit tot felul de bunătăţi şi de vinuri pe care le luase cu el de la Calcutta. „Băştinaşii” de pe insulă, îmbrăcaţi în „hainele” lor, confecţionate din blănuri şi piti, s-au ospătat ca nişte prinţi, iar atunci când a venit rândul şampaniei, Wagner s-a ridicat şi a spus pe un ton festiv:

— Doamnelor şi domnilor, această băutură spumoasă o vom consuma mai târziu. Înainte de toate să gustăm ceva mai serios şi mai consistent. Vă rog să mă urmaţi!

Se ridicară cu toţii de la masă şi-l urmară pe culmea care era cel mai înalt punct de pe insulă. Acolo îi aştepta şeful de echipaj, cu steagul german, având alături de el un coş în care se aflau sticle cu vin de pe malurile Rinului. S-au destupat

sticlele şi s-au umplut paharele. Căpitanul luă cuvântul:

— Doamnelor şi domnilor! Înainte de a ne despărţi de insulă, am o datorie sfântă de împlinit. Această insulă nu figurează pe nici o hartă; ea este aşezată în plin ocean, fără nume şi fără stăpân. Germania, patria a patru din persoanele aflate aici, are mulţi principi, dar nu are nici un suveran unic. Ea se are numai pe sine. Va veni însă timpul când vom avea ce ne lipseşte. Numai pentru confirmarea acestei convingeri, iau în posesiune această mică şi modestă insulă, în numele împăratului german ce va fi întronat cândva şi îi dau numele de Rodriganda. Ridicaţi vă rog paharele! Ura pentru Germania! Ura pentru conducătorii ei! Ura pentru Rodriganda!

— Ura, de trei ori ura! strigară cât putură de tare cei prezenţi.

Se auziră paharele ciocnindu-se. Căpitanul flutură steagul, şi în timp ce de pe corabie bubuiră, la acest semnal, tunurile, înfipse prăjina steagului adânc în pământ.

— Aşa, spuse el, am să trec denumirea de Rodriganda pe harta mea şi am să mă îngrijesc ca acest lucru să se afle în cele patru colţuri ale lumii. Acum să ne întoarcem la şampania noastră. Nu-i simpatizez pe francezi, dar le beau cu plăcere vinul!

S-a discutat mult despre viitorul apropiat şi s-au stabilit hotărâri importante. S-au luat unele lucruri pe vas, deşi lipsite de valoare materială, doar ca amintire a anilor grei care acum se terminaseră. Încă în prima jumătate a după-amiezii, corabia a ridicat ancora şi s-a îndreptat spre larg, cu pasagerii ei fericiţi, care porneau spre o nouă viaţă.

6. Gerard cel oacheş

Cam la vreo 120 de mile de îmbucătura unde Rio Pecos se varsă în Rio Grande del Norte se afla pe malul mexican, nu departe de Presidio de St. Vicente, fortul Guadalupe despre care am mai vorbit cititorilor noştri.

În anul 1847 Emma Arbellez fusese pe aci, împreună cu prietena ei Karja, în vizită la o mătuşă de a ei. La înapoiere, societatea cu care pornise să facă o vânătoare prin împrejurimi a fost atacată de comanşi şi fetele căzuseră amândouă în mâinile acestor indieni sălbatici, dar Săgeata-trăsnetului şi Inimă-de-urs le scăpaseră din ghearele lor.

Familia la care fusese Emma era a singurului negustor din fort; se numea Pirnero, şi trecea drept cel mai bogat om din tot ţinutul. Se aciuise aici fără să se ştie de unde vine, se însurase apoi cu o mexicană frumoasă, sora lui Pedro Arbellez, şi afacerile îi merseseră atât de bine încât în curând adună o avere frumoasă. Nevasta îi muri curând după ce-i născu o fetiţă. Moartea soţiei sale nu-l impresiona prea mult. Era o fire veselă care nu se lăsa copleşită de durere. Trăia fericit şi fără griji — adică o singură grijă avea şi el: fata lui, frumoasa Resedilla, nu voia să audă de măritiş. Ea început nu se prea sinchisise de asta, dar din ce îmbătrânea, ducea tot mai mult dorul de-a avea cui să lase afacerile şi să-şi vadă fata căpătuită. Tânăra fată avea mulţi peţitori, până acum însă nu-i plăcuse nici unul.

Casa lui Pirnero era mare şi încăpătoare. În pivniţă îşi ţinea marfa, la parter era prăvălia, iar la etaj camerele de locuit.

În ziua aceea de vară a anului 1866, sufla un vânt destul de rece dinspre râu, dar în prăvălie nu era nimeni căci pe o astfel de vreme lumea nu prea era bucuroasă să hoinărească pe afară. Senior Pirnero era în toane rele. Stătea la fereastră

şi privea tăcut prin geam la praful care se ridica în volbură. La cealaltă fereastră şedea Resedilla şi tivea o batistă roşie pe care voia s-o dea în dar slujnicei. Bătrânul începu să bată toba cu degetele în geam, semn că era prost dispus. Fata ştia că acum o să înceapă imputările ce care trebuia să le îndure cu răbdare.

— Al dracului vânt, mormăi el.

Resedilla nu răspunse.

— Vijelie... adăugă el.

Şi fiindcă ea tăcea, întrebă:

— Nu-i aşa, Resedilla?

— Da, răspunse fata.

— Ce da? se răsti el.

— O vijelie grozavă.

— Aşa e, şi un praf de-ţi scoate ochii.

Resedilla tăcu iar.

— Dacă asta e tot ce ştii să spui, zbieră el, crezi că o să te ia cineva de nevastă?

— O femeie tăcută e mai bună decât una flecară, răspunse ea.

Pirnero tuşi de câteva ori. Se simţea bătut şi nu ştia ce să mai spună. După câtva timp începu iar:

— Al dracului vânt! Şi nici un muşteriu...

Fata tăcea.

— Ce, n-am dreptate? se răsti el iar. Vezi tu vreun muşteriu în prăvălie? Nici unul... Proastă afacere pentru o fată de măritat. Ori nu cumva ţi-ai şi găsit pe cineva?

— N-am găsit şi nici nu-mi trebuie, fiindcă nu vreau să mă mărit.

— Vorbeşti prostii, fato! Un bărbat e pentru femeie ceea ce e talpa la gheată.

— Ca să-l calc în picioare, nu? râse ea.

— Tu eşti o proastă! Vreau să spun că nu poţi umbla fără talpă şi nu poţi să rămâi toată viaţa nemăritată.

Se auzi o trosnitură. Alt prilej pentru Pirnero ca să-şi urmeze conversaţia.

— Ai văzut?

— Ce?

— Spărtura în acoperiş. Cine s-o dreagă, ai? Eu, tot eu?

— Dar cine, tată?

— Toanto! Ginere-meu. Datoria lui să ţină regulă. Unde nu e bărbat tânăr în casă, nu e nici o regulă, m-ai înţeles?

Moşul era cam zgârcit şi orice cheltuială îl scotea din sărite. Urmă:

— Mi-ar trebui un ginere mai acătării, nu un calic ca lunganul ăla de vine din când în când pe-aici.

Bătrânul nu băgă de seamă că fata se îmbujorase la faţă, semn că lunganul acela calic nu-i era chiar atât de indiferent.

— Ştii, cred, despre cine e vorba?

— Da.

— Să nu te prind că-mi aduci o secătură ca aia în casă! Eu sunt de neam, ce crezi tu! Ştii tu ce-a fost tata?

— Da, coşar.

— Aşa e, ăştia sunt oameni care umblă numai pe sus. Dar bunicul?

— Negustor de hrean.

— Vezi? De la el am moştenit eu dragostea de negoţ care m-a făcut om bogat. E bine să ştie omul din ce neam şi de unde se trage. Ori nu cumva ai uitat din ce ţară sunt?

— Din Saxonia.

— Aşa e, din Saxonia, unde cresc fetele frumoase dar care trebuie să se mărite, altminteri se ofilesc ca florile. Urâtă nu eşti nici tu, îmi semeni mie. Noi am fost neam de neam oameni frumoşi. În ce mă priveşte, eram un tânăr chipeş; semănăm cu mama mea şi cu bunica şi de asta poţi şi tu să-ţi dai seama, judecând după tine; aşa se întâmplă în natură, ca fiicele să-l moştenească pe tatăl lor. De aceea te-am şi botezat Reseda sau Resedilla. Şi în ce priveşte oraşul meu

natal, îi cunoşti numele?

— Da, bineînţeles, Pirna.

— Da, Pirna. Este cel mai frumos oraş din lume. Este vestit pentru frumoasa limbă pe care o vorbesc locuitorii săi. De aceea am şi învăţat cu atâta uşurinţă limba spaniolă; deoarece cele două limbi, cea vorbită în Spania şi cea vorbită în Pirna, sunt foarte înrudite. Poţi să-ţi dai seama de asta şi după numele pe care l-am luat, în cinstea oraşului meu natal: Pirna şi de aici Pirnero. De aceea s-a şi măritat maică-ta imediat cu mine. Ţie însă nu-ţi place nici un bărbat, chiar dacă e din Pirna. Atunci cine o să-mi pună la loc olanele de pe acoperiş, când le smulge vântul?

Bătrânul se pornise şi ar fi urmat cine ştie cât să-şi înşire problemele, dacă nu s-ar fi auzit deodată un tropot de cal. Călăreţul trecu pe sub ferestre, intră în curte, descăleca şi-şi priponi calul de un stâlp.

— Uite-l! Calicul! Mă lipseam de-aşa muşteriu... bombăni Pirnero.

Resedilla se apecă şi mai tare peste lucru ca să nu i se vadă roşeaţa din obraji.

Muşteriul păşi pragul, dădu bună ziua, se aşeză la o masă şi ceru un julep, un fel de băutură răcoritoare, foarte răspândită prin părţile acelea.

Tânărul era înalt şi voinic şi purta o barbă mare neagră. Trebuie să fi avut pe puţin treizeci de ani, dar părea cu mult mai tânăr. Era îmbrăcat în portul mexican, destul de zdrenţăros de altfel. La brâul lui lat avea două revolvere şi un pumnal, iar puşca şi-o rezemase de masă. Cine s-ar fi uitat însă mai bine la chipul lui ar fi recunoscut că tânărul nu era un om de rând. Când îşi scoase pălăria cu borurile mari, se văzu de-a curmezişul frunţii o crestătură adâncă de-abia vindecată.

— Ce fel de julep doreşti? Mentă ori chimel? îl întrebă cu glas răstit bătrânul.

— Dă-mi te rog unul cu mentă, răspunse cu blândeţe tânărul.

Pirnero trecu alături în cârciumă şi aduse ce i se ceruse, apoi se aşeză iar la fereastră. Muşteriul sorbi o înghiţitură şi-şi pironi şi el ochii la fereastră.

Dacă s-ar fi uitat însă cineva mai bine, ar fi văzut că tânărul se uita din când în când pe furiş la fată, care lăsase ochii în jos, roşind.

Pe bătrân îl plictisi în cele din urmă tăcerea şi zise pentru a treia oară, de astă dată muşteriului:

— Al dracului vânt!

Tânărul nici nu-l auzi şi de-abia după ce bătrânul zise iar după o pauză: „Cum, nu?” răspunse cu nepăsare:

— Nu face nimic.

— Numai praf...!

— Aş!

— Ce „aş”? Ăsta nu e praf?

— Ba da, ei şi?

— Cum „ei şi”? Când îţi intră în ochi...

— N-ai decât să-i închizi.

— Să-i închid? Bine zici, dar ce te faci cu hainele?

— Te îmbraci cu ce ai mai prost. Moşului îi veni apa la moară.

— Păi ale dumitale sunt destul de proaste. Altele n-ai?

— Nu.

Străinul spuse cu atâta nepăsare acest „nu”, încât bătrânului îi sări ţandăra. Mexicanul ţine foarte mult la îmbrăcăminte. Poartă haine colorate, foarte pitoreşti, arme sclipitoare şi-şi împodobeşte hamurile cu argint. Dar la străin nu se vedea nimic din toate acestea. Nu avea nici măcar pinteni la cizme, ceea ce e ceva nemaiauzit, pentru un mexican.

— De ce nu-ţi cumperi? îl întrebă Pirnero.

— Fiindcă n-am cu ce, răspunse cu aceeaşi nepăsare

tânărul.

— Atunci eşti un calic.

— Da.

Străinul băgă de seamă privirea rugătoare din ochii fetei, care parcă îi cerea iertare de vorbele tatălui ei.

— Dar ce eşti dumneata la o adică? urmă bătrânul.

— Vânător.

— Aşa? Şi din asta trăieşti?

— Da.

— Zău că mi-e milă de dumneata, zise bătrânul privindu-l cu dispreţ. Cum poate trăi astăzi cineva din meseria asta? înainte da, zic şi eu. Erau, domle, oameni care însemnau ceva. Ai auzit de Inimă-de-urs?

— Da, a fost un apaş renumit.

— Dar de Ucigătorul-de-bivoli?

— Cel mai mare vânător de bivoli.

— Şi de Săgeata-trăsnetului?

— Un german.

— Cel mai grozav însă a fost Stăpânitorul-stâncilor. De Gerard cel oacheş ai auzit?

— Sigur. Ce-i cu el?

— Se zice că şi ăsta ar fi un om şi jumătate. Aud că s-ar fi aţinând pe-aici, pe lângă graniţă. Poartă o barbă neagră, de aceea i se zice Gerard cel oacheş. Nu îi e frică nici de dracu! Nimereşte pasărea din zbor şi pumnalul lui nu dă niciodată greş. Mai înainte avea el ce avea cu bandele de tâlhari de prin Llano Estacado. De când a venit le-a stârpit de pe faţa pământului. Eu, lui am să-i mulţumesc că-mi primesc acum marfa neştirbită, că până a fi venit el, mi se trimitea de zece ori până o primeam o dată. Uite, vezi, aşa un ginere aş... Îşi curmă vorba. Nu voia să-şi înceapă cântecul faţă de un calic ca ăsta de-l avea în faţa lui. Urmă: tare-aş vrea eu să ştiu din ce ţară o fi. Te pomeneşti că-i german ca şi mine, fiindcă ai noştri sunt toţi nişte viteji şi jumătate. Da dumneata de unde

eşti?

— Din Franţa, răspunse vânătorul.

— Aoleu! Atunci eşti francez!

— Bineînţeles.

— Hm... hm... păi şi-aşa e bine, senior... încheie Pirnero, căruia îi pierise deodată pofta de vorbă.

După un timp se sculă şi ieşi din prăvălie, făcând însă mai întâi semn fetei să-l urmeze.

— Ai auzit?

— Da.

— E francez. Ia seama. Ştii că francezii ne-au trimis un neamţ, mai bine zis un austriac, ca să-l facă împărat al Mexicului?

— Ştiu, cum să nu! Ştie doar toată lumea...

— Atunci află că austriecii sunt toţi oameni de treabă şi n-am nimic împotriva lor. Ba am mai auzit că prinţul ăsta Max, e un om foarte bun dar nu le place deloc mexicanilor fiindcă l-au trimis francezii. Zic că Napoleon al III-lea al lor e un mincinos şi n-o să se ţină de cuvânt şi o să-l lase şi pe prinţul Max mai târziu în voia sorţii. Mexicanii, vezi tu, nu vor împărat, ei vor republică, şi-l cer pe Juarez de preşedinte.

— Care se află acum în Paso del Norte?

— Da. Şi ce n-ar da francezii să pună mâna pe el! Au pus armată pretutindeni şi era cât p-aci să-l prindă în Chihuahua. A scăpat însă cu fuga şi s-a refugiat la Paso del Norte, graniţă indiană de care nu cutează nimeni să se apropie. De aceea îţi spun că trebuie să ne ferim de francezi ca de foc.

— Dar ce-ţi pasă ţie de Juarez?

— Să mă ierţi dumneata! Îmi pasă, şi încă foarte mult. N-am vrut să-ţi spun până acum, eu am însă mare talent în politică...

— Tu? întrebă fata privindu-l încremenită.

— Da, eu. Aşa suntem noi, germanii. Şi-apoi, am nişte pământuri în Presidio, şi fiindcă am drept de vot nu poate să-

mi fie indiferent dacă se alege prinţul ori Juarez. Max e bun, dar n-are partizani, e omul lui Napoleon, care a trebuit să se împrumute cu parale ca să-l facă împărat. Juarez ne cunoaşte ţara, e, cum s-ar zice, de-al nostru, şi vrea să-i gonească pe francezi. Pentru asta însă trebuie bani, fetiţo. A trimis pe cineva în Statele Unite ca să se unească cu americanii şi să facă un împrumut de bani. Zilele astea s-a întors trimisul şi a adus răspunsul că America nici nu vrea s-audă de un împărat mexican impus de francezi şi ne împrumută cu treizeci de milioane de dolari. Acu, francezii au prins de veste şi e sigur că au să caute să pună mâna pe bani. De aceea lăzile sunt aduse în marş forţat. În caz că nu pot înainta mai departe, vor fi ascunse deocamdată aici, la noi în casă. Juarez o să pună o pază straşnică. Nici francezii n-au să se lase însă şi au să trimită iscoade să afle cum stau lucrurile, şi tare mă tem ca francezul ăsta să nu fie un spion. De-abia scoate o vorbă şi nu-şi mai ia ochii de la fereastră, ca şi când ar aştepta pe cineva. Nu vezi că nici nu se uită la tine?

Resedilla ştia ce ştia, dar se feri să-i spună.

— Nu prea seamănă a spion, zise ea.

— Aşa crezi? Trebuie să ştii, fetiţo, că un adevărat diplomat se cunoaşte după faţă şi ar putea să mă ghicească numaidecât. De aceea o să-l serveşti numai tu. Dar vezi, pentru numele lui Dumnezeu, să nu scapi vreo vorbă şi să afle de la tine că sunt partizan de-al lui Juarez.

Resedilla îşi stăpâni un zâmbet şi zise cu ironie:

— Fii fără grijă, am şi eu sânge de diplomat în vine şi n-o să mă dau de gol.

— Da, sunt sigur că mi-ai moştenit talentul meu diplomatic, zise bătrânul foarte serios. Întoarce-te acum în prăvălie şi vezi ce ai de făcut. Poţi să fii chiar puţin mai prietenoasă cu el, ca să nu observe nimic. Un adevărat diplomat ştie să-şi prindă duşmanul cu un zâmbet. Mă pricep eu...

Resedilla veni îndărăt şi-l găsi pe muşteriu tot singur. Pe buzele ei flutura un zâmbet de drăgălaşă şiretenie. Se aşeză iar la locul ei fără să spună ceva, dar după câteva minute, tăcerea părându-i-se prea apăsătoare, întrebă:

— Eşti într-adevăr francez, senior?

— Da. Dar de ce mă-ntrebi, seniorita, am eu aerul unui mincinos?

— Nu, răspunse ea cu sinceritate. Credeam că glumeşti. Ştii că francezii nu sunt prea bine văzuţi pe aici... nimeni nu-i iubeşte.

— Nici eu.

— Într-adevăr? se miră ea. Şi totuşi zici că eşti francez.

— Sunt francez pentru că m-am născut în Franţa, dar n-am să mă mai întorc niciodată acolo.

— Ai plecat silit, sau de bunăvoie?

— De bunăvoie, însă nu mai e patria mea.

— Trebuie să fie foarte dureros.

— Nu atât de dureros ca trădarea şi necredinţa.

— Ai suferit astfel de dureri?

— Din nenorocire, da.

— Probabil o fată rea şi fără inimă...

— Mi-a zdrobit inima şi mi-a amărât viaţa...

— Mult trebuie s-o fi iubit!

— Nespus de mult! zise el oftând adânc. Ce sincer îi vorbea!

— Trebuie s-o uiţi, senior.

— Nu pot. De iubit n-o mai iubesc, dar m-a făcut atât de nefericit, încât nu pot s-o uit.

— Nu înţeleg, senior. Cum poţi să fii nefericit, dacă n-o mai iubeşti?

— Fiindcă din pricina necredinţei şi a trădării ei mi s-a tras toată nenorocirea.

— A spus lucruri urâte despre dumneata, minciuni...

— Nu, seniorita, erau adevărate. Resedilla simţi un junghi

trecându-i prin inimă.

— Ai glumit, nu-i aşa, senior?

— Nu, seniorita, n-am glumit defel, ţi-am spus adevărul.

Fata lăsă capul în jos şi pe chipul ei se citea dezamăgirea.

— Atunci, te rog să mă ierţi că te supăr cu întrebările mele, dar de câte ori ai venit pe la noi te-am văzut tot trist şi dus pe gânduri, parcă ţi-ar fi ochii plini de lacrimi, şi mi s-a făcut milă de dumneata.

— Da, da, sunt oameni în care plânge sufletul, dar le e ruşine să lase să le curgă lacrimile.

— Am băgat eu de seamă şi mi-am zis că o vorbă bună poate să-ţi mai aline durerea. De multe ori întâlneşti oameni străini, dar ţi se pare că i-ai cunoscut de când lumea. Nu ţi s-a întâmplat şi dumitale, senior?

— Ba da, când te văd. Dar te rog să nu fii supărată de vorbele mele, seniorita. Dacă zici dumneata, plec şi nu mai vin niciodată.

— Nu, senior, nu sunt supărată, şi tare-aş vrea să nu te mai văd atât de trist. Dacă nu vrei să-mi spui ce te apasă pe suflet, spune-mi măcar cum te cheamă, zise ea cu glas duios.

— Spune-mi Mason, seniorita.

— Mason? Pare să fie într-adevăr un nume francez. Dar numele de botez care e?

— Gerard.

— A, ca pe Gerard cel oacheş, despre care vorbea tata adineauri... şi porţi şi dumneata o barbă neagră ca şi el. Şi ce meserie ai, senior?

— Am fost *garrotteur*[1].

— *Garrotteur?* Nu-nţeleg... Ce e asta?

— Cred! O făptură nevinovată cum eşti dumneata nu poate pricepe însemnătatea acestui cuvânt. Trebuie să ştii, seniorita, că în oraşele mari unde milioane de oameni trăiesc

---

[1] în traducere liberă: strangulator (de la verbul garrotter = a lega strâns, a strangula, n. ed.).

la un loc, sunt mii şi mii care nu ştiu seara cu ce-si vor cumpăra a doua zi bucata de pâine. Dar şi de aceia care îşi spun: „Dacă nu vei fura peste noapte, mâine nu vei avea ce mânca”. Aceştia sunt sclavii crimei. Cea mai mare parte nu sunt tocmai vinovaţi, ba mulţi chiar nevinovaţi. Tatăl creşte feciorul şi mama fata numai pentru crimă. Ei nu cunosc deosebirea dintre bine şi rău, şi aceşti indivizi trăind întocmai ca vulpea şi leul, al căror instinct e hoţia sau crima. Sunt fiarele de pradă ale genului omenesc.

— Doamne, ce jale!

— Da, seniorita, mai jalnic decât poţi să-ţi închipui.

— Dar parcă voiai să vorbeşti despre dumneata.

— Şi eu am fost o astfel de fiară de pradă.

— Nu se poate! strigă ea speriată.

— Şi totuşi aşa e. Nu învinovăţesc pe nimeni, dar trebuia să mă supun tatei. Eram săraci şi învăţasem să dispreţuim munca. Tata era un om slab, s-a apucat de furat. Eu însă eram voinic şi puternic şi ieşeam noaptea în calea întârziaţilor, le aruncam un laţ de gât şi, când îi vedeam leşinaţi, le goleam buzunarele.

— Doamne, Doamne, ce grozăvie! strigă Resedilla cutremurându-se.

Se făcuse albă ca varul la faţă. Omul, singurul pe care l-ar fi putut iubi, era un criminal — i-o spunea el însuşi. Pentru ce-i povestea toate acestea? Tremura toată ca o frunză bătută de vânt.

— Da, grozăvie, zise el cu nepăsarea omului care trecuse prin multe în viaţă. A venit însă ceva şi mai rău. Am cunoscut o fată. Ne iubeam şi-i aduceam tot ce furam. Pe urmă, m-am împrietenit cu un om rău care m-a pus la cale să omor împreună cu el. M-am prefăcut că primesc, dar să omor n-am putut, astfel încât pe cel ameninţat cu moartea îl jefuiam doar. Am vrut apoi să devin om cinstit şi-i dădui fetei care mi-era dragă toţi banii. Ea însă m-a înşelat cu un altul, cu care a

tocat tot ce-i dădusem.

— Şi ce-ai făcut? Ai ucis-o?

— Nu, răspunse el cu dispreţ. M-am apucat de muncă — eram fierar de meserie — şi m-am făcut om de treabă. O, ce luptă mi-a trebuit cu mine însumi! Mă hotărâsem însă să fiu om cinstit, şi aşa am rămas. Tocmai acum mi-am dat seama de ticăloşiile mele din trecut şi am pornit în lume, departe de ţara mea, ca să-mi ispăşesc nelegiuirile şi să mor printre străini.

Urmă o lungă tăcere. În ochii tinerei fete luci o lacrimă de durere; de renunţare sau de milă?...

— Dar pentru ce îmi dezvălui mie toate tainele vieţii dumitale, senior? întrebă ea privindu-l cu seriozitate adâncă.

— O să-ţi spun numaidecât, seniorita. Crezusem că o iubesc pe Mignon, care mă trădase, şi din pricina căreia am cutreierat munţii, pustiurile şi savanele şi m-am făcut vânător, scout, al cărui nume e azi cunoscut, dar în singurătăţile acelea mi-am dat seama că nu a fost o dragoste adevărată. Am înţeles şi mai bine acest lucru când te-am văzut pe dumneata. Mă atrăgea ceva încoace, aşa cum îl atrage pe credincios să îngenuncheze la icoana Maicii Domnului. Şi când am văzut că ochii dumitale mă priveau cu milă şi duioşie, s-a trezit în mine conştiinţa datoriei mele. Nu, seniorita, nu trebuie să-ţi dăruieşti nimănui inima, mai ales unui om ca mine care nu e vrednic de atâta fericire. Ţi-am povestit tot trecutul meu ca să te îngrozeşti de mine şi să mă dispreţuieşti. Şi-apoi, mi se părea că mă spovedesc preotului sau chiar lui Dumnezeu însuşi. Cine îşi recunoaşte păcatele şi se pocăieşte, acela merită să fie iertat, după cum zice în Sfânta Scriptură. Şi-acum plec, pentru a nu mă mai întoarce niciodată. Te rog însă să nu spui cine sunt, nimănui, altminteri s-ar putea întâmpla lucruri destul de grave care ar păgubi pe cineva căruia îi sunt de mare folos în momentul de faţă.

Gerard se sculă şi dădu să plece, dar ea i se puse în cale şi zise cu faţa galbenă ca ceara:

— Fiindcă ai fost atât de sincer cu mine, senior, răspunde-mi la o întrebare: Eşti un spion de-al francezilor?

— Nu.

— Şi nici partizan de-al lor?

— Sunt de partea mexicanilor şi mi-e drag Juarez. Te mulţumeşte ce-ţi spun, seniorita?

— Da, pe deplin, acum sunt liniştită.

— Rămâi cu bine...

— Şi n-o să mai vii pe la noi?

— Niciodată!

Şi aruncându-i o ultimă privire deznădăjduită Gerard ieşi pe uşă fără să mai întoarcă o singură dată capul. Dintr-o săritură fu pe cal şi porni într-o goană nebună. Se opri numai după ce oraşul abia se mai zărea în urmă, descăleca şi se întinse în iarbă, lăsând calul să pască. Stătu multă vreme aşa, cufundat în gânduri, când auzi calul nechezând, semn că se apropie cineva. Sări în picioare şi lăsă ochii să-i rătăcească pe întinsul câmpiei. Zări un călăreţ care venea în goană spre el. Chipul i se lumină şi zise calului mângâindu-l pe coamă:

— Linişteşte-te, e Ochi-de-urs, prietenul nostru. Calul auzise de atâtea ori numele acesta, încât era deprins cu el. Mai necheză o dată de bucurie, apoi se apucă iar să pască.

Indianul era uşor de recunoscut, deşi purta o îmbrăcăminte modernă, dar după felul cum stătea aproape culcat pe gâtul calului, ştiai imediat că face parte din pieile-roşii. Sări din şa în goana calului, ştiind că animalul, care îşi luase avânt se va întoarce singur la el.

Era lesne de înţeles că aceşti doi oameni îşi dăduseră întâlnire în locul acela. Pentru vânători mai puţin experimentaţi ar fi fost greu să aleagă un loc anumit pe o câmpie unde nu se vedea nici un punct de reper, dar pentru ei, obişnuiţi cu savanele, era ceva foarte lesne.

— Fratele meu roşu m-a lăsat s-aştept cam mult, începu francezul.

— Crede fratele meu alb că Soşinta nu mai ştie să călărească, răspunse indianul. Am întârziat atâta fiindcă a trebuit... Am fost la Paso del Norte, la Juarez, mexicanul, să-l înştiinţez că-i voi aduce cinci sute de apaşi viteji ca să elibereze Chihuahua. I-am mai spus că voi găsi aici pe fratele meu alb şi el te-a rugat să te duci la seniorita Emilia, la Chihuahua, să vorbeşti cu ea.

— O să mă duc chiar imediat, deoarece am să-i comunic ceva important.

— Şi cât crezi că ai să stai acolo?

— Nu ştiu încă nici eu; poate o săptămână, poate şi mai mult.

— Atunci să mă aştepţi de azi într-o săptămână la vremea prânzului lângă stejarul cel mare de pe muntele Tunis.

— Bine. O să iau mulţi cai cu mine şi pe al meu o să ţi-l dau acum ţie ca să-l găsesc odihnit.

— Spiritul cel mare să te însoţească, Howgh!

Cei doi bărbaţi se despărţiră. Ochi-de-urs porni, ducând calul lui Gerard de căpăstru, pe când Gerard se întoarse iar la Fortul Guadalupe. Ajuns în apropiere, prinse un cal de pe pajişte, încalecă în spinarea lui şi-l zori la drum. (Ceea ce făcea el nu era furt, căci în Vest e obiceiul să încaleci pe primul cal care-ţi iese în cale, cu condiţia ca să-l laşi apoi liber să se întoarcă de unde a plecat. Orice proprietar îşi cunoaşte animalul după ştampila cu care a fost înfierat.)

Gerard, acest fost fierar şi garrotteur parizian, devenise în decursul anilor un călăreţ neîntrecut. Călări până pe la amiază, apoi prinse alt cal din cei care păşteau pe câmp, dând drumul ăluilalt, şi ajunse a doua zi pe înserate la Chihuahua. Nu putea intra făţiş în oraş din pricina santinelelor ci trebuia s-aştepte noaptea ca să se strecoare printre ele cu riscul propriei sale vieţi. Îşi legă calul de un pom din pădurea

de la marginea oraşului şi aşteptă să se întunece bine, apoi se apropie tiptil de oraşul în care cunoştea fiecare casă, fiecare ascunzătoare.

Numai un om ca Gerard putea trece neobservat printre santinelele postate pretutindeni. Ajunse în curând la un şir de grădini, sări cu băgare de seamă peste un gard, se ghemui la pământ şi scoase de trei ori un ţipăt care imita uliul când îl trezeşti din somn. Se părea însă că semnalul n-a fost auzit căci trebui să-l repete până ce auzi o poartă deschizându-se. O siluetă de femeie veni încetişor până aproape de el şi întrebă în şoaptă:

— Cine e?

— Mexic, răspunse el.

— Şi cine vine?

— Juarez.

— Bine, aşteaptă puţin.

Umbra se îndepărtă şi se întoarse abia după un sfert de oră. De astă dată veni de-a dreptul la el şi-i întinse o rasă de călugăr.

— Uite hainele, ţi-am lăsat drumul liber, şi adăugă pe când el îşi îmbrăcă rasa peste hainele lui: Trebuie să fii mai prudent ca oricând, vine şi maiorul.

— Asta îmi place. A şi sosit?

— Nu încă, o să vină tocmai peste două ceasuri.

— Bine. Poftim puşca şi păstrează-mi-o până ce ţi-o voi cere eu.

— O să zăboveşti mult?

— Nu ştiu. O să te scol eu când mă voi întoarce.

Gerard se înfăşură bine în rasa de călugăr şi se îndreptă spre stânga, unde găsi în zid o portiţă deschisă. Intră într-o curte mărginită pe o parte de un gang cu stâlpi. O scăricică îngustă ducea la cel mai întunecos loc al curţii. Urcă scara şi dădu de o uşă deschisă. Intră, porni pe coridorul cufundat în întuneric din care se căscau mai multe încăperi, şi ajunse la o

uşă încuiată. Bătu.

Cineva trase zăvorul pe dinăuntru şi uşa se deschise. O năvală de lumină sclipitoare îl orbi o clipă. În marea de lumină se ivi o femeie de o frumuseţe uimitoare.

— În sfârşit ai venit, dragă Gerard! îl întâmpină ea cu bucurie.

După ce francezul îşi scoase rasa se aşeză lângă ea pe un divan acoperit cu covoare scumpe. Femeia era îmbrăcată într-o rochie elegantă de seară şi contrastul era izbitor: el în haine ponosite de vânător şi ea în mătăsurile cele mai scumpe.

— Mi se pare că voiai să ieşi? zise el.

— Da, mă duc la o *tertullia*[1], dar nu voi sta decât două ceasuri, fiindcă pe urmă trebuie să mă întorc să-l aştept pe maior. Renunţ însă fără părere de rău la această plăcere.

— Adică la care: la *tertullia* sau la maior? întrebă el zâmbind.

— La *tertullia,* bineînţeles. Vizita maiorului nu e o plăcere.

— Cred şi eu!

— Sper însă că voi avea în schimb plăcerea să te am aici mai multă vreme!

— Depinde de cele ce voi afla astă-seară. Pare că se pregătesc evenimente importante a căror dezlegare o voi afla aci în Chihuahua.

— Care e în momentul de faţă situaţia preşedintelui?

— Deocamdată nu tocmai bună. Juarez a fost nevoit să se apere până acum, aşteaptă însă un moment prielnic ca să ia ofensiva, ceea ce se va întâmpla de îndată ce va primi banii care trebuie să-i sosească.

— Bani, zici? Ah, de-ar sosi odată! Trebuie să ştii că de trei luni preşedintele nu mi-a plătit un gologan din leafă. Aici trec drept foarte bogată şi sunt silită să trăiesc pe picior mare ca să pot fi de folos cauzei. Nu mai am nici un ban şi trăiesc din împrumuturi. Ştiu că nici preşedintele nu stă mai bine, dar o

---

[1] Petrecere în societate unde vine numai lumea mare.

să vină o zi când n-o să mai găsesc de la cine să împrumut.

— E drept că stă şi el destul de prost, dacă totuşi îţi trimite bani, înseamnă că ştie să preţuiască foloasele pe care le avem de pe urma dumitale.

— Îmi trimite bani? strigă ea plină de bucurie.

— Da, prin mine, îi am de două săptămâni şi te rog să mă ierţi că nu ţi i-am adus până acum, dar mi-a fost cu neputinţă să vin.

— Te iert, dragă Gerard, fiindcă ştiu că n-ai făcut-o din răutate. Şi cât îmi trimite?

— Leafa pe trei luni din urmă şi alte trei înainte. Eşti mulţumită?

— Foarte! În hârtii?

— Bineînţeles, nu puteam doar să port atâta monedă la mine.

— Ce fel de bancnote? Cele din America de Nord m-ar putea da de gol.

— Sunt bancnote de-ale băncii naţionale engleze.

— Admirabil! E cea mai bună măsură de prevedere. Unde sunt?

— Poftim! şi Gerard scoase din carâmbul cizmei lui grosolane şi prăfuite un teanc de hârtii de bancă. Femeia le numără, le făcu iar teanc, apoi zise:

— Şi acum, dragă Gerard, trebuie să-mi faci plăcerea şi să mănânci ceva. Trebuie să fii mort de foame.

— Drept să-ţi spun, mi-e o foame de lup, răspunse el râzând.

În timp ce el mânca, vorbiră de lucruri obişnuite. De-abia după ce isprăvi, se aşezară pe divan şi ea începu:

— Ştii că avem un nou prezident?

— Adică unul care vrea să fie. N-am auzit încă despre asta. Cine e?

— Un anume Pablo Cortejo din Mexico. A fost administratorul averii contelui Fernando de Rodriganda.

— Dacă stă în capitală, ce speranţe poate el să aibă când oraşul se află în mâinile francezilor?

— Am zis eu că e din Mexico, dar nu locuieşte în Mexico, în momentul de faţă se află în provincia Chiapas.

— Are partizani?

— A fost printre cei dintâi care a luat partea francezilor în timp ce Pantera Sudului şovăia. Atâta timp cât Juarez a fost puternic şi de temut, Cortejo s-a ţinut în umbră, acum însă pare să-şi închipuie că împrejurările îi pot fi prielnice, mai ales în provinciile de la sud în care francezii n-au prea făcut încă progrese.

— Şi ce rezultat a avut până acum?

— Slab, dar Pantera Sudului pare încă nehotărât, ceea ce e primejdios, fiindcă trebuie să ştii că indianul acesta are foarte mulţi partizani.

— Totuşi, nu cred că acest Cortejo ne poate fi cine ştie ce dăunător.

— Nu se ştie! Poate că are bani şi mexicanul e foarte sensibil la aşa ceva. Ce e mai curios în toată afacerea e că fata lui e mai dârză decât el.

— A, are o fată? Tânără şi frumoasă probabil.

— Trebuie neapărat să fie şi tânără şi frumoasă?

— Da, fiindcă sunt două calităţi care te fac să reuşeşti mai uşor.

— Fata lui Cortejo e însă bătrână şi urâtă ca muma-pădurii.

— O cunoşti?

— Personal nu, am văzut-o numai din fotografie. Se zice să seniorita Josefa se crede frumoasă. Altfel n-ar fi avut curajul să-şi împartă fotografiile pretutindeni.

— Ai vreuna la tine?

— Da.

— As vrea s-o văd şi eu.

Emilia luă dintr-o cutie o fotografie şi i-o arătă.

— Brrr, urâtă mai e! se scutură Gerard râzând.

— S-o lăsăm acum pe Josefa şi să vorbim de altele. Ce noutăţi mai ai?

— Că Napoleon a început să trateze cu Statele Unite soarta Mexicului.

— Atunci arhiducele Maximilian se apropie de sfârşitul carierei sale de împărat. America n-are să admită niciodată un împărat în Mexic.

— Crezi?

— Sunt sigură.

— De unde ştii?

— Am citit o copie a deciziei parlamentare aprobată cu unanimitate şi care respinge recunoaşterea unei monarhii în Mexic.

— Totuşi perspectivele lui Maximilian nu sunt încă înlăturate complet. Ce-a zis împăratul francez de atitudinea Americii?

— Conştient de puterea lui, a întrebat pe şleau pe ambasadorul Americii la Paris: „Ce vreţi, pace ori război?” Îşi închipuia probabil că Statele Unite au destul pe cap cu actualul lor război civil, şi un război cu Franţa le-ar fi fost foarte neplăcut. Dar America nu vrea să cedeze şi e sigur că Franţa va renunţa la planul ei, aşa că şansele arhiducelui au scăzut simţitor. Dar, dragă Gerard, trebuie să sosească maiorul, aşa că ar fi bine să treci în ascunzătoarea dumitale, încheie spioana ridicându-se de pe divan. Omul acesta e foarte punctual, peste două minute va fi aici.

— Dă-mi atunci cheia şi felinarul.

— Poftim hainele, le-am şi pregătit, sunt dincolo.

— Cât crezi c-o să stea maiorul?

— Atât cât îţi trebuie să sfârşeşti cu hârtiile lui.

— Nu pot nici eu să ştiu cât timp o să-mi trebuiască, de aceea îţi cer un ceas întreg.

— Bine. De acum într-un ceas maiorul va părăsi casa. Vezi

să nu te prindă. Eu o să pretextez că mă doare capul ca să-l fac să plece.

Gerard trecu printr-o uşă mascată în camera de alături, care servea drept un fel de cămară unde se ţineau lucruri de prisos. Aprinse felinarul, se dezbrăcă de hainele lui şi se îmbrăcă într-o livrea de fecior. Apoi se puse s-asculte la uşă.

Auzi în curând voci. Venise maiorul. Îi cunoştea glasul, căci îl mai spionase şi în alte ocazii de aci din cămară.

— O, Dios, ce frumoasă eşti în astă seară, seniorita! îl auzi el zicând.

— Vai, ce compliment! exclamă Emilia cochetând. Cred, dimpotrivă, că arăt cât se poate de rău.

— De ce, stimată doamnă?

— M-a chinuit toată ziua o durere de cap îngrozitoare.

— Ah, migrena?

— Da. Nici nu te-aş fi primit, dacă nu ţi-aş fi făgăduit atât de hotărât ora când îţi dau voie să vii.

— Ce nenorocire, atunci trebuie să plec?

— Nu încă. Vreau să văd cât timp nervii mei vor putea rezista. Dar, poftim, ia loc.

Gerard era foarte mulţumit de această introducere. Ieşi din cămară, trecu printr-un coridor luminat şi cercetă cu privirea dacă nu-l vede careva, merse pe coridor până la capăt, scoase o cheie din buzunar şi descuie ultima uşă. Păşi pragul şi încuie uşa în urma lui.

Se afla acum în apartamentul maiorului. Emilia închiriase toată casa şi-i cedase maiorului câteva camere. Gerard scoase felinarul din buzunar şi intră de-a dreptul în camera de lucru a maiorului. Obloanele erau bine trase, aşa că nu pătrundea nici o rază de lumină afară. Pe cele trei mese ale încăperii se aflau hărţi, planuri, cărţi şi carnete de notiţe. Cercetă totul şi trebuie să fi găsit în ele lucruri interesante, căci scoase dintr-un sertar o coală de hârtie şi începu să copieze în grabă ce i se părea mai important. Puse apoi totul

la loc şi vârî hârtia în buzunar, stinse micul felinar şi se îndreptă prin întuneric spre uşa antreului; în momentul acela trecea un servitor pe coridor. Aşteptă până când acesta se îndepărtă, ieşi binişor pe uşă şi se întoarse în vârful picioarelor în cămară unde îşi schimbă iar hainele.

De obicei, când se strecura în apartamentul maiorului, se îmbrăca în livrea, ca să fie luat drept servitor, dacă l-ar fi văzut cineva. Se apropie de uşă şi ascultă. Îl auzi pe maior zicând:

— Coniţă dragă, sunt cât se poate de nenorocit că trebuie să plec.

— Şi eu şi mai nefericită că din cauza indispoziţiei mele nu te pot reţine, răspunse Emilia cu o prefăcută mâhnire în glas.

— Şi când pot să mai vin?

— Peste patru zile.

— Peste patru zile? răspunse el mirat. De ce atât de târziu?

— Fiindcă până atunci sper să fiu pe deplin restabilită. Migrena e o boală îndărătnică nu te slăbeşte cu una cu două.

— Atunci ştii ce? Nu hotărâm nici o zi. Voi veni îndată ce te vei simţi bine.

— Minunată idee.

— Vei avea însă bunătatea să mă înştiinţezi, nu-i aşa?

— Se-nţelege!

— Mulţumesc. Voi alerga la cea mai mică chemare, fii sigură de asta... Noapte bună!

Maiorul plecă. Gerard mai aşteptă câteva minute de teamă să nu se mai oprească de vorbă în vestibul, dar uşa se deschise şi o auzi pe Emilia întrebându-l pe întuneric:

— Aici eşti, Gerard?

— Da. Ţi-a spus ceva?

— Nu.

— Vai de mine! Tocmai acum când venisem să aflu lucruri interesante...

— Nu puteam să vorbesc mult, câtă vreme pretextasem că sunt bolnavă. De altfel, îmi închipuiam că vei găsi singur ceea ce căutai.

— Din fericire, aşa e.

— A, ai descoperit ceva?

— Da, chiar foarte mult.

Emilia se aşeză lângă el pe divan şi-l privi întrebător.

— Nu dispun de prea multă vreme, începu el, deoarece din cele ce-am aflat reiese că trebuie să lucrăm cât se poate de repede. Atâta pot să-ţi spun deocamdată, că am copiat un ordin de-al lui Bazaine, care cere ca, în timp de trei zile, să pornească de aci trei companii de soldaţi ca să ia în stăpânire fortul Guadelupe.

— Vai de mine! strigă ea speriată.

— Nu-i nimic, le venim noi da hac! o linişti el. Nu ţi-am spus încă vestea că peste câteva zile voi avea ajutorul a peste cinci sute de apaşi pe care mi-i pune la dispoziţie prietenul meu Ochi-de-urs.

— A, tânărul apaş care caută pretutindeni urma fratelui său Inimă-de-urs, dispărut de atâta vreme?

— Da, chiar el. Sper că apaşii lui vor face minuni.

— Nu-nţeleg eu de ce pun francezii atâta preţ pe fortul acela neînsemnat?

— Nu e nevoie să fi făcut şcoala de război ca să înţelegi atâta lucru. Tactica e probabil pentru Juarez. Vor să-l încolţească în Paso del Norte şi fortul e bine ales în acest scop. Voi avea eu însă grijă să nu pună ei mâna pe el. Cunosc acum itinerarul lor, ba am mai prins şi altele din hârtiile şi planurile lor.

— Francezii ăştia uită că Juarez e încă foarte puternic. Jumătate din Mexic ar sări ca un singur om la chemarea lui.

— Ceea ce are să se întâmple în curând, fii pe pace! Şi acum trebuie să plec, seniora.

— Umblă sănătos, Gerard. Când mai vii?

— Nu ştiu, dar cred că în curând. Noapte bună.

Ieşi din casă tot cum venise şi bătrâna grădinăreasa care îl aştepta afară îi dădu înapoi rasa de călugăr şi puşca. Tânărul francez nu bănuia nici pe departe primejdia care-l aştepta. Când trecuse acum două ceasuri printre santinele, una din ele auzise parcă un zgomot uşor, dar îşi zise că va fi fost vreo pisică. Începuse apoi să se plimbe iar de colo până colo fără grijă, până ce-i veni poftă să-şi aprindă luleaua. Scoase deci din buzunar o cutiuţă şi trase un chibrit. La lumina flăcării zări într-un muşuroi de pământ urme de paşi. Se uită mai de-aproape, apoi se ridică murmurând:

— Aha, a trecut careva pe aici, urmele sunt încă proaspete. Oare cine să fi fost?

Mai aprinse câteva chibrituri şi văzu clar încotro se îndreptaseră paşii.

— Ăsta care-o fi fost s-a strecurat printre posturile noastre şi a intrat în oraş... mormăi soldatul. Pesemne că avea el ceva de gând. Ia să raportez eu comedia...

Chemă santinela apropiată şi-i spuse ce bănuia. Vestea trecu din om în om până la ofiţerul de serviciu, care raportă comandantului. Acesta luă lucrul în serios şi se duse la prima santinelă ca să cerceteze.

— Hai, spune ce ştii! îi porunci el.

— Păi... să trăiţi!... am auzit un zgomot... începu soldatul.

— Şi n-ai somat? se răsti la el comandantul.

— Ziceam că o fi vreo pisică... se scuză omul.

— Pe urmă?

— Pe urmă mi-a dat în gând să văd ce e. Dacă o fi fost om, gândeam eu, trebuie să fi lăsat urme. Am aprins un chibrit şi am văzut că aşa era.

— Bine. Îţi iert neglijenţa, fiindcă ai căutat s-o îndrepţi singur. Aprinde-ţi felinarul!

Porunca fu executată şi la lumina felinarului urmăriră paşii până unde pământul era bătătorit. De aci urmele se pierdeau.

— Aha, individul a intrat în oraş, dar n-a ieşit. O să caute să iasă pe acelaşi drum. Întindeţi-vă la pământ şi aşteptaţi. Mexicanii sunt foarte şireţi. S-ar putea să vă zărească. Cum îl vedeţi, somaţi-l să se oprească. În vremea asta eu o să dau ordin posturilor din afară să fie cu ochii în patru.

Comandantul plecă lăsând cincisprezece oameni bine înarmaţi, mai mult decât trebuia ca să prindă pe unul singur care habar n-avea ce-l aşteaptă.

Trecură câteva ceasuri fără să se ivească ţipenie de om. Începură să creadă că individul a rămas în oraş sau că a ieşit prin altă parte, când auziră paşi apropiindu-se.

— Vine! şopti sergentul.

Văzură în curând un om păşind cu băgare de seamă, dar într-o clipă fu apucat de zeci de mâini şi trântit la pământ.

— Ei drăcie! zise el în franţuzeşte. Ce vreţi?

— Să punem mâna pe tine, răspunse sergentul cu ciudă.

— Aşa? Numai să puteţi...

Şi zicând aceste cuvinte făcu o sforţare ca să scape, dar degeaba, genunchii soldaţilor îl apăsau cu putere pe piept.

Gerard înţelese că trebuia să se supună. Nu voia să se servească de armă, deoarece aceasta i-ar îngreuna mai târziu situaţia. Dacă se preda de bunăvoie, îi mai rămâneau şanse de scăpare. De aceea zise cu glas liniştit:

— Lăsaţi-mă oameni buni, de ce mă strângeţi aşa? Vreţi să vin cu voi, uite vin!

— Aprindeţi felinarele! porunci sergentul. Soldaţii aprinseră felinarele, şi la lumina lor văzură că străinul e înarmat.

— Luaţi-i armele şi legaţi-l bine! strigă sergentul cu glas poruncitor.

Unul din soldaţi îi luă cureaua lui Gerard şi-i legă cu ea mâinile în lungul trupului socotind c-a făcut mare ispravă. Dar un experimentat vânător de-al preriilor ştie să se folosească de orice prilej. Când îi trecură cureaua în jurul trupului ca să-i

lege mâinile, în loc să le lipească strâns de coapse, Gerard le îndepărtă cât putu mai mult, ca să rămână puţin loc la mijloc. Cureaua i-o trecuseră numai de la cot în jos, lăsându-i pieptul şi braţele libere, ceea ce i-ar fi îngăduit la un moment dat ca printr-un efort mai mare să-şi poată scoate mâna dreaptă din curea.

— Cine eşti? îl întrebă sergentul cu glas batjocoritor.

— Un argat, răspunse el calm.

— Nu prea semeni a argat. De unde vii?

— Din Adama.

— Adama e la o depărtare de câteva ceasuri numai de Chihuahua.

— Şi ce căutai în oraş?

— Să-mi văd logodnica.

— De ce-ai venit pe furiş?

— Ce, tu nu te-ai dus niciodată pe furiş la vreo fată?

— Ia ascultă, mă, să nu mă tutuieşti, că te pocnesc cu patul puştii, ai înţeles?

— Păi... dacă mă tutuieşti tu, de ce să nu te tutuiesc şi eu?

— Eu sunt soldat de-al Măriei Sale împăratul. De altminteri prea vorbeşti bine franţuzeşte, parc-ai fi parizian.

— Păi şi sunt.

— Parizian şi argat în Adama? Nu e lucru curat la mijloc. Să vedem ce-o să spună domnul comandant. Hai, înainte marş!

— Ai dreptate, poate că o pricepe el ceva, fiindcă, după cum văd, tu eşti cam greu de cap...

— Mă omule, nu eşti tu argat cum nu sunt eu popă...

— Se prea poate.

— Să te ducem mai întâi la postul de gardă, pe urmă om vedea noi ce-o mai fi.

— Bine, duceţi-mă.

Porniră. Era întuneric beznă şi i-ar fi fost lesne lui Gerard să fugă; îi luaseră însă armele şi nu se îndura de ele. Puşca lui

cu două ţevi îi fusese atâţia ani tovarăş credincios; ea îl hrănise şi-l apărase de primejdii, cum să se despartă acum de ea? Gerard se lăsă dus de soldaţi, nădăjduind că i se va ivi mai pe urmă prilejul să fugă.

Ajunseră în oraş. Cartierul general era la primărie. Aci locuia şi comandantul, căruia i se pusese la dispoziţie primul etaj. Ferestrele erau toate luminate, deoarece comandantul avea sindrofie în seara aceea. sindrofie la care fusese invitată şi Emilia.

La parter era corpul de gardă. Câţiva subofiţeri stăteau de vorbă la un pahar cu vin, şi printre ei se afla şi cantiniera sau „vivandiera” cum îi ziceau francezii.

— Da, da, s-a isprăvit cu Juarez al lor, zicea un tânăr căruia de-abia îi mijise mustaţa.

— Parcă se sinchiseşte cineva de el! răspunse un camarad. Tot războiul n-a fost decât un fleac, ca şi când am fi gonit nişte muşte cu prosopul. Las că nici nu merita mai multă osteneală arhiducele ăsta.

— Cine, arhiducele? Nu cumva crezi că pentru el s-a făcut ce s-a făcut? N-a fost decât un om de paie pus de noi ca o sperietoare. O să-l trimitem frumuşel acasă la el şi o să punem în locul lui pe Bazaine al nostru prezident al Mexicului şi Napoleon o să fie silit să declare ţara provincie franceză.

— Bine, bine, dar ce-au să zică Puterile?

— Până să se trezească ele, lucrul o să fie înfăptuit, dar mai e câte un hop de trecut. De pildă, ticălosul ăla de-i zice Gerard cel oacheş...

— Ăsta ne-a dat de furcă mai mult decât alţi zece spioni la un loc. Tare aş vrea eu să am banii pe care i-a pus Bazaine pe capul lui...

— Cam cât?

— O sumă mare de tot. Omul ăsta i-a adus mai mult folos lui Juarez decât o întreagă armată. E mai primejdios şi decât Pantera Sudului, măcar că nici cu ăla nu-i de glumit... A, dar

ăsta cine-o mai fi?

În clipa aceea soldaţii îl împingeau pe Gerard pe uşă. Privirile lui se opriră ca hipnotizate la cantiniera. Recunoscu în ea pe Mignon, fosta lui iubită. Aşadar, până aici ajunsese femeia care îl nenorocise, pentru care suferise atât şi clin pricina căreia luase drumul pribegiei...

— Aţi pus mâna pe el? întrebă caporalul de gardă.

— Da, uite-l! răspunse sergentul. Zice că e argat şi că vine de la Adama, dar nu prea îmi vine să cred ce spune.

Deodată cantiniera se sculă de unde şedea, veni lângă prizonier, îl privi mai de-aproape şi strigă:

— Ăsta argat? V-a minţit cu neruşinare. E Gerard, fierarul din Paris, îl cunosc eu bine...

— Gerard! Fierarul! Din Paris! se auziră câteva glasuri exclamând.

— Da, a fost pungaş, apaş, sau mai bine zis garrotteur — cum li se spune la noi.

— Aha, *garrotteur!* repetă sergentul încruntat. Ţi s-a înfundat, băiete, o să-l vezi tu pe dracu...!

— Vă luaţi voi după ce spune o muiere ca asta? zise Gerard cu dispreţ.

— Ce-ai zis? Muiere? Eu...? îţi scot ochii acu, pungaşule! strigă ea înfuriată şi vru să se repeadă la el.

— Stai! o opri sergentul, lasă-l pe mâna mea! Dar mai întâi trebuie să mă duc să raportez comandantului.

Vru să iasă pe uşă, se izbi însă piept în piept cu un locotenent care întrebă răstit:

— Ce-i gălăgia asta?

Soldaţii făcură „drepţi” şi sergentul răspunse izbind călcâiele:

— Să trăiţi, domnule locotenent, am prins un individ care s-a furişat în oraş şi acum voia s-o şteargă binişor.

— A, acela de acu trei ceasuri?

— Da, să trăiţi!

— Cine e?

— Zice că e argat în Adama, dar cantiniera jură că ar fi un fierar din Paris pe care-l cunoaşte foarte bine. Nu s-a lăsat cu nici un preţ să fie prins.

— Aha! E îndărătnic. Şi mai rău. Cum îl cheamă?

— Gerard.

— Ofiţerul se dădu un pas îndărăt şi strigă:

— Măi băieţi, ştiţi voi cine e ăsta? E Gerard cel oacheş. Aţi auzit voi de el? După care i se adresă direct: Aşa-i că nu m-am înşelat? Răspunde!

Un sentiment de mândrie îl opri pe francez să tăgăduiască, totuşi voia mai întâi să vadă ce-o să spună comandantul. Dădu deci din umeri şi răspunse dârz:

— Dovedeşte-o, locotenente!

— Domnule locotenent! se răsti ofiţerul. De altfel, n-are nici o importanţă dacă recunoşti sau nu, fiindcă o să aflu numaidecât ce vreau să ştiu. Se zice că patul puştii lui Gerard e de aur îmbrăcat cu plumb. Unde ţi-e puşca?

— Uite-o, domnule locotenent, răspunse sergentul.

— Bine. Zgârie niţel plumbul cu un cuţit să vedem dacă iese aurul la iveală.

Gerard înţelese că e descoperit. Ceea ce se zicea despre puşca lui era adevărat. Patul nu-i slujea numai drept armă, ci şi de pungă. Când îi trebuiau bani, făcea o crestătură în el şi scotea dinăuntru aur. Lucrul se zvonise şi multă lume îi cunoştea taina.

— Ei drace, de aceea era puşca aşa de grea! spuse sergentul minunându-se, apoi scoase briceagul din buzunar şi crestă patul puştii.

— E aur, domnule locotenent, aur curat! strigă el plin de bucurie.

— Atunci nu mai încape îndoială că el e. Mă duc eu însumi la comandant ca să-i duc vestea cea bună, zise locotenentul şi ieşi repede pe uşă.

Ceilalţi se uitau cu teamă la prizonier. Toţi tăceau. Cantiniera amuţise şi ea.

Locotenentul urcă în fugă scara. Comandantul era înconjurat de o mulţime de doamne mexicane, câţiva civili, tot mexicani, şi mai mulţi ofiţeri francezi. Mulţi din băştinaşi erau cu trup şi suflet devotaţi lui Juarez şi îi urau pe francezi, dar îşi ascundeau sentimentele în adâncul inimii lor.

— De ce eşti atât de agitat, locotenente? îl întrebă comandantul pe ofiţer, când îl văzu dând buzna pe uşă.

Acesta luă poziţia de drepţi şi zise emoţionat:

— Am onoarea să vă raportez, domnule comandant, că Gerard cel oacheş a fost prins!

— Cum, ce-ai spus? E cu putinţă? strigă comandantul nevenindu-i să creadă.

Vestea căzu ca o bombă în mijlocul adunării. Francezii erau încântaţi, pe când mexicanilor le plângea inima. Dacă acest partizan valoros fusese într-adevăr prins, prezidentul Juarez pierdea un colaborator preţios. Toţi erau însă foarte curioşi să vadă un om atât de temut şi ascultau cu încordare cele ce povestea locotenentul. Comandantul dădu ordin ca prizonierul să fie dus imediat în biroul lui particular. O doamnă însă, care se bucura de favoarea comandantului, îi spuse cu glas rugător:

— Domnule comandant, noi, toate cucoanele care suntem aici, te rugăm să ne laşi şi pe noi să-l vedem. Nu-i aşa că n-o să ne refuzi?

— Bine, răspunse el după ce se gândi câteva clipe, să-l aduci aici, locotenente. Vezi să nu uiţi şi puşca, faimoasa lui puşcă despre care se spune că face minuni.

Nu trecu mult şi ofiţerul veni cu prizonierul, escortat de un mare număr de soldaţi. Gerard se opri în uşă.

— Vino încoa, măi! porunci comandantul.

Tânărul nu se clinti.

— Încoa! ţi-am spus, se răsti comandantul. Şi fiindcă

Gerard nu se mişcă, locotenentul îi dădu un ghiont vrând să-l împingă înăuntru. Gerard se întoarse atunci ca fulgerul, ridică piciorul şi-l izbi cu atâta putere în pântece, încât ofiţerul se prăbuşi la pământ şi scăpă puşca din mână.

— O să te învăţ eu, secătură; Gerard cel oacheş nu e omul pe care să-l înghionteşti! strigă el înfuriat.

Cuvintele lui îi impresionară pe cei de faţă. Ofiţerii erau indignaţi de insulta adusă unuia de-ai lor, iar mexicanii înţeleseră cu groază că tânărul lor prieten era pierdut. Femeile erau entuziasmate de îndrăzneala lui.

Printre ofiţeri se afla şi maiorul, admiratorul Emiliei; fire nervoasă, acesta de-abia se putea stăpâni să nu se repeadă la Gerard să-l pălmuiască. Colonelul porunci însă să se facă linişte.

— Să nu luăm în seamă mojicia acestui individ, zise el. Fiţi siguri că o să-şi primească în curând pedeapsa. Ţi-am spus să vii mai aproape, de ce n-ai ascultat? se adresă el prizonierului.

— Pentru că nu sunt în solda dumitale ca să-mi porunceşti şi să-mi spui „mă”. Eu sunt un om al întinselor savane, un vânător cunoscut şi cer să mi se dea consideraţia ce mi se cuvine, răspunse el privindu-l întunecat.

— Ce consideraţie vrei să dau unui om care dă cu piciorul într-un ofiţer francez? zise comandantul zâmbind ironic.

— De altfel, consideraţia dumitale m-ar lăsa rece, urmă prizonierul. Eu sunt deprins cu politeţea şi buna-cuviinţă a mexicanilor care ştiu să respecte meritele fiecăruia. Un vânător iscusit şi un cercetător al preriilor nu e mai prejos decât un ofiţer. Era de datoria mea să-i dau o lecţie de bunăcuviinţă acestui locotenent care nu ştie cum trebuie să se poarte în faţa cucoanelor.

Doamnele îl priviră încântate, pe când ofiţerii scoteau exclamaţii de indignare.

Comandantul îi potoli cu un gest, apoi urmă:

— Aş putea să consider tăcerea dumitale — vezi că-ţi vorbesc politicos — drept o mărturisire, dar doamnele de faţă vor fi poate curioase să te mai audă vorbind. Aşadar, eşti într-adevăr Gerard cel oacheş?

— Da.

— Ce treabă aveai în oraş?

— Să văd pe cineva.

— Pe cine?

— Treaba mea!

— Cu ce scop?

— Să mă-nţeleg cum am putea goni pe vrăjmaşi.

— Aşa? Şi cine sunt aceştia?

— Francezii.

— Trebuie să recunosc că nu ocoleşti răspunsurile. Eşti cât se poate de sincer, aş putea spune chiar obraznic. Numeşti pe francezi vrăjmaşi fiind şi dumneata francez.

— Am fost. Îi iubesc pe mexicani şi mi-aş da viaţa ca să-i dezrobesc de sub jugul asupritorilor.

Comandantul era înmărmurit de atâta îndrăzneală şi dispreţ de moarte.

— Regret, dar nu o să mai ai când contribui la această dezrobire, căci cele ce ai spus acum ajung ca să-ţi hotărască osânda. Vei ieşi de aici pentru a fi împuşcat imediat. Mai întâi însă, drept pedeapsă pentru că ai lovit un ofiţer francez, vei fi biciuit până la sânge. Şi-acum, care ţi-e ultima dorinţă?

— Deocamdată nici una. Mi-o voi exprima la timp. Un om de-al preriilor nu e obişnuit să i se impună o dorinţă.

— Eşti nebun, tinere! Ai într-adevăr legături cu persoane de-aici, din oraş?

— Atât de multe încât te-ai îngrozi dacă le-ai cunoaşte.

— Se zice că eşti prieten cu Juarez. Îi cunoşti planurile?

— Şi pe-ale lui şi pe-ale voastre.

— Te lauzi! Ce planuri de-ale noastre cunoşti?

— Pe toate. Urmările o vor dovedi.

— Destul! M-am săturat de atâta lăudăroşenie. Să vorbim de altele. Armele acestea sunt ale dumitale?

— Da.

— Ia dă-le încoa locotenente.

Ofiţerul puse pe masă puşca, revolverele şi pumnalul prizonierului. Comandantul luă puşca şi-i examina patul.

— E plin cu aur. De unde îl ai?

— Am descoperit în munţi o vână de aur.

— Aşa? N-ai vrea să ne vinzi planul locului?

— Pentru ce? Zici că ai intenţia să mă împuşti...

— Desigur. S-ar putea da însă banii moştenitorilor dumitale.

— Nu ţi-aş spune locul nici dacă mi-ai da pe el valoarea întregii cantităţi de aur care se află acolo. Nici cel mai de rând mexican n-ar face o josnicie ca asta.

— Eşti un om rău şi un încăpăţânat. Ai ucis şi francezi cu puşca dumitale?

— Da.

— Câţi?

— Nu. ştiu. Eu ţin socoteala numai de sălbăticiunile pe care le ucid, nu şi de francezi.

— Ia seama cu cine vorbeşti! strigă comandantul înfuriindu-se.

— Cu un om de care nu mă tem.

— Bine. Văd că-ţi cauţi cu tot dinadinsul moartea. N-o să scapi de ea, fii pe pace! Vei muri însă altfel decât te aştepţi şi nu îndată, după cum ţi-am spus adineauri. Am impresia că se pot afla multe de la dumneata, dar după cum înţeleg nu de bunăvoie, aşa că te vom supune la chinuri.

— Ce vrei să ştii?

— Mai întâi pe cine cunoşti aici în oraş.

— Degeaba, n-o să afli.

— O să vedem noi! râse batjocoritor comandantul. Pe urmă mă vei pune la curent cu planurile lui Juarez, prietenul

dumitale...

— De prisos, le veţi afla îndată ce vor fi puse în aplicare.

Mexicanii ascultau cu o atenţie încordată la cele ce spunea, pe când ofiţerii fierbeau de indignare şi de ruşine că un colonel francez îngăduia să i se vorbească astfel.

În cele din urmă acesta nu mai putu îndura şi strigă înfuriat:

— Mi-ai pus răbdarea la grea încercare, dar şi răbdarea are o limită. O să te învăţ eu cum se înmoaie nemernici de teapa ta! Voi pune să ţi se dea cincizeci de vergi şi vom vedea noi dacă tot aşa o să vorbeşti apoi.

Ochii lui Gerard scăpărau scântei:

— Ţi-am dovedit adineauri că nu sunt omul care să îndure bătăi. Bătaia jigneşte onoarea.

— Nu-mi pasă mie de onoarea dumitale! spuse cu dispreţ colonelul. Luaţi-l de aici!

— Nici mie de-a dumitale! strigă Gerard. O să-ţi arăt eu cine e bătut şi-şi înjoseşte onoarea.

Şi în clipa următoare braţele lui se smulseră din curea, îi rupse colonelului epoleţii şi-l izbi cu atâta putere sub fălci, încât îl făcu grămadă la pământ. Vârî repede pistoalele în teacă, apucă pumnalul între dinţi, şi cu patul puştii începu să pocnească pe soldaţi în cap. Se repezi apoi la fereastră şi dispăru strigând cu hohot dispreţuitor:

— Noapte bună, doamnelor!

Soldaţii se tăvăleau pe jos, în vreme ce ofiţerii stăteau ca împietriţi. Îşi veniră însă în curând în fire şi începură să răcnească înnebuniţi de furie:

— După el! Repede, să nu ne scape!

O luară la goană pe scară, dar nici unul nu îndrăzni să sară pe fereastră. Mexicanii rămăseseră pe loc, apoi se îngrămădiră toţi, femei şi bărbaţi, în jurul comandantului.

— Ce lovitură îngrozitoare! E mort... zise careva.

— Nu, e doar leşinat, adăugă, altul. Să-l întindem pe

canapea.

Unele dintre doamne leşinaseră, altele şopteau între ele cuvinte de admiraţie pentru Gerard, pe când vreo câteva alergară la fereastră să vadă dacă îndrăzneţul francez avusese timp să fugă.

Puteau fi fără grijă. Tânărul sărise drept în picioare şi într-o clipă fu în spinarea primului cal care îi căzu la îndemână; pe când ofiţerii erau de-abia în capul scării, el şi apucase să dea colţul.

Acum era vorba cum să treacă printre posturile de santinele ca să iasă din oraş. Calul de sub el era sprinten şi odihnit, aşa că lucrul părea oarecum lesne.

Oraşul era cufundat în întuneric, ceea ce nu era însă o piedică pentru Gerard. Gonea la întâmplare pe stradă şi la capătul ei dădu de o santinelă. Până să aibă soldatul timp să-l someze şi să-i pună arma în piept, călăreţul trecuse ca o săgeată pe dinaintea lui. Omul îşi cunoştea însă datoria. Descarcă un glonte ca să dea alarma şi imediat se auziră afară din lagăr strigătele:

— Cine-i acolo? Stai!

Gerard nu răspunse. Câteva împuşcături răsunară şi calul fu atins. Îi dete pinteni şi zbură mai departe. Dar calul, lovit serios, slăbea. Gerard înţelese că în curând va cădea grămadă şi de teamă să nu-l tragă sub el, sări din şa şi se îndreptă în goană spre câmp.

Cunoştea bine locurile şi ştia bine unde îşi legase calul. Principalul era să nu fi dat cineva de el în lipsa lui. Îl găsi însă acolo unde îl lăsase. De-abia acum se crezu scăpat.

— Să poftească acum să mă prindă! murmură el.

Încalecă, întoarse calul spre nord, porni mai întâi la trap, pe urmă în galop şi se pierdu în întuneric.

Când începu să se lumineze de ziuă, era departe. Curând după-amiază văzu nişte cai păscând. Aruncă lasoul, prinse unul din ei, încalecă şi luă drumul spre El Paso del Norte.

7. Patul de puşcă

Duminică spre seară, bătrânul Pirnero stătea în prăvălie şi privea pe fereastră. Ploua cu găleata. Cârciumarul era în toane rele. O trimise pe Resedilla să-i aducă o halbă de bere. Aceasta îi aduse halba şi i-o puse dinainte pe masă, apoi se aşeză la locul ei obişnuit cu o carte în mână.

Bătrânul sorbi o înghiţitură zdravănă, trânti paharul pe masă şi bodogăni necăjit:

— A dracului ploaie!

Nici un răspuns.

— Parc-ar veni potopul. Tu ce zici?

Şi fiindcă fata tăcea, se răsti mânios:

— Ce? Ai spus ceva? Nu cumva n-am dreptate?

— Ba da, răspunse ea scurt.

— Dacă m-ar apuca o ploaie ca asta pe câmp şi m-aş duce dracului, ştiu că nu ţi-ar părea rău.

— Dar bine, tată...!

— Ce, adică nu se poate întâmpla? Să zicem că mă apucă o ploaie ca asta, răcesc şi mă duc pe lumea cealaltă. Ei, şi tu ce te faci? Să duci singură gospodăria mai departe? Şi prăvălia? Aici se cere cap de bărbat, nu de muiere.

Resedilla râse cu poftă.

— Lasă, tată, că nu te duci tu pe vremea asta la câmp, fiindcă n-ai pentru ce, şi nici de răcit n-o să răceşti numai ca să mă faci să cred că trebuie să mă mărit cu orice preţ.

— Tot ce se poate. Vezi de ce mi-e mie necaz pe tine... nu vrei să pricepi odată că... A, dar ăsta cine-o mai fi?

Bătrânul îşi curmă vorba auzind tropot de copite; un călăreţ de pe care apa curgea şiroaie se oprise în faţa uşii.

— Na, iar calicul... spionul. Nu mă duc azi afară din pricina lui, să ştiu de bine că-mi dau pe faţă toată diplomaţia.

Noul sosit era într-adevăr Gerard. Resedilla roşi văzându-l.

Când intră pe uşă, bătrânul Pirnero de-abia îi răspunse la bună-ziua, dar fata îi zâmbi prietenos. Tânărul ceru un rachiu şi se aşeză la o masă.

Multă vreme tăcură toţi trei, numai bătrânul bătea înciudat cu degetele în geam. În cele din urmă se plictisi şi începu:

— A dracului ploaie!

— Da, răspunse Gerard.

— Potop, nu altceva.

— Nu tocmai.

— Ce nu? Nu eşti de părerea mea? replică bătrânul indignat, şi se uită înfuriat la Gerard. Uitase să zâmbească diplomatic, cum zicea el. Dar nu te vezi, omule? Curge apa de pe dumitale ca dintr-un butoi!

Gerard se uită jos la picioarele lui şi văzu că se făcuse o băltoacă în jurul său.

— Să mă ierţi, senior Pirnero, că am dat, aşa, buzna în casă, dar de-abia aşteptam să mă văd la adăpost.

— Bine, bine, nu zic, da de ce ai venit aşa ud leoarcă? N-ai nevastă care să te primenească?

— N-am.

— Vezi? Omul trebuie să se însoare, aşa nu merge. Am ori nu dreptate?

— Ai, cum să n-ai!

— Ei, aşa-mi placi! Om deştept, măcar că nu te potriveşti cu Gerard cel oacheş. Tii, mult aş da să-l văd şi eu!

Tânărul zâmbi.

— Dacă te duceai la Chihuahua îl vedeai.

— Cum era să-l văd? Nu calcă el acolo, că e plin de francezi.

— Tocmai de aceea se dusese şi el, aşa am auzit.

— Ce treabă avea cu ei?

— Să le afle planurile.

— Aha, ca să-i spioneze... Nu prea-mi vine să cred. Mai

degrabă vin ei la noi ca să ne spioneze, adăugă bătrânul privindu-l cu necaz.

— Şi totuşi a fost acolo, dar l-au prins, urmă tânărul fără să se tulbure.

— Nu te cred! strigă Pirnero sărind în sus indignat.

— Totuşi aşa e, zise tânărul zâmbind, bucuros că bătrânul îi purta atât interes lui Gerard cel oacheş.

— Şi-ţi pare bine, ai? zise Pirnero cu ciudă. Doar eşti şi dumneata francez.

— Sunt, dar nu găsesc că împăratul a făcut bine să-şi trimită armata în Mexic.

La aceste cuvinte bătrânul împinse scaunul cât colo, veni lângă tânăr, îl privi drept în ochi şi strigă:

— Şi dumneata crezi că mă păcăleşti pe mine, că nu ştiu cine eşti? Eşti un spion francez, asta eşti! Ai venit aci ca să afli ce gândim şi vrei, să mă tragi de limbă... Nu sunt eu aşa de prost cum mă crezi... Întinzi capcana ca să mă prinzi. Degeaba, flăcăule, te-ai dat singur de gol.

Resedilla se îngălbeni, dar Gerard urmă foarte liniştit:

— Cu ce m-am dat de gol?

— Fiindcă te bucuri că au pus mâna francezii pe Gerard cel oacheş.

— S-a bucurat el destul că a avut prilejul să le tragă clapa: l-au prins, dar le-a scăpat printre degete.

— Zău? Ia povesteşte-mi şi mie cum s-a întâmplat.

— Cu plăcere, senior Pirnero.

Gerard istorisi cele petrecute, ferindu-se, bineînţeles, să pomenească de Emilia. Bătrânul îl ascultă cu încordare.

— Aha, le-a scăpat! Nu îi vin ei de hac, fii pe pace! Ăsta e un om şi jumătate. Şi zici că le-a spus toate pe şleau? Şi-ţi pare bine, ai?

— Foarte bine! Sunt de obârşie franceză, dar mi-e drag Mexicul, şi n-am de gând să mai plec de-aici, îl urăsc de moarte pe Napoleon, care vrea să pună stăpânire pe ţara

asta atât de frumoasă, şi voi face tot ce-mi va sta în putinţă ca să-l împiedic.

— Dumneata? replică bătrânul cu o intonaţie ciudată. Lasă-te păgubaş, tinere. Pentru aşa ceva se cere un om ca Gerard cel oacheş. Eu am să-i mulţumesc mult, fiindcă a curăţat ţinutul de tâlhari. Nu ştii dacă e însurat?

— Am auzit că nu.

— Hm... asta-mi place... numai că trebuie să se însoare... să ia o fată cu niţică avere... să se statornicească şi el la casa lui. Oare prin ce locuri o fi vânând acum?

— Unde e vorba de vreo fiară sălbatică acolo e şi el. Am auzit că o să vină zilele astea şi pe-aici.

— Zău? Ne-om pomeni şi în Guadalupe cu el, mai ştii! Îi place julepul?

— Bea şi el un pahar, ca omul...

— Atunci nu se poate să nu vină şi la mine-n prăvălie.

— Sunt sigur că o să vină.

— Auzi Resedilla?

Fata tăcea. Îi era ruşine că tatăl ei făcea ce făcea şi numai de măritiş şi însurătoare aducea vorba.

— Ei, n-auzi? se răsti el.

— Ba da, răspunse ea cu ochii plecaţi.

— Bine. Să vezi că o să-l recunosc numaidecât după puşcă. Aud că patul ei e plin de aur şi când vrea să plătească, taie niţel din el. Halal de-aşa puşcă! Nu ca rabla aia a dumitale... Dar ia spune-mi, rogu-te, unde locuieşti?

— Pretutindeni şi nicăieri.

— Adică, nu te supăra, un fel de fluieră-vânt. Da tot trebuie să ai şi dumneata o cocioabă unde te adăposteşti iarna pe viscol.

— Mi-o fac eu singur unde mă apucă vremea. Iarna vânez şi-n primăvară tăbăcesc pieile şi le vând prin porturi ori pe la oraş.

— Foarte mulţumesc de aşa viaţă! Însoară-te, omule, ca

să ai o casă şi o masă ca tot creştinul. Drept e că eşti francez, dar dacă nu ţii cu Napoleon, o să găseşti pe la noi vreo fată mai sărăcuţă ori vreo indiană. Una bogată n-o să te ia, fiindcă n-ai după ce bea apă, nici măcar o haină mai ca lumea nu văd pe dumneata... Unde o să dormi la noapte pe ploaia asta cumplită, băiatule?

— Aici.

Bătrânul îl privi chiorâş.

— Aici, la mine? Hm... hm... Ai parale? Văd că nu bei niciodată mai mult de un pahar de julep. Nu prea e semn că te dau banii afară din casă.

— Tată! zise fata cu glas rugător.

— Ce? Eşti miloasă, te ştiu eu, dar eu sunt negustor, vreau să ştiu ce şi cum. Dacă seniorul ăsta plăteşte înainte, îl găzduiesc bucuros, dacă nu, să se ducă p-aci încolo.

— Bine, o să plătesc înainte, cât costă? întrebă Gerard zâmbind.

— Un cuartillo.

Un cuartillo revine la aproape doi lei aur.

— Numai atât?

— Da, o să-ţi fac un culcuş de paie.

— Pentru ce? Pot plăti un pat cu aşternut.

— Nu se poate, nu te vezi în ce hal eşti?

Resedilla roşi până peste urechi, dar nu îndrăzni să spună ceva.

— Fie şi-aşa. Poftim un cuartillo pentru culcuş şi un talco pentru rachiu. Ei, te-ai liniştit senior Pirnero?

— Da.

— Un talco e cam jumătatea unui cuartillo.

— Şi-acum, te-aş ruga să-mi arăţi unde e culcuşul, aş vrea să dorm, zise Gerard ridicându-se de pe scaun.

— Acum? Ce, nu eşti în toate minţile, băiatule, nu vezi că nici nu s-a înserat încă?

— Sunt frânt de oboseală, lucru ce se poate întâmpla

oricărui vânător.

— Se prea poate, dar unui vânător ca lumea. Dumneata ce-ai vânat astăzi?

— Nimic până acum.

— Păi vezi? Dar să lăsăm vorba, Resedilla, du-l pe domnul în odaia argaţilor.

— La argaţi? Şi de ce n-ar fi dat să se odihnească şi el după atâtea luni într-un pat curat...

— Noapte bună, senior Pirnero.

— Noapte bună, tinere, răspunse bătrânul şi se aşeză iar la fereastră să privească la ploaia care nu mai contenea.

— Iartă-l, te rog, pe tata... e uneori cam ciudat, dar are o inimă foarte bună... zise Resedilla tânărului după ce trecură pragul.

— N-am pentru ce să-l iert, îşi poate găzdui muşteriii după cum crede el de cuviinţă. O să dorm în paie tot atât de bine ca şi în puf, fiindcă pic de oboseală. Am făcut în şase zile trei sute de leghe călare.

— Trei sute de leghe! E cu putinţă? se minună fata.

— Am schimbat în drum opt cai şi nu m-am odihnit o clipă măcar.

— Atunci nu mă mir că eşti atât de obosit. Hai să-ţi arăt unde o să te odihneşti.

— Lasă, seniorita, găsesc eu singur unde dorm argaţii. Nu ieşi afară pe ploaie, să nu răceşti.

— Şi crezi că o să te las să te culci în paie, aşa ud cum eşti? Hai, vino după mine.

Urcă scara, deschise o uşă şi intrară într-o cameră aproape elegant mobilată.

— Asta nu e cameră de călători, zise tânărul privind în jurul său.

— La drept vorbind, nu, e camera de musafiri. Aici a locuit verişoara mea Emma Arbellez de la hacienda del Erina, când a fost ultima oară la noi în vizită. Dar ia şezi. Ţi-e foame?

— Nu, sunt numai grozav de obosit.

Resedilla ieşi pentru câteva minute din odaie.

Gerard se lăsă într-un fotoliu şi închise ochii. Când fata se întoarse aducând o lumânare, îl găsi adormit. Puse sfeşnicul pe masă, umplu ibricul cu apă şi rămase apoi cu ochii pironiţi la tânăr.

— Săracu! Ce obosit trebuie să fie! A, uite puşca lui. Ia să văd dacă e adevărat ce se spune... şopti ea şi apucă puşca vrând să o ridice în sus. Era foarte grea. Se aplecă şi privi cu băgare de seamă. Văzu locul unde sergentul zgâriase plumbul.

— Aur, aur curat! murmură Resedilla. Aşadar e-adevărat... ce bine-mi pare! O să mă fac însă că nu ştiu nimic.

— Resedilla... şopti el în somn.

Fata roşi şi-l atinse pe braţ.

— A, adormisem! Iartă-mă, te rog, seniorita... zise el oarecum ruşinat.

— N-am pentru ce să te iert, somn uşor, domnule Gerard, răspunse ea zâmbind şi ieşi din odaie.

— Afurisită vreme! mormăi bătrânul Pirnero bătând cu degetele în geam. Resedilla nici nu-l auzi. Gândurile ei erau la Gerard şi la descoperirea pe care o făcuse: puşca era într-adevăr cu patul de aur. Ei, n-ai auzit? se răsti bătrânul.

— Ba da, afurisită vreme, răspunse ea tresărind.

— Vrei să zici că n-am dreptate?

— Ai, cum să n-ai, tată dragă...

— Păi vezi? Afară plouă cu găleata şi aici în casă moare omul de urât. Tot aşa, şi iar aşa.

— Cum adică?

— Lasă că ştii tu.

— Ce-ai vrea să fie altceva?

— Ce-aş vrea să fie? Un ginere, asta aş vrea să fie.

— Atâta nevoie ai de el?

— Eu nu, dar tu?

— Eu? Ce să fac eu cu un ginere dacă n-am nici o fată de măritat, răspunse ea râzând cu poftă.

— Ia lasă prostiile! Vrei să-ţi baţi joc de mine? Afară plouă cu găleata şi eu stau singur cuc în prăvălie de n-am cu cine să schimb o vorbă. Ia să fie colea un ginere! Am mai spune câte o glumă, am mai pune ţara la cale ori ne-am mai ciorovăi niţeluş când m-ar apuca pe mine pandaliile.

— Numai să vrea!

— Pentru ce nu? La ce e un ginere la casă decât să dreagă acoperişul şi să se lase sâcâit de socru când îi vin lui toanele? Ştii ce, fetiţo? Dacă nu-ţi alegi tu singură mai repede un bărbat, ţi-l scot eu din pământ, din iarbă verde, m-ai înţeles? Ba l-am şi găsit...

— Cine e?

— Ia ghici.

— Cum vrei să ghicesc? Spune tu singur.

— Păi cine altul vrei să fie decât Gerard cel oacheş?

— Gerard... cel... oacheş? întrebă ea cu o intonaţie ciudată în glas.

— Chiar el. Aşa ginere îmi trebuie mie... un om şi jumătate!

— Dar dacă nu ţi-o plăcea?

— Ăsta să nu-mi placă? Ia gândeşte-te la puşca lui plină cu aur.

— N-are a face. Te pomeneşti că seamănă cu... cu...

— Cu cine?

— De pildă cu străinul de-adineauri.

— Ia lasă gluma, fato! Nici pe departe. Ăsta nu e vânător, e un fel de haimana. L-ai văzut împuşcând vreo sălbăticiune? Nici să bea nu ştie. Uite cum mi-l închipui eu pe Gerard cel oacheş... A, vine cineva!

În momentul acela un călăreţ îşi opri calul la poarta hanului. Cârciumarul se uită prin fereastră şi zise către fată:

— Ştii tu ce înseamnă psihologia?

— Da. Ştiinţa care te învaţă să cunoşti sufletul omenesc.

— Foarte bine. Eu sunt psiholog şi o să ţi-o dovedesc numaidecât. Cum ti se pare calul ăstuia?

— Slab.

— Şi călăreţul?

— Slab şi pipernicit.

— Dar hainele de pe el?

— Ferfeniţă.

— Şi armele?

— Vechi şi murdare.

— Ei vezi, astea sunt semne vădite pentru un psiholog: individul are un cal slab — o mârţoagă — e zgârcit, e prost îmbrăcat, deci e un calic; armele murdare, n-are para chioară. O să bea şi el un rachiu cu trândavul ăla care doarme ziua-n amiaza mare şi o să se ducă p-aci încolo. De-aşa muşterii, mai bine lipsă!

— Văd că bagă calul în grajd, are pesemne de gând să rămână peste noapte la han.

— Ba să mă scutească! Să vedem mai întâi dacă are cu ce plăti. Noi, germanii, suntem pişicheri, nu ne trage nimeni pe sfoară.

După câteva minute străinul intră în cârciumă. Pentru cine nu-i cunoştea pe aceşti oameni ai savanelor aspectul lui i-ar fi dat de bănuit. Salută politicos, se aşeză la o masă, puse jos puşca şi cuţitul, apoi întrebă într-o spaniolă stricată:

— Aici e fortul Guadalupe, nu-i aşa?

— Da, răspunse scurt bătrânul.

— Nu eşti cumva dumneata senior Pirnero?

— Da.

— Poţi să-mi dai un julep?

— Da.

— Atunci dă-mi-l.

— Bine, o să-ţi dau, dar numai un singur pahar.

— De ce nu mai multe? întrebă mirat muşteriul.

— Mă priveşte! încheie bătrânul aruncând o privire de dispreţ la hainele ponosite ale muşteriului şi plecând să-i aducă rachiul.

Străinul băgă de seamă, zâmbi, ridică din umeri şi-şi bău liniştit paharul, după ce îi fusese adus.

Pirnero se aşeză la fereastră şi privi afară. Şi fiindcă muşteriul tăcea şi Resedilla nu scotea un cuvânt, se plictisi repede.

— Afurisită vreme! începu el. Nu-i răspunse nimeni.

— Ai zis ceva? făcu el întorcându-se spre străin.

— Eu? Nimic.

— Urâtă vreme!

— Aş, de unde! E foarte frumoasă.

Bătrânul crezu că-şi bate joc de el.

— Ce-ai spus? strigă el înfuriat.

— Că vremea e foarte frumoasă.

— Văd că vrei să mă superi cu tot dinadinsul.

— Defel.

— Nici să nu-ncerci, nu ai mutră de-aşa ceva.

— De ce?

— Din mai multe motive. Mai întâi, calul dumitale e o mârţoagă.

— Fie! Al doilea?

— Eşti îmbrăcat ca vai de lume!

— Aşa e. Al treilea?

— Al treilea, ai nişte rable de arme care nu fac două parale.

— De unde ştii dumneata?

— Se vede. Nu-i nevoie să fie cineva psiholog şi diplomat ca mine ca să se convingă dintr-o singură aruncătură de ochi.

Străinul dădu din cap şi răspunse zâmbind:

— Acum sunt sigur că am nimerit la senior Pirnero.

— Cum aşa? întreabă bătrânul mirat.

— Mi-a vorbit cineva de dumneata şi văd că e adevărat ce

mi-a spus.

— Ce... ce ţi-a spus? tună hangiul înfuriat.

— Că eşti un om foarte cumsecade.

— Păi şi sunt! Şi ce ţi-a mai spus?

— Că stai mai toată ziua la fereastră.

— Şi asta-i adevărat. Pe urmă?

— Te uiţi să vezi cum e afară.

— Aşa e. Mai departe.

— Că începi vorba numaidecât despre vreme.

— Zău! Hm! N-am băgat încă de seamă. Şi altceva?

— Că n-ai altă grijă decât ginere, însurătoare şi măritiş.

Bătrânul îl privi pe sub gene să vadă dacă străinul vorbea serios ori glumea.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Ia, nimic, spun şi eu ce mi-au spus alţii. Mai da-mi, te rog, un julep, încheie muşteriul şi-i întinse paharul gol.

Cârciumarul îl privi lung, clătină capul şi răspunse hotărât:

— Nu-ţi mai dau. Plăteşte întâi ce-ai băut.

— Aha, crezi că sunt vreo haimana care n-are cu ce să-ţi plătească? Bine, să-ţi plătesc.

Băgă mâna în buzunar şi scoase o pungă de piele.

— Poftim plata! şi cu aceste cuvinte îi întinse hangiului un bulgăre de aur cât o alună.

Bătrânul făcu ochii mari, luă bulgărele, îl examina pe toate părţile, îl cântări în mână şi strigă încântat:

— Îi aur... aur curat, zău aşa! Mai ai?

— O grămadă.

— De unde?

— Le-am scos dintr-o mină.

— Unde?

— Treaba mea, senior Pirnero, răspunse străinul râzând.

— Ce mai bulgăre! Face pe puţin douăzeci de dolari.

— Zi treizeci.

— Să-l cântăresc şi să ţi-l schimb?

— Mai întrebi?

Hangiul veni cu tiriziile şi cântări aurul. Căzură la învoială pe douăzeci şi cinci de dolari pe care Pirnero îi plăti numaidecât.

— Parcă ziceai că mai vrei un rachiu, zise el mulţumit de afacerea făcută.

Bulgărele de aur făcuse minuni. Bătrânul nu mai ştia cum să se dea pe lângă muşteriu. Şi fiindcă nu-i venea nimic în gând, se aşeză la fereastră şi începu iar:

— Urâtă vreme!

— Hm... mormăi străinul.

— Nu-i vorbă, are şi ploaia bunul ei.

— Bine zici, mai ales pentru mine. Trebuie să ştii, că vin tocmai din Llano Estacade

— Zău? exclamă bătrânul uimit.

— Chiar aşa. Şi când a străbătut cineva zile-ntregi ţinutul prin arşiţa aceea cumplită, ploaia i se pare o mană cerească.

— Cred şi eu! Dar ia spune, senior, ai avut tovarăşi de drum ori ai fost singur?

— N-am avut pe nimeni.

— Nu se poate! Ai avut curajul ăsta?

— Uite c-am avut. Nu vezi că sunt singur?

— Aşa e. Mă gândeam însă că...

— Ce gândeai, senior Pirnero?

— Mă gândeam că... ştii dumneata ce e politica şi diplomaţia?

— Da.

— Atunci nu se poate să nu ştii că un om care e înzestrat cu aceste două însuşiri nu spune tot ce ştie.

— Aşa e! Dar senior, dumneata dispui de aceste însuşiri?

— Eu zic că da. Poate ştii de unde sunt originar?

— Nu.

— Ei, atunci îţi spun cu că sunt din Pirna.

— Din Pirna? întrebă celălalt grăbit. Pirna, de lângă

Dresda?

— O cunoşti?

— Fir-ar să fie! Bineînţeles că o cunosc. Sunt tot german.

— Un german! strigă Pirnero în culmea fericirii. De unde?

— Din Rheinbayern.

— Sfinte Dumnezeule! Chiar aşa?

— Se înţelege. Am fost berar şi am lucrat trei ani în Dresda. După aceea am fost angajat de un american care voia să fabrice bere germană în St. Louis; dar nu a fost destul de priceput pentru treaba asta şi afacerea a dat chix. Am fost nevoit să plec în vest şi, nici eu nu ştiu cum s-a întâmplat, fapt e că am devenit căutător de aur şi vânător.

— Ei bravo! Asta-mi place. Un german cit care pot să tăifăsuiesc despre oraşul meu natal, Pirna. Acum poate, din partea mea, să plouă şi în trâmbe. Resedilla adu vin, că e sărbătoare pentru mine! Compatriotule, eşti oaspetele meu, nu-mi datorezi nimic. Dar, spune-mi ai părinţi sau alte rude în viaţă?

— Numai un frate.

— Şi cum îi e numele?

— Straubenberger, Andreas Straubenberger.

— Şi fratele este tot în America?

— Nu. N-am mai auzit nimic de el de multă vreme. Cred că nici nu ştie unde mă aflu eu, pentru că nu prea am fost prieten cu scrisul. Am vrut să mă îmbogăţesc cu meseria de căutător de aur şi după aceea să-i fac surpriză. Trăia la Mainz.

— Tot ca berar?

— Nu, ca ajutor de pădurar la castelul Rheinswalden, la un căpitan, pe nume Rodenstein, care era şi şef de ocol silvic.

— Bine, să-l lăsăm să-şi vadă de pădurile lui. Acum să vedem de treburile noastre. Dar înainte de toate să-mi răspunzi cinstit la o întrebare, în ciuda hainelor ponosite pe care le porţi, nu pari a fi un om obişnuit şi nici vârsta încă nu te apasă. Spune-mi, câţi ani ai?

— Treizeci şi şase.

— Da. Eşti însurat?

— Aha — zâmbi pe sub mustaţă cel întrebat, în sfârşit, abia acum am ajuns la faimosul interogatoriu! Nu, slavă Domnului, încă nu miram făcut rost de o nevastă.

— Fir-ar să fie! Ai locuinţă?

— Nu.

— Te pricepi la pregătirea berii şi a rachiului?

— Adică dacă sunt berar? Şi încă cum!

— Cum, adevărat, te pricepi la pregătirea berii?

— Bineînţeles.

— Şi să baţi căpriori la acoperişul casei?

— De ce nu?

— Ei drăcie! Dacă te pricepi la toate astea, de ce alergi prin toată lumea asta de unul singur? Ai aur destul ca să te poţi stabili undeva şi există destui socri la care s-o poţi duce bine.

— Mulţumesc, dar am alte obligaţii.

— Ce fel de obligaţii?

Străinul râse, clipi şiret şi întrebă cu ton misterios:

— Ştii dumneata ce e politica şi diplomaţia? Atunci trebuie să ştii că una din condiţiile principale e să nu spui ce ştii. Ceea ce pot însă să-ţi spun e că am venit aici să caut pe cineva.

— Pe cine?

— Hm! Îl cunoşti pe Gerard cel oacheş?

— Personal nu, dar am auzit că o să vină în curând la Guadalupe.

— A, atunci nu se poate să nu-l întâlnesc.

— Îl cunoşti?

— Nu.

— Stai să-ţi spun ce năzbâtie a făcut zilele astea... S-a dus la Chihuahua şi...

— Păi acolo e plin de francezi. Ei şi?

— L-au simţit şi au pus mâna pe el.

— Aşadar n-am cum să-l întâlnesc. Să plec imediat, zise străinul îngrijorat.

— Unde?

— Mai departe, spre nord. Trebuie să le dau de veste că Gerard a fost prins de francezi.

— Cui?

— Ştiu eu cui.

— Tii, mare diplomat eşti. Dar stai să-ţi mai spun una. Nu e nevoie să te duci, fiindcă Gerard cel oacheş le-a scăpat.

— Zău? Eşti sigur? întrebă străinul răsuflând uşurat.

— Foarte sigur.

— Cine ţi-a spus?

— Un vânător care a rămas să-l găzduiesc peste noapte.

— Ce fel de vânător?

— Nu ştiu, dar mare lucru nu pare să fie de capul lui. N-are un gologan, e prost îmbrăcat şi are o puşcă pe care nu dai o ceapă degerată.

— După astea nu te poţi lua. O astfel de puşcă uneori e mai bună decât o armă bătută în aur şi argint. Cât despre haine, mă vezi cum sunt îmbrăcat. Omul din vest nu pune preţ pe astfel de nimicuri. Soarele Llano-ului mi-a pârjolit hainele şi cizmele, aşa că ele atârnă pe mine ca nişte zdrenţe; calul meu a slăbit de parcă ar fi un ţap, asta ai spus-o şi dumneata; iar puşca mea arată mai degrabă a ciomag decât a armă. Asta în timp ce sunt în posesia a şase săculeţi plini cu pepite de aur, iar la New York am depuşi bani în bancă. Am vândut aurul pe care l-am găsit în mină şi am depus contravaloarea lui la New York, spre păstrare. Vânătorul de care mi-ai vorbit este acum aici?

— Da, dar doarme. Mâine dimineaţă puteţi sta de vorbă cu el.

— Bine, atunci rămân aici peste noapte.

— Asta-i bine, senior. Sunteţi oaspetele meu. Nu vă costă

nimic, deoarece pentru mine este o bucurie să pot vorbi cu dumneavoastră despre Saxonia. Deci aţi fost la Dresda?

— Da.

— Şi în Pirna?

— În câteva rânduri.

— Atunci ştiţi desigur că Dresda primeşte apele Elbei de la noi.

— Bineînţeles.

— Strămoşii mei au fost oameni de ispravă în Pirna. Tatăl meu a fost hornar.

— Ah!

— Da, vă miraţi şi asta pe drept cuvânt. Coşarul reprezintă simbolul năzuinţei spre mai sus. Meseria lui îi cere să supravegheze cel mai mare pericol şi să apere oamenii de vătămarea funinginii. Iar bunicul meu, ghiciţi ce era?

— Păi, n-ar fi mai bine să-mi spui dumneata?

— Bine. El comercializa hrean. Poate că nu ştiţi că hreanul este simbolul picanteriei. El condimentează cârnatul şi ciolanul de porc şi, când îl razi, te apucă plânsul. Are ceva supemagic în el, ceea ce îţi aminteşte de Schiller, Goethe sau Heine. Eu pot să fiu mândru de urmaşii mei, căci mi-am dat toată silinţa să transmit fiicei mele avantajele arborelui meu genealogic. Dacă sunteţi un prieten al hreanului, atunci veţi putea de îndată să-l savuraţi. Veţi cina în seara asta?

— Bineînţeles.

— Bine, atunci veţi face cunoştinţă cu arta mea culinară şi cu fiica mea. Un ginere ar fi extraordinar de mulţumit cu amândouă.

Cam aşa s-a desfăşurat conversaţia celor doi, aşa că Straubenberger a avut destulă vreme, de-a lungul serii, să cunoască ciudăţeniile gazdei sale.

Resedilla se ţinea departe de ei; ea prefera să se gândească în linişte la cel ce dormea, mai apropiat de ea decât toţi homarii şi negustorii de hrean din întreaga lume.

De aceea ea se retrăsese demult în camera ei în timp ce cei doi bărbaţi rămăseseră încă multă vreme la taifas.

A doua zi dimineaţa Gerard veni primul în prăvălie. Resedilla îl auzi şi alergă să-l întrebe dacă a dormit bine.

— Mai mult decât bine, răspunse el punând puşca pe masă.

— Să-ţi fac o cacao fierbinte?

— Te-aş ruga chiar, seniorita.

Resedilla se duse la bucătărie să-i pregătească ea singură şocolata. în vremea asta veni şi Pirnero.

— Bună dimineaţa, zise el intrând pe uşă.

— Bună dimineaţa, răspunse Gerard.

— Ei, te-ai săturat de somn?

— Da.

— Cred şi eu! N-am văzut de când sunt pe cineva să doarmă atâtea ceasuri în şir. Dar ia spune, tot atâta dormi şi când cutreieri savanele?

— Se întâmplă.

— Atunci nu mă mir că nu împuşti nimic. Un adevărat diplomat vede numaidecât că nu eşti vânător, cum nu sunt eu!

Senior Pirnero avea obiceiul, ca mulţi alţii, să fie mahmur după somn şi găsea pricină oricui. De astă dată căzu beleaua pe Gerard. Acesta păru însă că nu se sinchiseşte de toanele bătrânului.

Hangiul se aşeză la locul lui la fereastră şi privi afară. Tot mai ploua, dar mai potolit.

— Afurisită vreme, mormăi el. Aproape ca şi ieri. Şi fiindcă tânărul tăcea, adăugă răstit: Ei, ce zici?

— Eu? Nimic.

— Nu cred că o să vină.

— Cine?

— Cum cine? Gerard cel oacheş, care altul?

— O, ăstuia nu-i pasă de vreme, vine când vrea.

— Crezi? Trebuie să ştii că e aşteptat să sosească aci din moment în moment. Ieri, după ce te-ai dus să te culci, a venit un vânător care zicea că are treabă cu el.

— De unde venea?

— Din Llano Estacado. Te miri, nu-i aşa? Ai şi de ce. Nu prea te cred în stare să faci drumul ăsta, măcar că eşti de trei ori mai înalt decât el. Şi ce om, dom'le! Buzunarele pline cu bulgări de aur.

— Chiar aşa? Dar ce este el, de ce naţie? Poate e un yankeu?

— Nu, e german.

— Ei, ăştia sunt oameni serioşi.

— Cum îl cheamă?

— Andreas Straubenberger.

— N-am mai auzit de numele ăsta.

— Se prea poate, fiindcă... a, uite-l că vine.

Străinul aruncă o privire la Gerard, apoi se aşeză nepoftit la masa lui şi întrebă:

— Dumneata eşti domnul care doarme de ieri după prânz fără întrerupere?

— Da, eu sunt, răspunse francezul mirat de întrebare.

— Halal să-ţi fie! Trebuie să fi fost tare obosit.

— Chiar aşa e.

— Şi ai de gând să stai mult pe-aici?

— Poate numai câteva ceasuri.

— Şi pe urmă încotro?

— Departe, în munţi.

— Ei drace! Să fii cu băgare de seamă, mişună pieile roşii pe-acolo.

— Ei şi? Nu-mi pasă!

— Ba când te-or apuca de chică ai să vezi cum o să-ţi mai pese, dar dacă ţii numaidecât să dai ochi cu ei, ai putea să-mi faci un serviciu, îl cunoşti pe Gerard cel oacheş?

— Am auzit vorbindu-se mult despre el.

— Caută să afli unde e, şi dacă dai cumva de ei, spune-i că-l aşteaptă cineva aici.

— Si dacă mă întreabă cine, ce să-i spun?

— Că e „micul Andrei”.

— Dumneata eşti micul Andrei?

— Da. De fapt mă numesc Andreas Straubenberger. Vânătorii francezi au transformat Andreas în Andre, şi pentru că nu sunt un uriaş ca statură, sunt cunoscut sub numele de „micul Andrei”. Acesta este numele meu de „om al preriei”.

— Cunosc acest nume, senior, şi ştiu că sunteţi un vânător priceput. Dar, în caz de nevoie, am putea vorbi în germană.

— Germană? Ştiţi germana, senior?

— Puţin, deşi sunt francez.

— Care e numele dumneavoastră?

— Mason.

Andrei râse şi-l întrebă pe hangiu clipind şiret:

— Te pomeneşti că ţi-l mai faci şi ginere?

— Ginere? Pe ăsta? strigă el indignat. Un om care n-are nici măcar o haină mai ca lumea pe el şi nu bea decât un singur rachiu? Să poftească dumnealui! Auzi!

Bătrânul alerga de colo până colo furios prin prăvălie, apoi se opri deodată în faţa lui Gerard.

— I-ascultă, domnule, nu cumva ai pus ochii pe fata mea?

— Cam aşa ceva, răspunse tânărul foarte calm.

— Aşa? Atunci i-aţi rabla de puşcă de pe masă şi cară-te! Şi dacă te mai prind pe-aici, îţi rup picioarele, m-ai înţeles?

— Bine, senior Pirnero, iaca plec. Numai că nu vei fi vrând să mă dai afară aşa cum mă vezi.

— Ce... ce vrei să spui?

— Pe ploaie merge, dar pe vreme bună o să se uite lumea la mine ca la urs, când m-o vedea aşa jerpelit. N-ai în prăvălie vreo haină mai acătării?

Bătrânul încruntă sprâncenele.

— Nu cumva vrei să ţi-o dau de pomană? întrebă el. Că parale ştiu că n-ai.

— Cine-ţi spune că n-am? Am agonisit şi eu ceva, măcar atât cât să-mi ajungă pentru o haină.

— Pentru o pereche de pantaloni de bumbac şi o haină la fel, vei fi având, dar vezi că n-am în magazie decât un rând care să ţi se potrivească şi ăla e scump al naibii.

— Ce fel e?

— Pantaloni de piele de căprioară, o haină la fel, mocasini indieni, o cămaşă fină de piele bine tăbăcită şi o căciulă de biber, împreună cu un chimir lat cu tot ce se mai cere ca să fie complet.

— Hm, mă faci să-mi lase gura apă...

— Să-ţi lase, că are şi de ce, dar hainele tot nu poţi să le cumperi.

— Măcar să le văd...

— Asta se poate. Poate că auzi pe cineva care vrea să le cumpere. Stai să ţi le arăt.

— Bine, să mergem în magazie.

— Ei aş! Cine bea numai un rachiu şi face ochi dulci fii-mi, n-are ce căuta în magazie. Aşteaptă că le aduc eu.

Bătrânul se întoarse în curând cu hainele şi le întinse pe masă. Cei doi vânători le examinară şi văzură că erau într-adevăr foarte frumoase.

— Tii, drăcia dracului! zise micul Andrei către Gerard, să fiu eu voinic ca dumneata le-aş cumpăra la repezeală.

— Ăsta să le cumpere? râse bătrânul cu dispreţ.

— Lasă-l să le încerce ca să vedem cum îi vin.

— Bine, să le încerce. Uite, adăugă el adresându-se tânărului francez, treci colo după dulapul ăla şi îmbracă-te, sunt şi eu curios cum îţi stă cu ele.

Gerard luă hainele şi trecu după dulap de unde se întoarse transformat complet.

— Ce schimbare! spuse micul Andrei. Mai să nu te

recunosc.

— Vezi, domnule, ce face şi haina! se minună Pirnero. Acu seamănă şi el a vânător. Şi-i vin ca turnate. Dar ia poftim şi dezbracă-te, adăugă el după ce-l răsuci pe toate părţile.

— Pentru ce?

— Fiindcă nu-s de nasul dumitale.

— De unde ştii?

— Ce, nu ţi-e bine, omule? Ai optzeci de dolari ca să le cumperi? Hai, dezbracă-te!

— Nici nu mă gândesc!

— Ei, hai, lasă prostiile, dezbracă-te, n-auzi? Eu nu vând pe datorie.

— Cine îţi spune că vreau să le iau pe datorie?

— Da de unde să iei atâtea parale, calicule?

— Optzeci de dolari zici? Unde-ţi sunt tiriziile?

— Ha-ha-ha! râse bătrânul, nu cumva ai vreun bulgăre de aur în sân?

— Treaba mea!

— Bine, mă duc s-aduc cântarul. Senior Andrei, vezi să nu fugă cu hainele până mă-ntorc eu.

— Fii fără grijă senior, la cel mai mic gest îl culc la pământ, răspunse foarte serios micul Andrei.

— În timp ce hangiul se duse după cântar, Resedilla, care auzise totul din bucătărie, veni să fie şi ea de faţă la ceea ce avea să urmeze.

— Ei, unde ţi-e bulgărele de aur? întrebă bătrânul în batjocură când se întoarse.

— Nu e bulgăre.

— Atunci ce?

— Stai că o să vezi îndată.

— Gerard apucă puşca, o aşeză pe masă, făcu vreo câteva crestături, şi deodată sări o bucată de aur din ea.

— Mare minune! bodogăni bătrânul încremenit.

— Cine eşti, domnule? strigă micul Andrei sărind drept în

picioare.

— Un muşteriu oarecare, răspunse foarte calm Gerard, scoţând încă câteva bucăţele de aur din patul puştii.

— Să mă ia dracu dacă nu eşti Gerard cel oacheş! strigă micul Andrei apucându-l de braţ.

— Se prea poate, răspunse francezul zâmbind.

— Dar bine omule, de ce n-ai spus din capul locului?

— Fiindcă am vrut să fac haz pe seama lui senior Pirnero.

Bătrânul începu să se bată cu pumnii în cap.

— Mare dobitoc sunt, tâmpit... idiot...! se tânguia el disperat.

— Parcă ziceai că eşti un mare diplomat... râse Gerard.

— Un mare dobitoc, asta sunt. Dar stai că îndrept eu numaidecât lucrurile, adăugă bătrânul apucând-o pe Resedilla de mână şi trăgând-o în faţa tânărului. Poftim, ia-o! Ţi-o dau de nevastă.

Fata se făcu roşie ca focul. Gerard băgă de seamă. Clătină din cap şi răspunse zâmbind dureros:

— Nu, senior Pirnero, seniorita e stăpână pe voinţa ei şi are dreptul să-şi aleagă singură un soţ.

— Dar bine, domnule, de ce nu mi-ai spus mai demult cine eşti? murmură bătrânul încurcat.

— Nu trebuia să ştie nimeni că Gerard cel oacheş aşteaptă în Guadalupe pe cineva.

— Acel cineva sunt eu? întrebă micul Andrei.

— Probabil.

— Atunci o să-ţi spun că...

— Sst! făcu Gerard arătând cu un gest spre bătrân. Vom vorbi mai târziu despre asta. Ei, tot mă mai dai afară, senior Pirnero?

— Vai de mine! Se poate una ca asta? protestă bătrânul.

— Parcă ziceai că-mi rupi picioarele dacă mai calc prin prăvălie...

— Ei, şi dumneata, senior!... Spuneam şi eu aşa... În

glumă... Noi, cei din Pirna[1], suntem tare glumeţi...

— Acum, fii bun şi cântăreşte aurul; opreşte optzeci de dolari şi dă-mi restul.

Bătrânul cântări aurul, duse cântarul în magazie, apoi se duse să spună slugilor că străinul acela jerpelit nu era altul decât Gerard cel oacheş, spaima francezilor şi mâna dreaptă a lui Juarez.

— De ce mi-ai făcut semn să tac? întrebă micul Andrei când se văzură singuri.

— Mai întâi să ne strângem mâna ca doi vechi prieteni. Eşti şi un vânător renumit şi nu e nevoie să ne facem complimente. Să ne spunem pe nume şi să ne tutuim, de acord?

— Mai întrebi? răspunse plin de bucurie Andrei.

— Bine. Află acum că e mai bine să ne ferim de bătrân; e prea vorbăreţ şi nu i se poate încredinţa o taină.

— Neplăcut lucru... Ştii de ce-am venit?

— Mi s-a comunicat că va veni să mă caute un trimis de-al generalului Hannert. Tu eşti acela?

— Da.

— Aduceţi bani lui Juarez?

— Câteva milioane.

— Ştiu de la Juarez, care m-a însărcinat să te aştept aici şi să vă stau la dispoziţie.

— Acelaşi lucru mi-a spus şi mie generalul, adică să te caut aici şi să aflu de la tine ce trebuie făcut.

— Câţi sunteţi?

— Şaizeci de inşi, patruzeci de americani şi douăzeci de vânători iscusiţi.

— Cum veţi transporta banii?

— Pe catâri, sunt însă foarte istoviţi.

— Prost lucru! Trebuie să ne procurăm alţii. Cam câţi ne-ar trebui?

---

[1] Oraş în Saxonia, Germania (nota editorului).

— Pe puţin cincizeci.

— Bine, o să caut să-i avem chiar astăzi. Pentru rest, adică modul în care ajungeţi la Juarez, o să văd eu.

— Generalul e de părere să aducem banii la Guadalupe şi Juarez să şi-i ia de aici.

— Aşa plănuisem şi eu, dar va trebui să ne schimbăm planul deoarece zilele astea se aşteaptă o Vizită a francezilor în fort.

— Ei drace! Atunci banii nu mai pot fi aici în siguranţă.

— Nu sunt de aceeaşi părere. Suntem pregătiţi, şi cred că mulţi francezi au să se aleagă cu capetele sparte. Avem cinci sute de apaşi de partea noastră, aşa că sper să scăpăm repede de ei.

Micul Andrei se înflăcăra.

— N-ai nevoie de noi? Ard de dorinţa de a fi de faţă când le veţi da francezilor în cap.

Gerard zâmbi.

— Nu se poate dragul meu. Juarez aşteaptă cu nerăbdare banii; şi-apoi, amestecul americanilor ar da loc la conflicte diplomatice de care trebuie să ne ferim. Voi vă duceţi de-a dreptul la Juarez. Drumul trece prin ţinutul comanşilor, e adevărat, dar nu aveţi de ce vă teme, fiindcă veţi fi însoţiţi de cei cinci sute de apaşi ai mei.

— Zău? Admirabil! Şi unde ne vom întâlni cu ei?

— Vom stabili la amiază cu prietenul meu Ochi-de-urs. Mi-am dat întâlnire pentru astăzi cu el în munţii Tamis. Dacă vrei să mă însoţeşti, pregăteşte-te de drum, peste o jumătate de ceas plecăm.

Când Gerard ieşi din camera lui ca să pornească la drum, Resedilla îl aşteptă pe coridor.

— De-abia ai sosit ieri şi iar pleci, senior? îi zise ea cu părere de rău în glas.

— Păi... nu m-a dat tatăl dumitale afară? răspunse el zâmbind.

— O, de ce o iei aşa? Săracul! Nu ştia cine eşti... Acum, ţi-e devotat cu trup şi suflet...

— Eşti supărată pe mine fiindcă nu ţi-am spus mai de mult cine sunt?

— S-ar putea, senior? Trebuie să fi avut motive serioase, şi eu... am ştiut... încă de ieri cine eşti.

Gerard o privi uimit.

— De unde ai aflat?

— Ştii... când ai adormit în fotoliu... ţi-am examinat cu băgare de seamă puşca...

— Pentru ce?

— Ca să văd dacă are patul de aur şi... fiindcă bănuiam cine eşti... Mă ierţi, senior?

— Din toată inima! Aveam motive puternice să păstrez secretul. Tatăl dumitale e un om foarte cumsecade, dar cam palavragiu, deşi zice că e un mare diplomat.

— Şi... pot să ştiu unde te duci?

— De ce?

— Ca să mă rog... să nu... ţi se întâmple... nimic.

— Îţi mulţumesc, Resedilla, zise el emoţionat. Văd că te îngrijorează viaţa mea, ceea ce îmi dă curajul să sper că-mi vei ierta trecutul...

— Te-ai spovedit cu atâta sinceritate, încât ar fi păcat să nu te iert, răspunse ea cu căldură. Nu vreau să ştiu ce-ai fost, ci numai ceea ce eşti.

Tânărul vru să spună ceva, dar era prea emoţionat ca să poată scoate o vorbă. Duse numai mâna ei mică şi albă la buze, apoi plecă fără să se uite înapoi.

Resedilla alergă la fereastră şi privi cu inima strânsă în urma lui până când cal şi călăreţ dispărură după colţul străzii.

8. Un tron în primejdie

Când Fernando Cortez a cucerit Mexicul, regele Spaniei s-a oferit să-i împlinească o dorinţă, oricare ar fi fost ea. Şiretul spaniol s-a gândit atunci să facă şi el ce-a făcut Didona, care a întemeiat Cartagina. A cerut să i se dea atâta pământ cât poate înconjura cu o piele de bou. Rugămintea, părându-i-se regelui cât se poate de modestă, i-a fost împlinită numaidecât. Cortez a luat o piele de bivol, a tăiat-o în fâşii foarte subţiri, le-a cusut una de alta şi a înconjurat cu ele o întindere de pământ cu mult mai mare decât se aştepta regele.

Moşia aceasta şi oraşul clădit pe ea există şi astăzi şi poartă numele de Guernavaca — adică piele de vacă. Vechiul castel e o clădire mare, pătrată, care nu prezintă nici un interes din punct de vedere arhitectonic şi serveşte acum de cazarmă. Nu a mai rămas din el nici o urmă din vechile splendori de odinioară.

Oraşul e mic şi neînsemnat, cu străzi regulate, dar în mare parte nepavate. Nu există nici trotuare şi nici un felinar. Totuşi aici e locul de odihnă al lui Maximilian, împăratul Mexicului, care trăieşte retras ca orice burghez.

Localitatea a fost aleasă înadins. E la numai treizeci de leghe de Mexico şi, fiind în vale, e apărată din toate părţile de vânturi. Fermecat de frumuseţea şi bogăţia naturii tropicale, poeticul împărat şi-a ales acest Dorado ca loc de odihnă. Aici îi plăcea lui mai mult ca oriunde. Când, obosiţi de treburile statului, şi el şi împărăteasa, doreau să se odihnească, îşi găseau un adevărat refugiu în această mică localitate.

Grădina micuţei vile pe care o închiriase împăratul părea să fie ca din poveşti. Nici o mână omenească nu contribuise la înfrumuseţarea ei, natura fusese cel mai bun grădinar. Cactuşi şi aloe înalţi cât casa, palmieri uriaşi, lămâi şi

portocali, chiparoşi şi trandafiri, în fel de fel de soiuri, creşteau în voie şi îmbălsămau aerul. Poteci întortocheate tăiau şi întretăiau acest rai pământesc, şi mii de păsărele umpleau văzduhul cu ciripitul lor.

Pe una din aceste poteci înainta într-una din zile împăratul, însoţit de un bărbat îmbrăcat în costumul naţional mexican sclipitor cu fireturi. Mexicanul nu era înalt, dar bine legat. Era oacheş la faţă şi ochii lui negri luceau de un foc lăuntric. Acesta era generalul Mejia, un indian, singurul prieten al lui Maximilian care a împărtăşit până la sfârşit tragica soartă a împăratului.

Cei doi bărbaţi păreau cufundaţi într-o discuţie foarte serioasă.

— Prea vezi totul în negru, generale dragă, zise Maximilian cu blândeţe, rupând un trandafir şi mirosindu-l cu voluptate.

— Să dea Dumnezeu să fie aşa, Maiestate, oftă Mejia. Dacă aş putea spune tot ce-ar trebui să spun... adăugă el, ocolind privirea împăratului.

Acesta se opri brusc, se uită lung la general si-l întreabă mirat:

— Şi ce te opreşte?

Indianul tăcu câteva clipe, apoi răspunse încet şi rar:

— Maiestatea Voastră.

— E Maiestatea Mea atât de strălucită, de orbitoare? zise Maximilian jumătate în glumă, jumătate în serios. Nn credeam că impresia pe care o face tronul meu e atât de... cum să zic... ? uluitoare.

— Şi totuşi nu pot uita cu cine vorbesc.

— Dar aici, în Guernavaca, sunt un simplu particular.

— E o îngăduinţă pe care mi-o acordă Maiestatea Voastră, pentru care îi sunt recunoscător, cu toate acestea nu pot spune unui particular ceea ce ar jigni pe împărat.

Maximilian puse brusc mâna pe umărul indianului şi zise

poruncitor:

— Spune ce ai de spus, generale. Împăratul nu se va supăra, fii sigur.

— Ba da, Maiestate.

— Atunci îţi ordon s-o faci!

Tonul îi era aspru şi poruncitor. Generalul nu se mai codi.

— Bine, mă supun, chiar de-ar fi să pierd înalta bunăvoinţă a împăratului meu, zise generalul cu hotărâre.

— Te asigur că nu ai de ce te teme. Închipuie-ţi că vorbeşti cu un prieten căruia îi spui chiar lucruri neplăcute. Vorbeam tocmai de noile noastre planuri, văd că nu le aprobi.

— Nu pot! Maiestatea Voastră e însufleţită de aceeaşi râvnă ca şi a strămoşului său care...

— A, vrei să vorbeşti de Iosif al II-lea?

— Da. Răsplata sentimentelor sale a fost dezamăgirea şi lipsa de recunoştinţă.

— O luase prea repede. Anticipase situaţia.

— Şi totuşi, se născuse şi crescuse în ea, o cunoştea perfect, dar înflăcărarea şi râvna pentru binele poporului său îl făceau să nesocotească împrejurările.

— Judeci aspru, dar poate... drept, generale.

— Mulţumesc Maiestăţii Voastre pentru apreciere şi-mi îngădui o comparaţie.

— Între el şi mine?

— Da.

— Atunci comparaţia n-o să fie deloc în favoarea mea, zise împăratul zâmbind.

— O, Maiestatea Voastră împărtăşeşte entuziasmul strămoşului său, dar uită că se află pe pământ cu totul străin. Mexicanii spun adesea despre Maiestatea Voastră: *Emperador que quizo lo mejor*[1]*;* sunt însă convinşi că Maiestatea Voastră nu poate înţelege situaţia politică a ţării.

— Vrei să spui că am toate motivele să procedez mai cu

[1] Împăratul care a voit numai binele (span.).

încetineală, să nu forţez lucrurile?

— Cam aşa ceva. Mă gândesc la un exemplu: profesorul cel nou care vrea din prima zi de şcoală să schimbe totul, fără să-şi cunoască elevii.

— Mulţumesc pentru exemplu, zâmbi Maximilian.

— Iertare, Maiestate, zise stânjenit Mejia, dar singură Maiestatea Voastră spunea că datoria cea mai sfântă şi cea mai mare bucurie a unui suveran e să fie învăţătorul, îndrumătorul poporului său. Ne aflăm într-o ţară unde pământul e îmbibat de sânge; suntem înconjuraţi de un popor mai puternic decât oricare altul; n-avem legi căci trebuie de-abia să le facem. Iisus Hristos când a intrat în Ierusalim a fost întâmpinat cu osanale; după trei zile a fost răstignit pe cruce.

Împăratul păşea încet şi gânditor pe poteca îmbălsămată. Zise, abia după o pauză îndelungată:

— Vrei să spui: cum m-a primit şi pe mine poporul!

— Da, Maiestate.

— Şi te îndoieşti de sinceritatea lui?

— Pe drept cuvânt, Maiestate. Cine v-a întâmpinat, poporul? Nu. Francezii şi oamenii lor. Strigătele de bucurie erau prefăcute, nesincere. Ştiu ce spun. Dacă francezii cred că au pus stăpânire pe Mexic, se înşeală amarnic.

— Astfel vorbeşti despre armata al cărei general eşti?

— A reuşit Napoleon I să cucerească Spania? Tot atât de puţin va reuşi şi nepotul lui să pună stăpânire pe Mexic. Francezii nu stau pe pământ sigur, ci pe o plută şubredă care se poate sfărâma într-o clipă. Mexicul are sute de cratere; poporul lui e şi el un vulcan. Clocotesc puteri nebănuite, în adâncul lui şi izbucnirea lor ar fi îngrozitoare. Trimită Napoleon un milion de zuavi şi turcoşi în Mexic, într-o bună zi ei vor sări cu toţii în aer.

— Ce perspectivă! exclamă împăratul.

— Îndrăznesc să o spun în faţa Maiestăţii Voastre pentru a o ruga să ia bine seama: un împărat al Mexicului nu trebuie

să fie creatura altuia. Trebuie să-şi extragă puterea şi autoritatea din chiar poporul mexican, nu îi e îngăduit să aibă încredere în alţii, să viseze şi să umble cu capul în nori, să-şi cucerească ţara cu blândeţe, ci cu sabia în mână. Mexicanul e un duşman al ordinii, e îndărătnic şi sălbatic precum un cal crescut în voie pe câmp pe care trebuie să-l prinzi cu arcanul.

Generalul vorbea cu înflăcărarea şi temperamentul rasei sale, uitând să-şi îmbrace gândurile în forma aceea aleasă, cum se obişnuieşte în faţa unui cap încoronat.

Împăratul păşea gânditor alături de el. Era grav, dar nu zicea nimic care să arate că se simţea jignit.

— Mexicanul îl urăşte pe francez, urmă indianul, şi îi va fi cu neputinţă să iubească pe cineva impus de francezi.

— Generale! strigă de astă dată ameninţător împăratul.

— Mi-aţi poruncit să vă spun adevărul, Maiestate.

— Aşa e, dar vorbeai adineauri de „creatura altuia”.

— Recunosc că expresia nu era protocolară, a trebuit însă să mă servesc de ea, deoarece e întrebuinţată des aici.

— De către cine? întrebă împăratul încruntându-se.

— Mai întâi de mexicani...

— A, şi apoi... ?

— De francezi.

— Nu se poate!

— Şi totuşi, vă dau cuvântul meu de onoare că am auzit-o de zeci şi sute de ori chiar cu urechile mele.

— De la francezi?

— Da, de la ofiţerii lor superiori.

— Doamne, Dumnezeule!

Împăratul îşi acoperi faţa cu mâinile; chipul i se crispă şi rămase câteva momente în loc. Mejia înţelese ce se petrecea în sufletul lui.

— Dacă aş fi împărat... murmură el.

— Ce-ai face? spuse Maximilian mirat.

— L-aş întreba pe Mejia ce e de făcut.

— Mă rog, poftim...

— Mai întâi aş pune mâna pe sabie şi i-aş lua la goană pe francezi.

— Dumneata, ca soldat, ştii mai bine ca oricine că nu se poate.

— Nu se poate? Ba se poate, şi încă se prea poate, Maiestate.

— Nu te înţeleg...

— Cheamă-ţi mexicanii, Maiestate! Vor alerga cu toţii ca unul singur. Maiestatea Voastră va fi atunci conducătorul lor, împăratul poporului, vor fi supuşii Voştri. Vă vor asculta, mai mult încă, vă vor urma cu entuziasm!

Maximilian clătină din cap.

— Nu pot împărtăşi entuziasmul dumitale, dragul meu, zise el. Adu-ţi aminte de Juarez, de Pantera Sudului şi de atâţia alţii care bucuroşi ar dori să fie ei singuri împăraţi. Gândeşte-te la Anglia, la Statele Unite, la Spania — ca să nu mai vorbim de alte ţări. Gândeşte-te la obligaţiile mele faţă de Franţa.

— Nu cred că francezii vor ridica glasul la momentul oportun. Peste Mexic nu poate domni decât paloşul. Cine vrea să întrunească toate partidele la un loc trebuie să fie o mână de fier şi să nu se lase stăpânit de milă şi înduioşare. De-abia urmaşii lui de mai târziu îşi vor putea îngădui să schimbe sabia cu ramura de măslin.

— Dumneata vrei un Attila, un Tamerlan?

— Nu, ci un Carol cel Mare, care să ştie să biruie şi să împace fără să distrugă.

— Dar vezi că mai e şi politica la mijloc.

— Ce pot face diplomaţii în faţa unui fapt împlinit?

— Şi Juarez, cel mai puternic adversar al meu?

— Îl vom face neputincios. Mă gândesc cu scârbă la secăturile acelea care îşi zic generali şi care n-au alt scop decât să jupoaie pielea de pe om. De pildă, unul, Cortejo...

— A, acela care se străduieşte să-şi atragă simpatia Panterei Sudului? îl întrerupse Maximilian.

— Da, Pablo Cortejo, un om de nimic care împarte fotografiile fetei sale, la toată lumea, ca frumuseţea ei să-i câştige partizani.

— I-ai văzut fotografia? Eu nu, zise împăratul zâmbind.

— Păcat! Merită să fie văzută. O să-mi permit să i-o arăt Maiestăţii Voastre... şi cu aceste cuvinte generalul scoase de la brâu o fotografie pe care o întinse împăratului.

Acesta o privi câteva clipe, apoi zise cu milă:

— Biata fată!

Mejia încruntă sprâncenele. Îi era drag împăratul şi, ca om de acţiune ce era, ura orice slăbiciune omenească.

— O plângeţi, Maiestate? Nu merită. E urâtă, ridicolă, însă e vicleană şi primejdioasă şi trebuie înlăturată din cale.

— Aşadar, crezi că şi tatăl ei ne poate fi dăunător?

— Mai mult ca sigur.

— Ca pretendent la tron?

— Asta nu! râse Mejia, dar oricine nu e cu mine, e împotriva mea! cunoaşteţi vorba asta.

Se întrerupse, auzind paşi în urma lor. Se întoarseră şi-l văzură venind pe valetul împăratului, îl chema Grill, făcea aici pe intendentul vilei şi a devenit mai târziu o persoană care a avut de jucat un rol în tragedia nenorocitului Maximilian.

— Ce e? îl întrebă el nemulţumit că venea să-i tulbure convorbirea cu generalul.

— Rog pe Maiestatea Voastră să mă ierte, dar a venit domnul mareşal.

— Bazaine?

— Da. Zice că vrea să vă vorbească.

— Vin îndată.

— Domnul mareşal vine încoace.

— Bine, îi ieşim în cale.

Mejia se întunecă la faţă.

— Vrei să pleci, generale? îl întrebă împăratul, care băgase de seamă şi ştia că aceştia doi nu se puteau suferi.

— O rog pe Maiestatea Voastră să-mi îngăduie să rămân, ca să nu am aerul că mă tem de un francez — bineînţeles dacă nu-i vorba de o convorbire secretă.

— Bine, stai. De altfel trebuie să fie ceva foarte important ca mareşalul să vină după mine aici în Guernavaca. Nu-i prea place localitatea.

Îl văzură pe Bazaine apropiindu-se. Francezul se înclină adânc în faţa împăratului, totuşi nu cu supunerea datorată unui cap încoronat.

— Rog pe Maiestatea Voastră să mă ierte că am venit să-i tulbur odihna în locul acesta paşnic, începu el.

— O, dumneata eşti întotdeauna binevenit, dragă mareşale, răspunse împăratul politicos.

— Atunci îmi pare cu atât mai rău că aduc o veste neplăcută, urmă el.

— De la o vreme nu am avut decât astfel de veşti de la dumneata, aşa că nici aceasta n-o să mă mire prea mult.

Deşi cuvintele conţineau o răutate, împăratul îl privi atât de blând şi prietenos încât Bazaine nu găsi motiv să se supere.

— Ordonă Maiestatea Voastră să-i spun pentru ce-am venit?

— Te rog chiar.

— În faţa generalului? întrebă Bazaine aruncând o privire nu tocmai prietenoasă indianului.

— E ceva secret?

— Dimpotrivă, ceva cunoscut de toată lumea.

— Bine, domnule, te-ascult.

— E vorba de acel Pablo Cortejo, despre care am mai vorbit Maiestăţii Voastre.

— Da, da, mi-aduc aminte. Ei, ce e cu el?

— Omul acesta a ştiut să se facă până acum ridicol; de

astă dată însă a început să devină primejdios.

— Candidează? întrebă împăratul uimit.

— Până şi în capitală, ieri au fost prinşi câţiva din agenţii săi în oraş.

— Trebuie luate măsuri severe.

— Pare să se fi coalizat cu Pantera Sudului...

— Bine, asta o ştiu.

— Am aflat acum că au reuşit prin mijlocirea unui bric american să-şi procure câteva mii de puşti, gloanţe şi pulbere.

— Unde s-a întâmplat asta?

— La Guazacoalo. Bricul a fost urmărit, dar nu a putut fi capturat.

— Urâtă purtare din partea preşedintelui Statelor Unite.

— Voi raporta în Franţa, împăratului.

— Nu prea cred că o să aibă vreun rezultat.

Mareşalul se făcu că nu bagă de seamă, şi răspunse:

— Sunt convins că furnizarea de arme e în strânsă legătură cu uneltirile acestui Pablo Cortejo, deoarece are îndrăzneala să pună oameni să lipească noaptea afişe pe zidurile oraşului.

— Adevărat, mare îndrăzneală! Unde s-a întâmplat asta? întrebă împăratul.

— Chiar în capitală. Am luat numaidecât măsurile necesare şi am venit personal s-o înştiinţez pe Maiestatea Voastră şi să vă fac o propunere.

— În ce privinţă?

— În privinţa acestui Pablo Cortejo. El nu se află în oraş, dar fiica lui e în Mexico şi cutează să ia atitudine făţişă împotriva Maiestăţii Voastre.

— N-aş vrea să mă războiesc cu o femeie.

— Nici eu, făcu mândru mareşalul, dar nu v-aş sfătui să lăsaţi nepedepsită o persoană care s-a făcut vinovată de înaltă trădare. Îmi permiteţi, Maiestate, să vă arăt un

exemplar din faimoasele afişe?

— Să văd!

Bazaine scoase o hârtie şi o întinse înaintea împăratului. Pe când acesta citea, francezul îl observa cu coada ochiului. La un moment dat chipul împăratului se întunecă. Un fulger de satisfacţie sclipi în ochii francezului. Ar fi putut trimite prin altcineva afişul, dar ţinea să aibă singur această mulţumire.

— Poftim, generale, citeşte şi dumneata, zise împăratul întinzându-i lui Mejia hârtia.

Iată ce citi generalul:

„Mexicani,

Duşmanul a pătruns în ţară şi s-a statornicit de mai multă vreme printre noi. Ne pustieşte ogoarele, distruge rodul muncii noastre, necinsteşte femeile şi fetele noastre şi ne ucide taţii, fraţii şi copiii.

Omul din Paris, el însuşi un fugar, urât şi dispreţuit de ai săi, a îndrăznit să ne trimită un regent care se intitulează împărat al Mexicului. Individul acesta e o creatură de-a lui Napoleon, care linge urmele stăpânului său, supus ca un câine.

Putem noi, mexicanii, îndura aceasta? Sculaţi-vă toţi ca unul singur să goniţi pe venetic din ţară!

Pantera Sudului îşi ascute ghearele, gata să se repeadă şi să-i sară în spinare. Puneţi şi voi mâna pe arme, nu vă lăsaţi mai prejos! Totul e gata ca să înfrângem pe duşman. Avem arme, pulbere şi gloanţe destule dar ne lipsesc oameni care să ne dovedească la nevoie că sunt buni mexicani şi liberi indieni, care nu se tem de nimeni.

De aceea îi chemăm sub steagul nostru pe toţi aceia cu dragoste de ţară, ca împreună cu ei să-i punem pe francezi pe fugă. Soarele libertăţii va luci iar deasupra Mexicului şi asupritorii neamului nostru, goniţi de pe dealuri şi văi vor fi înghiţiţi de valurile mării cum a înghiţit odinioară pe faraon.

Pablo Cortejo”

— Ei, ce zici, generale? îl întrebă împăratul pe Mejia după ce acesta sfârşi de citit.

— O gogomănie ordinară! răspunse indianul înălţând din umeri.

— Dar foarte primejdioasă, adăugă Bazaine. Aţâţă poporul, îl îndeamnă la răscoală. E vorba aici să facem mai mult decât să dăm din umeri cu dispreţ.

Aluzia era la Mejia. Ca să împiedice vreun conflict între cei doi, împăratul zise repede:

— Bine, să intervenim, dar cum?

— Mai întâi s-o închidem pe fata lui Cortejo, fu de părere Bazaine.

— Nu, nu, nu e primejdioasă, răspunse împăratul nemulţumit.

— A dovedit contrariul, Maiestate.

— Aş! S-a făcut numai de râs, i-am spus şi generalului. Alta?

— Să se percheziţioneze locuinţa lui Cortejo.

— Asta da.

— Să i se confişte proprietăţile.

— Are?

— Foarte importante chiar.

— Pe cât ştiu, îl întrerupse generalul, moşiile şi proprietăţile din oraş sunt ale contelui de Rodriganda. Cortejo e numai administratorul lor.

— Rodriganda e răspunzător de faptele unui om pe care îl ţine în serviciul său, deci trădător, răspunse mareşalul.

— Fără acte de violenţă, dragă mareşale, zise împăratul. Eşti comandantul superior al armatelor şi poţi lua măsurile care cad în atribuţiile dumitale, dar afacerea cealaltă mă priveşte pe mine. Voi da ordin să se facă percheziţie la domiciliu, dar fata nu trebuie să fie arestată. Să fie numai expulzată din ţară şi să-şi încerce aiurea uneltirile şi subjugarea poporului cu farmecele ei seducătoare.

Stăruinţele lui Bazaine fură zadarnice, aşa că trebui să plece stăpânit de o mânie ascunsă.

— Ai citit cu atenţie afişul? îl întrebă împăratul pe Mejia după ce plecă Bazaine.

— Da, Maiestate.

— Şi pasajul acela?

— Care?

— În care scrie că sunt creatura lui Napoleon, căruia îi ling urmele.

— Din nenorocire am citit şi murdăria aceea.

— M-am convins că ai dreptate în ceea ce spuneai adineauri. De voi arăta însă acestor domni că se înşeală amarnic. Te-ai uitat bine la Bazaine pe când citeam?

— Foarte bine, Maiestate.

— Şi ce-ai observat?

— A, Maiestatea Voastră vrea să spună de privirea aceea plină de satisfacţie?

— Da, Şi ce zici de asta?

— Zic că nu cade în atribuţia unui mareşal să vină personal cu o murdărie ca asta, putea să trimită pe altcineva cu afişul.

— Ai dreptate. A vrut să aibă bucuria de-a mă vedea umilit — după cum crede el. Să intrăm acum în casă, dragă Mejia. Sunt încă puţin cam enervat şi vreau să vorbesc cu împărăteasa. Prezenţa ei are întotdeauna o influenţă binefăcătoare asupra mea.

Se îndreptară spre vilă.

Cele povestite mai sus se petrecuseră dimineaţa. Acum e după-amiază. Suntem în capitala Mexicului. Josefa Cortejo stătea la oglindă şi se îmbrăca; voia să iasă în oraş.

Planurile şi speranţele ei de-a se căsători cu Alfonso se spulberaseră cu timpul. Acesta trăia de mulţi ani în Spania. Deşi rămăsese tot neînsurat, nu mai dăduse niciodată prin

Mexic, aşa că dragostea ei se irosise şi activitatea politică îi luase locul. Năzuinţele ei erau s-ajungă fată de rege sau cel puţin de preşedinte de republică.

— Nu ţi se pare că am mai slăbit, Amaika? o întrebă ea pe cameristă.

— O, nu, seniorita!

— Adevărat? Ia uită-te la braţele mele... Ce pline şi rotunde erau înainte...

— Tot aşa sunt şi acum. Şi ce albe? Parc-ar fi de marmură...

Indiana minţea cu sfruntare, căci braţele Josefei erau slabe ca nişte beţe şi negre ca ale unei ţigănci.

— Şi zici că mai sunt şi-acum frumoasă?

— Ca o zână! Sunt fiinţe care cu anii devin tot mai frumoase, de pildă dumneata, seniorita.

— Atunci vezi de mă fă şi mai frumoasă, Amaika. Mă duc la fotograf; vreau să-mi fac iar vreo sută de fotografii.

— Pentru partizanii tatălui dumitale, nu-i aşa?

— Da. Ce zici de ideea mea de-a împărţi partizanilor fotografii, e minunată, nu-i aşa?

— Desigur.

Când Josefa fu aproape gata îmbrăcată, se auziră paşi pe coridor şi o slujnică intră urmată de câţiva inşi. Era alcadele şi poliţiştii trimişi de parchet.

— Ce înseamnă asta, domnilor? strigă Josefa cu glas poruncitor. Nu ştiţi cum trebuie să vă purtaţi cu o persoană de rangul meu?

— Ba ştim foarte bine şi o să ţi-o dovedim numaidecât, răspunse alcadele. Ştii cine sunt eu?

— Da.

— Vin în numele împăratului...

— Împăratului?... rosti ea speriată.

— Unde e tatăl dumitale?

— E plecat la Oaxaca, după cum mi-a spus, dar nu ştiu

sigur.

— Şi când se întoarce?

— Nu ştiu.

— Cunoşti dumneata pe Pantera Sudului?

— Nu.

— N-a fost niciodată pe-aici?

— Niciodată.

— Dar tatăl dumitale îl cunoaşte, nu-i aşa?

— Nu ştiu.

— Hm... Nevinovată te crezi. Ai văzut afişele care au fost lipite azi-noapte pe zidurile caselor?

— Nu.

— Sunt iscălite de tatăl dumitale.

— Eu nu ştiu nimic despre asta. Când tata e plecat eu trăiesc foarte retrasă şi aproape nu ies din casă. Eşti sigur că sunt semnate de tata? Nu se poate să-l fi iscălit careva fără ştirea lui? Omul o privi uluit. Lucrul i se păru cu putinţă.

— Hm... tot ce se poate... recunoscu el.

— Şi ce scrie pe afiş, senior? îl întrebă ea.

— Îndemn la răscoală şi crimă de înaltă trădare.

— O, atunci cu siguranţă că tata n-are nici un amestec în afacerea asta. El nu e un trădător.

— Dar e în relaţii cu Pantera Sudului, seniorita...

— Despre asta nu ştiu nimic, trebuie să fie o calomnie...

— O să vedem noi. Deocamdată trebuie să facem percheziţie.

— Santa Madonna! Aici, în camera mea?

— Şi aici şi în toată casa.

— N-aveţi decât! N-o să găsiţi nimic, suntem nevinovaţi.

Alcadele îşi făcu datoria, după sistemul mexican, căutând numai superficial, dar nu găsi nimic.

— Ai dreptate, seniorita, n-am găsit nimic, zise el după ce isprăvi.

— Ştiam! răspunse ea cu mândrie.

— Acum m-am convins şi eu că eşti nevinovată, seniorita.

— Te îndoiai?

— Şi-mi pare rău că trebuie să-ţi comunic ceva neplăcut.

— Mă sperii, senior!

— N-am ce face, ordin de la împărat!

— Vai de mine!

— Nu-ţi fie frică, n-o să ţi se întâmple nimic, dar trebuie să pleci.

— Unde?

— Mai întâi din oraş, pe urmă din ţară. Eşti expulzată.

— Pentru care motiv?

— Aţâţare la revoltă şi crimă de înaltă trădare.

— Spuneai doar singur că sunt nevinovată... bâigui ea îngălbenindu-se.

— Dumneata da, dar nu şi domnul Cortejo. De altminteri, ai împărţit fotografia dumitale la o mulţime de persoane.

— Numai la prieteni.

— Da, dar vezi că ăştia sunt toţi trădători. Aşadar, sunt nevoit să-ţi comunic că trebuie să părăseşti oraşul în douăzeci şi patru de ore, iar ţara în cel mult o săptămână.

Josefei îi venea să leşine.

— Dar nu pot să plec... tata nu e acasă... E şi el expulzat?

— Nu, dacă punem mâna pe el, îl spânzurăm.

— O, Doamne, ce nenorocire! Şi ce facem cu averea noastră?

— Poţi s-o iei cu dumneata.

— Şi servitorii?

— Ia-i şi pe ei dacă vor să plece. Nu fi atât de speriată, seniorita, au mai fost şi alţii expulzaţi şi s-au întors pe urmă acasă, încheie foarte calm alcadele şi plecă însoţit de poliţiştii cu care venise.

După ce ieşiră din casă, indiana, camerista Josefei, zise clipind şiret:

— Ce deşteaptă eşti dumneata, seniorita!

— Nu-i aşa, Amaika? Dobitocii mă cred nevinovată.

— Aşa sunt bărbaţii, nişte proşti. Şi trebuie neapărat să pleci din ţară?

— Poate că da, poate că nu. O să hotărască tata când o veni diseară.

— Omul care a venit aseară era trimis de el?

— Da. Tata vrea să vină diseară în ascuns acasă. Vezi să nu laşi pe nimeni să intre, Amaika, spune că sunt bolnavă.

Vestea adusă de alcade o tulburase pe Josefa, abia aştepta sosirea lui Cortejo.

Se întunecase de mult şi Josefa nu se culcase încă. O trimisese pe Amaika să pândească jos la uşă ca să-i deschidă lui Cortejo când va veni.

Deodată uşa camerei ei se deschise încet şi un bărbat, un om pe care nu-l mai văzuse până atunci, trecu pragul.

— Cine eşti dumneata? strigă Josefa înspăimântată.

Străinul făcu o plecăciune şi întrebă cu glas înăbuşit:

— Aici locuieşte domnul Cortejo?

— Da, ce treabă ai cu el?

— Nu cu el, ci cu dumneata.

— Da? Şi ce pofteşti? Pe unde ai intrat?

— Am sărit peste zid.

— De ce n-ai intrat pe poartă? întrebă ea îngrozită, ştiind că numai hoţii şi criminalii pătrund astfel în casele oamenilor.

— Pentru că n-am vrut să mă vadă nimeni. Acum însă văd că măsurile mele de precauţie au fost de prisos deoarece nici tu nu m-ai recunoscut.

Cu aceste cuvinte străinul îşi smulse peruca şi barba falsă şi Josefa recunoscu în el pe tatăl ei.

— Tu... tu eşti? strigă ea sărindu-i de gât. Nici prin gând nu mi-ar fi trecut. Vii de la Panteră?

— Da. Tu ce-ai mai făcut, cum ai dus-o în lipsa mea?

— Bine până azi, dar după prânz a venit alcadele să facă percheziţie în casă.

— Percheziţie? Mă cred atât de prost să nu-mi fi aranjat afacerile înainte de plecare? Desigur că n-au găsit nimic?

— Nu. Lucrurile sunt doar toate la adăpost.

— Atunci stăm bine.

— Nu, tocmai am fost expulzată.

— Zău? strigă el speriat. Din ordinul împăratului, nu-i aşa?

— Da.

— Hm... urmarea afişelor... Ridicol! Puterea acestui împărat Maximilian nu se întinde doar până cine ştie unde. Te vei duce acolo unde nu te poate ajunge şi unde vei putea fi în siguranţă. Plecăm la noapte chiar.

— Pentru ce?

— Mergi cu mine la hacienda del Erina. Cortejo spusese aceste cuvinte cu nepăsare în glas dar zâmbind cu subînţeles. Josefa sări în sus ca şi când ar fi căzut trăsnetul la picioarele ei.

— La hacienda del Erina? Ce să faci acolo? Arbellez e duşmanul nostru cel mai neîmpăcat.

— Tocmai de aceea. Mă bucur să-i fac o vizită.

— Nu te-nţeleg...

— O să te lămuresc îndată, dar mai întâi dă-mi ceva de mâncare şi de băut că sunt mort de foame. Vezi însă să nu afle cineva că sunt aici.

Josefa îi pregăti ea însăşi masa, pe urmă îşi continuară conversaţia începută.

— Ce ţi-a spus omul pe care l-am trimis? întrebă Cortejo.

— Că vei sosi astă seară.

— Bine. Să-ţi spun acum ce m-a hotărât să vin să te iau. Ne-au sosit armele şi Pantera e gata să-şi înceapă acţiunea. Succesul e însă îndoielnic, deoarece francezii sunt în număr mare. Va trebui deci să-i încolţim din două părţi, de la nord şi de la sud. De aceea îmi întind propaganda şi mă duc singur la nord ca să-mi adun oamenii.

— Nu înţeleg ce rost am eu...

— Am nevoie de tine, apoi, şi-aşa, tot trebuie să părăseşti oraşul.

— Bine, bine, dar ce să caut la hacienda del Erina?

— E locul cel mai nimerit. Ştii tu unde se află acum Juarez?

— Se zice că ar fi la Paso del Norte.

— Aşa şi e. Trebuie să-l atrag de partea noastră, ca împreună cu el să-i gonim pe francezi.

— Dar bine, tată, vrei să fii preşedinte... Cum vrei să fii ales dacă e Juarez la mijloc? zisă ea încremenită.

— Proasto! După ce-mi voi fi asigurat ajutorul oamenilor lui... hm... vom vedea noi...

— Aha, am priceput! Îl facem să dispară.

— Cam aşa ceva. Al doilea, am aflat că un intermediar englez e în drum spre Juarez. Îi aduce arme, gloanţe, pulbere şi bani. Pun mâna pe ele şi când m-o şti Juarez bine pregătit...

— Dar dacă află că ai luat ceea ce îi era destinat lui?

— Cine vrei să-i spună? Eu nu, şi nimeni altul nu ştie planul meu.

— Unde e acum intermediarul?

— O să se îmbarce la El Refugio ca să ia drumul pe Rio Grande. Îi ies înainte şi-l jefuiesc. Ia ghiceşte cum îl cheamă?

— Nu ştiu.

— *Sir* Dryden.

— Dryden? Dryden? Acela căruia... bolborosi Josefa.

— ... i-am furat milioanele, adăugă Cortejo.

— Şi pe care l-a scăpat Juarez din mâna Panterei?

— Chiar el.

— Ce noroc pe noi! Trebuie să merg şi eu la Rio Grande?

— Nu, Josefa, tu rămâi la hacienda del Erina.

— Crezi că o să vrea Arbellez să mă primească? Cortejo hohoti batjocoritor:

— Trebuie să vrea. Nu cumva crezi că o să-i las moşia?

— E doar proprietatea lui.

— Acuma, dar o să fie în curând a mea. Va fi sediul

întreprinderilor mele. De acolo o să pornească mişcarea, acolo o să-mi adun oamenii. Şi-apoi, ce e mai important e că în apropiere se află comorile mixtecaşilor, în peşteră.

— Cum, vrei să... bâigui ea.

— Mai întâi s-o caut. Pe cât am aflat de la Alfonso, locul e bine tăinuit de mixtecaşi. Voi pune să prindă pe careva din aceste triburi şi voi da ordin să-l chinuiască până ce va dezvălui taina.

— Pe urmă voi fi bogat, foarte bogat, şi-mi voi putea ajunge lesne scopul — să devin rege al Mexicului.

— Vrei să-i cumperi lui Arbellez moşia?

— Nici prin gând nu-mi trece! O să i-o iau, asta o să fac. Afară din oraş mă aşteaptă trei sute de oameni, zdraveni şi voinici gata de orice. Vom lua cu asalt conacul; dacă Arbellez încearcă să se împotrivească, îl omoram şi s-a isprăvit cu el!

— Foarte bine. Şi cu oamenii ăştia pornim chiar în noaptea asta la drum?

— Da. N-avem timp de pierdut.

— Dar cu casa, mobilele şi celelalte, ce facem?

— Rămân toate aşa cum sunt. Am avut eu grijă ca să fie ţinute toate în bună rânduială în lipsa noastră.

— Pe Amaika trebuie s-o iau cu mine.

— Nu se poate. Ne-ar fi numai o piedică.

— Ce mă fac fără cameristă?

— Lasă c-o să te poţi îmbrăca şi singură.

— Vai de mine! Fata unui... rege?

— Stai că nu eşti încă.

— Când sunt în societatea a trei sute de bărbaţi, trebuie să mă fac frumoasă, cine să mă îmbrace?

— Atunci n-ai decât să rămâi, pe babă n-o putem lua cu noi. Hai, apucă-te acum să împachetezi ce-ţi trebuie; eu mă duc să mă odihnesc niţel, la miezul nopţii pornim, încheie Cortejo cu glas hotărât.

Josefa nu îndrăzni să mai protesteze şi fix la douăsprezece

trei sute de bărbaţi se îndreptau spre nordul ţării; o singură femeie se afla printre ei: Josefa.

9. Matava-se revine

După un surghiun de şaisprezece ani pe o insulă pustie în mijlocul oceanului, Sternau şi prietenii săi se întorceau din nou în Guayamas, cu hotărârea de a pleca imediat la hacienda del Erina. Căpitanul Wagner fu însărcinat să ducă mai departe vaporul la Capul Horn şi să acosteze la Veracruz, unde va primi noi ordine, pe urmă ceilalţi porniră. Aflaseră la Guayamas că Mexico e ocupat de francezi, că războiul civil era în toi şi era primejdie în fiecare moment să dea peste una din bandele de tâlhari care cutreierau ţara prădând şi omorând tot ce le ieşea în cale. Se gândiră deci mai întâi să se înarmeze cât mai bine şi aleseră — sfătuiţi de Sternau — drumul care ducea în lungul râului Yaqui până la Chihuahua. Punctul acesta era atât de departe de capitală, încât se putea presupune că e ferit de tulburările politice, fără să bănuiască măcar o clipă că oraşul era în stăpânirea francezilor. Ajunşi în Yunta, unde râul se desparte în două braţe, vrură să ocolească spre răsărit, dar li se spuse că şi Chihuahua lua parte la război şi că preşedintele Juarez se retrăsese la Paso del Norte pentru a primi întăriri. Atmosfera încărcată a luptelor apropiate plutea în văzduh.

— Ce e de făcut? întrebă don Fernando. Am suferit destul până acum ca să ne mai expunem unor noi primejdii.

— Sunt convins că n-avem de ce ne teme de francezi, fu de părere doctorul.

— De ei nu, dar de cei care mişună în jurul lor, răspunse bătrânul.

— Eu zic, luă Inimă-de-urs cuvântul, să nu mergem deocamdată la Chihuahua ci la întinsele păşuni ale apaşilor. Aceştia se vor bucura mult când mă vor vedea şi vor aduna mulţi războinici apaşi care vor însoţi pe fraţii mei albi la hacienda del Erina.

— E departe de acolo Chihuahua? întrebă don Fernando.

— Apaşul face drumul călare de la răsăritul până la apusul soarelui, răspunse indianul.

— Aşa e, zise Sternau, cunosc şi eu ţinutul şi sunt de părerea fratelui meu Inimă-de-urs.

— Atunci să mergem la apaşi, se rugă Emma. Nu departe de Chihuahua se află fortul Guadalupe unde am nişte neamuri care vor fi bucuroase să ne primească. De acolo veneam eu când m-au salvat, pe mine şi pe Karja, Inimă-de-urs şi Anton al meu din mâinile comanşilor.

— Îţi sunt rude apropiate?

— Soţia bătrânului Pirnero, un negustor avut, a fost soră cu tata.

— Cred că ar fi cel mai nimerit lucru să ne ducem la Guadalupe. Vei avea unde sta şi dumneata şi Karja, dacă va fi nevoie să vă lăsăm acolo, fu de părere doctorul.

O luară la stânga şi ţinură drumul în lungul râului până la un loc unde se făcea un cot care ducea spre Sierra Carmen. Trecură muntele şi coborâră pe malul lui Rio Condios.

Caravana avea un aspect războinic. Caii erau voinici şi bărbaţii bine înarmaţi, cele două femei de asemenea, aşa că n-aveau să se teamă de vreun atac al comanşilor.

Ajunseră la şoseaua care leagă oraşul Chihuahua cu Paso del Norte. Şoseaua era în realitate mai mult un drumeag nebătătorit, dar altă cale nu era între aceste două localităţi.

Călătorii noştri avuseseră intenţia să taie drumul în curmeziş peste câmpie, deoarece se aflau însă prea aproape de indieni şi trebuiau să fie cu mare băgare de seamă, Sternau porni cu Inimă-de-urs înainte ca să cerceteze bine locul. Mergeau pe câmp deschis, totuşi ici colo se afla câte un tufiş care împiedica vederea. La un moment dat, când să cotească după un astfel de tufiş, fură cât p-aci să se izbească de un călăreţ. Îşi struniră toţi trei caii. Omul era mărunt de statură şi îmbrăcat în felul în care sunt îmbrăcaţi vânătorii

cart cutreieră preriile. Armele îi erau vechi şi ţeava puştii ruginită, făcea însă impresia unuia care e deprins cu ţinuturile acelea sălbatice şi calul, un mustang voinic, adevărat cal de luptă căci se opri brusc în loc, gata de atac.

— Ei, comedia dracului! Cine sunteţi voi? întrebă mirat străinul, în limba engleză.

Sternau şi Ucigătorul-de-bivoli purtau costumul naţional al ţării, de aceea fuseseră probabil luaţi drept doi mexicani de către necunoscut, căci acesta puse imediat puşca la ochi.

— Bună ziua, răspunse doctorul tot în engleză. Dumneata eşti unul singur şi ne întrebi cine suntem; noi suntem doi, deci am avea mai mult drept s-o facem. Aşadar, cine eşti dumneata, senior?

Mititelul se uită lung la statura înaltă şi voinică a germanului, dar în ochii lui nu se citea nici cea mai mică urmă de teamă. Răspunse totuşi cu ton prietenos:

— Ai dreptate, senior. În prerii, doi contra unul au prioritate, deşi mie nu mi-e frică nici de zece. De altminteri, n-am de ce mă sili să vă spun cum mă cheamă. N-ai auzit până acum de un vânător căruia i se zice „micul Andrei”?

— Nu.

— Atunci pesemne că nu sunteţi de pe aici.

— Aşa e, venim de departe.

— Atunci se explică lucrurile. Acel „mic Andrei” sunt eu. Dar în realitate mă numesc Andreas Straubenberger.

— Straubenberger? întrebă Sternau uimit. Păi, ăsta e un nume german.

— Da, eu sunt german.

— Bine, atunci vă rog, pentru numele lui Dumnezeu, lăsaţi jos arma! spuse Sternau în germană. Şi eu sunt german.

Micul Andrei făcu un gest de uimire şi bucurie, lăsând puşca în jos.

— Dumneata... german? Ce bucurie! Din ce regiune?

— Din zona Main-ului.

— De la Main? Acolo locuieşte şi fratele meu.

— Unde, acolo?

— Într-o aşezare măruntă, Rheinswaiden.

— Eşti frate cu Ludwig?

La această întrebare a lui Sternau, micul Andrei se pierdu de-a binelea.

— Cum? Cum aşa? Îl cunoaşteţi? întrebă el.

— Chiar foarte bine!

— Extraordinar! Şi eu voiam să vă împuşc!

— Asta ţi-ar fi venit cam greu s-o faci, râse Sternau.

— Aş! Eşti destul de lung şi de lat ca glonţul să nu dea greş, răspunse micul Andrei tot râzând. Dar, ia spune-mi, frăţioare, dincotro şi unde?

— Venim de la mare şi vrem să ne ducem la Paso del Norte sau la fortul Guadalupe.

— Pe cine căutaţi la Paso del Norte?

— Pe Juarez.

— Şi la Guadalupe?

— Pe un negustor căruia i se zice „bătrânul Pirnero”.

— A, pe ăsta îl cunosc şi eu foarte bine. E şi el un german, din Pirna, şi s-a pripăşit din tinereţe pe-aici. Să ştii însă că pe Juarez n-o să-l găsiţi la Paso del Norte.

— Nu? Atunci unde?

— Când ici, când colo, când prin codri ori câmpie, prin munţi sau prin văi, unde se nimereşte.

Sternau se uită scrutător la străin.

— Dumneata ştii unde se află, dar nu vrei să-mi spui, zise el privindu-l ţintă în ochi.

— Ai ghicit. Cum vrei să-ţi spun dacă nu ştiu cine eşti?

— Mă cheamă Sternau.

— Sternau... Sternau.. Numele ăsta parcă l-am mai auzit... A, da, de la seniorita Resedilla. Spunea că a fost odată, cu mulţi ani în urmă, un senior cu acest nume la hacienda del Erina, dar care a dispărut de atunci fără urmă.

— Acela sunt eu.

Micul Andrei holbă ochii şi rămase câteva momente cu gura căscată.

— Dum... neata... ? bâigui el apoi. Nu se poate!

— De ce nu se poate?

— Păi... atunci ai fi vânătorul acela renumit pe care toţi oamenii vestului şi pieile-roşii îl numesc Stăpânitorul-stâncilor.

— Adică Matava-se? Da, eu sunt.

— Ai dispărut deci de multă vreme...

— Şi-acum mă întorc.

— De necrezut! Şi cine a mai dispărut odată cu dumneata?

— A, vrei să mă încerci ca să vezi dacă sunt într-adevăr cine spun...

— Nu te supăra, dar aşa e, răspunse micul Andrei cu sinceritate. Ar fi o minune a minunilor. A, dar ăştia cine or mai fi? întrebă el văzându-i pe ceilalţi că se apropie.

— Sunt prietenii mei, care au dispărut odată cu mine. Acesta e Inimă-de-urs, căpetenia apaşilor, iar cestălalt e Ucigătorul de bivoli, căpetenia mixtecaşilor.

— Auzi domnule!

— Cei din urma lui sunt cei doi fraţi Unger. Unul e ginerele arendaşului de la hacienda del Erina — trebuie să fi auzit de el...

— Săgeata-trăsnetului?

— Chiar el.

— Stai, frate, că m-am tâmpit de tot! Ce întâlnire...! Nici prin vis nu mi-ar fi trecut!

— Ei, acum crezi că sunt într-adevăr Sternau?

— Cum să nu te cred! Ia să ne dăm niţel mai la o parte, că am să-ţi spun ceva foarte important.

Andrei descăleca. Doctorul şi Inimă-de-urs săriră şi ei de pe cai. În vremea asta se apropiaseră şi ceilalţi.

— Cine e străinul de colo? întrebă don Fernando.

— Un european de-al nostru, răspunse Sternau. E un vânător de seamă, cunoscut sub numele de micul Andrei, şi zice că are să ne comunice ceva foarte important. Să ne oprim puţin, să facem un mic popas.

Lăsară caii să pască în voie şi ei se întinseră în iarbă. Andrei văzu cu mirare că printre cei sosiţi se aflau şi două femei.

— Vorbeşti şi spaniolă? îl întrebă doctorul pe micul vânător.

— O rup binişor, răspunse el.

— Atunci serveşte-te, te rog, de această limbă ca să te poată înţelege toţi. Şi-acum, ce veste ne aduci?

— Mai întâi că Juarez nu se mai află în Paso del Norte, ci foarte aproape de-aici. Trebuie însă să ştiu un lucru: cu cine ţineţi? Cu francezii sau cu mexicanii?

— Nici cu unii nici cu alţii. Eu nu mă amestec în politică.

— Foarte bine faci. Află deci că francezii au ocupat Chihuahua şi au trimis de acolo trei companii să pună stăpânire pe fortul Guadalupe, dar nu vor reuşi, deoarece Juarez a pornit cu cinci sute de apaşi să apere fortul.

— Ah! strigă Inimă-de-urs auzind vorba „apaşi”.

— Şi cine e în fruntea apaşilor?

— Ochi-de-urs.

— Ochi-de-urs? întrebă cu mirare apaşul. Apaşii nu capătă nume decât după ce-au făcut vreo ispravă de seamă şi când plecase Inimă-de-urs, fratele său era un copilandru. Andrei îşi închipui lucrul acesta şi căută să-l lămurească.

— După ce Inimă-de-urs a dispărut, începu el, fratele său n-a încetat o clipă să-l caute şi în amintirea lui i s-a dat numele Ochi-de-urs. Cu timpul tânărul a ajuns un războinic viteaz şi astăzi e o căpetenie renumită a apaşilor.

— Ah! exclamă Inimă-de-urs, manifestându-şi astfel mândria şi bucuria lui de frate.

— Juarez dispune de mijloacele necesare, urmă Andrei, ca să-i înfrângă pe francezi. Statele Unite i-au pus la dispoziţie câteva milioane de dolari, bani pe care apaşii trebuiau să-i aducă preşedintelui trecând prin ţinutul comanşilor.

— Ah, a fost şi albul cel mititel de faţă când au pornit apaşii? întrebă Inimă-de-urs.

— Da.

— Atunci eşti prieten cu fratele meu?

— Sunt.

— Vei fi atunci şi al meu, zise indianul întinzându-i mâna.

— I-am dus lui Juarez banii, începu Andrei să povestească. Acesta a pornit imediat cu oamenii săi şi cu apaşii, ca să iasă în calea francezilor şi să ia îndărăt Chihuahua.

— Dar de ce n-ai rămas cu Juarez? întrebă Sternau.

— Am fost trimis de el să cercetez cum s-ar putea pătrunde mai uşor în oraş. Da drept vorbind, hotărâse ca lucrul acesta să-l facă Gerard cel oacheş, acesta însă s-a rugat să-l lase la Guadalupe fiindcă are acolo nişte prieteni pe care vrea să-i ocrotească.

— Gerard cel oacheş? Cine e ăsta?

— Un vânător renumit de obârşie franceză, dar care nu-şi iubeşte de fel compatrioţii.

— Şi acest Gerard se află acum în Guadalupe? E departe până acolo?

— Aproape două zile de drum călare. Aţi putea ajunge poimâine pe vremea asta.

— Unde e acum Juarez?

— Undeva aproape de fort, le iese în cale francezilor.

— Atunci, dacă ţinem drumul drept înainte dăm de el, nu-i aşa?

— Cu siguranţă.

— Bine. Sper că o să ne mai vedem când vom fi la Juarez?

— Negreşit. Trebuie să mă întorc să-i dau raportul. Te-aş sfătui însă să le duceţi mai repede pe aceste două doamne la

fort, înainte de a vă alipi trupelor lui Juarez, fiindcă nu se ştie ce se poate întâmpla.

— Ai dreptate, cred că aşa o să facem.

Încălecară iar.

— Sunt de părere să o luăm mai repede, zise Sternau, dacă vrem să dăm de urma apaşilor trebuie să ne grăbim cât mai e lumină; după ce îi vom găsi, ne putem odihni din nou.

Inimă-de-urs porni în fruntea trupei, deoarece el era singurul care cunoştea mai bine ţinutul.

După-amiază lăsară caii să se odihnească, apoi o luară iar în galop.

Caii din regiunile acelea fac într-adevăr minuni. Nu-i de mirare deci că a doua zi spre seară ajunseră la poalele munţilor Tamis.

N-apucară să treacă strâmtoarea care duce spre prerii, când Inimă-de-urs opri calul, se aplecă din şa şi examină locul.

— Ah! strigă el cu bucurie.

Doctorul, se uită şi el. Văzu iarba călcată şi o urmă îngustă, ca şi când ar fi trecut pe-acolo câţiva călăreţi.

— Urme de apaşi, zise el.

— Pe-aici au trecut apaşii mei, adăugă indianul cu ochi sclipitori.

— Ce are de gând fratele meu? îl întrebă Sternau.

— Să urmeze glasul inimii, răspunse Inimă-de-urs şi dădu pinteni calului, care porni ca o săgeată drept înainte.

— Unde se duce? întrebă don Fernando îngrijorat.

— După apaşii lui, îl lămuri doctorul.

— Au trecut pe-aici?

— Da. Trebuie să ne ducem fără el la fortul Guadalupe, mai întâi însă să facem un popas de noapte.

— Şi Inimă-de-urs?

— Să-l lăsăm în pace. O să ştie el cum să dea de noi.

A doua zi vremea era splendidă. Picăturile de rouă se

lipeau de fiecare fir de iarbă ca milioane de diamante, cerul era senin şi florile îmbălsămau cerul.

Senior Pirnero se sculase bine dispus ca niciodată şi ieşi niţel la plimbare. Păşea agale îndreptându-se spre malul lui Rio Grande. Deodată zări un punct negru care înainta încet pe apă, lucind în bătaia soarelui.

— O luntre! murmură bătrânul mirat. Dar ce-o fi lucind aşa? Pesemne apa care se prelinge de pe lopeţi. Dar din ce luntrea se apropia, mirarea bătrânului creştea: „O luntre ca acelea pe care le întrebuinţează indienii şi vânătorii... Îşi zise el. Ceva rar pe la noi. Şi un singur om în luntre. Oare cine să fie? “

Într-adevăr, în luntre nu se afla decât un singur om. Acesta îl zări şi el pe bătrân şi trase luntrea la mal. Omul era îmbrăcat într-o pereche de pantaloni jerpeliţi şi o haină la care lipseau câţiva nasturi. Cămaşă n-avea. La brâu purta două pistoale, un tomahawk, punga cu tutun, o cartuşieră şi alte mărunţişuri. Omul scoase cu băgare de seamă din fundul luntrei o puşcă veche, ca şi când ar fi fost cine ştie ce lucru de preţ.

Când întoarse capul, Pirnero rămase încremenit de aspectul străinului. Faţa îi era tăbăcită de soare şi vânt, ochii lui mititei aveau o expresie sfredelitoare; nasul lui lung şi coroiat părea un cioc de uliu; totuşi, chipul lui te câştiga de la prima vedere şi-ţi inspira încredere.

— *Good morning!* zise el.

— Bună dimineaţa, răspunse Pirnero.

— Ăsta trebuie să fie fortul Guadalupe, după cum socot.

— Da.

— Un târguşor mititel.

— De, mare nu e...

— Multă armată?

— Deloc.

— Foarte bine. Vreun han aveţi?

— Da, a treia casă pe mâna dreaptă.

— Mulţumesc, *sir.*

Străinul trecu pe lângă Pirnero care îi indicase chiar casa lui. Călca încet dar făcea paşi mari, ca ai alergătorilor. Un altul ar fi trebuit să fugă în trap ca să se poată ţine după el.

— Un yankeu, mormăi bătrânul.

Aşa şi era. Şi-apoi, expresia „socot” e caracteristică americanilor. Pe când un alt popor zice: „cred”, „bănuiesc” „,mi se pare”, americanul de nord merge la sigur.

Când Pirnero ajunse la prăvălie, îl găsi pe străin aşezat la o masă, cu paharul dinainte. Hangiul se aşeză la locul lui la fereastră şi începu să privească în stradă. În cele din urmă tăcerea îl plictisi pe bătrân.

— Frumoasă vreme! începu el. Şi fiindcă străinul nu-i răspunse, ci mesteca întruna tutun şi scuipa, zise iar: Minunată!

— Mmmmm! mormăi străinul.

— Ai spus ceva, senior? întrebă Pirnero.

— Nu eu, dumneata! bombăni americanul.

Răspunsul îi luă bătrânului apa de la moară. Totuşi, după o bucată de vreme încercă să reia conversaţia.

— Parcă azi e şi mai frumos ca ieri.

— Pşşşşş! scuipă străinul printre dinţi.

— N-am înţeles ce-ai spus, senior, zise Pirnero întorcându-se spre el.

Străinul mută tutunul din falca stângă în cea dreaptă, îşi arcui buzele şi scuipă cu atâta putere încât scuipatul zbură pe sub nasul bătrânului şi se lipi de geam. Hangiul îşi feri capul, speriat.

— Senior, strigă el, scuipătoarea e colo, lângă dulap.

— Nu-mi trebuie, mormăi străinul.

— Cred şi eu! Cine scuipă în geam n-are nevoie de scuipătoare. Numai vezi că aşa ceva nu se poartă la noi.

— N-ai decât să deschizi fereastra. Cuvintele fură spuse

cu atâta indiferenţă, încât bătrânului îi sări ţandăra. Se stăpâni însă şi zise apoi:

— Vii de departe, senior?

— Da.

— Straşnic vâslaş trebuie să fii dumneata!

— De ce?

— Atâta drum tot în susul apei...

— Fleac!

— Şi de unde ai pornit?

— Trebuie numaidecât să ştii?

— Păi, vezi dumneata, noi, hangiii, vrem să ştim pe cine găzduim... zise el cam stânjenit. Ori vrei să zici că n-am dreptate?

— Pşşş! scuipă iar străinul cu atâta siguranţă, încât scuipatul trecu ca la o muchie de cuţit pe lângă obrazul bătrânului şi zbură pe fereastra deschisă.

— Ia ascultă, domnule! strigă hangiul indignat.

— N-ai decât să te dai la o parte, răspunse americanul flegmatic.

Bătrânul se sculă de la locul lui preferat şi se aşeză cât mai departe de fereastră.

Trecu iar o bucată de vreme. Străinul mesteca şi bea, şi fiindcă bătrânului i se ura, începu iar:

— Te duci la fort?

— Poate.

— Rămâi aici la noi?

— Nu prea cred, după cum socot.

— Adică până diseară vreau să spun.

— Da.

— Cauţi pe cineva în oraş?

— Hm...

— Ori ai vreo treabă pe aici?

— Pşşşş! ţâşni din gura străinului şi scuipatul se lipi de un tablou atârnat drept deasupra capului hangiului.

Acesta nu mai putu răbda.

— Ce faci, domnule? strigă el înfuriat. Nu vezi că-mi dai dracului tabloul?

— Dă-l la o parte.

— Scuipă-ţi în buzunar dacă ai poftă de scuipat.

— Vin de-l deschide.

— Ăsta e răspuns de om în toate minţile?

— Da. Cine nu-şi ţine gura, aşa păţeşte. Bagă bine la cap ce ţi-am spus.

— Ştii că eşti un mojic fără pereche?

— Nu.

— Atunci să ţi-o spun eu.

— Nu te mai osteni degeaba. N-am venit aici ca să mă descoşi. Dacă oi avea ceva de cerut, îţi cer eu. Dă-mi un rachiu.

După ce îi aduse paharul, bătrânul nu se putu stăpâni să-l întrebe:

— ... mâi la noapte în han? Atâta mi-oi fi îngăduind să aflu.

— O să văd eu ce fac. Pot fi în siguranţă?

— De cine?

— De indieni.

— Fii liniştit.

— Şi de mexicani?

— Păi ăştia sunt de-ai noştri, nu ne fac nimic.

— Dar de francezi?

— Vai, senior, eşti un duşman de-ai lor?

— Nu e treaba dumitale! Dar, ia spune, unde se află acum Juarez?

— La Paso del Norte, aşa cred.

— Crezi, dar nu eşti sigur.

— Nu, sigur nu sunt.

— Cam cât e de aici până la Paso del Norte?

— Şaizeci de ceasuri călare. Vrei să te duci acolo?

— Tot ce se poate.

— Ai pesemne ceva secret de vorbit cu prezidentul?

— Pşss!

Scuipatul ţâşni şi trecu atât de aproape de obrazul hangiului, încât era să se lipească de el.

— Ei, acu m-am săturat! strigă bătrânul sărind drept în picioare. Ia-ţi, domnule, catrafusele şi du-te cu Dumnezeu!

— Pentru ce? întrebă cu mirare străinul.

— Fiindcă nu-mi place mutra dumitale, ai înţeles?

— Mie îmi place a dumitale.

— Nu-mi trebui mie oameni ca dumneata în han, care scuipă prin toată casa.

— Stai că a mai rămas loc, o umplu eu numaidecât.

— Nu, nu, pleacă, mă-nţelegi?

— Nu.

— Aşa? Dacă nu pleci, să ştii că te dau în brânci afară şi-ţi rup oasele-n bătăi!... răcni moşul scos din fire.

— Dacă nu te potoleşti, te scuip din cap până-n picioare, îl ameninţă străinul foarte calm. Vreau să plec? plec eu de bună voie, dacă nu, rămân, e treaba mea, nu a dumitale. Şi fiindcă am vâslit toată noaptea şi-s frânt de oboseală, am să dorm un ceas colo pe bancă, adăugă el, apoi puse puşca alături şi se întinse pe banca de lângă perete.

— Stai că nu merge aşa! strigă Pirnero, n-oi fi vrând să te faci stăpân la mine în casă. Acum chem slugile să te dea pe uşă-afară, ca să ţii minte cât vei trăi că ai avut de-a face eu hangiul clin Guadalupe.

— Aşa? zise străinul scoţând revolverul de la brâu. Cheamă pe cine vrei, dar să ştii că dacă se apropie cineva de mine, îi zbor creierii la repezeală, m-ai înţeles?

Ameninţarea îşi făcu efectul. Bătrânul se potoli ca prin farmec.

— Mă, da primejdios om eşti şi dumneata! zise el clătinând capul îngrijorat. Bine, culcă-te, dar nu m-aş mira să te văd scuipând şi-n somn.

— Ba scuip şi atunci, dacă îndrăzneşte cineva să mă descoase în vis, răspunse străinul zâmbind.

După câteva momente se auzi un sforăit, semn că omul adormise numaidecât.

Pe Pirnero îl trecuseră năduşelile. Îşi turnă un păhăruţ de rachiu, îl dădu peste cap, şi tocmai voia să se aşeze iar la fereastră când auzi tropot de cal; un călăreţ sări din şa, legă calul de poartă şi intră în prăvălie. Muşteriul era bătrân dar voinic încă, şi era îmbrăcat în haine de argat.

Se aşeză la o masă şi ceru un pahar de rachiu. Hangiul i-l aduse numaidecât, apoi se aşeză iar ia fereastră.

— Frumoasă vreme! începu el.

— Aşa e, răspunse argatul.

Chipul hangiului se lumină. Întoarse capul şi zise zâmbind prietenos:

— Mai ales pentru călărit.

— De aceea n-am descălecat toată noaptea.

— Zău? Atunci trebuie să fi venit pentru vreo afacere serioasă.

— Cam aşa ceva. Nu cumva eşti senior Pirnero?

— Negreşit că eu sunt. De ce mă întrebi?

— Seniorita Resedilla mai trăieşte?

— Vai de mine, cum să nu! O cunoşti?

— Nu, dar pentru ea am venit. Îţi mai aduci aminte de hacienda del Erina?

— S-ar putea să nu-mi aduc aminte când Pedro Arbellez mi-e cumnat?

— Arendaşul m-a trimis anume la dumneata...

— Da? îmi pare bine. Stai să-ţi aduc ceva de mâncare, că vei fi flămând, şi-ţi trimit numaidecât şi pe Resedilla.

— Adu-o mai repede, ca să-i spun ce am de spus.

Când veni cu ea, arătă spre străin zicând:

— Uite, fetiţo, dumnealui e argat pe moşia lui unchiu-tău Pedro, şi zice că ţi-a adus o veste de pe acolo. Vezi de el, că e

tare ostenit, a venit toată noaptea pe drum.

Fata îi aduse ceva de mâncare, se aşeză apoi la masa lui şi-l întrebă ce treabă are cu ea.

— Ştiţi că stăpânul meu e om bătrân, începu argatul. Copii n-are, fiindcă seniorita Emma trebuie să fi murit de mult cine ştie pe unde. De când a dispărut ea, bietul om s-a prăpădit de tot de inimă rea. Acu, veţi fi ştiind că moşia nu mai e a conţilor de Rodriganda.

— Da, ştiu, i-a dăruit-o contele prin testament, îl întrerupse Pirnero.

— Moştenitori n-are, şi când o închide ochii...

— Să dea Dumnezeu să mai trăiască încă multă vreme, îi curmă iar vorba hangiul.

— La vârsta lui şi pe timpurile astea tulburi, urmă argatul, nu e de mirare că se gândeşte la moarte. Şi, cum vă spuneam, fiindcă senior Arbellez n-are copii, ci moştenitori — mai bine zis o moştenitoare...

— Cine e asta? întrebă Pirnero nebănuind cine poate fi.

— Păi, seniorita Resedilla... ei o să-i lase moşia. Resedilla îl iubea sincer pe unchiul ei şi o durea sufletul că bătrânul suferise o pierdere atât de îngrozitoare cu dispariţia Emmei.

— Să sperăm că odată şi-odată Emma o să se întoarcă, zise ea cu lacrimi în ochi.

— Stăpânu-meu a pierdut orice nădejde. De aceea m-a trimis la dumneata să-ţi spun că te-a făcut moştenitoarea lui şi că ar vrea să te mai vadă o dată până a nu închide ochii.

— Asta e ce aveai să ne spui? întrebă hangiul.

— Da. V-am adus şi o scrisoare, poftim! Pirnero luă scrisoarea şi vru s-o deschidă, dar Resedilla îl opri.

— Nu aici, tată, să mergem în odaia mea, zise ea.

— Când se întoarseră fata avea ochii roşii de plâns, iar hangiul părea foarte mişcat.

— Ei, ce-aţi hotărât? îi întrebă argatul.

— Ştiu şi eu ce să spun?... rosti bătrânul clătinând

îngrijorat capul. Cunoşti şi dumneata cum stau lucrurile... războiul...

— Şi crezi că ar fi primejdios pentru seniorita să facă drumul până la hacienda del Erina? Dinspre partea asta să n-ai nici o grijă. Stăpânu-meu o să ceară o autorizaţie de călătorie şi francezii n-au să-i facă nimic.

— Dar indienii?

— Să nu-ţi fie teamă nici de ei, fiindcă senior Arbellez o să vă trimită un număr mare de argaţi şi vânători de bivoli care s-o însoţească.

— Hm... aşa poate că ar merge, măcar că primejdie tot e... cât mai stai?

— Până mâine dimineaţă.

— Bine, o să mă mai gândesc. O să-ţi dau înainte de plecare o scrisoare să i-o duci cumnatului meu. Acum du-te de te odihneşte niţel fiindcă te văd tare ostenit.

Anselmo — aşa îl chema pe argat — ieşi însoţit de Resedilla, iar Pirnero se aşeză la fereastră ca să chibzuiască dacă să-şi trimită ori nu fata la hacienda de Erina. N-avu însă răgaz căci se auzi tropot de cal şi un călăreţ se opri în poarta hanului. Era Gerard. De astă dată hangiul îl primi cu totul altfel ca până acum.

— A, senior Gerard! exclamă el şi îi ieşi în întâmpinare francezului. Slavă Domnului! Şi eu şi fata eram tare îngrijoraţi de lipsa dumitale.

— Şi dumneata? Cum se poate? Muşterii ca mine, care nu beau decât un singur păhăruţ de julep... se miră Gerard zâmbind cu ironie.

— Ia lasă gluma! Atunci nu ştiam cine eşti, pe când acum e altceva. Mă duc s-o chem pe Resedilla, zise bătrânul şi vru să iasă pe uşă.

Nu era însă nevoie, căci fata auzise glasul francezului şi veni în fugă.

— Bine-ai venit, strigă ea cu ochii lucind de bucurie. Nu

ştiam ce să mai cred şi eram tare îngrijorată, fiindcă nu ai vrut să-mi spui unde te duci. Slavă Ţie, Doamne, că nu s-a întâmplat nimic.

— Bine-ar fi să putem zice şi mâine tot aşa... răspunse el grav. Am venit să vă spun ca vă aşteaptă o mare primejdie.

— O primejdie? Vorbeşti serios, senior Gerard? întrebă bătrânul îngălbenindu-se.

— Din nenorocire, foarte serios. Francezii sunt în drum spre fortul Guadalupe.

— Vai de mine! Când sosesc? mai întrebă hangiul tremurând ca varga.

— Asta nu ştiu.

— Atunci încarc totul pe cai şi fugim la Juarez, strigă el şi vru să se repeadă pe uşă, dar Gerard îl trase îndărăt.

— Stai! Să mai aşteptăm, îl sfătui el. Chiar dacă francezii pun mâna pe fort, cred că nu or să îndrăznească să se atingă de avutul oamenilor, ca să nu-i îndârjească şi mai mult. Şi-apoi, ne vin ajutoare.

— De la cine?

— De la Juarez, care vine încoace.

— Cum, prezidentul? Vine singur?

— Nu, cu cinci sute de apaşi, oameni căliţi în lupte.

— Atunci suntem salvaţi! strigă Pirnero entuziasmat.

— Să nu ne bucurăm prea devreme, îl domoli Gerard. Juarez nu ştie încă precis drumul pe care l-au luat francezii şi s-ar putea foarte bine să nu dea lesne de ei. Totuşi e sigur că le va găsi urma; mă tem însă că va fi prea târziu. Acum e vorba să apărăm fortul ca să nu pătrundă duşmanul înăuntru şi să-i putem ţine piept până ce va sosi Juarez cu apaşii săi.

— Să apărăm fortul? Cu cine? Armată n-avem!...

— Noi toţi. Şi eu, şi d-ta, senior Pirnero...

— Eu? strigă speriat bătrânul. Să trag cu puşca... să omor oameni? Pentru nimic în lume! La noi în Germania, când împuşti un om te condamnă la moarte şi la muncă silnică pe

viaţă pe deasupra...

— Se mai întâmplă şi în alte ţări, deşi ar fi cam mult să mai faci şi ocnă după ce te-au omorât, râse Gerard.

— Eu nu trag, zise hotărât bătrânul.

— Bine. Atunci or să tragă ei în dumneata. Pirnero se îngălbeni.

— Vin ca trimis de-al lui Juarez şi ca atare m-am prezentat la primărie. Juarez ordonă ca orice cetăţean să pună mâna pe armă şi să tragă în duşman. Alcadele umblă din casă în casă să transmită ordinul.

— Dar, senior, n-am împuşcat în viaţa mea nici măcar un iepure!

— Astfel de oameni nu ne trebuie, se auzi un glas din fundul prăvăliei.

Gerard se întoarse brusc. Nu-l văzuse încă pe omul care dormea întins pe bancă. Acesta se trezise mai de mult şi asculta la ce se discuta. Gerard îl privi cu atenţie, pe urmă se apropie de el şi-l întrebă cu asprime:

— Mă rog, îmi dai voie să te întreb cine eşti?

— Da.

— Cum te cheamă?

— Hm, m-ai întrebat dacă îţi dau voie să mă întrebi, dar nu şi dacă vreau să-ţi răspund, zise americanul mestecând de zor tutunul pe care-l avusese în gură şi în timpul somnului.

— Bine, atunci vezi-ţi de treabă şi nu te amesteca în vorba noastră...

— Păi... vezi că mă interesează.

— Dacă te interesează ce vorbim noi, mă interesează şi pe mine să ştiu cine ne ascultă ce vorbim.

Străinul dădu din cap în semn de aprobare, mută cu limba tutunul de pe o falcă pe cealaltă, apoi răspunse foarte calm:

— Socot că ai dreptate, am însă motivele mele să nu-ţi spun cine sunt până ce nu ştiu cine eşti. Parcă ziceai că te-a trimis Juarez?

— Da.

— Aşadar îl cunoşti? L-ai văzut acum, de curând, şi ştii unde se află?

— Da.

— Eşti deci de partea lui şi nu de-a afurisiţilor ăştia de francezi?

— Da.

— Aşa? Atunci fii bun şi spune-mi cine eşti.

— Mi se zice Gerard cel oacheş.

— Acum m-am lămurit. Am auzit de dumneata. Dă laba încoa! încheie americanul întinzându-i lui Gerard mâna.

Acesta se codea.

— După cum văd, nu prea te-mprieteneşti cu oricine; eu de asemenea.

— Ştii cine sunt eu, dar eu nu ştiu cine eşti şi nu dau mâna cu oamenii pe care nu-i cunosc.

— Aoleu! Uitasem să-ţi spun... Numele meu adevărat, aproape că nu-l mai ţin nici eu minte, dar indienii mi-au dat o poreclă pe care trebuie s-o fi auzit. Nu ţi-o spun, te las s-o ghiceşti. Ia te uită bine la mine, master Gerard!

— Degeaba mă uit, eu nu sunt ghicitor. Atâta pot să-ţi spun: cred că eşti american.

— Vrei să zici yankeu. Aşa şi e. Dar nu te uita la mine cât sunt de lung, uită-te numai la mutra mea.

Gerard nu-nţelegea ce vrea să spună. Clătină din cap în tăcere.

— Ei, tot n-ai ghicit? Nasul, domnule, uită-te la nas! strigă americanul. Cum îţi place?

— Hm... n-aş putea zice că eşti cârn...

— Bine, bine, dar ce formă are?

— Cioc de vultur s-ar cam potrivi, dar nu tocmai. Mai degrabă de uliu... A, stai...! Mi se pare că am ghicit... Să spun, ori te superi?

— Să mă supăr? Da de unde! Afurisiţii de piei-roşii mi-au

dat porecla şi o s-o port în spinare până m-o lua dracu! Hai, spune, nu te sfii.

— Dacă nu mă înşel, eşti unul din cei mai renumiţi vânători şi cercetători ai pustiurilor pe care îi are Uniunea şi aş fi mândru să-ţi strâng mâna.

— Poftim, strânge-o. Ei, acum ai ghicit cine sunt?

— Plisc-de-uliu, nu-i aşa?

— În sfârşit, ai nimerit-o!

— Dar ce te aduce aici, la fortul Guadalupe? îl întrebă Gerard curios pe american.

— O să-ţi spun eu mai târziu, deocamdată e vorba: unde dau eu de Juarez? Ziceai adineauri că francezii vin încoa, e adevărat?

— Foarte adevărat.

— Şi Juarez e după ei?

— După, ori înaintea lor, cum vrei s-o iei.

— Te-a însărcinat cu apărarea fortului?

— Da. Alcadele e pus la curent printr-un ordin scris de mâna lui.

— Atunci trebuie să i se dea ascultare. Apoi, întorcându-se spre hangiu, americanul îl întrebă cu glas ameninţător:

— Zici că nu vrei să tragi în francezi?

— Nu că nu vreau, dar nu... pot... se tânguia bătrânul, n-am curaj...

— Dar să dai oamenii afară ai?

— Eu... eu...

— Bine, te iert, urmă americanul îmblânzindu-se. Mai mult încă, mă duc eu în locul dumitale.

Hangiul îi apucă mâna şi bolborosi emoţionat:

— Îţi mulţumesc din suflet, senior. Vrei într-adevăr să te baţi pentru mine?

— Da.

— Dacă-i aşa, apoi scuipă cât pofteşti,... scuipă-mă şi-n obraz dacă îţi face plăcere.

Resedilla ascultase până atunci în tăcere. Îi era grozav de frică de francezi şi vru să se apropie de Gerard să-i spună, când se auziră tropote de cai şi ferestrele se întunecară aproape de mulţi ce erau.

— Vai de mine, au năvălit francezii! strigă îngrozit hangiul.

Gerard alergă să vadă ce e, apoi se întoarse să le spună că noii sosiţi sunt mexicani.

— Atât de mulţi! O s-avem de lucru, Resedilla, zise Pirnero.

În momentul acela se deschise uşa şi străinii trecură pragul. Era doctorul cu însoţitorii săi. Purta, ca şi pe insulă, o barbă mare şi deasă, contele de asemenea; bătrânul, înalt şi voinic, cu barba lui albă impunea respect de la prima vedere. Atât Emma cât şi Karja aveau un văl gros pe faţă.

Pirnero se ploconi până la pământ în faţa unor persoane atât de simandicoase, pe când Gerard şi Plisc-de-uliu se retrăseseră până în fundul prăvăliei.

— Dumneata eşti hangiul? îl întrebă Sternau pe Pirnero.

— Da, senior.

— Ai destul loc să ne găzduieşti pe toţi?

— Cum să nu, senior!

— Şi caii?

— Grajdul e mare şi am argaţi destui, senior. Aş vrea însă să vă spun mai întâi, senior, că, deşi v-aş găzdui din toată inima, nu v-aş sfătui să rămâneţi.

— Pentru ce?

— Fiindcă francezii vin să pună stăpânire pe fort.

— De unde ştii?

— Juarez l-a trimis pe dumnealui (şi arătă cu mâna spre Gerard) să adune locuitorii şi să apere fortul până va sosi el cu apaşii lui.

— Cum îl cheamă pe domnul? întrebă acesta zâmbind.

— I se zice Gerard cel oacheş.

Doctorul se apropie de masa la care stăteau cei doi

vânători, îi salută politicos şi le zise cu glas prietenos:

— Dacă nu mă-nşel, am în faţa mea oameni care nu se dau înapoi când e vorba de primejdie.

— Ce te face să crezi asta? întrebă Gerard.

— Pe cât ştiu eu, Plisc-de-uliu nu e omul care să se teamă nu numai de francezi, dar nici de diavolul în persoană.

— Cum, mă cunoşti? strigă americanul uluit. De când?

— De mult, de pe vremea când ţi-ai început cariera. Cine te-a văzut o dată nu te mai uită. Dar acum să vorbim de prezent. Ce dispoziţii aţi luat pentru apărarea fortului?

— Deocamdată nici una, răspunse Gerard.

— Trebuie să vă grăbiţi. Nu cumva vreţi s-aşteptaţi vrăjmaşul pe câmp deschis?

— Pentru asta suntem prea puţini.

— Atunci, în dosul fortificaţiilor?

— Da.

— Cine sunt apărătorii?

— Locuitorii orăşelului. Sunt foarte puţini, dar voi trimite să-i adune şi pe argaţii din împrejurimi.

— Foarte bine o să faci. De altminteri, te poţi bizui şi pe noi.

— A, vreţi să luaţi parte la luptă?

— Dacă va fi nevoie, da.

Gerard tocmai vroia să-şi exprime recunoştinţa când se auzi din bucătărie un ţipăt. Argatul trimis de Arbellez deschisese curios uşa să vadă cine sunt persoanele din prăvălie şi dăduse din primul moment cu ochii de căpetenia mixtecaşilor.

Indienilor le creşte barba rară, de aceea Ucigătorul-de-bivoli se schimbase foarte puţin, şi argatul îl recunoscuse numaidecât.

— Ucigătorul-de-bivoli! strigă argatul nevenindu-i să-si creadă ochilor.

La auzul acestui strigăt, Gerard şi yankeul săriră drept în

picioare, curioşi să vadă ce va urma. Indianul îl recunoscu şi el pe argat.

— Anselmo! strigă el uimit.

— Santa Madonna! Dumneata eşti, Ucigătorul-de-bivoli, nu mă-nşel... bâigui mexicanul şi se repezi cu mâinile întinse la indian.

— Da, eu sunt, răspunse acesta grav.

— Păi am auzit că ai murit!

— Ucigătorul-de-bivoli n-a murit, trăieşte — după cum vezi.

— Dar ceilalţi?

— Şi ei.

Resedilla răcni deodată ca ieşită din minţi, îl apucă pe indian de braţ şi-l întrebă cu inima zvâcnind de emoţie:

— Ce... ce spune omul acela? Dumneata eşti Ucigătorul-de-bivoli, căpetenia mixtecaşilor?

— Da, răspunse acesta cu obişnuitul calm al indienilor.

— Doamne, asta e o minune a minunilor! Tată, ăsta e Ucigătorul-de-bivoli, care a dispărut odată cu Emma noastră şi prietenii ei. Şi zici că trăiesc?

— Da.

— Atât Emma cât şi prietena ei Karja?

— Da.

Fata vru să-i pună în grabă şi alte întrebări, dar îl auzi pe argat, murmurând cu ochii aţintiţi pe doctor:

— Senior Sternau... oh... senior Sternau...

— M-ai recunoscut şi pe mine, moşule? zise acesta zâmbind.

— Cum să nu te recunosc, păcatele mele! Nu eşti cel care ai salvat conacul şi pe toţi ai casei din primejdie? Dacă nu erai dumneata, se alegea praful de noi!

Resedilla alergă la doctor, îl apucă de mână şi bolborosi cu ochii înflăcăraţi:

— Adevărat? Dumneata eşti senior Sternau?

— Da, seniorita, eu sunt, răspunse el zâmbindu-i cu blândeţe.

— Măi să fie-al dracului! Sternau, Stăpânitorul-stâncilor! se auzi tunând glasul americanului. De aia m-a recunoscut!

— Matava-se! strigă şi Gerard înmărmurit.

Resedilla ţinea mereu mâna germanului şi-l privea halucinată.

— Senior, zise ea deodată, dacă dumneata trăieşti, cred că trăiesc şi ceilalţi, dar unde sunt... pentru Dumnezeu?... Spune-mi unde sunt?

— Uite-i, răspunse el arătând cu un gest în jurul lui.

Emma nu se mai putu stăpâni şi-şi ridică vălul de pe faţă. Se mai împlinise la trup, dar rămăsese aproape tot atât de tânără, aşa că Resedilla o recunoscu numaidecât.

— Emma! Emma mea dragă!

— Resedilla! exclamară ele în acelaşi moment şi-şi căzură în braţe plângând.

Rămaseră câtva timp aşa, apoi Emma întrebă în şoaptă:

— Tata... mai trăieşte?

— Da, trăieşte şi e sănătos.

Tânăra femeie lăsă braţele să-i cadă în lungul trupului, îşi împreună apoi mâinile ca pentru rugăciune şi murmură cu glas întretăiat de suspine:

— Îţi mulţumesc, Doamne Dumnezeule, că mi-ai ascultat ruga...

Toţi îşi simţeau ochii în lacrimi. Bătrânul Pirnero plângea ca un copil.

— Şi-acum, zise Emma după ce se mai linişti, să-ţi prezint şi pe prietenii mei cu care am împărţit atât amar de ani durerile şi bucuriile, mai ales durerile, căci bucurii nu prea am avut sărmanii de noi...

— Care e logodnicul tău? întrebă Resedilla.

— Nu-ţi spun, ghiceşte tu singură.

Resedilla se uită de la unul la altul, pe urmă zise arătând

spre Mariano:

— Acesta e!

— Nu, domnul e Alfonso de Rodri... domnul locotenent de Lautreville, voiam să spun.

— Mariano de Lautreville? se auzi un glas întrebând.

Era Plisc-de-uliu.

— Da, îmi cunoşti numele? se miră Mariano.

— Îl cunosc, şi încă foarte bine. L-am auzit de la un englez, răspunse yankeul apropiindu-se de el.

— De la un englez? Cine e? întrebă repede Mariano.

— Lordul Dryden.

Mariano îl apucă pe american de braţ şi strigă cu însufleţire:

— Unde e? în Anglia?

— Nu, aici, aproape, la El Refugio!

— Asta vine la revărsarea lui Rio Grande del Norte. Când l-ai văzut ultima oară?

— Acum câteva zile.

— Doamne, atunci se află în Mexic! Ce caută în El Refugio?

— La drept vorbind, n-ar trebui să se afle, dar fiindcă suntem între noi...

— Spune fără sfială, nu are cine să ne trădeze.

— I-am fost recomandat lordului ca bun cunoscător al ţinutului, începu Plisc-de-uliu. Lordul a fost trimis ca însărcinat cu afaceri şi a descărcat cantităţi mari de arme şi gloanţe pentru mexicani fără ca francezii să simtă ceva. A adus şi bani mulţi cu el. Totul trebuie să fie îmbarcat pe un vapor care să pornească pe Rio Grande del Norte.

— Pentru cine? îl întrerupse Sternau.

— Pentru Juarez. Eu am fost trimis înainte ca să-l înştiinţez pe prezident şi să-l întreb unde să le descărcăm.

— Şi când soseşte lordul?

— Nu ştiu deocamdată. Trebuie mai întâi să vorbesc cu

Juarez şi să aflu ce hotărăşte el, pe urmă mă întorc să-i spun lordului.

— În orice caz, îţi mulţumesc pentru vestea bună pe care mi-ai dat-o şi fii convins că voi şti să-ţi arăt recunoştinţa pe care ţi-o datorez.

— Aşadar nu era ăsta? îi şopti Resedilla verişoarei sale. Atunci care e?

— El e, răspunse Emma arătând spre Anton Unger, numai că nu mi-e logodnic, ci soţ, ne-am cununat la Guayamas, iar domnul de lângă el e cumnatul meu, marinar de meserie.

— Dar seniorul de colo? întrebă iar Resedilla arătând spre don Fernando.

— O să fii foarte mirată când vei afla. Îţi mai aduci aminte de cele ce s-au petrecut la hacienda del Erina?

— Da.

— Ai auzit desigur că don Fernando de Rodriganda a murit.

— Adevărat.

— Ei bine, uite-l acum în carne şi oase aici, în faţa ta.

Mirarea Resedillei era de nedescris. Contele îi zâmbi prietenos şi o mângâie cu blândeţe pe obraji.

— O să-ţi povestesc eu mai târziu tot, urmă Emma. Acesta din urmă e senior Mindrello, care a fost în sclavie cu don Fernando.

— Mai lipseşte cineva, Emma: Inimă-de-urs. A murit, săracul, nu-i aşa?

— Nu, trăieşte, dar s-a despărţit ieri de noi ca să se ia pe urmele apaşilor conduşi de fratele său.

Ca şi când aceste cuvinte ar fi contribuit la aducerea indianului, în clipa aceea se deschise uşa şi acesta apăru în prag. Nimeni nu auzise tropotul calului. Indianul înţelese dintr-o privire ce se petrecuse şi se apropie de doctor.

— Ce-are de gând fratele meu alb, vrea să ia parte la luptă? întrebă el.

— Sunt prietenul tău şi duşmanul tău e şi al meu, răspunse acesta simplu.

— Atunci fratele meu să pună mâna pe armă, căci duşmanul se apropie.

— L-ai găsit pe Ochi-de-urs?

— Nu. N-am zărit pe nici unul din fiii apaşilor. M-am ţinut pe urmele lor şi aseară şi azi de când s-a luminat de ziuă şi le-am văzut amestecate cu ale francezilor; acestea erau vechi de un pătrar dintr-o zi, pe când ale apaşilor cu un ceas în urma lor, semn că apaşii sunt la o mică depărtare de ei. Dar francezii nu s-au îndreptat spre fort ci au făcut un ocol pe la munţii la poalele cărora curge Rio Grande.

— Şi fratele meu nu s-a luat, după ei?

— Nu. Am pornit în goana calului ca să vă aduc vestea că duşmanul se apropie.

— Sunt toţi călări?

— Da.

— Au şi tunuri cu ei?

— Nu.

— Cam pe când crezi că vor fi aici?

— Peste un ceas şi ceva.

Sternau îi făcu semn lui Gerard că are să-i spună ceva.

— Ne-am pus la dispoziţia dumneavoastră, îi zise el, trebuie deci să afli cine sunt domnii care vor lupta alături de noi. Pe Inimă-de-urs ţi l-am prezentat; acesta e Ucigătorul-de-bivoli, căpetenia mixtecaşilor, iar cel de lângă el — Săgeata-trăsnetului. Ceilalţi bărbaţi veniţi cu noi vor lua şi ei parte la luptă; îl voi ruga însă pe don Fernando ca să rămână aici să le apere pe doamne.

Cu toată vârsta lui înaintată, bătrânul conte ţinea cu orice preţ să meargă şi el cu ei, dar nu primiră.

— Cine va prelua comanda? întrebă Gerard.

— Bineînţeles că dumneata, doar pentru asta te-a trimis Juarez aici.

— Nu, senior, nici să nu te gândeşti că aş putea primi, protestă francezul. Ce sunt eu pe lângă dumneavoastră toţi, vânători renumiţi şi oameni cu atâta experienţă! Conducerea unei astfel de lupte numai dumitale ţi se cuvine.

— Atunci trebuie să-mi iau şi răspunderea înfrângerii, zise Sternau îngândurat.

— Sunt sigur că vom birui, îl asigură Gerard.

— Bine, primesc, dar trebuie mai întâi să vizitez fortul.

— Să mergem, te însoţesc.

Fortul era mic şi se afla pe malul râului, pe un vârf de stâncă unde se putea ajunge pe o potecă îngustă. Avea o singură fortificaţie de pari, dar greu de cucerit din pricina poziţiei sale dacă, bineînţeles, nu ar fi fost atacat cu tunuri sau de un număr prea mare de oameni.

Deşi se adunaseră aci numai vreo douăzeci de oameni înarmaţi, totuşi era de ajuns ca să poată ţine piept un timp francezilor.

În vreme ce doctorul vizită fortul, Inimă-de-urs îl trase de-o parte pe Pirnero şi-i zise cu seriozitate:

— Bătrânul alb are multe lucruri folositoare aici în prăvălie.

— Aşa e, răspunse hangiul.

— Şi sunt toate de vânzare?

— Da.

— Ce fel de bani primeşte în schimb?

— Tot ce are valoare aici la noi.

— Are fratele meu alb şi culori?

— Da, de orice fel.

— Dar pene de corb şi vultur?

— Am.

— Şi haine pentru pieile-roşii?

— Foarte frumoase chiar, lucrate de femeile indienilor.

— Şi mantale din piei de animale?

— Nu, am însă o blană mare de urs cenuşiu.

— Atunci să-mi îngăduie fratele meu alb să-mi aleg ce-mi trebuie. Plătesc îndată atât cât mi se cere.

Hangiul îl duse în magazie şi-i arătă marfa. Inimă-de-urs se apucă să aleagă o mulţime de lucruri care îi trebuiau.

În vremea asta, bucuria revederii se mai potolise. Emma stătea de vorbă cu argatul, întrebându-l iar şi iar despre ce se mai întâmplase la conac şi ce făcuse bătrânul Arbellez în tot timpul acela lung cât lipsise ea. Resedilla se duse şi veni înapoi cu scrisoarea.

— Sărmanul! oftă Emma, cât trebuie să fi suferit crezându-mă moartă...

10. Sabie şi tomahawk

După ce vizită fortul, Sternau vru să se întoarcă la ai săi dar Gerard îl opri.

— Mai stai puţin, îl rugă el. Deşi nu te cunosc decât de azi, mi-ai inspirat din primul moment o simpatie şi o încredere ca nimeni altul până acum. Îngăduie-mi, te rog din suflet, să-mi povestesc pe scurt istoria vieţii mele. Cred că atâta timp mai avem.

Şi Gerard îi destăinui tot trecutul lui; cum, scârbit de viaţa de pungaş pe care o dusese la Paris, venise în America să stârpească bandiţii care cutreierau savanele.

— Astfel am ajuns celebru, dar remuşcarea mă roade şi acum, încheie el oftând.

— Gerard, Dumnezeu e milostiv şi îndurător, îi iartă şi pe cei pocăiţi, zise doctorul grav.

— Dar oamenii?

— Ce-ţi pasă de ei?

— Să nu zici aşa. Am cunoscut aici o fată bună şi curată ca o sfântă. Mi-e dragă şi cred că şi ea mă iubeşte. M-am spovedit ei ca în faţa altarului, i-am spus că am fost garrotteur, deci tâlhar ordinar.

— Nu vreau să te cert, dar te-ntreb: era neapărată nevoie să-i faci această mărturisire?

— Da. Trebuia. Mă îndemna conştiinţa. Fata a voit să renunţe, văd însă că luptă zadarnic să-şi înăbuşe dragostea. În cele din urmă dragostea va birui şi fata va întinde mână ei curată fostului tâlhar. Atunci... va fi pierdută!

Sternau îl admira pe acest jefuitor de odinioară care avea un suflet atât de simţitor. Nu zise însă nimic.

— Dar nu, nu vreau să se piardă din dragoste pentru mine, urmă Gerard. Eu sunt vânător; mii de primejdii mă ameninţă la fiecare pas, moartea mă pândeşte în orice clipă.

Ce lesne pot să mor! Şi-atunci ea, ea va fi liberă. Vrei să-mi acorzi o favoare pentru care mă voi ruga şi dincolo de viaţa pământească pentru dumneata, senior?

— Cu plăcere, numai să pot.

— Dacă afli că am murit, spune-i că ultimul meu gând a fost la ea, că în ziua judecăţii nădăjduiesc să fiu iertat pentru toate păcatele mele fiindcă iubirea mea pentru ea, făptura curată şi neprihănită, m-a purificat şi pe mine.

Cuvintele acestea îl impresionară adânc pe Sternau, el încercă însă să glumească:

— Lasă că nu mori dumneata cu una cu două! Şi-apoi, tare mă-ndoiesc că voi fi de faţă la moartea dumitale.

— Am spus numai că e ceva posibil, nu sigur, răspunse Gerard.

— Ar trebui însă să ştiu cine e fata, zise doctorul.

— O cheamă Resedilla; e fiica lui Pirnero.

— A, acum înţeleg de ce-o iubeşti atât. Şi bănuieşti că e o dragoste împărtăşită?

— Nu bănuiesc, sunt sigur.

— Ştii ce-aş face eu în locul dumitale? Aş lăsa lucrurile să-şi urmeze cursul; dacă în inima unei astfel de fete a început o dragoste atât de curată pentru dumneata, e semn că Dumnezeu ţi-a iertat greşelile de odinioară.

— Aşa îmi spuneam şi eu, dar de câteva minute încoace mi-am schimbat părerea. Resedilla e vara Emmei Arbellez, prietena contelui şi a altor persoane de seamă, nu vroiam s-o cobor până la mine.

— Rău judeci. Dacă te simţi pentru moment intimidat, o să te obişnuieşti cu timpul.

— Nu prea cred. Aşadar, îmi făgăduieşti cele ce te-am rugat?

— Lasă, frate, că n-ai să mori!

— Nu se ştie... Ne aşteaptă o luptă crâncenă.

— Bine, ne-am înţeles.

— Mulţumesc. Acum putem merge, încheie Gerard şi se întoarseră la han.

Resedilla pregătise în vremea asta camerele. Tocmai se ducea să aducă sus o sticlă cu apă când intrară ei pe uşă.

Timpul care se scursese între trecutul şi prezentul lui îl schimbase foarte mult pe Gerard. Căinţa îl rodea amarnic. Acum vroia să pună capăt îndoielilor care îi zbuciumau sufletul. Când fata intră într-una din camere, se luă după ea.

— Ah, senior, strigă ea veselă când îl văzu, nu-i aşa că te-ai bucurat şi dumneata că verişoara mea Emma trăieşte şi s-a întors iar printre noi?

— Mă bucur de bucuria dumitale, seniorita.

— Şi închipuie-ţi, tocmai azi, când am primit o scrisoare de la tatăl ei în care îmi scrie că mă lasă moştenitoarea averii lui şi că ar dori să mă vadă.

— Nu te puteai duce acum, pe timpurile astea tulburi.

— M-aş fi bizuit pe ocrotirea dumitale.

— Cu câtă bucurie te-aş fi însoţit, seniorita...

— Ştiu, şi-ţi sunt foarte recunoscătoare, senior Gerard, zise Resedilla şi-l privi cu atâta prietenie şi seninătate, încât francezul nu putu suporta privirea şi plecă ochii.

— Să nu spui asta, seniorita, nu trebuie să-mi fii atât de binevoitoare, murmură el.

— De ce?

— Mi-am dat bine seama în timpul din urmă că ar fi o nebunie din partea mea să sper. Când te-am văzut mai adineauri între contele şi domnii aceia, cărora le eşti deopotrivă, am înţeles ce departe sunt de dumneata, şi că departe trebuie să rămân şi de-acum încolo. Dumneata eşti atât de sus, iar eu atât de jos!...

O văzu îngălbenindu-se.

— Vai de mine, cum poţi să spui una ca asta? întrebă ea speriată.

— Gândurile acestea îmi frământă mereu creierii şi nu le

pot goni, zise el întunecat.

— Goneşte-le, Gerard. Ai uitat că mi te-ai spovedit şi că te-am iertat?

— Nu, n-am uitat cât de bună şi îndurătoare ai fost cu mine, de aceea vreau să-ţi fac o mare rugăminte.

— Care?

— Închide mai întâi ochii, seniorita.

— A, vrei să faci cum fac copiii, să nu văd surpriza... râse ea.

— Da, cred însă că surpriza nu-ţi va plăcea.

Resedilla închise ochii. Gerard o cuprinse atunci în braţe, o strânse la piept şi o săruta cu patimă de câteva ori pe gură, apoi îi şopti la ureche:

— Mulţumesc, draga, scumpa şi dulcea mea Resedilla, şi când vei fi fericită adu-ţi aminte şi de mine, care te-am iubit până la ultima mea suflare.

Resedilla simţi cum braţele lui se desprind din jurul trupului ei, şi când deschise iar ochii se văzu singură.

Gerard alergă pe scară, intră în prăvălie, îşi luă armele şi vru să iasă repede pe uşă.

— Ei, încotro? Vine duşmanul? îi strigă Plisc-de-uliu.

— Nu ştiu, mă gândesc însă că e mai bine să fim cu ochii în patru. Mă duc să văd dacă nu se zăreşte ceva, zise el cu glas tremurător, căci emoţia nu-i trecuse încă.

— Stai că merg şi eu, zise lunganul luându-şi puşca.

Se duseră împreună să caute un loc de unde se putea vedea mai la depărtare, dar auziră deodată glasuri răcnind:

— Vin! Vin francezii!

Puseră toţi mâna pe arme şi alergară spre locul de apărare, unde se şi adunaseră câţiva locuitori. Sternau trimise oameni să aducă gloanţe şi praf de puşcă de la prăvălia lui Pirnero şi stabili locul de apărare în dosul gardului care înconjura stânca. Atacul avea să vină de pe uscat, căci duşmanul înainta pe câmp deschis, iar nu pe apă.

Francezii erau toţi călări, până şi pedestraşilor li se aduseră cai. Soseau în galop şi se opriră în apropierea fortului. Vreo cincizeci de inşi se despărţiră de ceilalţi şi porniră în trap spre poarta oraşului, rămasă deschisă. Credeau că vor lua cu asalt fortul fără să descalece. Când fură însă la vreo douăzeci de paşi, Sternau le ieşi înainte, singur, fără nici un însoţitor. Căpitanul care comanda detaşamentul îşi struni fără voie calul când îl văzu pe omul acesta voinic şi impunător în haine mexicane.

— Ce doriţi, domnilor? întrebă doctorul politicos dar grav.

— Vrem să intrăm în fort, răspunse căpitanul.

— Veniţi cu gânduri paşnice?

— Desigur!

— Atunci puteţi intra. Vă rog însă să predaţi mai întâi armele.

— Cine eşti dumneata ca să-ndrăzneşti să-mi porunceşti? se răsti căpitanul înfuriat.

— Sunt comandantul fortului.

Căpitanul salută ironic, zâmbind cu răutate.

— Încântat, camarade. Şi câţi oameni ai la dispoziţie, cinci sau şase?

— Şase îmi ajung.

— Şi ce grad ai?

— Încearcă să vezi cu sabia.

— Aşa? Bine. Te somez atunci oficial să-mi predai fortul!

— Şi eu te somez tot oficial să părăseşti locul.

— Îţi dau timp zece minute să te hotărăşti.

— Şi eu îţi dau două minute să te retragi.

— I-ascultă, domnule, să ştii că la cea mai mică împotrivire o să ai de-a face cu mine, zise francezul care începuse să-şi piardă răbdarea.

— Şi dumneata cu mine, răspunse foarte calm acesta.

— Aşa? înainte, băieţi! strigă căpitanul trăgând sabia din teacă şi dând pinteni calului.

Sternau scoase revolverul de la brâu şi trase. Căpitanul căzu de pe cal. Un al doilea glonte culcă un soldat la pământ. Sări apoi îndărăt şi trânti poarta în urma lui; într-o clipă se văzură lucind de după parapet ţevile de puşcă şi împuşcăturile nu mai conteniră.

Călăreţii se prăbuşeau de pe caii care, îngroziţi, o luau la fugă în toate părţile. Urmă o zăpăceală grozavă. Francezii neatinşi încă vrură să se retragă, dar n-avură când; din cei cincizeci de oameni nu rămaseră decât nouă teferi.

Gerard veni lângă doctor. Puşca lui fumega încă.

— I-am învăţat minte, zise el. Dacă sunt deştepţi, au să se lase păgubaşi.

— Fii sigur că n-au să se lase, răspunse Sternau. Uite colo, ofiţerii ţin sfat.

— N-au decât, ia priveşte ce se vede venind, zise Gerard arătând spre răsărit.

— Apaşii! exclamă doctorul, ai cărui ochi rămăseseră aceiaşi ca pe timpul când cutreiera savanele.

— Vor face un semicerc ca să-i înconjoare pe duşmani, îşi dădu cu părerea Gerard.

— Le-ar trebui cam vreun sfert de ceas. Numai să nu-i zărească francezii, zise acesta îngrijorat.

— N-au să-i zărească, sunt prea preocupaţi. A, ia te uită, par să fi luat o hotărâre.

— Vor să dea asaltul, adăugă Mariano care venise şi el lângă ei.

Aşa şi era. Soldaţii descălecaseră şi puseseră baionetele la armă. Formară apoi un semicerc ca să poată navali la nevoie pe partea râului. Sternau trimise doi oameni să pândească şi să vină să spună la cea mai mică alarmă. Un ofiţer francez călare, cu o batistă albă legată în vârful sabiei, se apropie la oarecare distanţă. Era comandantul trupei:

— A, maiorul! zise Gerard când îl zări.

— Îl cunoşti? întrebă doctorul.

— Da. Îmi dai voie să vorbesc cu el?

— Poftim.

— Mă duc.

— E prea primejdios ceea ce faci.

— Deloc. Mă veţi apăra de-aici de sus.

— Bine, du-te.

Deschiseră poarta. Gerard îşi luă puşca şi începu să coboare stânca. Se opri drept în faţa ofiţerului, mirat de atâta îndrăzneală. Dar când îi văzu faţa, strânse fără să vrea căpăstrul calului.

— Gerard cel oacheş! strigă el speriat.

— Da, eu sunt, răspunse acesta foarte liniştit. Prezenţa mea te va face să înţelegi la ce te poţi aştepta, domnule maior.

— Ce alta decât să mi se predea fortul?

— Nici să nu te gândeşti! Comandantul m-a trimis să te întreb ce ai de spus.

— Cer imediat predarea fortului, cu drept de-a dispune pedepsirea sau iertarea duşmanului, fiindcă mi-aţi ucis patruzeci de oameni.

— Zău? Altceva nu mai ceri? Eşti foarte modest, domnule maior. Cei patruzeci de soldaţi au fost ucişi deoarece căpitanul a scos sabia împotriva comandantului nostru. Au căzut laţi în mai puţin de două minute, ştiţi deci la ce vă puteţi aştepta. E o nebunie să vă închipuiţi că ne vom preda, şi mai ales că puteţi dispune apoi de viaţa noastră.

— Domnule, uiţi cine sunt!

— Un maioraş care are cinstea să-i vorbească unui vânător renumit ca mine. Nu te fuduli aşa, domnule maior, căci şi trupele dumitale vor fi nimicite. Un singur om nu va scăpa, nici chiar... admiratorul Emiliei.

— Ce... ce-ai spus, nesocotitule? Transmite comandantului tău propunerea noastră şi spune-i că aşteptăm răspunsul.

— Nu e nevoie, vi l-am dat eu.

— Aşa? Atunci află că vom fi fără milă.

— Nu te teme, nici n-o să fie nevoie, fiindcă n-o să ajungeţi să ne-o acordaţi.

— Bine, să începem, strigă maiorul şi smulse batista din vârful sabiei. Soldaţii se puseră în mişcare. Era o mârşăvie, căci Gerard nu apucase încă să se retragă.

— Ţine, nemernicule! răcni maiorul şi se repezi cu sabia scoasă spre el să-l străpungă.

Nu ştia însă cu cine are de-a face. Gerard izbi sabia cu patul puştii, îl trase cu o smucitură pe maior de pe cal şi-i smulse sabia din mână.

— Mori, câine trădător! răcni el şi-i înfipse sabia cu atâta putere în piept, încât îl lipi de pământ. Pe urmă, în ploaia de gloanţe a duşmanului urcă în fugă stânca fără să fie atins.

— Intră repede pe poartă! îi strigară îngroziţi cei din fort.

— Nu mai e timp, răspunse Gerard şi se adăposti sub singurul copac care crescuse în faţa gardului, apoi începu să tragă fără întrerupere în grămada de francezi care înainta,

— Omul ăsta îşi caută cu tot dinadinsul moartea, îi zise Sternau lui Mariano.

— Aşa mi se pare şi mie. Cunoşti motivul?

— Da. Trebuie să-l salvăm cu orice preţ. Haidem!

Apărătorii fortului erau puţini, dar oameni unul şi unul. Nici n-apucase duşmanul s-ajungă la poalele stâncii şi rândurile începură să se rărească. Totuşi, nu se lăsau. Când francezii încercară să urce stânca, se putu vedea lămurit de ce erau în stare un Sternau, un Gerard, un Plisc-de-uliu, Ucigătorul-de-bivoli şi alţii ca ei. Francezii cădeau cu duiumul.

În jurul lui Gerard focul era grozav. Unul din ofiţeri îl recunoscuse şi-i îndârjise şi pe ceilalţi împotriva lui. Voiau să pună mâna pe el viu şi să-l ia prizonier, dar puşca lui culca la pământ pe oricine se apropia. Doctorul şi Mariano stăteau în dosul gardului şi ceva mai departe de ei Plisc-de-uliu. Toţi trei se trudeau să nu-i lase pe năvălitori să se apropie de Gerard.

— Aha, uite colo unul care vrea să tragă în Gerard al nostru. Păcat de osteneală, fiindcă o să-l nimeresc acum drept în frunte, după cum socot, zise yankeul, şi punând puşca la ochi îl culcă pe francez la pământ. Dar ăsta ce-o mai fi vrând? Se târăşte pe burtă crezând că nu-l vede nimeni, adăugă el şi trase iar.

Glontele se înfipse drept în fruntea soldatului, care se rostogoli de vale ca o minge.

Gerard isprăvise gloanţele şi se apăra acum numai cu patul puştii. Sângele îi curgea şiroaie din răni dar nu se lăsa. Deodată două gloanţe îl nimeriră în acelaşi timp şi cei din fort îl văzură căzând în genunchi.

— Nu te lăsa! Venim în ajutor! îi strigă Sternau, să-l îmbărbăteze.

Cu toată îndârjirea lor, francezii nu izbutiseră încă să se apropie de parapet. Deodată se auzi sunând adunarea pentru asalt. În înfierbântarea care îi cuprinsese nu ştiau ce se petrece în spatele lor, şi când întoarseră capul, rămaseră ca trăsniţi. Văzură cu groază o trupă de călăreţi gonind spre ei ca turbaţi. Un grup de soldaţi reuşi totuşi să formeze un careu. Spre norocul lor, altminteri ar fi fost călcaţi toţi de copitele cailor apaşilor la cel dintâi asalt.

Doctorul privea de unde se afla cele ce se petreceau jos.

— Ia să facem o mică recunoaştere, zise Mariano.

— N-ar strica, răspunse el.

Deodată auziră tropot de copite. O căpetenie de indieni venea în goana calului. Era vopsit pe faţă în culorile apaşilor şi în şuviţele din vârful capului stăteau înfipte trei pene de corb şi trei de vultur. Purta costumul mexican, iar pe umeri îi atârna o blană grea de urs.

— Inimă-de-urs! strigă Mariano. De unde o fi având hainele astea?

— Cu siguranţă că de la Pirnero. Vrea să se pună probabil în fruntea apaşilor, răspunse Sternau.

Aşa şi era, căci indianul se repezi numaidecât în gloata de francezi.

— După el! strigă Mariano. Ce mai aşteptăm?

— După el! repetă Plisc-de-uliu.

— După el! adăugă Ucigătorul-de-bivoli şi porniră în goană nebună fără ca doctorul să-i poată opri.

El, în calitate de comandant, trebuia să rămână cu apărătorii fortului, care nu găseau nimerit să-şi pună viaţa în primejdie.

Ceilalţi apaşi nu puteau înainta, deoarece pe alocuri francezii le opuneau rezistenţă şi trebuiră să-şi rupă rândurile. Pe când în unele părţi năvala lor spărgea grupul de soldaţi, dădeau peste careuri mici de francezi care le blocau calea. Împresurau careurile, dar zăbava aceasta ţinea lupta în loc. Deoarece indienii nu se pricep să se lupte corp la corp, erau aci în dezavantaj, nu puteau face nimic împotriva blocurilor închise şi se părea că parte din francezi vor reuşi să pătrundă în fort. În dosul liniei de bătaie, înfipt pe cal, se afla Juarez, înconjurat de o trupă de călăreţi, şi privea cu ochii aprinşi la luptă. Ceva mai departe, în spatele lui, vreo şaizeci de vânători albi urmăreau cu înfrigurare fiecare mişcare. Erau oameni voinici şi sălbatici, aduşi din Statele Unite. Nu luaseră până acum parte la luptă deoarece Ochi-de-urs ceruse să li se acorde scalpurile francezilor numai apaşilor. Juarez făcu semn conducătorului lor şi-i zise:

— Ai băgat de seamă că lupta e pe cale de armistiţiu?

— Da, din nenorocire, răspunse acesta.

— Crezi că oamenii dumitale vor birui?

— Mai mult ca sigur, dar nu vor putea împiedica trecerea francezilor, şi mulţi din ei vor scăpa cu viaţă.

— Asta nu trebuie să se întâmple, zise Juarez încruntat. Ce părere ai?

— Îngăduie-mi să trec în capul coloanei mele şi te asigur că aceste careuri vor fi în câteva minute nimicite, răspunse

conducătorul vânătorilor.

— Bine, fă cum crezi!

Vânătorul se întoarse la oamenii săi. Pentru a nu fi o ţintă în faţa duşmanului, vânătorii se împrăştiară şi începură să înainteze folosindu-se de cea mai mică acoperire, cum fac oamenii pustiurilor.

Ochi-de-urs se găsea în mijlocul semicercului alcătuit de asediatori. Reuşise să treacă printre rândurile francezilor, şi cu tomahawkul în mână dobora unul câte unul. Stătea înfipt pe cal, înalt şi voinic asemenea unui zeu al războiului căruia nimic nu-i putea sta împotrivă. Urmărea duşmanii fugari şi se îndepărta fără să bage de seamă, în îndârjirea lui, de propria lui trupă. Nu se uita nici în dreapta, nici în stânga, aşa că nu băgă de seamă avantajul pe care îl câştigau pe alocuri francezii. Tocmai retezase cu securea lui grozavă capul unui fugar, când auzi tropot de cal în urma lui. Se întoarse şi văzu un apaş necunoscut, împodobit cu însemnele unui mare şef. Îşi opri calul şi rămase în loc. Chipul nu i-l putea desluşi din pricina vopselelor.

— Tu eşti Ochi-de-urs, căpetenia apaşilor? întrebă el.

— Da, eu sunt, răspunse apaşul.

— Eşti viteaz, băiete, dar nu vezi că războinicii tăi se trudesc degeaba? adăugă el arătând spre careul format de francezi.

— Ah! strigă apaşul, câinii de francezi trebuie totuşi să moară! Dar tu cine eşti?

— Sunt fratele tău, Inimă-de-urs, pe care îl cauţi de atâta vreme. Înainte! strigă el şi dădu pinteni calului.

Proceda ca un adevărat indian. Lupta înainte de toate. Renunţa la orice manifestare de bucurie ea să-şi facă datoria de şef de războinici.

Cu toată stăpânirea de sine pe care o are indianul, Ochi-de-urs rămase câteva clipe înmărmurit, dar îşi reveni repede şi porni după fratele său.

— Arku-Şoş-in-lietl! Gulesnonselkhi Franza! strigă acesta cu glas tunător peste câmpul de luptă, ca să poată fi auzit de prieten şi duşman.

— Cuvintele acestea înseamnă pe limba apaşilor: „Aici e Inimă-de-urs! Moarte francezilor!” Toţi apaşii întoarseră capetele dincotro venea glasul, îl văzură pe Ochi-de-urs imediat după fratele său gonind ca săgeata spre unul din careuri.

— Arku-Şoş-in-liett! Tastsa Franza! se auzi din toate piepturile şi se repeziră după ei spre francezi, care într-o clipă de răgaz îşi încărcau iar armele.

Din această pricină, o mare parte din puşti erau goale.

— *Prenez les crosses!*[1] răcni comandantul. Soldaţii apucară arma de ţeava, dar în clipa aceea căpetenia apaşilor era lângă ei. Inimă-de-urs înfipse pintenul în burta calului şi-l făcu să se ridice în două picioare, sări cu el ca un arc în mijlocul careului, urmat de fratele său Ochi-de-urs, şi începu să izbească cu tomahawkul în toate părţile, pe când caii lor călcau în picioare tot ce le ieşea înainte.

În rândurile francezilor se făcură spărturi care lăsară loc apaşilor să pătrundă în careu. Francezii erau pierduţi. Inimă-de-urs văzu ceva mai departe câţiva soldaţi francezi păzind caii celorlalţi.

— *Inese Frânza şli, sesteh nagoya!*[2] strigă el în limba apaşilor fratelui său.

Acesta chemă o ceată de apaşi şi se repeziră cu toţii la cai. Santinelele fură doborâte în câteva clipe; acum francezii, rămaşi fără cai, nu mai aveau cum fugi.

În vremea asta, vânătorii lui Juarez trăgeau de zor în celelalte careuri de francezi şi le rărise simţitor rândurile. Fiecare glonte culca unul la pământ. Când Inimă-de-urs se năpusti din nou în mijlocul francezilor, aceştia o luară la fugă

[1] Daţi cu paturile puştilor (franc., n. trad.).

[2] Să luam caii francezilor şi sa ucidem santinelele.

îngroziţi.

Apariţia căpeteniei lor dispărută de atâţia ani, însufleţise pe apaşi şi-i îndârjise şi mai mult la luptă. Nu le păsa de armele duşmanului, nici de împotrivirea lui, îşi ziceau că trebuie să învingă cu orice preţ ca să se arate demni de marele şef care lupta alături de ei.

Francezii fură seceraţi ca spicele de grâu, iar cei care căutau să scape cu fuga erau prinşi din urmă şi culcaţi la pământ. Se părea că nu va rămâne nici unul din ei în viaţă. Nici unul... ? Vom vedea noi...

La începutul luptei, când francezii înaintaseră în semicerc spre fort, formaseră câte o aripă de fiecare parte a stâncii, la poalele căreia curgea râul. Stânca fiind aci foarte dreaptă şi netedă, ar fi fost foarte greu, dacă nu chiar imposibil de urcat în fort.

Ceva mai departe însă, pe apa care curgea fără zbucium, se putea trece înot sau sărind din bolovan în bolovan fără ca să fie văzut îndată de cineva. De altminteri, într-un loc, urcuşul era mai puţin anevoios. La capătul aripii din dreapta, care ducea la râu, stătea de pază un sergent, căruia i-ar fi plăcut grozav să facă pe ofiţerul. Mai apoi, acest sergent se afla la locul pe care Gerard îl apăra cu toată îndârjirea, şi când apaşii dăduseră năvală peste ei, înţelese cam ce avea să se întâmple.

— Urmaţi-mă! le zise el oamenilor săi. Cu siguranţă că vom fi împresuraţi şi biruiţi, dar ştiu eu un mijloc de a scăpa cu faţa curată.

— Care anume? îl întrebă un soldat ştergându-şi nădușeala de pe frunte.

— Duşmanului îi vin întăriri, şi cei din fort vor căuta să ia parte la luptă. În vremea asta noi ne strecurăm înăuntru să deschidem poarta.

— Bine, dar pe unde?

— Ştiu eu un loc pe unde urcuşul e foarte lesne.

— Atunci să mergem, ziseră ceilalţi.

Erau zece inşi şi cu sergentul unsprezece. Se furişară pe după stânci, intrară în apă şi reuşiră, sărind din bolovan în bolovan, să ajungă pe povârnişul stâncii, pe care crescuseră tufe dese şi copăcei destul de înalţi ca să se poată ascunde cineva sub ei. Sus, în vârful stâncii, stătea omul pus de santinelă de Sternau. În loc să coboare jos la poalele stâncii de unde se putea vedea dacă s-ar fi apropiat cineva de stâncă, omul rămăsese pe loc şi nu-l văzuse pe sergent venind Acesta înainta târându-se pe burtă, urmat de soldaţii lui.

Când ajunseră în vârful râpei, unul din soldaţi şopti arătând spre santinelă:

— Uite colo un om, ce facem? Să trag?

— Nu, răspunse sergentul, să nu facem zgomot, împuşcătura s-ar auzi, mai bine să-l înjunghiem.

Şi târându-se binişor până aproape de santinelă, scoase pumnalul de la brâu şi sări în picioare. Se auzi un ţipăt şi o bufnitură. Omul căzu grămadă la pământ. Era mort.

— Înainte! strigă sergentul.

Soldaţii îl urmară în tăcere. Ajunseră în curând la parapetul care îngrădea fortul. Gardul era foarte înalt.

— Nu putem trece peste el, zise sergentul Să mergem mai departe.

Ocoliră gardul până la o spărtură lăsată anume pentru trecerea celor clin fort. Se strecurară prin ea şi totul era pustiu. Toţi cei puşi să apere se aflau în partea dinspre uscat, de unde venea primejdia unei năvăliri.

— Fortul e al nostru! strigă vesel sergentul. Să deschidem acum poarta ca să intre ai noştri.

— Crezi că vor fi siliţi să se retragă? întrebă unul din soldaţi.

— De, nu se ştie! Prea mulţi indieni!

— Ei şi! Nu se teme un francez de zece de-ai lor.

— Şi apoi, ce folos avem dacă deschidem poarta? zise un altul. Intră toţi, iau tot şi noi nu ne alegem cu nimic.

— Bine zici. Să punem mai întâi câte ceva de-o parte, pe urmă vedem noi ce facem. Vorba e să nu se afle, răspunse sergentul.

— Cine să spună?

— Careva din voi, nu ştie oricine să-şi ţină gura.

— Lasă că nu e nimeni aşa de prost să se dea singur de gol. Eu cel puţin ştiu că nu.

— Nici eu! Nici eu! strigară ceilalţi într-un glas.

— Atunci să începem, hotărî sergentul. Ar fi bine însă să nu ne împrăştiem, fiindcă suntem puţini şi nu se ştie câţi din duşmani vor fi rămas în fort.

— Să mergem din casă-n casă.

— Pierdem timp. Ar fi mai bine să alegem numai casele celor mai bogaţi.

— De unde să ştim noi care sunt?

— Hm..., cârciumarii şi negustorii sunt toţi oameni cu stare.

— Aşa e, bine zici. Peste tot se află în jurul fortului câte o prăvălie, nu se poate să nu fie şi aici.

— Venta, pare-mi-se că spun spaniolii la prăvălii.

— Venta? Trebuie să fie scris pe firmă. Hai să căutăm.

— Haidem!

Omul avusese dreptate. Cuvântul stătea scris deasupra uşii lui Pirnero, în locul căruia se dusese Plisc-de-uliu la luptă.

Casa avea un singur etaj, de la ferestrele camerelor se putea însă vedea bine locul de luptă. La una din ele stăteau don Fernando, Emma, Karja şi Resedilla şi priveau. Pirnero se aşezase la locul lui în prăvălie şi se uita afară, astupându-şi urechile ca să n-audă detunăturile. Fiecare împuşcătură îi răsuna în inimă. Se credea plin de curaj dar se ferea să-l dovedească.

În cele din urmă i se urî aşa, singur, şi se hotărî să o

cheme pe Resedilla să-i ţie de urât, când Anselmo intră pe uşă. Bătrânul argat luase parte activă la primele lupte şi acum venise să se odihnească puţin. Vru să treacă în bucătărie dar hangiul îl opri.

— Ia stai! pufni el, vii de la război?

— Ce război! Ia nişte încăierări, adevăratele lupte au să vină mai târziu, răspunse argatul.

— Să-i ajute Dumnezeu lui Juarez să-i gonească pe francezi clin ţară şi să redea libertatea bieţilor noştri mexicani... oftă hangiul.

— Pace tot n-o s-avem, dragă senior Pirnero, zise argatul cu mâhnire. Adu-ţi aminte ce s-a întâmplat în anii din urmă. Acum opt ani, când — după căderea lui Comomfort a fost ales Juarez prezident, nădăjduiam toţi că se va face linişte în ţară. Şi când colo... duşmanii lui Juarez au pus un contraprezident, pe Zuloaga, gonit şi acesta mai târziu de către trădătorul Miramon. De-abia în 1861 a reuşit Juarez să se întoarcă în ţară.

Pirnero îl asculta cu gura căscată.

— Măi, da bine te pricepi la politică... zise el după ce sfârşi argatul.

— Vezi că bunul nostru stăpân, senior Arbellez ne-a povestit adesea întâmplările de pe vremurile acelea. E, doar bun prieten cu Juarez.

— Atunci trebuie să ştii că prezidentul n-are nici o vină în războiul ăsta nenorocit.

— Se, înţelege că ştiu. Faptul că Juarez n-a putut achita de doi ani datoriile Mexicului în străinătate a slujit de pretext lui Napoleon al III-lea ca să-şi pună în aplicare planul lui de cucerire şi împăratul Maximilian e numai un om de paie al francezilor.

— Ce jale! oftă Pirnero. Când mă gândesc la nenorocirile care s-au abătut peste capul nostru în anii ăştia din urmă... Generalii lui Juarez înfrânţi, el însuşi gonit tocmai la capătul

ţării... intrarea lui Maximilian care poartă pe cap o coroană dată din milă de Napoleon... Vezi, Anselmo, stau uneori şi mă întreb: De ce o fi atâta nedreptate pe lume?

— La urmă tot dreptatea învinge. Capul sus, moşule! Îl îmbărbăta argatul.

— O fi, dar prea trebuie s-aştepţi mult...

— Trebuie să recunoşti că s-au mai îndreptat lucrurile de la o vreme. Războiul civil s-a sfârşit în Statele Unite şi toţi acolo sunt de partea lui Juarez. Să-i fi văzut dumneata pe vânătorii lui colo, în luptă — făceau minuni, nu alta.

— Cum stăm?

— Bine, foarte bine.

— Văd că ţi-ai luat şi puşca; câţi francezi ai trimis pe lumea cealaltă?

— Vreo şase ori şapte cred.

— Nu-i cine ştie ce ispravă. Eu în locul dumitale, zise hangiul, ehee...! Tot se mai împotrivesc francezii?

— Da, dar au sosit apaşii.

— Aha, ăştia le vin repede de hac!

— Sunt şi vreo şaizeci de vânători americani cu ei; Juarez e în fruntea lor.

— Cine, Juarez? Aşa e, bine zici. Spunea Gerard că o să vină. L-ai văzut vreodată?

— Da, de mult, la noi la conac, când a venit să-i predea stăpânului nostru hacienda Vandacua.

— Eu, drept să-ţi spun, nu-l cunosc, dar cred că după ce s-o termina lupta o să vină să bea un rachiu aici la mine, fiindcă...

Pirnero îşi curmă speriat vorba.

Pe uşă intra sergentul, urmat de cei zece soldaţi ai lui; lovi cu patul puştii în duşumea şi întrebă răstit:

— Aici e o venta?

— Da, răspunse hangiul tremurând ca varga.

— Cum te cheamă?

— Pirnero. Dar spune-mi, rogu-te, senior, francezii au şi cucerit fortul?

— Nu vezi?

— Eu socoteam că o să biruim noi...

Francezul râse batjocoritor.

— O să biruiţi pe dracu! Câţi oameni sunteţi în casă?

— Eu.

— Altcineva?

— Domnul de colo.

— Ce e?

— Argat.

— Să ne predea arma.

Bătrânul argat îşi strânse cu putere puşca la piept şi privi întunecat. Nu înţelegea cum reuşiseră francezii aproape bătuţi să pătrundă în fort. Ar fi vrut să se apere, dar Pirnero se apropie de el şi-i şopti înspăimântat:

— Pentru Dumnezeu, să nu faci vreo prostie, fiindcă ne pierzi pe toţi...

Îi smulse apoi puşca din mâini şi o întinse sergentului.

— Poftim senior, ţi-o dau ca semn că fortul Guadalupe vă primeşte cu braţele deschise, zise el schimonosind un zâmbet.

— Ba cu gloanţe! zise sergentul cu ciudă. Cine se mai află aici în casă?

— Mai întâi trei tinere fete.

— Zău? Unde sunt?

— Colo, în camerele de sus. Pesemne că s-au încuiat în odaie.

— Lasă că or să deschidă ele! Şi altcineva?

— Contele Rodriganda.

— Un conte? Auzi domnule! E bogat?

— Foarte!

— Bine, o să vedem noi. Băieţi, puneţi mâna pe argat şi legaţi-l! porunci sergentul soldaţilor.

Dar Anselmo ridicase cu o mână scaunul deasupra capului iar cu cealaltă trăsese pumnalul de la brâu.

— Nu vă las eu să mă legaţi! strigă el ameninţător.

— Sfântă Fecioară! Ce-ţi trece prin gând, omule! Unul contra zece... zise Pirnero tremurând de spaimă.

Argatul înţelese că orice împotrivire ar fi zadarnică şi întinse mâinile de bunăvoie.

— Acum pe hangiu! porunci sergentul.

— Vai de mine, senior! De ce mă legaţi? Sunt cea mai supusă slugă a Maiestăţii Sale împăratul francezilor.

— Dacă-i aşa cu adevărat, atunci o să te laşi legat, zise soldatul râzând.

— Poftim! Dar te rog să nu uiţi că eu nu sunt duşman al francezilor, eu sunt din Pirna.

— Unde vine asta?

— În Saxonia, în Europa

— Aşa! De ce n-ai stat acasă? Dracul te-a adus aici? Hai, întinde mâinile!

Îl legară şi pe el.

— Acum du-ne la ceilalţi, porunci sergentul. Lăsă doi soldaţi să-l păzească pe argat şi, după ce încuiară uşa care răspundea în stradă, urcară scara.

Gerard zăcea rănit de moarte lângă copacul unde se luptase cu atâta vitejie. Totuşi nu voia să moară în locul acesta ci în faţa porţii fortului pe care îl apărase cu preţul vieţii sale. Se târî cu greu până acolo, pe când lupta nu se sfârşise încă. Cu ce bucurie şi-ar fi dat sufletul sub ochii femeii iubite... Dar nu, nu trebuia ca ea să vadă clipele acelea grozave ale agoniei, care rămân întipărite în minte pentru totdeauna. Rămase deci pe loc aşteptându-şi sfârşitul. Sângele curgea şiroaie din răni şi puterile îi slăbeau. Închise ochii, în sfârşit, moartea atotizbăvitoare venea să-i curme remuşcările care îl chinuiseră aţâţi amar de ani.

Deodată se auzi de pe câmpul de luptă un răcnet de

biruinţă. Deschise ochii. Juarez stătea în acelaşi loc, înconjurat de statul său major, iar până la povârnişul stâncii erau numai cadavre înşirate unele lângă altele. La dreapta se aflau indienii ţinând de dârlogi caii luaţi de la francezi, iar la stânga forfoteau apaşii care îi ucideau pe ultimii francezi rămaşi încă în viaţă. Şi gândurile lui Gerard se îndreptară iar la Resedilla. Vroia s-o mai vadă o dată, o singură dată numai... Se sprijini în mâini şi încercă să se ridice dar îi veni ameţeală. Totuşi, după o sforţare supraomenească, reuşi să se scoale. Se rezemă de gard. Stătu aşa câteva clipe, apoi făcu vreo câţiva paşi. Mai întâi şovăind, pe urmă din ce în ce mai sigur. Ajunse la spărtură, trecu dincolo. Rănile îi sângerau dar nu le luă în seamă.

— Resedilla, Resedilla!

Cuvintele acestea pe care le murmură cu drag îi dădeau puteri. Apucă puşca de ţeava şi se târî cu greu până la han. Văzu uşa închisă. Privi înăuntru pe geam şi-i văzu pe soldaţii lăsaţi de pază lângă argat. Într-o clipită îi fulgeră prin minte gândul că iubita lui se află în primejdie, îşi încarcă armele. Fără să se dea în lături de la o asemenea primejdie, izbi cu patul puştii în geam, care se făcu ţăndări şi în clipa următoare fu în prăvălie.

— Stai! strigă unul din soldaţi şi îndreptă arma spre el.

— Numaidecât! răcni Gerard, şi cu o lovitură îl culcă la pământ, apoi, fără să-i lase celuilalt timp să se dezmeticească, îl doborî şi pe el.

— Dezleagă-mă, senior... se rugă argatul.

— Mai târziu!

N-avea timp. Atâta vreme cât puterile îl mai slujeau trebuia s-alerge în ajutorul iubitei. Ieşi pe coridor şi se târî pe scări.

Când sergentul urmat de oamenii săi ajunse, condus de Pirnero, sus la etaj, îl auzi pe don Fernando, care privea la desfăşurarea luptei, zicând femeilor:

— Francezii au să fie nimiciţi până la unul.

— Oho, nu te teme, n-au să ajungă lucrurile până acolo! şuieră sergentul.

Cei din cameră întoarseră capul speriaţi şi-i văzură pe soldaţi aducându-l pe Pirnero legat cu ei.

— Tată, tată! strigă Resedilla şi vru s-alerge spre el.

— Stai! răcni sergentul tăindu-i calea.

— Ce doreşti, domnule sergent? zise atunci don Fernando apropiindu-se.

— Nu e treaba dumitale! Mai întâi, cine eşti de-ţi permiţi să mă întrebi?

— Sunt contele Fernando de Rodriganda.

— Da? Tocmai pe dumneata te căutam. Te declar prizonierul nostru!

— Pentru ce? Eu nu sunt duşman al francezilor.

— O să vedem noi pe urmă. Legaţi-l, băieţi!

— Să mă lege? întrebă don Fernando indignat. Cine ţi-a dat un astfel de ordin?

— Nu e treaba dumitale!

Şi, cu toată împotrivirea lui, contele fu legat într-o clipă.

— Acum pe femei! porunci sergentul.

— Dar nu ţi-am făcut nimic... strigă Resedilla.

— Supune-te, fato, nu vezi că e inutil... zise Pirnero posomorât.

Soldaţii o legară pe ea şi pe Emma şi un soldat se apropie acum de Karja ca să-i lege şi ei mâinile. Ochii indienei scăpărară. Era cu adevărat sora Ucigătorului-de-bivoli. Dintr-o smucitură trase din teacă baioneta soldatului şi strigă ameninţător:

— Îndrăzneşte!

— Tii, dar îndrăcite mai sunt muierile pe-aici! mormăi sergentul. Daţi-i la cap, băieţi!

Soldatul vru să pună mâna pe ea. Karja însă nu-i dădu răgaz, şi ca fulgerul îi împlântă baioneta în piept.

— Rebeliune împotriva învingătorilor, zise sergentul şi o izbi cu patul puştii în cap culcând-o la pământ. Aşa o să păţească oricine va încerca să facă la fel, adăugă el întorcându-se spre prizonieri.

Aceştia priveau îngroziţi la scena care se petrecuse sub ochii lor.

— Am auzit că eşti bogat, conte, începu sergentul. Sunt gata să-ţi dau libertatea în schimbul unei răscumpărări.

— Cât ceri?

— Ce sumă ai la dumneata?

— Ai auzit ce te-am întrebat, sergent, răspunde!

— Ştii că ai haz! Parcă dumneata ai porunci nu eu... Unde-ţi sunt proprietăţile?

— În oraşul Mexico.

— Dar bani de drum vei fi având, cred...

— Atât cât să mă pot răscumpăra, dacă un fiu al marii şi nobilei naţiuni franceze s-ar înjosi să facă pe tâlharul la drumul mare.

— Ţine-ţi gura! E război, şi noi suntem biruitori. Dacă crezi tu că banii pe care îi ai vor fi de ajuns să te răscumpere, înseamnă că ai o sumă mare asupra dumitale şi aş fi un dobitoc dacă aş fixa eu suma. Unde sunt banii?

Contele tăcea.

— Aşa? Bine! zise înfuriat sergentul, o să te silesc eu să spui numaidecât. Puneţi-l jos, băieţi, şi trageţi-i până când s-o hotărî să răspundă.

— Ştii ce, domnule sergent, zise unul din soldaţi, o brută cu chip de fiară, eu aş avea o idee. Ce-ar fi să batem mai bine femeile? Contele, de, ca om delicat ce e, n-o să poată îndura şi o să ne spună unde sunt banii.

Sergentul se codea. Războiul ucisese în el orice simţire omenească, dar sângele de francez care îi curgea în vine îl oprea să facă o astfel de mişelie. Lăcomia învinse totuşi.

— Mai întâi pe aia de colo, zise el arătând spre Resedilla.

— Doamne, Dumnezeule! se tânguia ea cuprinsă de groază.

— Senior, fii milostiv... se rugă Pirnero.

— Puneţi mâna pe ea! se răsti sergentul.

— Staţi! o să vă spun unde sunt banii, strigă contele.

— Ei vezi, aşa-i că te-ai dat pe brazdă? râse sergentul.

— Păi... noi am fi vrut să petrecem niţel, râse soldatul. Zău, domnule sergent, lasă-mă să-i dau numai câteva.

Sergentul stătea nehotărât. Se temea ca nu cumva împotrivirea lui să-i îndârjească pe soldaţi şi să nu-i mai dea ascultare. Şi-apoi, bruta aceea de soldat, vreun criminal poate, ar fi fost în stare să-l ucidă dacă nu-i făcea pe voie.

— Bine, faceţi ce ştiţi, zise el în cele din urmă. Resedilla scoase un ţipăt urmat de-al tatălui ei.

Soldatul o apucă pe fată şi vru s-o întindă jos, dar în clipa aceea se auzi o detunătură şi soldatul căzu fulgerat la pământ.

— Ce... cine îndrăzneşte? zbieră sergentul întorcând capul spre uşă.

— Eu, Gerard cel oacheş, îi răspunse un glas şi în câteva secunde alţi trei soldaţi se prăbuşiră cu creierii sfărâmaţi lângă camaradul lor.

Sergentul rămăsese la-nceput împietrit de atâta îndrăzneală; îşi veni însă repede în fire.

— Gerard cel oacheş! Pe el, băieţi! răcni sergentul şi se repezi cu puşca ridicată să-l izbească în cap.

Încăperea era scundă şi patul puştii se lovi de tavan. Sergentul ridică ochii o clipă să vadă ce e. Se împiedică de un soldat mort şi căzu. Gerard se folosi de prilej ca să împuşte încă trei soldaţi, dar puterile îl părăseau şi ceilalţi doi rămaşi în viaţă îl trântiră la pământ. Cu un efort supraomenesc trase pumnalul de la brâu şi începu să lovească în dreapta şi-n stânga; în clipa aceea însă sergentul reuşise să se ridice de jos şi puse puşca la ochi. Trase. Glonţul nu-l nimeri pe Gerard,

căci Resedilla, cu un ţipăt deznădăjduit, îl apucă pe sergent de braţ şi lovitura dădu greş.

— Luaţi-mi de pe cap muierea asta afurisită! strigă sergentul înfuriat; smulse puşca unuia din soldaţi şi îndreptă ţeava spre fruntea lui Gerard care, istovit, închise ochii murmurând:

— Rămâi cu bine, Resedilla mea dragă...

Când Ucigătorul-de-bivoli, căpetenia mixtecaşilor, văzu că nu mai e nevoie de el pe câmpul de luptă, îşi aruncă puşca pe umăr şi se gândi să se ducă să vadă ce e cu sora lui, Karja. Găsi uşa încuiată. Sări pe fereastră şi-i văzu întinşi la pământ pe soldaţii ucişi de Gerard şi pe Anselmo legat cobză. Pe când îi tăia frânghiile, se auzi de sus o detunătură. Era împuşcătura de care îl ferise adineauri Resedilla pe Gerard.

Într-o secundă Ucigătorul-de-bivoli îşi smulse arma din spinare şi o luă la fugă pe scări. Sosi tocmai în clipa când sergentul lipise ţeava puştii la tâmpla lui Gerard.

— Câine! şuieră indianul printre dinţi şi împinse cu patul puştii atât de puternic încât francezul se poticni şi căzu cât colo. Cu altă lovitură îl izbi în cap pe soldatul care-l ţinea pe Gerard, şi acesta se rostogoli cu ţeasta sfărâmată la pământ.

Văzându-l pe cel din urmă ţinând-o strâns pe Resedilla, ţinti, şi francezul avu soarta camarazilor săi.

Prima mişcare a indianului fu s-alerge la Karja; fata zăcea leşinată pe jos, cu fruntea umflată şi plină de sânge.

— Asta au făcut-o francezii? întrebă el cu ochii fulgerători de mânie.

— Da, murmură Resedilla. S-a apărat şi a înjunghiat un soldat cu baioneta.

— Sora mea e o adevărată fiică a neamului mixtecaşilor, zise cu mândrie indianul. Ucigătorul-de-bivoli o va răzbuna. Cine e conducătorul câinilor de francezi?

Resedilla îl arătă pe sergent, care se chircise jos de

durere.

— Acesta.

— Ce vroia de la voi?

— Să-i dea contele toţi banii lui. Pe noi a pus să ne bată. Seniorita Karja a căpătat o lovitură cu patul puştii, Emma a leşinat, iar pe mine mă întinseseră la pământ ca să dea soldaţii în mine cât ar fi vrut.

Ucigătorul-de-bivoli scrâşni din dinţi.

— Moartea ar fi o pedeapsă prea uşoară; îi trebuie una mai grozavă acestui ticălos, hotărî indianul.

Se apropie apoi de sergent, care încerca să se ridice de jos, şi-i dădu una cu piciorul în burtă, pe urmă îngenunche pe pieptul lui şi trase cuţitul de la brâu.

— Ce vrei să faci, pentru Dumnezeu! strigă sergentul îngrozit.

— Tu eşti o fiară, nu om! Ai ridicat mâna asupra unei fiice a mixtecaşilor, te voi scalpa de viu, răspunse calm indianul.

— Doamne, Doamne, orice, numai asta nu! răcni nenorocitul.

— Nu-l chema pe Dumnezeul tău în ajutor, fiindcă nu eşti vrednic să-i pronunţi numele.

— Mai bine omoară-mă... Fie-ţi milă...

— Nici ţie nu ţi-a fost milă de o femeie fără apărare. O să-ţi arăt acum cum se jupoaie pielea capului la noi. Nu repede, din trei crestături, ci încet şi cu băgare de seamă, ca să nu se smulgă nici un fir de păr.

— Iertare! Iertare!

— Eşti un fricos, nu ţi-e ruşine să te văicăreşti ca o muiere?

Şi zicând acestea, indianul îl apucă pe francez de păr cu mâna stângă şi cu dreapta îi lipi tăişul cuţitului de frunte. Francezul vru să se ridice, dar mixtecaşul îi puse un genunchi în piept, iar cu celălalt îl apăsă pe beregată, aşa că partea de sus a trupului rămase lipită de duşumea. Cuţitul crestă pielea

de pe frunte. Nenorocitul sergent scoase un răcnet înfiorător. Un ţipăt al Resedillei îi răspunse. Hangiul stătea lângă ea şi privea cu ochii holbaţi la cele ce vedea, pe când părul i se făcuse măciucă de groază.

— Nu, senior... te rog... numai asta nu... se ruga fata tremurând.

— A meritat şi mai mult. Ucigătorul-de-bivoli nu e un călău, dar fiica mixtecaşilor trebuie răzbunată, răspunse dârz indianul şi-şi văzu de treabă, îi crestă francezului pielea capului de jur împrejurul părului, pe când nenorocitul răgea ca o vită. Resedilla îşi acoperi faţa cu mâinile şi căzu fără simţiri lângă tatăl ei. Emma era şi ea leşinată. Doi din francezi mai erau încă în viaţă, iar Gerard zăcea şi el ca mort.

— Nu zbiera, câine, tăietura asta nu produce dureri, se răsti indianul, durerile de-abia acum încep, când ţi-oi trage pielea de pe cap. Să vezi că o să începi să guiţi...

Sergentul nu putea mişca partea de sus a trupului, dar dădea înnebunit de dureri cu picioarele în podea.

— Eşti un laş şi un nemernic, încheie Ucigătorul-de-bivoli şi-i înfipse cuţitul în inimă.

Pirnero rămăsese cu ochii închişi rezemat de perete. Indianul se apropie de el, îl zgâlţâi şi-i zise:

— Fratele meu alb poate să deschidă acum ochii. O să vă dezleg îndată pe toţi.

Pe când le tăia legăturile, auzi paşi grăbiţi pe scară şi Sternau intră însoţit de Săgeata-trăsnetului şi Mariano cu armele în mână.

— A, Ucigătorul-de-bivoli a curăţat locul după cum văd, zise el.

— Gerard cel oacheş a început şi eu am sfârşit, răspunse indianul cu modestie.

Săgeata-trăsnetului o văzu pe Emma întinsă fără viaţă la pământ.

— Sinte Dumnezeule, au ucis-o! strigă el deznădăjduit.

Doctorul se lăsă în genunchi şi o examina.

— E numai leşinată, răspunse el.

— Dar fiica mixtecaşilor? întrebă indianul.

Medicul o examină şi pe ea.

— A căpătat o lovitură puternică în frunte, dar trăieşte; trebuie s-aşteptăm, să vedem ce-o să urmeze, răspunse Sternau.

— Dacă moare, Ucigătorul-de-bivoli îi va pune pe mormânt o sută de scalpuri de francezi, ameninţă indianul.

— Senior, vezi te rog ce e cu copila mea, se rugă hangiul.

— N-are nimic, e doar leşinată şi o să-şi revină repede în simţiri, îl linişti acesta şi se apropie de conte care începuse să-şi revină din lovitura pe care o căpătase.

Gerard zăcea galben ca un mort. Chipul doctorului se întunecă la vederea lui.

— Atâtea răni pe un singur trup n-am văzut de când sunt. Trebuie mai întâi să-l pansez ca să-i opresc hemoragia, zise el.

— Trăieşte? întrebă Mariano.

— Da, dar numai după ce-i voi examina rănile pot să-ţi spun dacă e vreo nădejde de salvare. Ajutaţi-mă să-l culc în pat.

Coborâră leşurile francezilor şi le îngropară la un loc cu ale celor căzuţi pe câmpul de luptă, în groapa comună.

11. După bătălia indienilor

După ce căzu ultimul francez şi lupta luă sfârşit, Ochi-de-urs porni călare pe malul apei mărginit de copaci. Inimă-de-urs îl urmă aproape imediat, îl găsi pe fratele său privind gânditor cum curgea apa la vale. Descălecă şi se apropie de el.

Unui şef indian nu îi e îngăduit să-şi manifeste sentimentele de dragoste faţă de o a treia persoană, aşa că cei doi fraţi se retrăseseră în locul acesta tainic pentru a da curs liber bucuriei lor. Şi-apoi tânărul nu ştia încă felul cum îl va întâmpina celălalt. La apaşi, cel mai vârstnic are toate drepturile unui şef. Ochi-de-urs era acum căpetenia tribului, tradiţia cerea ca să-i cedeze fratelui său aceste drepturi, de aceea era foarte nerăbdător să vadă ce atitudine va lua celălalt faţă de el. Pe când stătea aşa, îngândurat, simţi două braţe cuprinzându-i grumazul şi Inimă-de-urs îi şopti cu o dragoste neţărmurită:

— *Şi-tişe!*

— *Şi nta-ye!* răspunse cu aceeaşi dragoste Ochi-de-urs.

— În realitate aceste cuvinte apropiate nu înseamnă numai „frate”. La apaşi sunt două denumiri deosebite pentru fratele cel mare şi cel mezin. Asemenea şi la surori şi celelalte neamuri. *„Şi-tişe”* înseamnă fratele meu mezin, iar *„Şi ntaye”* — fratele meu mai mare. Fraţii îşi spun întotdeauna între ei „mai mare” sau „mai mic”. În primul caz, titulatura dovedeşte respect, în al doilea — dragoste.

La cuvintele fratelui său, Ochi-de-urs înţelese că nu avea să se teamă că-şi va pierde demnitatea lui de şef şi sufletul îi era plin de dragoste şi recunoştinţă pentru celălalt. Strânse cu putere mâna lui Inimă-de-urs, care scoase tomahawkul de la brâu şi-l întinse fratelui său cu aceste cuvinte:

— Să schimbăm securea de război. Securea mea e a ta şi

securea ta e a mea. Să fie semnul înţelegerii dintre noi.

Se aşezară amândoi la marginea apei.

— Porţi culorile de război, începu Inimă-de-urs.

— Şi tu, răspunse celălalt, care ghici numaidecât intenţiile fratelui său şi se bucura dinainte.

— Vopseaua îţi acoperă faţa, urmă Inimă-de-urs.

— Aşa e, răspunse el.

— Uite aici apă destulă.

— Apa spală vopseaua.

— Vrei să mă laşi să-ţi văd faţa?

— Şi eu pe a ta?

— Alergară la râu şi îşi spălară de pe obraji foştii, albastrul şi negrul care le mâzgălea chipul. Se întoarseră pe urmă la locul unde şezuseră şi se priviră unul pe altul. Semănau amândoi ca două picături de apă.

— Chipul tău e frumos! zise Inimă-de-urs.

— Şi al tău mândru ca al unui mare şef, răspunse celălalt.

— Eu nu sunt şef, sunt fratele tău.

Erau voioşi ca doi copii care nu ştiu încă să-şi stăpânească glasul inimii lor nevinovate.

— Ai lipsit şaisprezece ierni dintre noi, zise Ochi-de-urs.

— Erai mititel când am plecat.

— Şi tu un mare şef. De ce nu vrei să te întorci?

— O să-ţi spun mai târziu. Când am plecat, tata trăia.

— Acum e mort.

— Cum a murit?

— În luptă, după ce a ucis mai întâi unsprezece comanşi.

— Atunci s-a dus pe câmpiile de vânătoare veşnice unde va fi slujit de comanşi care vor fi sclavii lui. Ai fost lângă el când si-a dat sufletul?

— Da. A murit cu capul în poala mea. Cel din urmă cuvânt al său a fost numele tău.

Inimă-de-urs tăcu un timp cu sufletul îndurerat, apoi întrebă iar:

— L-ai înmormântat cum se cuvine?

— Da. Zace în groapă călare pe calul lui de luptă, împodobit cu toate scalpurile şi totemurile lui, iar în mâini i-am pus armele de război.

— Mă voi duce la mormântul lui să mă rog Marelui Spirit. Cu moartea lui copiii apaşilor au pierdut un bun tată şi un mare şef.

— M-au rugat să-i iau locul.

— Şi tu ai primit?

— Nu numaidecât, căci tu erai mai vrednic decât mine să le fii şef. Copiii tribului nostru au rămas cinci veri şi cinci ierni fără şef, dar când am văzut că nu te mai întorci, m-am hotărât să primesc. N-am încetat însă o clipă să te caut.

— Aşadar, tot mai nădăjduiai să mă găseşti.

— Multă vreme ţi-am urmărit paşii, dar la Guayamas ţi-am pierdut urma.

— O să-ţi povestesc eu ce-a fost.

— De azi înainte tu eşti şeful nostru.

— Nu.

— Eşti cel mai în vârstă.

— Dar şi tu eşti tot atât de viteaz ca şi mine.

— Dar nu tot atât de înţelept.

— Ţi se pare numai. Eu am acum altceva de făcut. Trebuie să-mi însoţesc prietenii şi să mă lupt alături de ei. Când mă voi întoarce voi găsi eu un alt trib care să mă roage să-i fiu şef.

— După cum văd, frate, tu nu eşti numai viteaz şi înţelept, ci şi mărinimos, de aceea viaţa mea îţi aparţine până la ultima suflare, zise mişcat Ochi-de-urs şi cei doi indieni se îmbrăţişară cu dragoste.

— Când am plecat, mama trăia încă. Era o mamă cum nu se mai găseşte pe tot cuprinsul câmpiilor de vânătoare ale apaşilor.

— Aşa e, multe mame am văzut, dar nici una ca a noastră.

— S-a întors şi ea la Marele Spirit?

— Nu, trăieşte şi acum.

Inimă-de-urs întinse braţele şi strigă plin de bucurie:

— O, mamă, mamă! Manitou, tu, spirit bun şi milostiv, îţi mulţumesc că-mi îngădui să mai văd o dată făptura care mi-a dat viaţă... Când am plecat număra de cinci ori câte zece ierni.

— Acum numără de şase ori câte zece şi încă şase.

— Cum stă cu puterea trupului?

— Trupul îi e sănătos, sufletul senin, dar ochii ei zac în beznă adâncă.

— Nu mai vede?

— Nu mai poate zări lumina soarelui.

— O, Manitou! E oarbă? strigă indianul îndurerat. De când?

— De două ierni.

— Din ce pricină? Cine i-a răpit lumina ochilor?

— Spiritul cel rău i-a suflat peste ochi şi i-a acoperit cu o pojghiţă.

— Ce zice vrăjitorul nostru?

— Vraciul i-a dat multe leacuri, băuturi dulci şi amare, i-a pus buruieni pe pleoape, dar Spiritul cel rău n-a vrut să se înduplece.

— Ştiu eu un leac care ar putea s-o tămăduiască. Am un prieten care e un mare vraci şi vrăjitor.

— Un alb? Spiritul cel rău nu se sperie de un alb.

— Ah, dar acest alb face mai mult ca patru şefi de-ai noştri.

Ochi-de-urs îl privi încremenit.

— Vrea fratele meu să glumească? întrebă el zâmbind.

— Nu, nu glumesc defel. Acest alb a redat până acum multora lumina soarelui.

— Cum îl cheamă?

— Sternau.

— Nume străin şi necunoscut de noi. Va fi fiind şi acesta ca firul de iarbă în pustiul savanei; sunt milioane ca el.

— Ai auzit tu de Matava-se?

— Stăpânitorul-stâncilor? Cum să nu! E un mare vânător care cutreiera odinioară munţii şi savanele.

— Oamenii neamului său îl numesc Sternau. El mi-a fost prieten şi tovarăş în anii cât am lipsit dintre voi.

— Ah! Stăpânitorul-stâncilor ţi-e prieten? întrebă cu bucurie indianul.

— Da.

— Şi unde e acum?

— Aici, în fortul Guadalupe. El a comandat lupta şi i-a biruit pe francezi.

— Când a sosit?

— Astăzi, la al patrulea pătrar al zilei.

— Are mulţi războinici cu el?

— Nu mulţi, dar toţi unul şi unul.

— Cine sunt?

Un zâmbet flutură pe buzele indianului când răspunse:

— Pe unul îl chemă Şoş-in-liett...

— Şoş-in-liett — Inimă-de-urs? Aşadar eşti şi tu printre ei?

— Da. Am stat împreună cu el şaisprezece ierni pe o insulă pustie din mijlocul apei celei mari. O să-ţi povestesc eu cum a fost. Pe urmă mai e Săgeata-trăsnetului şi Ucigătorul-de-bivoli.

— Toţi războinici renumiţi.

— Mai sunt şi alţii cu noi, o să-i vezi tu. Albul, prietenul meu e mare vraci şi vindecă toate bolile. Are un cuţitaş cu care face o gaură în ochiul orb ca să pătrundă soarele înăuntru.

Tânărul indian întinse mâna şi zise:

— Socot că un frate e dator să spună celuilalt numai adevărul.

— Aşa şi fac.

— Atunci o să-l rog pe Stăpânitorul-stâncilor să vină cu noi în wigwamurile apaşilor ca să redea mamei noastre lumina soarelui.

— Să mergem dar la el să-i spunem.

— Să mergem. Mama o să se bucure când va afla că Inimă-de-urs s-a întors şi-i aduce un vraci care să-i tămăduiască ochii.

Chipul indianului strălucea de fericire că-şi va revedea mama. Îi venea să sară pe cal şi să pornească în clipa aceea la ea.

— Stai! îl opri fratele său, uiţi că ne-am spălat pe faţă.

— Ah, rosti Inimă-de-urs şi scoase din desaga atârnată de oblâncul şeii borcănaşele cu vopsea, pe care orice indian le ia cu el când pleacă la luptă, apoi se apucară să se vopsească amândoi pe faţă cu atâta seriozitate, ca şi când ar fi fost vorba de cine ştie ce operă de artă.

Când ieşiră de după copaci şi porniră drepţi şi mândri pe cai, nimeni n-ar fi bănuit scena aceea de dragoste frăţească de mai adineauri. Se îndreptară spre câmpul de bătaie unde venise chiar atunci şi prezidentul Juarez. Indienii îşi adunaseră morţii, ca pe înnoptate să înceapă jalnica ceremonie a îngropăciunii. Francezii fuseseră mai toţi înmormântaţi.

Indianul când vorbeşte cu ai săi despre sine zice întotdeauna „eu”, dar faţă de străini îşi zice pe nume. Cine nu cunoaşte acest obicei, poate crede foarte lesne că e vorba de o a treia persoană care nici nu e de faţă. În conversaţia lor intimă, cei doi fraţi îşi spuneau „eu” şi „tu”, de-acum încolo întrebuinţară însă felul celălalt de-a vorbi.

— Tomahawkul indienilor a făcut minuni, zise Juarez când îi văzu venind.

— *Howgh!* salută Ochi-de-urs.

— Fraţii mei roşii sunt războinici viteji, urmă Juarez. Cui aparţin cele două grămezi de leşuri de colo? întrebă el arătând două mormane de cadavre la poalele stâncii.

— Lui Inimă-de-urs şi Ochi-de-urs, răspunse acesta din urmă. Francezii aceştia au fost ucişi de mâna lor. Apaşul ia numai scalpurile duşmanului biruit de el.

Privirile lui Juarez se opriră la Inimă-de-urs.

— Ah, zise el, războinicul acesta e Şoş-in-liett, căpetenia apaşilor, nu-i aşa?

— Da.

— Auzisem că a dispărut de multă vreme.

— Auziseşi bine, dar acum s-a întors printre ai săi, răspunse Ochi-de-urs.

Juarez se gândi câteva momente, apoi zise iar:

— Da, da, acum mi-aduc aminte. Cunoaşte fratele meu Inimă-de-urs hacienda del Erina?

— O cunoaşte, răspunse de astă dată cel întrebat.

— Proprietarul ei a venit într-o zi la mine pe când eram judecător şi mi-a povestit că nişte prieteni de-ai lui ar fi dispărut fără urmă. Parcă zicea că e şi Inimă-de-urs printre ei. Apoi schimbând vorba: Au câştigat apaşii noştri multe scalpuri şi prăzi de război pe ziua de astăzi?

Juarez ştia că indienilor nu le place să li se vorbească prea mult de persoana lor.

— Ochi-de-urs le-a dăruit războinicilor săi şi nu ştie dacă sunt multe ori puţine, răspunse indianul cu mândrie.

— În orice caz trebuie să fie pe puţin trei sute de arme, nu?

Ochi-de-urs aprobă din cap.

— Şi cam tot pe-atâţia cai, multe gloanţe şi pulbere din belşug?

— Da.

— Voieşte fratele meu să mi le vândă pe toate mie?

Apaşul clătină capul semeţ şi zise cu hotărâre:

— Războinicilor apaşilor le trebuie arme şi gloanţe pentru nevoile lor.

— Ai dreptate. Dar caii mi-i poţi vinde, nu-i aşa?

— Sunt ai apaşilor. Întreabă-i dacă vor. Trebuie să plec acum la Chihuahua. Vrea fratele meu Ochi-de-urs să mă însoţească?

— Da. Şi-a dat doar cuvântul.

— Vom reuşi atunci cu siguranţă să-i gonim pe francezi. Mai întâi ar trebuie însă să ne odihnim puţin. Am auzit că în fort s-ar afla un han; să mergem acolo.

Cei doi indieni nu răspunseră dar trecură unul de o parte iar celălalt de cealaltă parte a lui Juarez şi cu el în mijloc îşi îndreptară toţi trei caii spre han.

În cârciumă era mare agitaţie. Vânătorii stăteau la mese şi beau, pe când indienii, cărora Inimă-de-urs le interzisese băutura, veneau numai ca să-şi vândă prada de război. Pirnero nu-şi vedea capul de treabă, deşi îl ajutau câţiva argaţi şi însăşi Resedilla.

Când cei trei nou-sosiţi se opriră în faţa hanului, Pirnero tocmai ieşea pe uşă. Juarez avea o privire ageră şi înţelese numaidecât că bătrânul acela era hangiul.

— Dumneata eşti senior Pirnero? întrebă el.

— Da, eu sunt, senior, răspunse el.

— Ştii cine sunt eu?

— Nu.

— Mă cheamă Juarez.

— Senior Juarez, prezidentul? se minună bătrânul cu ochii zgâiţi.

— Da.

— Vai de mine! Mare cinste pentru casa mea... bâigui hangiul pierzându-şi cumpătul. Da, poftiţi... intraţi mă rog...

— Cinstea nu mă bucură, zise Juarez zâmbind. M-ar bucura mai mult să găsesc la dumneata o cameră ca să mă odihnesc puţin.

— Cum să nu! În salon...

— Mă mulţumesc cu mai puţin. Dar ceva de mâncare se găseşte?

— Ca şi în capitală, senior.

— Atunci arată-mi camera şi pune pe cineva să-mi vadă de cal, zise Juarez, descăleca şi îl urmă pe hangiu, pe când cei doi indieni intrară în prăvălie.

Pirnero îl duse pe Juarez în „salon” — cum îi zicea el. Era camera în care Resedilla îl culcase pe Gerard.

Când intrară pe uşă, contele, Sternau şi Mariano se ridicară de pe canapea unde stăteau de vorbă.

— Aceasta, senior, e camera dumneavoastră, zise Pirnero.

Juarez îl privi mirat.

— Văd că nu e liberă, zise el uitându-se în juru-i. Cine sunt domnii de...

Dar îşi curmă vorba şi rămase încremenit cu ochii la conte.

— Contele Fernando de Rodriganda? Nu, nu se poate... doar e mort de-atâţia ani... murmură el. Trebuie să fie o asemănare... altfel nu se poate...

— Nu, senior, nu te-nşeli, eu sunt acela pe care l-ai cunoscut odinioară, răspunse zâmbind contele.

— E cu putinţă! Ai fost doar îngropat în cavoul familiei...

— Am fost îngropat, deşi nu eram mort.

— Nu înţeleg ce vrei să spui.

— Vei înţelege îndată ce-ţi voi povesti ce s-a întâmplat. Mulţumesc cerului că te-am întâlnit şi te rog să-mi acorzi un ceas de convorbire. Vei afla lucruri de mare importanţă.

— Mă faci din ce în ce mai curios... dar, n-ai vrea să-mi prezinţi pe domnii aceştia?

— Don Fernando i-i prezentă îndată pe Mariano şi pe Sternau; la auzul numelui acestuia din urmă, Juarez, care avea o memorie extraordinară, îl privi uimit.

— Sternau? Am mai auzit numele acesta. Nu-i aşa că eşti medic, domnule? A, acuma ştiu! Îl cunoşti pe Pedro Arbellez?

— Arendaşul de la hacienda del Erina? Da, îl cunosc, deoarece am fost odată pe la el; chiar am avut atunci cinstea

să vă fiu prezentat, răspunse acesta zâmbind.

— Da, aşa e, acum încep eu să-mi amintesc şi mirarea mea e din ce în ce mai mare, căci Arbellez mi-a spus o dată că dispăruseşi în mod misterios cu încă vreo câţiva inşi.

— Arbellez v-a spus ceea ce era adevărat. Dispariţia mea e în legătură cu afacerea contelui de Rodriganda. Motivul pentru care am fost înlăturat e acelaşi care i-a împins pe criminali să-l dea drept mort pe don Fernando, deşi acesta era încă în viaţă.

— Trebuie să fie la mijloc un complot grozav, o crimă nemaiauzită.

— Nu una, ci mai multe, senior.

— În privinţa aceasta vrea don Fernando să-mi vorbească, nu-i aşa?

— Da.

— Bine, diseară vă stau cu plăcere la dispoziţie.

— Porunciţi să părăsim camera, senior?

— Nu, nu, v-o cedez, eu o să mă mut în alta; suntem în timp de război şi trebuie să ne mulţumim cu ce găsim.

— Atunci îngăduie-mi, senior, să dau eu dispoziţiile necesare pentru găzduirea oamenilor veniţi cu dumneavoastră.

— Nu te osteni, o să aibă grijă de asta Gerard, i-am încredinţat comanda.

— Acest vânător mi-a predat mie comanda fortului deşi nu voiam să primesc; şi-apoi, nici n-ar fi în stare s-o facă, deoarece zace grav rănit aici în han.

— Rănit? Sărmanul! Pot să-l văd?

— La drept vorbind nu, fiindcă e atât de slăbit încât mă tem că orice efort i-ar putea fi fatal.

— Voi fi cu mare băgare de seamă.

— Atunci urmează-mă, senior.

Se apropiară de patul lui Gerard la care veghea Emma.

— E vreo schimbare în starea lui? întrebă doctorul în

şoaptă.

— Nu, răspunse ea.

— A deschis ochii?

— Nici măcar o clipă.

— Vreo vorbă, o şoaptă?

— Un singur cuvânt l-am auzit murmurând, dar nu ştiu dacă unei infirmiere îi e îngăduit să...

— Faţă de medic nu există secrete. De altminteri, cred că am ghicit fără să-mi spui. Cuvântul trebuie să fie „Resedilla”.

— Eşti atotştiutor, după cum văd, zise ea privindu-l cu mirare.

— Asta nu, dar am spirit de observaţie, răspunse el zâmbind.

— Cine e Resedilla? întrebă curios Juarez.

— Fata hangiului.

— A, o iubeşte?

— Din tot sufletul. Poftim senior, vino să-l vezi.

Gerard, vânătorul acela temut, înalt şi voinic ca un brad, zăcea acum ca şi mort, galben ca ceara. Juarez îl privi câteva momente cu ochii înlăcrimaţi, apoi îi întinse mâna lui Sternau.

— Dacă îl salvezi, doctore, eşti un mare medic şi te poţi bizui pe recunoştinţa mea. Să mergem, zise el, să nu-l deranjăm pe bolnav.

Hangiul îi aştepta pe coridor şi-i conduse într-o altă cameră.

— Ai copii? îl întrebă Juarez.

— Da, senior prezident, o fată.

— Câţi ani ai?

— Hm! Nici eu nu ştiu; însemnasem într-un calendar vechi, dar l-am pierdut. Oi fi având peste patruzeci şi cinci, dacă nu chiar şaizeci — cam aşa ceva.

— Şi cui îi rămâne hanul şi prăvălia după ce vei muri?

— Resedillei, cui să-i rămână?

— O să poată conduce ea singură afacerea?

Bătrânului îi veni apa la moară şi răspunse repede:

— Păi vezi, senior, ăsta e necazul care îmi amărăşte bătrâneţile. Fata nu vrea să se mărite nici în ruptul capului.

— Sileşte-o!

— S-o silesc? Ţi-ai găsit! E încăpăţânată rău, ce vrea ea aia face. Îmi seamănă mie.

— Atunci las-o să-şi aleagă ea singură un bărbat. E înţeleaptă şi n-o să ia orice terchea-berchea.

— Să te-audă Dumnezeu, senior!

— Şi când vei avea un ginere, aş putea... tun... să...

— Ce, senior? Spune, rogu-te, eu ca bun diplomat ştiu să tac.

— Nu, nu, o să-ţi spun când îl vei avea.

— Când îl voi avea... de unde să-l iau?

— Caută de ţi-l procură cât mai repede.

Juarez glumea, dar hangiul lua gluma în serios.

— Zău, senior, spune-mi ce ai de gând cu ginere-meu... se ruga bătrânul curios.

— Uite ce e, zise Juarez cu un aer misterios. Ştii că o să-i birui pe francezi, şi odată cu ei o să-l trimit şi pe împăratul ăsta al lor de unde a venit.

— Foarte bine o să faci, senior.

— Atunci o să fiu eu mare şi tare în ţară şi am mare nevoie de un bun diplomat aici în fort. Acela vei fi dumneata şi ginerele dumitale, bine dăscălit, îmi poate fi de mare folos — acum ai priceput?

— Dar de unde să-l iau? N-ai putea, senior, să-mi recomanzi pe cineva?

— Hm... greu lucru...

— Aş şti eu pe unul, îi zice Plisc-de-uliu, dar vezi că ăsta scuipă de umple toată casa.

— Plisc-de-uliu, vânătorul acela renumit? De unde îl cunoşti?

— Păi e aici la noi. A luat şi el parte la luptă.

— Da? Aş vrea să-l văd şi eu, am auzit că e un om foarte ciudat. Şi zici că scuipă mult?

— O grozăvie! Nu e de trăit cu el.

— Altul care-ar mai fi?

— Hm, Gerard cel oacheş...

— Scuipă şi el ori are alt cusur?

— Nu, ăsta-i un om şi jumătate, numai că nu prea m-am purtat frumos cu el. Găzduia la mine din când în când, şi fiindcă nu ştiam cine e, îl repezeam al naibii. Ba l-am făcut prost şi calic fiindcă nu bea decât un singur rachiu când venea la han.

— Ei vezi, cu asta ai dat dovadă că nu eşti un bun diplomat.

— O, în ce priveşte politica şi diplomaţia nici dracul nu mă întrece, dar grija să-mi căpătuiesc fata mă făcea să-mi ies uneori din sărite.

Deşi serios din fire şi prea puţin vorbăreţ, Juarez glumea uneori cu plăcere. Conversaţia aceasta îl amuza. Zise iar:

— Aşadar crezi că Gerard cel oacheş n-o să vrea să-ţi ia fata?

— Cum să vrea când m-am purtat aşa de rău cu el? O, senior, dacă ai vrea dumneata sa pui o vorbă bună pentru mine.

— Bine, bine, dar crezi că-i place fata?

— Aşa mi-am închipuit la-nceput, fiindcă i-am prins într-o zi ţinându-se de mână pe coridor.

— Asta nu înseamnă nimic.

— Aşa e, numai că eu, ca un prost ce sunt, le-am tras o papară... De-atunci nu se mai pot suferi, nici nu se mai uită unul la altul. Cu toate astea, astăzi ne-a salvat pe toţi, săracul, măcar că de-abia se mai ţinea pe picioare, ciuruit de gloanţe cum era. De aceea l-am şi culcat în cea mai bună cameră a hanului. Şi crezi, senior, că fata s-a dus măcar o singură dată să-l vadă? Aş! Nici n-a călcat pe-acolo.

— Rău, foarte rău... O să încerc să îndrept eu lucrurile. Dar ia spune, moşule, de ce i-aţi lăsat pe francezi să dea năvală în casă şi nu v-aţi împotrivit defel? N-aveţi arme, ori ce?

— Ba avem, cum să n-avem! Mai întâi m-am gândit să mă duc în magazie, unde ţin puştile de vânzare, şi să încarc câteva din ele, dar mi-am zis că e păcat să stric gloanţele pentru câţiva inşi. Pe urmă voiam să iau un cuţit de bucătărie, dar sunt toate boante la vârf şi nu poţi face vreo ispravă cu ele. Am eu, nu-i vorbă, şi o suliţă ascuţită grozav, numai că slujnicele întinseseră rufele pe frânghie şi o puseseră în loc de prăjină; până să adun eu rufele, ar fi luat-o la sănătoasa francezii, domnule, că le era o frică...!

— Mare viteaz eşti! râse Juarez cu poftă.

— Se înţelege că sunt! Dar adevărul e altul.

— Care?

— Mi-am zis în sinea mea că nu se poate să nu ne vină cineva în ajutor, de ce să mă mai ostenesc eu atunci degeaba? Un bun diplomat nu se înghesuie la luptă; el hotărăşte războiul şi poporul îl face.

Juarez deveni deodată grav.

— Ai dreptate, bătrânule. „Napoleon cel mic” ne-a hotărât războiul, el e diplomatul. Poporul nostru trebuie să se lase măcelărit din ordinul lui. Eu am căutat să redau Mexicului pacea şi mă simţeam în stare să o menţin. Toţi mi se supuneau fiindcă mă iubeau, mă stimau, şi se temeau în acelaşi timp de mine. Au venit însă străinii să ne tulbure pacea. Fiecare popor are dreptul să se conducă singur. Asta era deviza care flutura pe steagul meu şi totuşi a trebuit să fug până la capătul ţării. Un altul în locul meu ar fi renunţat la luptă, eu nu, căci drepturile mele sunt destul de tari ca să ţină piept veneticilor. De aceea las steagul să fluture mai departe şi mă voi întoarce mai curând decât se crede ca să-l împlânt în mijlocul capitalei, dovadă că fiecare naţiune are dreptul să-şi scrie singură istoria şi că aici în ţara noastră nu îi

e nimănui îngăduit să ne orbească prin făgăduieli mincinoase. Vezi deci, senior Pirnero, că meseria de diplomat nu e tocmai uşoară, adăugă el zâmbind şi întinse mâna hangiului. Totuşi, urmează să fii şi de-acum încolo un mare om politic, căci dacă eşti condus de sentimentul cinstei şi al dragostei de ţară, trebuie să învingi în cele din urmă.

— Vom birui, senior, fii pe pace! Dumneata în Mexico şi eu aici; dumneata să-i goneşti pe francezi şi eu să-mi mărit fata. O să ne ajutăm unul pe altul ca să ducem lucrurile la bun sfârşit.

— Bravo, moşule, aşa o să facem! Acum du-te de-mi adu ceva de mâncare, şi dacă întreabă cineva de mine trimite-l încoa.

Hangiul ieşi în fugă şi se duse de-a dreptul la bucătărie să-i spună Resedillei să aibă grijă de prezident, pe când el intră în prăvălia care gemea de lume.

De-abia spre seară se potoli forfota şi rămaseră amândoi singuri. Bătrânul se aşeză la fereastră şi începu să soarbă tacticos din păhărelul de rachiu iar fata se apucă să clătească paharele goale şi apoi să le aşeze la locul lor în dulap.

— Resedilla! rosti Pirnero cu glas aspru.

— Ce e? întrebă ea văzându-şi de treabă.

— Ia te uită-ncoa la mine! Vezi ceva?

— Da, văd că eşti un mare diplomat.

— Zău? Atunci eşti şi tu o mare diplomată, ai moştenit talentul de la mine. Dar ascultă-ncoa, la ce am să-ţi spun: o să am în sfârşit un ginere.

Bătrânul spuse cu atâta mândrie cuvintele acestea, încât fata era cât p-aci să pufnească în râs.

— De unde ştii?

— Mi-a spus-o prezidentul Juarez cu gura lui.

Resedilla îl privi uluită.

— Juarez? Glumeşti pesemne.

— Ba vorbesc foarte serios. Află că un diplomat şiret ca

mine ştie să se descurce în toate împrejurările, de aceea l-am rugat pe prezident să-mi facă rost de-un ginere şi mi-a făgăduit unul care îi place lui.

Resedilla roşi, dar nu zise nimic.

— Ei, nu eşti curioasă să afli cine e? se răsti el.

— Pentru ce? Tot degeaba...

— Ia te uită, domnule! Te, pomeneşti că mai faci şi nazuri. Nu vei fi vrând să-l iei, ai?

— N-are a face dacă vreau eu ori nu, vorba e să vrea şi el.

— Aşa e, bine zici, zise bătrânul cam încurcat. Dar de ce să nu vrea?

— Fiindcă nu m-a vrut nici unul până acum.

— Ei aş! Vina e a ta, fugeai de bărbaţi ca de dracu! Ia ascultă fato, nu cumva ţi-ai pus ochii pe Plisc-de-uliu?

— Plisc-de-uliu! strigă ea speriată.

— Da, ăla care crede că toată lumea e o scuipătoare şi îi ţâşneşte scuipatul pe sub nas.

— De unde până unde ţi-a venit în gând că mi-ar fi drag?

— Hm... ştii că eu sunt un mare diplomat...

Resedilla râse cu poftă.

— Aici ţi-a dat greş diplomaţia.

— Ah, parcă mi-ai luat o piatră de pe inimă! Omul ales de mine şi pe care îl vrea şi Juarez e un om şi jumătate. Dacă nu făceam eu măgăria să-l bruftuluiesc de câte ori venea pe la noi... Auzi, domnule, prostie pe capul meu, să-l ocărăsc că nu vrea să bea mai mult decât un julep...

De-abia acum pricepu Resedilla despre cine era vorba. Întoarse capul ca să nu vadă bătrânul cât e de emoţionată.

— Ei, ai ghicit cine e? Gerard, Gerard cel oacheş, frate, tot n-ai înţeles?

— Ţi-am spus doar adineauri că nu e vorba numai de mine.

— Adică vrei să spui că n-o să te vrea? De, se prea poate... Mai ales că în ultimul timp nici nu te mai uitai la el.

Uite, nu mai departe decât astăzi. După ce că omul ne-a salvat de francezi cu preţul vieţii sale, tu nici măcar nu i-ai mulţumit, şi de când zace colo sus între viaţă şi moarte, nu ţi-ai făcut o clipă timp să te duci să vezi ce face.

Resedilla se întoarse cu spatele la el şi tăcu. Se auzi un suspin adânc scos din inimă, apoi un plâns cu hohote atât de deznădăjduit, încât bătrânul rămase cu ochii holbaţi la ea, neînţelegând ce-a apucat-o.

— Ei drăcia dracului! spuse el după ce fata ieşi pe uşă, cine m-a pus s-o stârnesc... Nici nu vrea s-audă de el, asta e sigur. Sărăcuţa! Şi s-o mărit cu sila cu un om pe care nu-l poate suferi... nici nu mă gândesc! Mă duc să-i spun, să nu-i fie frică.

Vru să se îndrepte spre uşă, dar în clipa aceea intră Plisc-de-uliu. Într-o stare de nedescris, cu hainele pătate de sânge, semn că luase parte activă la luptă.

— Sfinte Dumnezeule! În ce hal eşti, strigă bătrânul încremenit.

Americanul îi aruncă o privire nu tocmai prietenoasă şi răspunse posomorât:

— Socot că arăt altfel decât dumneata, care stai frumuşel la adăpost, pe când nouă ne şuierau gloanţele pe la ureche. Dă-mi un rachiu, dar mai repede, dacă vrei să nu-mi pierd ce brumă de consideraţie mai am pentru dumneata.

— Rachiul o să ţi-l dau, dar consideraţia poţi să ţi-o păstrezi, n-am ce face cu ea, ştie toată lumea ce mare diplomat sunt şi nu mă sinchisesc eu de părerea unuia ca dumneata, răspunse bătrânul cu dispreţ şi se duse s-aducă julepul.

— Cum se face, domnule, că venişi tocmai acum? întrebă el apoi punând paharul pe masă. Toţi sunt adunaţi pe lângă, indieni.

— Ei aş! Am văzut eu indieni cu duiumul în viaţa mea.

— Dar o ceremonie ca asta de astăzi nu cred să mai fi

văzut.

— Ia slăbeşte-mă cu ceremoniile dumitale! Trebuie neapărat să vorbesc îndată cu Juarez, unde e?

— Sus, în camera lui.

— Du-mă numaidecât la el.

Pirnero bătu la uşa prezidentului dar nu-i răspunse nimeni. Deschise încet uşa; camera era goală.

— Să se fi dus la indieni? se întrebă cu mirare Plisc-de-uliu. A, aud voci în camera de alături, parc-ar fi a prezidentului. Cine locuieşte în ea.

— Aici l-am dus pe bietul Gerard, care a fost rănit de moarte în luptă, răspunse hangiul. Să intrăm.

— Să nu se supere cei dinăuntru că-i deranjăm.

— Aş! Eu şi cu Juarez ne-am împrietenit atât de mult, încât nu poate fi supărare între noi, zise cu îngâmfare bătrânul şi bătu în uşă. Mariano veni să le deschidă şi-i întrebă ce doresc.

12. Între viaţă şi moarte

Juarez trecuse puţin mai înainte în camera bolnavului să vadă cum îi mai merge. Îi găsi aici pe Sternau, Mariano şi don Fernando, şi-i rugă să-i povestească tot ce li se întâmplase în cei şaisprezece ani din urmă.

— S-ar zice, într-adevăr, că e ceva de necrezut, şi te întrebi cu groază dacă pot exista cu adevărat oameni ca Landola şi Cortejo, zise Juarez după ce ascultă cele povestite de conte. Senior Mariano, eşti într-adevăr nepotul contelui Fernando de Rodriganda?

— Nu mai încape nici o îndoială; don Fernando e de aceeaşi părere.

— Atunci trebuie să lămurim lucruri care par încă încurcate. Eu voi căuta să fac tot ce-mi va sta în putinţă în privinţa aceasta.

— Concursul dumneavoastră ne va fi foarte preţios, senior, zise bătrânul conte.

— O, deocamdată nu are cine ştie ce valoare, rosti Juarez cu modestie, sper însă că în curând vă voi putea dovedi interesul pe care vi-l port. Stăpânirea francezilor nu poate ţine la infinit, şi după toate probabilităţile nu va mai dura mult. Odată cu înfrângerea lor, se va nărui şi tronul lui Maximilian. După aceea voi fi eu stăpân în Mexic, şi la întoarcerea mea în capitală voi pune să se deschidă cavoul familiei Rodriganda. Să sperăm că rezultatul va fi în favoarea dumitale şi îl vom avea pe acest Pablo Cortejo în mână ca să te răfuieşti cu el după cum merită.

— O să fie lesne să pui mâna pe el, îşi dădu cu părerea doctorul.

— Nu atât de lesne cum crezi, răspunse Juarez. Va trebui căutat mult până să fie găsit, deoarece e ascuns undeva afară din capitală. Trebuie să ştii că acest individ vrea cu

orice preţ să ajungă prezident.

— Zău! E ridicol! Are ceva partizani?

— Destui. Pantera Sudului face propagandă pentru el.

— Mă mir. Pantera Sudului e cunoscut ca un om cu dragoste de neam şi bun patriot. Cred că imediat ce va afla de succesul dumneavoastră va trece sub steagul nostru.

— Sunt şi eu convins de credinţa acestui Juan Alvarez, unul din cei mai zeloşi partizani de odinioară ai ideilor mele.

— Nu se bănuieşte în ce loc se află acum ticălosul acesta de Cortejo?

— Ştiu că s-a îndreptat spre munţi, unde Pantera Sudului are o putere într-adevăr neţărmurită. Dacă se va mai fi aflând acolo nu ştiu, sigur e însă că în ţinuturile de nord şi în centrul ţării n-are nici o popularitate, şi dacă va îndrăzni să se arate acolo, fie că îmi cade mie ori francezilor în mână, e pierdut.

Conversaţia fu întreruptă de Pirnero, care intră pe uşă şi zise arătând spre Plisc-de-uliu:

— Seniorul acesta vrea să vă vorbească, senior Juarez. Să-l las să intre?

— Se-nţelege! Numele dumitale, domnule?

— Nume nu mai am, dar am o poreclă, răspunse cam încurcat yankeul. Mi se zice Plisc-de-uliu.

— Cum, renumitul vânător şi cercetător al savanelor? îmi face chiar o deosebită plăcere să te cunosc. Poftim, ia loc şi spune-mi ce te aduce la mine, zise cu amabilitate Juarez. Sau poate vrei să-mi vorbeşti între patru ochi?

— Nu, nu e nevoie, domnii aceştia ştiu despre ce e vorba.

— Îmi aduci vreo veste?

— După cum socot, ai ghicit, sir.

— De la cine?

— De la un englez.

— A, de la un englez? Aştept chiar de la un englez o veste foarte importantă.

— Socot că asta trebuie să fie.

— Cum îl cheamă pe englez?

— *Sir* Henry Dryden, conte de Nothingham.

Juarez păru foarte mirat.

— *Sir* Henry Dryden? Atunci m-am înşelat, nu e persoana pe care o aştept. Adevărat că am avut odată prilejul să-i fac un serviciu acestui domn, şi dacă te trimite acum la mine, e probabil într-o chestiune personală. Unde se află acum lordul?

— În El Refugio, la îmbucătura lui Rio Grande del Norte.

— Da? Curios... de acolo aştept şi eu vestea.

— Eu sunt persoana care v-o aduce. Lordul e împuternicitul Angliei şi pe el îl aşteptaţi.

— Auzi! *Sir* Dryden trimisul bătrânei Englitere! Dar ia spune, ce fel de veste e, bună sau rea? întrebă prezidentul, pe chipul căruia se citea o mare încordare.

— Bună, răspunse scurt yankeul.

— Slavă Ţie, Doamne! strigă Juarez răsunând uşurat.

— Mulţumiţi lui Dumnezeu, *sir,* dar şi lordului, zise Plisc-de-uliu. L-am auzit spunând cuiva că a avut de luptat mult cu guvernul englez ca să-l câştige pentru cauza dumneavoastră. Şi numai datorită stăruinţelor lui Anglia s-a aliat cu Statele Unite împotriva francezilor. Succesul e acum asigurat şi se apropie timpul când Franţa va fi silită să-şi retragă trupele din Mexic.

— Bine-ar fi să fie aşa! oftă Juarez.

— Aşa o să şi fie, zise cu tărie yankeul. *Sir* Henry m-a însărcinat să vă spun prin viu grai că, în cazul în care francezii nu vor pleca de bună voie, Anglia împreună cu America îi va goni cu forţa şi va da prezidentului Juarez satisfacţia pe care o merită, îndreptând nedreptatea care i s-a făcut.

Juarez îi strânse cu căldură mâna yankeului.

— Vestea pe care mi-o aduci, senior, zise el, preţuieşte mai mult decât milioane, deşi aş avea mare nevoie de ele.

— Fiţi fără grijă, sir, nu lipsesc nici milioanele.

— Aşa e, mi s-a trimis de curând din Statele Unite o sumă

destul de însemnată pe care am primit-o la timp.

— Şi credeţi că Anglia o să se lase mai prejos? zise yankeul zâmbind şiret. Parcă numai America are bani? *Sir* Dryden aduce cit el câteva butoiaşe, numai piese noi nouţe, aur curat, ieşit acum din monetăria statului.

— Ce noroc! Voi putea deci face faţă cheltuielilor şi voi recruta noi puteri... rosti plin de bucurie Juarez.

— Şi mai am o veste bună, *sir:* Prezidentul Uniunii Californiene vă trimite o ceată întreagă de oameni, unul şi unul, care nu se tem nici de dracu!

— Sosesc tocmai la timp. Voi avea grijă să fie bine echipaţi şi să nu ducă lipsă de nimic.

— Nu e nevoie, *sir,* sunt toţi bine înarmaţi. Afară de asta lordul vă aduce un vapor întreg de arme şi muniţii, le-am văzut cu ochii mei.

— Asta întrece toate aşteptările mele! Ce fel de arme îmi aduce?

— Douăsprezece tunuri, câteva mii de revolvere, bombe, cartuşe, săbii, pumnale şi opt sute de puşti de mare calibru.

Chipul lui Juarez strălucea de bucurie. În ochii lui mari şi negri luci o lacrimă de înduioşare.

— Am suferit şi am îndurat totul cu răbdare, zise el emoţionat. Ştiam că va sosi şi vremea mea. Vedeam cu durere pustiindu-se ţara şi poporul adus în sapă de lemn, dar nu mi-am pierdut curajul, căci există o putere şi mai mare decât tronul Franţei. Am fost gonit până la capătul ţării pentru care mi-aş da oricând viaţa, şi numai puţini sunt aceia care m-au urmat cu credinţă. Dar Dumnezeu s-a îndurat de rugăciunile mele; voi lăsa să fluture iar steagul şi toţi fiii credincioşi ai acestei ţări vor alerga la chemarea mea ca să-l gonească pe duşman din ţară. Începutul l-am făcut, trei companii de francezi au fost nimicite şi nimic nu mă poate împiedica să urmez calea pe care am apucat-o. Mă voi duce de aici direct la Chihuahua ca să eliberez oraşul şi

împrejurimile de sub jugul asupritorilor. Mai înainte însă trebuie să ştiu unde să-l aştept pe lord. Ce însărcinare ţi-a dat în privinţa asta?

— Nici una. Mi-a spus numai să aflu dorinţele dumneavoastră şi să mă duc să i le comunic.

— Atunci aşteaptă întoarcerea dumitale?

— Da.

— Cât timp îţi trebuie ca s-ajungi la El Refugio?

Yankeul întinse braţele lui vânjoase şi-şi privi pumnii.

— Sunt bun vâslaş, cred că în şase zile ajung, răspunse el cu hotărâre.

— Zău? Ar fi într-adevăr o minune.

— Aş! M-am învăţat cu timpul cum să fac s-alunece mai repede o luntre uşoară pe apă.

— Dar câte zile trebuie unui vas să sosească aici împotriva curentului?

— Depinde de vas.

— Al lordului cum este?

— Are pe bord două bărci cu abur, demontabile, pe care le pune acum la punct ca să încarce armele şi muniţiile în ele şi să poată înainta mai repede.

— Cam cât pot face până aici?

— Cred că în nouă — cel mult zece zile — pot sosi.

— Ar face deci, împreună cu cele şase ale dumitale, şaisprezece. Prea mult, nu pot lăsa să se scurgă atâta timp până la eliberarea Chihuahuei.

— Nici nu trebuie. Aveţi cinci sute de apaşi şi destui vânători viteji. Atâţia inşi ajung să cucerească un oraş ca Chihuahua. Dar cum staţi cu Monclava?

— Trebuie să eliberăm şi acest oraş.

— Sunt mulţi francezi acolo?

— Numai câteva companii.

— Atunci socot că nu o să vă fie greu să-i puneţi repede pe fugă. Când credeţi că veţi putea ajunge la Chihuahua?

— Peste patru zile.

— Şi cât îi trebuie unei trupe călări să facă de acolo până la Monclava?

— Şase zile.

— Foarte bine. Patru zile până la Chihuahua, alte şase până la Monclava, deci zece zile cu totul. Cu patru zile mai înainte, sosesc eu la El Refugio. Imediat, o luăm în susul râului până la Belleville, cotim pe apa lui Rio Salado, şi unde se îmbucă râul cu al Sabinelor vă aşteptăm pe dumneavoastră. De aci până la Monclava nu sunt mai mult de douăsprezece mile. Cred că socoteală mai bună nici nu se poate, şi loc mai nimerit pentru întâlnire nu e altul.

Prezidentul chibzui.

— Ai dreptate, senior. Se vede şi de astă dată că Plisc-de-uliu e una din cele mai bune călăuze. Rămânem deci la cele stabilite de dumneata. Dar cum stăm cu primejdiile drumului?

— O, despre asta nici o grijă, senior! Am cu mine câţiva băieţi zdraveni care pot ţine piept oricărui atac. Şi-apoi, nu sunt indieni pe-acolo şi cred că nici francezii n-au să ni se pună în cale.

— Asta e şi părerea mea, zise Juarez, apoi, întorcându-se spre Sternau adăugă: senior, mi-ai povestit peripeţiile întâmpinate până acum dar nu mi-ai spus ce ai de gând să faci mai departe.

— Intenţionam să ne ducem la hacienda del Erina ca să-l luăm de chică pe Cortejo, am fi vrut însă, în acelaşi timp, să trimitem răspuns acasă la ai noştri că trăim şi suntem sănătoşi.

— Şi aţi rămas şi acum la acest proiect? Atunci mergem împreună până la Chihuahua — tot pe acolo vă e drumul — pe urmă ne despărţim la Monclava. Am oamenii cu mine, oameni pe care ne putem baza şi sunteţi mai în siguranţă aşa, decât dacă aţi călători singuri.

— Planul e minunat, senior, şi primesc cu recunoştinţă

propunerea dumneavoastră.

— Atunci ne-am înţeles. Când vrei să pleci, senior Plisc-de-uliu?

— Cât mai curând cu putinţă. Chiar acum dacă s-ar putea.

— Cum, noaptea?

— Da. N-am timp de pierdut.

— Eşti un om curajos, senior. Ştii să-ţi faci datoria şi nu eu voi fi acela care să te împiedic. Să mergem acum în camera mea să-i scriu câteva rânduri lordului, pe care te rog să i le predai îndată ce vei sosi.

— Şi eu mă duc să văd ce-mi face bolnavul, zise doctorul. Starea lui e cât se poate de gravă ţi nu trebuie neglijat.

În timp ce se discutau acestea, sus, în camera contelui, Pirnero stătea jos în prăvălie şi privea posomorât prin fereastra deschisă.

Pustiu şi întuneric pretutindeni, dar din depărtare se auzea un urlet sălbatic scos din sute de piepturi. Era bocetul apaşilor care îşi jeleau morţii sau răcnetul de bucurie, pentru înfrângerea duşmanului. Deodată se deschise uşa şi intră Resedilla. Hangiul se făcu mai întâi că n-o vede. Fata îşi făcea de lucru în tăcere prin prăvălie, pe când bătrânul privea ţintă pe fereastră, deşi era întuneric şi nu se vedea nimic. În cele din urmă se plictisi şi mormăi cu ciudă:

— Afurisită beznă! Şi fiindcă ea nu răspunse, adăugă: întuneric al dracului!

— Da, nu se vede om pe om, zise ea ca să-i facă pe plac.

— Adevărat, de văzut nu se vede, dar se aude.

— Ce să se audă? Nu mai e nimeni pe-afară.

— Da? Ia ascultă niţel. Ce urlet!

— Aşa e, acum aud şi eu.

— Vezi tu, fato, aşa ceva nu se-ntâmplă pe la noi la Pirna.

— Păi acolo nu sunt indieni.

— Nu, acolo nu se jupoaie pielea de pe capetele oamenilor. Se încaieră şi ai noştri uneori, se pocnesc cu

scaunul în cap de văd stele verzi şi pe urmă se împacă la un pahar cu vin. Şi asta nu se întâmplă decât la petreceri, adică la nunţi, la botezuri ori la parastase, după înmormântare. Ştii tu când e bucuria mai mare?

— Îmi închipui.

— Ia spune!

— După înmormântare.

— Cum adică?

— Fiindcă a scăpat omul de toate necazurile. Bătrânul o privi uluit.

— Vorbeşti prostii! A mai mare bucurie e la nuntă. Ai fost tu vreodată la o petrecere de asta?

— Da.

— Păi atunci... ? Toată lumea bea şi mănâncă, ţopăie de zor şi se pupă — mai ales mirele cu mireasa. Când m-am însurat eu cu răposata maică-ta, mă tâmpisem de tot, pe urmă mi-au venit minţile la loc. Ferice de mireasă!

— Pentru ce?

— Cum pentru ce? Fiindcă tată-său capătă un ginere, nu pricepi? Mult aş da să te văd şi pe tine mireasă. Ei, ce zici?

Fata tăcu.

— După cum văd, urmă el, nu ştiu nici eu ce să cred. Tot trăgeam nădejde că o să-mi aduci şi tu un ginere în casă, dar văd că nu vrei să te mărіţi.

— Nu, răspunse ea încet.

— M-am răzgândit, urmă el îmbărbătându-se, şi-ţi dau dreptate. Mie nu-mi trebuie ginere, şi dacă s-o găsi vreunul care să te ia, îl dau pe uşă afară, aşa să ştii. Mai ales să nu-mi pomeneşti de Gerard cel oacheş, m-ai auzit? Nu pot să-l sufăr. Şi să nu cumva să te mai aud de măritiş că mă fac foc!

Cu aceste cuvinte bătrânul se sculă de la fereastră şi ieşi dârz pe uşă.

Resedilla se uită uluită după el. Nu înţelegea schimbarea asta bruscă. În sufletul ei sălăşluia o dragoste puternică, dar

în urechi îi suna mereu cuvântul garrotteur. Viaţa ei fusese fără nici o pată şi-şi închipuise că făptura căreia îi va dărui inima va fi tot atât de curată ca şi ea. Îl iertase pe Gerard pentru nelegiuirile lui; ştia că şi le ispăşise din plin şi că n-ar mai fi în stare de o faptă urâtă, dar cuvântul acesta o tulbura mereu.

Astăzi îi dovedise cât de mult o iubea şi acum zăcea colo sus luptându-se cu moartea. Abia acum răsunetul acestui cuvânt urât amuţise în creierul ei şi simţea că e a lui cu totul fără cea mai mică şovăire, din tot sufletul, cu încrederea oarbă a femeii care iubeşte cu adevărat. Şi totuşi nu se dusese să-l vadă.

Sufletul femeii e o problemă veşnică; aici însă dezlegarea problemei nu era o taină ascunsă. Resedilla simţea acum că iubirea ei mare o copleşea ca un val puternic care nu cunoaşte piedici. Simţea, ştia bine că la vederea lui se va arunca peste trupul acela ciuruit de răni şi în disperarea ei grozavă nu-şi va putea stăpâni hohotele de plâns care bărbatului i-ar putea fi fatale. De aceea nu îndrăznise să se ducă la el, şi buzele ei murmurau întruna rugăciuni fierbinţi către Cel de Sus pentru salvarea făpturii mai dragi ei ca orice pe lume.

Cum stătea aşa pierdută în gânduri, auzi uşa deschizându-se şi-l văzu pe Sternau intrând.

— Te rog să mă ierţi, seniorita, dar vin să te rog ceva, zise el.

Ea îl privi întrebător. Doctorul era un bun cunoscător de oameni. Ochii lui căzură cercetători pe chipul ei, apoi zâmbi cu subînţeles.

— Ai putea să-mi dai o fâşie de pânză din care să fac un pansament? o întrebă el.

— Cum să nu! Imediat, răspunse Resedilla; alergă în bucătărie şi veni cu o faşă pregătită gata.

— Mai are cineva nevoie de pansament, senior?

— Da, Gerard.

Fata se îngălbeni.

— Îi e rău de tot? întrebă ea cu glas tremurat.

— Foarte rău.

— Şi nu mai poate fi salvat? şopti Resedilla cu ochii plini de lacrimi.

— Dumnezeu e mare... Dar, în afară de El, mai e cineva care poate contribui la salvarea lui.

— Cine?

— Dragostea.

Resedilla se îngălbeni şi mai tare şi izbucni în plâns.

Sternau o apucă de mână şi-i zise cu glas blând şi stăruitor:

— Resedilla, vroia să moară...

— Gerard? şopti ea cu glas înecat.

— Da. S-a dus dinadins la moarte. Pe când noi ne băteam îndărătul fortificaţiilor, el îşi expunea pieptul gloanţelor duşmanului.

— Doamne, Doamne, pentru ce?

— Nu ştiu. Dumneata însă trebuie să ştii sau măcar să bănuieşti... S-a luptat vitejeşte corp la corp cu vrăjmaşul, căutând moartea. De ce-l urăşti, Resedilla?

Fata îşi acoperi faţa cu mâinile şi trupul i se zguduia de suspine.

— Să-l urăsc... eu... pe Gerard? şopti ea printre lacrimi.

— Îl cunoşti de mult? întrebă iar doctorul.

— Nu, de puţin timp, dar destul de bine, răspunse ea tot plângând.

— Ştii de unde e?

— Da, din Paris,

— Şi ce făcea acolo?

— A fost sincer cu mine, senior; nu-i aşa că ştii şi dumneata?...

— Da, ştiu. Pentru ce nu vrei să-l ierţi, seniorita?

— Dar l-am iertat de mult!

— Şi totuşi, acum, când are atâta nevoie de ajutor, îl ocoleşti.

— Trebuie... nu... nu pot să mă duc... la el.

— Nu te-nţeleg. Astăzi când a început lupta, m-a rugat, că dacă se întâmplă să cadă în luptă, să-ţi aduc ultimul lui salut. Trăieşte încă, totuşi vin să-ţi aduc ultimul salut al unui om care trage să moară, încheie grav medicul şi dădu să plece.

— Senior, se tângui fata cu glas sfâşietor, nu trebuie să mă duc la el... l-aş omorî cu siguranţă...

Pe chipul lui Sternau flutură un zâmbet.

— Te temi că nu vei avea putere să te stăpâneşti? o întrebă el punându-i cu blândeţe mâna pe cap.

— Jalea mea o să-i grăbească moartea.

— Nu, copila mea, nu te cunoşti, femeia e tare în momente de suferinţă. Vino, n-ai să-l omori, dimpotrivă, o să-i dai viaţă...

Zicând acestea, o apucă de mână şi o trase după sine. Când fură însă înaintea uşii camerei unde zăcea Gerard, Resedilla se opri şi murmură tremurând:

— Senior Sternau, nu îndrăznesc...

— Bine, stai să mă duc eu întâi să văd cum se simte, zise medicul, apoi după câteva minute deschise din nou uşa.

— Intră, seniorita, şopti el.

Gerard zăcea înfăşurat tot în fâşii, numai faţa îi rămăsese liberă. Era galben ca un mort şi barba lui neagră îl făcea să pară şi mai palid. Obrajii îi erau supţi şi ochii închişi.

Resedilla se înfioră. Da, avusese dreptate doctorul. Crezuse că în clipa când îl va vedea se va repezi ca nebună la el, dar trupul ei rămase ca împietrit, picioarele parcă îi erau ţintite în podea, îi trebui o mare putere de stăpânire ca să se mişte din loc, şi i se păru o veşnicie până când se apropie de pat.

Sternau desfăcu pansamentul de pe capul rănitului şi-i

făcu unul proaspăt. Resedilla îl ajută. Mâna ei trecu uşor peste faţa lui Gerard. Ca şi când ar fi simţit că iubita e aproape buzele lui murmurară cu drag:

— Resedilla...

— Răspunde-i, zise medicul.

Ea se aplecă la urechea lui Gerard şi-i şopti tremurat:

— Dragul, scumpul meu Gerard... Rănitul ridică încet pleoapele şi privirea lui obosită se opri asupra ei.

— O, acum n-am să mai mor! se auzi clar de pe buzele lui.

Resedilla nici nu se sinchisi de prezenţa doctorului şi-şi lipi gura ei fragedă de buzele lui fără pic de sânge.

— Nu, Gerard, tu nu trebuie să mori, căci fără tine nu pot trăi nici eu. O să te faci bine şi o să vezi că-mi eşti mai drag decât orice pe lume, îi zise ea îmbărbătându-l.

— Doamne, Doamne, cât sunt de fericit... şopti el şi închise iar ochii.

— Moare, moare! strigă Resedilla îngrozită.

Bucuria fusese prea mare şi îl făcuse să leşine.

— Nu te speria, seniorita, a leşinat numai, o linişti medicul. Leşinul o să-i facă bine. Dumneata nu te mai mişca de lângă el, poate că aşa voi reuşi să-l salvez.

13. Cucerirea Haciendei del Erina

După câteva zile de la cele descrise mai sus duduia pământul de copite de cal în apropierea Monclavei. Vreo sută de călăreţi înarmaţi, îmbrăcaţi în porturi diferite, formând totuşi o trupă bine închegată, înaintau în goană.

În fruntea trupei se aflau trei indivizi, doi mai în vârstă şi unul mai tânăr. Unul din ei era Pablo Cortejo, cel mai tânăr fata lui, Josefa, îmbrăcată în haine bărbăteşti. Celălalt nu părea să fie chiar prea bătrân, era însă urât şi respingător, înarmat până în dinţi, îţi insufla groază prin căutătura lui fioroasă.

Omul privi încruntat înaintea lui, apoi zise deodată răstit către Cortejo:

— Nu se mai isprăveşte o dată drumul ăsta, senior Cortejo?

— Puţină răbdare, senior, cum vom coti niţel la stânga, ajungem la un loc unde ne putem odihni puţin.

— Eu nu văd nimic.

— Uită-te mai bine, vezi dunga aceea neagră de colo? E o pădure.

— Ei şi? Ţi-am adus oamenii mei nu ca să se hârjonească prin păduri, ci să se aleagă cu o pradă bogată, după cum mi-ai făgăduit.

— Aşa o să şi fie, mă gândesc însă că n-ar fi rău să ne oprim niţel în pădure, pe urmă ne vedem, de drum.

— Nu e nevoie.

— Aşa crezi? Dar dacă se află francezi la conac?

— Bine zici, ăştia se vâră pretutindeni. Credeam că hacienda del Erina e cam la o parte, Ce să caute francezii acolo?

— Adevărat, dar e aproape de Monclava şi e posibil ca duşmanul să o fi luat în stăpânire ca să-şi pună acolo un post

de avangardă.

— Vreo câţiva oameni...

— De, nu se ştie! Poate că au socotit că ar fi bine să fortifice conacul.

— Mai ştii? Să trimitem atunci o iscoadă. Acum să o luăm mai repede ca să ajungem cât mai curând în pădure.

Hacienda del Erina avea un aspect paşnic, numai că în jurul conacului se făcuseră, fortificaţii şi un soldat francez stătea de santinelă. În curte se aflau mai mulţi soldaţi francezi sub comanda unui căpitan; trimişi să apere conacul.

Arendaşul stătea de vorbă în sufragerie cu Maria Hermoyes şi căpitanul francez. De la dispariţia Emmei îmbătrânise mult şi părea bolnav şi obosit. Maria Hermoyes albise şi ea, dar se ţinea mai bine.

Căpitanul era un om între două vârste, nici bun, nici rău, nici prost, nici deştept, dar destul de bine crescut.

Pe când vorbeau ei, veni un soldat şi-i aduse o scrisoare.

— Te rog să mă ierţi că deschid scrisoarea în faţa dumitale, se scuză el faţă de arendaş, dar serviciul e serviciu.

Rupse plicul, citi; împături hârtia la loc şi zise:

— Am primit o veste care mi-e şi plăcută şi neplăcută în acelaşi timp.

Arbellez îl privi fără să răspundă. Se ferise în timpul ocupaţiei să-şi manifeste sentimentele lui de prietenie pentru Juarez.

— Ştiu, urmă francezul, că nu ne eşti duşman, de aceea îţi voi spune despre ce este vorba. Cred că ai aflat până unde au ajuns trupele noastre?

— Da, până la Chihuahua, îl întrerupse arendaşul înăbuşindu-şi un oftat.

— Atunci vei fi auzit că Juarez s-a refugiat tocmai la capătul ţării, la El Paso del Norte. Scopul nostru era să punem mâna pe el sau să-l gonim până în America de Nord. Ne-am ajuns în sfârşit ţelul.

— A, l-aţi prins?

— Din nenorocire nu, dar Paso del Norte e în stăpânirea noastră după cum mi se comunică în scrisoarea de faţă. Şi, mai e ceva. Cunoşti fortul care se află pe malul lui Rio Grande şi căruia i se zice Guadalupe?

— Da, îl cunosc, răspunse arendaşul din ce în ce mai atent.

— Fortul a căzut, aşa că tot hotarul de la nord e în mâinile noastre. Din cele ce-am citit acum reiese că am biruit o armată întreagă compusă din peste o mie de apaşi şi vânători şi am capturat pe un general american care îi aducea bani mulţi lui Juarez.

— Şi banii? întrebă înspăimântat Arbellez.

— Sunt acum ai noştri. O grămadă de milioane.

— Îţi doresc noroc, senior căpitane.

— Mulţumesc, domnule. De altfel, era de aşteptat să ieşim noi învingători. Glorioasa noastră armată n-a suferit niciodată vreo înfrângere. Am biruit în Africa, Asia, chiar şi în America. Până şi Europa tremură de frica noastră şi să nu nimicim noi o mână de indieni sălbatici?

În momentul acela un plutonier intră pe uşă aducând cu el pe un individ de o aparenţă simplă şi neînsemnată.

— Am onoare a vă raporta, domnule căpitan, că omul acesta, sosit chiar acum, doreşte să vorbească numaidecât cu proprietarul moşiei, zise plutonierul salutând.

În timp ce căpitanul asculta cele spuse de plutonier, mexicanul avu timp să-i facă un semn cu ochiul arendaşului. Arbellez pricepu că omul venise să-i comunice ceva ce nu trebuia să afle francezul.

— Ne aflăm în timp de război şi nu putem lăsa pe oricine să intre, îi zise căpitanul individului. Cine eşti tu şi ce cauţi aici?

— Sunt un biet argat şi vin tocmai din Castanuela. Stăpânul meu, săracul, şi-a pierdut toată averea şi nu mai are

de unde-şi plăti slugile. Ştiu că senior Arbellez e un om tare cumsecade şi am venit să-l întreb dacă nu vrea să mă primească în slujbă, răspunse individul cu glas plângăreţ.

— Ai vreo legitimaţie?

Omul zâmbi şi zise cu blândeţe:

— Păi, aşa o fi obiceiul pe la dumneavoastră, dar la noi nu se cer astfel de fleacuri.

— Tot ce se poate, am însă ordin să nu las să intre nimeni care n-are o legitimaţie.

Arbellez interveni. Deşi habar n-avea cine e străinul, zise totuşi cu siguranţă în glas:

— Nu e nevoie de nici o legitimaţie, senior căpitane, îl iau pe răspunderea mea.

— Îl cunoşti?

— Da.

— Atunci e altceva. Ştii şi cum îl cheamă?

Arendaşul născoci la repezeală im nume.

— Cum să nu! Numele lui e Ovidio Rebando. Frate-său a fost argat pe moşia mea şi am fost foarte mulţumit de el.

— Şi vrei să-l angajezi? Bine, o să-i trec numele în lista personalului casei.

— Mulţumesc, senior, şi te rog să mă ierţi că-ţi dau de osteneală.

— Dacă numai asta ar fi osteneala, ce uşor este să fii comandantul unui post de avangardă! oftă căpitanul. Mai vroiam să-ţi spun ceva.

— Ce anume, senior căpitane?

— Mi se pare că o să trebuiască să-mi iau în curând rămas-bun de la dumneata.

— Mi-ar părea foarte rău, răspunse în silă Arbellez.

— Se pare că trupele noastre se concentrează pentru un mare atac. Mi se comunică să fiu în orice moment gata de plecare.

— Când?

— În nici un caz astăzi sau mâine. Până s-ajungă aici un ordin de la marele cartier, trece timp. La revedere, domnule, încheie el şi ieşi pe uşă.

Arbellez rămase singur cu Maria Hermoyes şi argatul.

— Şi-acum, prietene, zise el acestuia clin urmă, cred că eşti mulţumit de mine. M-ai făcut să spun o minciună, ceea ce nu-mi stă în obicei.

— Mulţumesc, senior, clar cred că n-o să-ţi pară rău. Trebuia să aflu dacă hacienda e sub ocupaţie franceză.

— Nu ştiai?

— Nu, şi când am aflat, nu-mi închipuiam că o să mi se ceară vreo legitimaţie. Auzi, aşa ceva în Mexic! Nu s-a mai pomenit, zise omul râzând cu poftă.

Arbellez îi ţinu isonul.

— Şi-acum, spune-mi cum te cheamă, îl întrebă arendaşul.

— Armandos, senior. Vin din Oaxaca.

— Din Oaxaca unde răscoala e în toi? se miră Arbellez.

— Da. Ai auzit de generalul Porfirio Diaz, nu-i aşa?

— Foarte mult chiar. E cel mai vajnic şi viteaz general din câţi a avut Mexicul până acum. Ei, ce-i cu el?

— Vei fi ştiind atunci că Diaz e împotriva francezilor. Vrea să încolţească armatele lor în sudul ţării şi cere ca Juarez cu generalul Escobedo să facă acelaşi lucru la nord.

— Să dea Dumnezeu să reuşească.

— De ce să nu reuşească? Diaz mi-a încredinţat ştiri importante pe care să le comunic lui Juarez.

— A, aşadar eşti un trimis de-al generalului?

— Da, senior. Vin de la sud şi m-am oprit o clipă în drum. Să nu crezi că a fost uşor să mă strecor printre provinciile ocupate de francezi.

— Sunt frânt de oboseală şi aş avea nevoie o zi-două de odihnă. Mi s-a spus că eşti un bun patriot, de aceea m-am gândit să vin să-ţi cer ospitalitate.

— Şi foarte bine ai făcut. Eşti binevenit în casa mea, şi

cred că te afli în siguranţă, deşi e plină de francezi. Vrei să-ţi păstrez eu hârtiile până la plecare?

— Nu, senior, le-am ascuns atât de bine, încât nici dracul nu le-ar putea găsi.

— Unde crezi că o să dai de Juarez?

— La graniţa de nord a ţării.

— Dragul meu, trebuie să-ţi spun o veste rea. Căpitanul a primit adineauri o comunicare că prezidentul a fost izgonit de la Paso del Norte de către francezi.

— Lua-i-ar dracii să-i ia! Atunci sarcina mea e şi mai grea.

— Aşa e. Vrei să aflu unde e acum Juarez?

— Trebuie neapărat să mă duc la El Paso şi sper să-i dau acolo de urmă.

— Primejdios lucru pentru tine.

— Sunt deprins cu primejdiile, senior.

— Cred. Dacă ai fi un fricos, nu te-ar fi însărcinat Diaz cu o misiune atât de grea. Calul ţi-e bun?

— Ar fi el, e însă istovit de atâta drum.

— Alege-ţi altul din herghelia mea.

— Mulţumesc, senior, aşa o să şi fac. Te-aş mai ruga acum să-mi spui unde să mă duc să mă odihnesc.

— Depinde. Nu eşti într-adevăr decât un argat?

— Hm... Trebuie să trec ca atare.

— Bine. Atunci păstrează-ţi rolul. Te-am angajat ca argat şi trebuie să te duci printre ei.

— O să mi se dea voie să intru şi să ies când vreau?

— Da. Trebuie să ştii că nici aici în casă nu te pot ospăta, voi avea însă grijă să ţi se dea de mâncare şi de băut. Dacă mai doreşti ceva, spune-mi.

— Nu, senior. Nu-mi trebuie altceva nimic decât niţică odihnă şi un cal bun; mi le dai pe amândouă, aşa că sunt foarte mulţumit. Acum mă duc.

— Ştii dumneata, senior, că te poţi băga în bucluc? zise Maria Hermoyes către Arbellez după ce ieşi străinul. Dacă află

francezii că omul e un trimis de-al lui Diaz?

— Ei şi?

— Ai spus doar că-l cunoşti şi pe el şi pe frate-său!

— N-are a face. De unde să ştiu eu că omul ăsta, care a venit să se bage slugă la mine, e un spion, ca să zic aşa?

— Hm! Te-ai uitat bine la el? Cum ţi-a plăcut?

— Ce, sunt femeie ca să mă uit dacă-mi place ori nu? râse Arbellez.

— Nu asta am vrut să spun. I-ai văzut căutătura? Parcă se ferea să ţi se uite în ochi.

— Asta cam aşa e. Iscodea cu privirea în juru-i, ca şi când ar fi căutat ceva.

— Eu în locul dumitale nu m-aş încrede în omul ăsta.

— Nici nu e nevoie. E o ştafetă, se odihneşte şi el niţel şi-şi vede pe urmă de drum. De e om bun ori rău, treaba lui.

Presupusul argat se amestecase în vremea asta printre ceilalţi argaţi. I se dădu să mănânce şi să bea şi află în timpul acesta de la ei tot ce vroia să ştie. Mai târziu ieşi din casă şi se duse afară pe câmp, unde argaţii stăteau de vorbă în jurul unui foc de vreascuri. Se întinse apoi în iarbă, se acoperi cu o pătură şi se prefăcu că doarme. Nimeni nu-l luă în seamă, ceea ce îi convenea de minune. Argaţii adormiră pe la miezul nopţii. Armandos — cum zicea că-l cheamă — se ridică binişor de unde era, şi fără să-l simtă santinela o luă de-a dreptul peste câmp. Nu merse mult şi zări o matahală neagră care-i tăie calea.

— Cine-i acolo? Stai! şopti matahala.

— Eu, Armandos.

— În sfârşit! se auzi o exclamaţie de bucurie.

Era Cortejo, care se aţinea prin apropiere împreună cu Josefa şi mexicanul acela fioros.

— Ei, cum stăm? întrebă Cortejo.

— Şi bine şi rău în acelaşi timp, răspunse omul. Conacul e ocupat de francezi. Sunt vreo treizeci, i-am numărat.

— Atunci nu stăm rău de tot. Cine e comandantul lor?

— Un căpitan care nu pare să fie cine ştie ce viteaz.

— Isprăvim noi repede cu el. Dar n-ai aflat cu ce scop a fost ocupat conacul.

— Ca avanpost.

— Prost lucru. E întocmai cum bănuiam eu. Hacienda e aproape de graniţă. Dacă punem mâna pe ea vom avea din nou vreo năvală şi va trebui să ne batem iar.

— N-ai ce face, zise mexicanul care tăcuse până atunci. Lucrul are şi bunul lui, dacă luăm avanpostul, putem avea legătură directă cu Rio Grande, ceea ce e un mare avantaj pentru noi.

— Ai dreptate. Va trebui însă să stabilim o garnizoană puternică la conac, ca să nu ni-l ia îndărăt. De aci vor porni toate ordinele mele. E bine supravegheat?

— Nu prea, răspunse iscoada. S-au făcut fortificaţii şi la fiecare colţ e câte o santinelă; soldaţii ceilalţi dorm toţi în curte.

— Şi căpitanul?

— În casă.

— Dar argaţii?

— Parte din ei în catul de jos, parte pe câmp.

— Ai vorbit tu singur cu arendaşul?

— Da. E un om foarte naiv, credea tot ce i-am spus. De altminteri, n-avem ce ne teme de el. Pare bolnav şi slab, gata să-şi dea sufletul.

— Atunci avem muncă uşoară, zise mexicanul. Lăsăm deocamdată caii aci şi ne furişăm în conac. Santinelele le înjunghiem fără să facem gălăgie, pe urmă tăbărâm peste ceilalţi, în tăcere însă, fără împuşcături dacă se poate.

— Dar cu argaţii ce facem, îi omoram şi pe ei?

— Se-nţelege! fu de părere Josefa.

— La drept vorbind, n-aş prea vrea. După ce voi fi eu stăpân la hacienda, o să am nevoie, de braţe de muncă şi

oameni să-mi păzească turmele.

— Atunci să-i lăsăm în pace, zise mexicanul. La ce să ucidem oameni degeaba? Principalul e să jefuim tot ce se găseşte în conac, după cum ne-a fost înţelegerea.

— Să nu v-atingeţi însă de arendaş şi de bătrâna Hermoyes.

— Bine. Acum să începem.

Se apropiară tiptil de conac, şi după ce-l împresurară mexicanii începură să urce gardul, crezând că nu-i vede nimeni. Se înşelaseră. O santinelă auzise un zgomot uşor, neînţeles. Întunericul era de nepătruns şi nu putea zări nimic. Puse urechea la pământ. Desluşi paşi.

— *Halte-la! Qui vive?*[1] strigă el fără să se ridice de jos dar cu puşca întinsă.

Nu-i răspunse nimeni.

— Cine e? Răspunde ori trag! repetă el. Zări un cap deasupra gardului şi un om vrând să treacă dincoace. Ochi şi trase.

Se auzi o detunătură sfâşiind întunericul.

Alarma îi trezi pe soldaţi, care săriră în picioare şi puseră mâna pe arme. Era însă prea târziu căci se auzi glasul comandantului mexican răcnind:

— Ce mai staţi, înainte băieţi!

Într-o clipă mexicanii fură peste gard şi tăbărâră pe francezi. Urmară câteva împuşcături, ici colo un horcăit de moarte, pe urmă se făcu tăcere. Câteva din ferestrele conacului se luminară, una din ele se deschise. Căpitanul, buimăcit de somn, privi în curte. I se vedea desluşit capul în zarea de lumină.

— Ce-i acolo? Pentru ce trageţi? întrebă el înfuriat.

— Ca să-ţi vedem mutra, tontule! răspunse un mexican, şi-l culcă la pământ. Glonţul străbătu fruntea căpitanului şi-i sfărâmă creierii. Din francezi nu mai rămăsese nici unul.

---

[1] Stai! Cine e? (franc).

Argaţii, care dormeau jos în casă, se treziră la cea dintâi împuşcătură şi aprinseră câteva vreascuri. Dădură să iasă pe uşă, dar se întâlniră faţă în faţă cu Cortejo.

— Înapoi — le striga acesta — suntem prieteni!

— O, Dios! Senior Cortejo! zise minunându-se un cioban bătrân care-l cunoştea.

— Da, eu sunt, răspunse el. V-am scăpat de francezi. Nădăjduiesc că sunteţi buni mexicani şi ţineţi cu noi. Unde e Arbellez?

— În odaia lui.

— Dă încoa o faclă.

Bătrânul îi întinse vreascul aprins. Când văzu cine vine în urma lui Cortejo strigă uluit:

— Seniorita Josefa.

Fata nici nu-l luă în seamă. Îl urmă pe tatăl său în tăcere.

Pedro Arbellez se trezise şi el la zgomotul împuşcăturilor. Sări din pat şi aprinse lumina. Înţelese că se petrece ceva grav. Se îmbrăcă repede şi vru să iasă din cameră, când intră Maria Hermoyes.

— Vai de mine, senior, ce să se fi întâmplat? întrebă ea tremurând.

— Nici eu nu ştiu, răspunse el îngrijorat.

— Asta e luptă în regulă. Auzi răcnetele...

— Luptă? Cu cine vrei să se lupte francezii? Trebuie să fie altceva la mijloc.

— Nu, nu, se bat... A, ce gemete...

— Santa Madonna! Ai dreptate, ăsta a fost un răcnet de moarte.

— Altul... şi iar altul...

— Auzi? Suie careva treptele, cine poate să fie? Deodată se deschise uşa şi cineva se ivi în prag.

— Cortejo! strigă înspăimântat Arbellez.

— Josefa! adăugă Maria Hermoyes, recunoscând-o cu toată deghizarea ei.

Cortejo ţinea un pistol în mână, Josefa de asemenea, în urma lor se zăreau umbrele mexicanilor.

— Da, eu sunt, zise Cortejo încuind uşa în urma lui.

— Sfinte Dumnezeule! Ce vrei? îl întrebă Arbellez.

— O să aflaţi numaidecât. Şezi.

— Da, să stăm, adăugă Josefa privind cu ochii ei de bufniţă la cei doi bătrâni îngroziţi. Cine începe tată, eu sau tu?

— A, vrei să te distrezi? Bine, vorbeşte tu, răspunse zâmbind Cortejo şi se întinse într-un hamac.

În vremea aceasta se făcea că se joacă cu pistolul şi se uita cu ură şi ironie la Arbellez şi la Maria Hermoyes.

— Ai întrebat ce vrem? începu Josefa punând pistolul pe genunchi. Am venit să vă judecăm pe dumneavoastră şi pe aia de colo, zise ea arătând spre bătrână.

— Glumeşti, seniorita, răspunse Arbellez! Noi nu v-am făcut nimic. Sunt cât se poate de mirat că te văd aici, senior Cortejo. N-ai vrea să fii atât de bun să-mi spui ce te aduce la mine?

— O să te lămuresc eu în locul tatii. Ai auzit ce se spune în ultimul timp despre noi?

— Da. Pot să-ţi spun părerea mea?

— Spune-o, îţi poruncesc!

Bătrânul se dădu un pas înapoi.

— Îmi porunceşti? În casa mea numai eu poruncesc, zise el cu mânie stăpânită.

— Te înşeli! Acum eu sunt stăpână aci; hacienda pe care ai vrut să ne-o iei prin înşelătorie e a mea.

— Dacă urmezi pe tonul ăsta îmi chem imediat argaţii.

— Cheamă-i! râse batjocoritor Josefa.

Arbellez se apropie de uşă, dar când o deschise, mexicanii pe care îi postase aci Cortejo îl priviră ameninţător.

— Ce înseamnă asta? Ce vor indivizii de colo? strigă el speriat.

— E garda mea de onoare, răspunse Josefa. Află că

suntem însoţiţi de trei sute de mexicani. I-am ucis pe francezi, punem stăpânire pe conac, iar dumneata eşti prizonierul nostru.

— Te înşeli, seniorita. Aţi putut ucide pe francezi, dar pe mine nu mă puteţi lua prizonier. Eu sunt un liber mexican căruia nu-i puteţi face nimic.

— Te înşeli dumneata, nu eu. Nu eşti un liber mexican după cum zici, ci prizonierul nostru, bagă bine la cap ce-ţi spun. Şi acum, vreau să ştiu ce-ai auzit despre noi.

Pedro Arbellez nu se putea deprinde cu gândul că e într-adevăr în puterea acestor ticăloşi. Altădată prea puţin i-ar fi păsat de ameninţarea lor, acum însă era slab, bătrân şi bolnav, cum s-ar fi putut apăra? Vedea armele în mâinile lor, auzea râsetele şi ţipetele de bucurie ale năvălitorilor răsunând în încăperile conacului şi n-avea nici o putere.

— Hai, răspunde! se răsti Josefa. Ce-ai auzit?

— Că senior Cortejo vrea să se aleagă prezident, zise el.

— Prezident? Rege, asta vrea să fie! Tot Mexicul va fi al nostru. Deocamdată punem stăpânire pe hacienda, e proprietatea mea.

— Nu se poate, am cumpărat-o doar...

— Dovedeşte-o!

— Am actul de vânzare...

— E fals. N-ai cumpărat-o, ci ţi-a fost dăruită, actul e dat numai de formă.

— Chiar aşa fiind, tot a mea e moşia. Dacă drepturile mele nu vor fi recunoscute, devine proprietatea contelui de Rodriganda şi nu a dumitale.

— Ce e al contelui e şi al nostru. Lasă că nu pricepi ce vreau eu să spun.

— Ba pricep foarte bine. Ştiu toate pungăşiile pe care le-aţi făcut. Contele Alfonso e unul din neamul Cortejo, de aceea crezi că tot ce e al Rodriganzilor vă aparţine vouă. Tăgăduieşte dacă poţi!

— Să tăgăduiesc? Eşti nebun, şi vorbele unui nebun nu se iau în seamă. Şi-aşa zi, dragă senior Arbellez, ai cumpărat moşia şi ai actul de vânzare în regulă.

— Da.

— Unde e? Am venit să mi-l dai.

— Nu e la mine.

— Cum! şuieră ea sărind ca muşcată de şarpe, nu e la conac?

— Nu. Se află, împreună cu testamentul meu, în mâini sigure, fii pe pace.

Ochii Josefei scăpărau de mânie.

— Ce, ai făcut şi un testament şi ai hotărât cine să moştenească hacienda?

— Da.

— Să-mi spui imediat...

— Nu te osteni degeaba, seniorita, secretul unui testament e sfânt.

— Aşa? O să pun să te arunce în beciul cel mai adânc... o să poruncesc să te chinuiască... o să te las să mori de foame, încetul cu încetul... bolborosea ea spumegând de furie.

— Mie nu mi-e frică de moarte.

Josefa râse batjocoritor.

— Eşti bătrân şi nu mai ştii ce vorbeşti, dar când vei simţi biciul sfâşiindu-ţi carnea de pe trup o să-ţi deschizi pliscul, fii pe pace. Cu tine am isprăvit, acum hai la cealaltă.

Biata bătrână auzise cu groază în suflet cele ce spusese Josefa şi o ştia în stare de orice nelegiuire. Acum venea şi rândul ei.

— Pentru ce ai plecat din Mexico? se răsti Josefa la ea.

— Fiindcă senior Arbellez mi-e prieten şi am venit să-mi petrec bătrâneţile în casa lui, răspunse bătrâna.

— Da? în Mexico n-aveai prieteni? Dar noi ce-ţi eram?

Bătrâna plecă ochii; nu putea să-i spună că fugise de frica lor, dar Josefa îi ghici gândul.

— Ti-era frică de noi, nu-i aşa?

Maria tăcu.

— Şi aveai dreptate, urmă ea. Dacă rămâneai în Mexico nu mai erai de mult printre cei vii. Mexico e un oraş primejdios pentru cine se amestecă în treburile altora. Bine-ai făcut c-ai fugit, bătrâno. Acum am să-ţi pun câteva întrebări. Dacă-mi răspunzi şi-mi spui adevărul, soarta care te aşteaptă va fi mai puţin groaznică decât a încăpăţânatului ăla de colo. Ştiai că făcuse testament?

— Da.

— Şi cine e moştenitorul?

— Nu.

Cuvântul ieşise şovăielnic de pe buzele bătrânei. Josefa băgă de seamă.

— Nu minţi! se răsti ea. Cui îi lasă hacienda?

— Unei rude... murmură bătrâna.

— Ştii cine e şi cum se numeşte?

— E un negustor din fortul Guadalupe şi-l cheamă Pirnero.

— Bine, o să ţin minte numele. Şi Pirnero ăsta o să moştenească hacienda?

— Nu el, ci fata lui.

— Nu mai spune! Are şi o fată? Ştie ea de moştenirea asta?

— Da. Senior Arbellez i-a trimis o scrisoare printr-un argat.

— De mult?

— Nu, acum de curând.

— Aşa! Probabil că omul nici nu s-a întors încă.

— Nu.

— Cu atât mai bine, o să-l primim noi. Şi ce i-a scris în scrisoare?

Maria se uită stânjenită la Arbellez, dar acesta îi zise cu îngăduinţă:

— Răspunde fără sfială, seniora. Nu vreau să fii supusă la chinuri din pricina mea.

— Ai auzit? Hai, spune! o zori Josefa.

— Senior Arbellez a trimis vorbă senioritei Resedilla să vină aici la hacienda.

— Aha, moştenitoarea vine la del Erina! O s-o primim după cum se cuvine şi o să-i urez noroc, râse cu bucurie răutăcioasă Josefa. Ai fost de faţă când şi-a scris Arbellez testamentul?

— Da.

— Unde?

— Aici, în camera asta.

— Mai era cineva?

— Trei domni care au venit călări şi au plecat după două zile de la moşie.

— De unde erau?

— Nu ştiu.

— Nu minţi, bătrâno!

— Seniorita, pot să jur în faţa icoanei că nu mint.

— Dar cum îi cheamă, ştii?

— Unuia îi zicea senior Mandatario, celuilalt senior Advocatore şi celui de-al treilea senior Secretano.

— Astea nu sunt nume, ci titluri. Şi au luat eu ei testamentul?

— Da. Senior Mandatario. Când şi-a luat rămas-bun de la senior Arbellez i-a spus că testamentul e în siguranţă.

— Îl cunoştea vreunul din argaţi?

— Nu.

— Şi de-atunci n-a mai fost pe-aici?

— Niciodată.

Cortejo ascultase până atunci legănându-se în hamac fără să se amestece în vorbă. Acum luă el cuvântul.

— Isprăveşte, Josefa, pe calea asta n-o să afli nimic. Arbellez trebuie să spună el singur ce vrem să ştim. Să-l închidem în beci şi să nu-i dăm nimic de mâncare. Foamea şi setea o să-i descleşteze gura. O să ne mărturisească vrând-

nevrând la cine se află testamentul şi o să ne dea o autorizaţie în scris ca să-l ridicăm.

— Şi vrei s-aştepţi până ce-l va răzbi foamea?

— Da. Sau poate ştii tu ceva mai bun?

— Da. Sper că o să mă laşi pe mine să fac cum cred eu că e mai bine.

— Trebuie mai întâi să ştiu ce ai de gând.

— O să ştii numaidecât. O singură întrebare încă lui Arbellez: Are într-adevăr mandatarul testamentului?

— Da.

— Cine e şi unde locuieşte?

— Mă întrebi degeaba. Nenorocirile m-au făcut prevăzător şi i-am rugat pe cei trei domni să nu spună nimănui cine sunt. Văd că mi-au îndeplinit rugămintea.

— Atunci tot la mandatar e şi actul de vânzare?

— Nu te priveşte.

— Bine. O să-mi spui singur peste câteva zile, când deja te va pridid i foamea. Te întreb pentru ultima oară...

— Îţi strici gura de pomană, îi curmă el vorba. Eşti o scorpie, o nemernică şi nu ştiu cum te rabdă pământul. Şi-acum, porunceşte să mă închidă, pe mine, om bătrân, care nu ţi-am făcut nimic, încheie Arbellez resemnat.

— Ai auzit, tată? strigă Josefa. Să-l bage numaidecât în beci, dar mai înainte să-l bată cu vergile până nu se va mai putea mişca.

— Să încercăm întâi cu foamea, pentru bătaie e vreme şi mai târziu, căută s-o potolească tată-său.

Josefa deschise uşa şi zise cu glas poruncitor mexicanilor:

— Duceţi-i pe aceşti doi nemernici în beci şi legaţi-i bine, pe urmă vom vedea ce mai e de făcut cu ei.

Mexicanii se priviră uimiţi şi unul din ei zise dârz:

— Bine, îi ducem, dar nu te răsti aşa la noi, nu suntem slugile dumitale, seniorita.

— Ce alta sunteţi? zise ea încruntându-se.

— V-am făgăduit să luptăm pentru cauza voastră, la altceva nu ne-am angajat.

— O să vă plătesc.

— Atunci e altceva. Cât dai?

— Câte o piesă de aur de fiecare.

— Ajunge, dar uiţi ceva. Ne-aţi pus pe amândoi să păzim aici, la uşă, şi în vremea asta ceilalţi jefuiesc casa şi noi nu ne alegem cu nimic.

— Vrei adică să spui că trebuie să vă despăgubesc? Dacă îmi daţi ascultare, n-o să vă pară rău.

Cei doi mexicani se apucară să-i lege pe Arbellez şi pe Maria Hermoyes de mâini şi de picioare. Aceştia nu făcură nici cea mai mică împotrivire. Bătrânul leşinase.

— A murit? întrebă Josefa cu supărare.

— Stai, să vedem, răspunse unul din mexicani; se aplecă peste el şi zise după ce-i ascultă inima:

— Nu, n-a murit, dar mă tem că nici mult nu mai are.

— Na-vă răsplata!

Cu aceste cuvinte Josefa scoase dintr-o punguliţă de mătase două piese de aur şi le întinse mexicanilor.

— Vă foarte mulţumim, seniorita. Acum ce facem cu ei?

— Duceţi-i în pivniţă şi închideţi-i acolo.

Oamenii îi luară pe bătrâni în braţe, coborâră scara urmaţi de Josefa şi-i trântiră în colţul cel mai întunecos. Încuiară apoi uşa în urma lor şi dădură cheia Josefei.

— Pentru cele ce-am vorbit, zise ea complicilor săi, vă veţi primi chiar astăzi plata. Băgaţi însă bine de seamă să nu afle careva cele ce s-au întâmplat. Dacă veţi şti să păstraţi taina, vă voi plăti îndoit.

— Tare sunt curios să ştiu cam cât o să ne dea, zise unul din mexicani după ce plecă ea. Şi fiindcă tovarăşul lui tăcea, îl întrebă mirat: De ce nu răspunzi, mă?

— S-o ia dracu de afacere! zise acesta necăjit.

— Ce-ţi veni, măi, nu cumva nu eşti mulţumit de plată?

Aşa pleaşcă...

— Mă lipseam.

— I-ascultă, frate-meu, ce te-a apucat?

— Mă, tu mă cunoşti, nu-i aşa? Ştii că nu sunt muiere şi nu mă dau în lături când e vorba să trimit un om pe lumea cealaltă, dar de bătrânul ăsta parcă mi-e milă.

— Prostii! Şi-apoi, n-o să afle nimeni.

— De la mine ştiu că nu.

— Nici de la mine. Afurisita asta de fată e dracu-ntreg. Vai de popor când o ajunge tată-su prezident!

— Prezident n-ajunge el cât e lumea şi pământul... mormăi celălalt. Mie unul puţin îmi pasă cine cârmuieşte ţara. Noi ne-am pus în slujba lui Cortejo fiindcă ne plăteşte bine şi ca să ne mai aflăm în treabă, dar nu pot să mă învoiesc la toate ticăloşiile lui.

— Bine zici. Acu mă duc să văd cu ce m-aleg şi eu din pradă. Să lăsăm mustrările de cuget pentru mai târziu.

Se despărţiră. Unul se duse să pună şi el mâna pe ceva, pe când celălalt se învârtea de colo până colo printre ceilalţi, morocănos. Da urmă ieşi din casă şi se aciui într-un colţ, mormăind:

— Bătrânul ăsta n-o să-mi iasă din gând cât oi trăi. Până şi în somn o să-l visez. Se mai gândi puţin, apoi urmă, clătinând capul: Numai în somn? Ba şi în clipa când mi-oi da sufletul tot pe el o să-l am în faţa ochilor. Oare ce-o mai fi pe lumea cealaltă? Unii zic că nimic, alţii, că omul începe o viaţă nouă. Dacă ar fi adevărat că trebuie să-ţi ispăşeşti păcatele, apoi multe aş avea eu de ispăşit. Bătrânul ăsta mi-ar sta tot înainte şi mi-ar cere socoteală pentru că l-am lăsat să moară de foame. Hm! de ce adică să moară de foame...? parcă nu s-ar putea face altminteri.

Mexicanul se sculă de unde se aciuise; ocoli casa şi dădu de o gaură în perete. Cercetă cu luare-aminte, pe urmă mormăi iar:

— Gaura asta răspunde pesemne undeva în beci şi ţine loc de fereastră. Ce-ar fi să las înăuntru, cu o frânghie, ceva de mâncare şi o sticlă cu apă... Pomană mi-aş face. O să-ncerc la noapte, după ce-or adormi toţi. Mi s-o ţine şi mie socoteală pe lumea cealaltă, şi-apoi, prea mi-e milă de bietul bătrân. Mi-oi mai plăti din păcate, că destule am făcut cât am trăit...

14. O veste rea

Conacul era acum în puterea lui Cortejo, dar tot ce se afla în el se dăduse pradă mexicanilor. De-abia după ce-şi împărţiră jaful aceştia se gândiră să îndepărteze leşurile francezilor şi le îngropară lângă pârâu.

A doua zi, veniră iscoadele trimise de Cortejo şi află de la ele că propaganda lui mergea bine. Rămânea, acum problema cealaltă. De aceea luă cu el o sută de călăreţi şi porni cu ei la Rio Grande, ca să-i aţină calea lordului Dryden. Pe Josefa o lăsă la conac să-i ţină locul dacă va interveni ceva în lipsa lui.

Da câteva zile după plecarea lui Cortejo, pe şesul care se întinde spre nord de Parras, un călăreţ mergea în trapul calului. Omul era plin de praf şi părea obosit de drumul lung pe care-l făcuse. Călăreţul era Anselmo, care se întorcea de la fortul Guadalupe, unde fusese să-i ducă Resedillei scrisoarea lui Arbellez. Pornise chiar a doua zi după luptă, ca să ducă stăpânului său vestea sosirii celor dispăruţi de atâţia ani. Făcuse un mare ocol, ca să nu se întâlnească pe drum cu bandele de indieni care cutreierau ţinutul. Bătrânul argat era fericit că ducea o veste bună stăpânului său şi-şi zorea calul la drum, dar tocmai a doua zi spre seară ajunse în apropierea conacului. Dădu pinteni calului şi se opri când fu la poartă. O găsi încuiată. Bătu.

— Cine-i acolo? auzi el un glas străin.

— Eu, Anselmo, răspunse el.

— Nu te cunosc, mormăi celălalt.

— Atunci eşti de curând aici, după cum văd.

— Da.

— Hai, deschide repede, că sunt grăbit. Eu sunt argat la senior Arbellez şi vin de la fortul Guadalupe unde i-am bătut pe francezi.

— Fortul Guadalupe? Şi zici că i-aţi bătut pe francezi? Atunci eşti de-ai noştri. Stai să-ţi deschid.

Poarta se dădu în lături, apoi se închise iar în urma lui. Era întuneric şi Anselmo nu băgă de seamă schimbarea care se făcuse în lipsa lui. Sări de pe cal şi alergă în odaia argaţilor ca să le spună că s-a întors, pe urmă să se ducă la Arbellez să-i dea raportul. Dar când văzu camera plină de oameni necunoscuţi înarmaţi până în dinţi rămase încremenit.

— Dar ăsta cine-o mai fi? pesemne unul nou, zise unul din mexicani şi-l traseră înăuntru.

Bietul bătrân îi privea uluit.

— Ce e, mă, ce te uiţi ca un tâmpit? îl întrebă mexicanul râzând. Cortejo n-are ce face cu oameni ca de-al-de-tine.

— Cortejo? bâigui el neînţelegând.

— Da. Ori vii pentru altceva? Pe cine cauţi, măi omule?

— Pe stăpânul meu.

— Cine e ăsta?

— Senior Pedro Arbellez, răspunse el din ce în ce mai mirat.

— Pedro Arbellez? Păi ăsta nu mai e stăpân aici, acum e Cortejo proprietarul haciendei. Ce te sperii aşa? Nu-ţi convine, ai?

— Nu, nu, dar aş vrea să ştiu cum de-a ajuns el aşa, deodată, stăpânul haciendei?

— Cum? Foarte simplu: a venit cu noi la del Erina şi a luat în stăpânire conacul.

— Santa Madonna! Şi unde se află acum senior Arbellez?

— Cine poate să ştie! A pierit ca şi când l-ar fi înghiţit pământul.

— Sfinte Dumnezeule! Atunci trebuie să plec numaidecât, zise argatul şi dădu să iasă pe uşă.

— Stai, că nu merge aşa! se răsti mexicanul şi-l trase îndărăt. Cu tine nu e lucru curat. Ia să te luăm niţel la întrebări.

— Pentru ce? Sunt om cinstit...

— Aşa spun toţi pungaşii. Mai întâi să ne spui dumneata pentru cine eşti: pentru Bazaine, Maximilian, Juarez ori Cortejo?

— Pentru nici unul, eu sunt sluga lui senior Arbellez şi ascult numai de poruncile lui. Ce-mi pasă mie de ceilalţi?

— Îl auziţi, camarazi? E de-al lui Arbellez. Să-l ducem sus la seniorita. Ţineţi-l bine să nu vă scape, eu mă duc să-i spun senioritei.

Anselmo înţelese că orice împotrivire n-ar folosi la nimic. Era acum curios să ştie cine e această seniorita.

Josefa stătea în hamac şi fuma. Era îmbrăcată iar în haine femeieşti, căci îşi luase o grămadă de rochii cu ea.

— Să mă ierţi, seniorita, zise mexicanul păşind pragul, dar am o ştire. A venit un om care zice că e de-al lui Arbellez; a fost argat pe moşia lui.

— Trimite-l aici.

— Îl aduc eu singur numaidecât. Mexicanul plecă şi se întoarse cu încă unul, aducându-l pe Anselmo cu ei. Acesta se uită cercetător la Josefa. Nu o cunoştea personal şi, fiindcă nu auzise spunându-i-se numele, nu ştia cu cine are de-a face.

— Seniorita, se rugă el, ajutaţi-mă, vă rog, să ies din încurcătură. Trebuie să fie o neînţelegere la mijloc.

— Cine eşti dumneata? îl întrebă ea.

— Sunt argat la senior Pedro Arbellez. Stăpânul meu m-a trimis cu o scrisoare la o rudă a lui şi acum, când m-am întors, găsesc casa plină de străini şi pe el nicăieri.

Josefa îşi aduse aminte că Maria Hermoyes îi spusese de un argat pe care Arbellez îl trimisese la fortul Guadalupe.

— Vii de la Guadalupe? îl întrebă ea.

— Da, seniorita.

Josefa făcu semn mexicanilor să iasă din cameră, apoi, cu gând să afle de la el prin vicleşug ceea ce vroia să ştie, urmă:

— După cum vezi, cât ai lipsit s-au schimbat o mulţime de

lucruri. Ai auzit de unul anume Cortejo?

— Da, ba l-am şi văzut o dată aici.

— Ce fel de om e?

Anselmo nu simţi cursa care i se întindea, de aceea răspunse cu sinceritate.

— Un om cinstit n-ar fi bucuros să intre în cârd cu el.

Josefa îşi stăpâni furia şi urmă cu glas prietenos:

— Ai dreptate, Cortejo ăsta e un om care n-are nimic sfânt pe lume. Îl urăsc de moarte. M-a nenorocit pe mine şi pe toţi ai mei, şi-l urmez numai ca să mă răzbun pe el.

Zicând acestea, glasul ei părea atât de ameninţător, încât argatul nu bănui nimic.

— Să te răzbuni? Greu lucru; e mult prea şiret ca să-l poţi înşela. Dar spune-mi, rogu-te, seniorita, unde e senior Arbellez?

— A fugit de frica lui Cortejo.

— Pentru ce? Eu nu ştiu nimic. De-abia am sosit, şi oamenii ăştia străini au pus mâna pe mine şi m-au legat fără nici o vină.

— O să te lămuresc eu numaidecât. Dă-te mai aproape ca să nu ne-audă mexicanii care ascultă la uşă. Senior Arbellez, urmă ea, e după cum ştii, partizan de-al lui Juarez. Acu, Cortejo vrea să fie el prezident, şi-a câştigat o mulţime de partizani şi caută să-şi întindă puterea până la graniţa ţării ca să-şi urmeze propaganda. Deocamdată a început cu hacienda del Erina.

— Aşadar, a luat-o cu de-a sila? întrebă argatul posomorându-se.

— Da. Din fericire, Arbellez a putut fugi la timp. Mie mi-a spus unde, dar m-am jurat să nu afle nimeni.

— Cum se face de ţi-a spus tocmai dumitale, seniorita?

— Foarte simplu. El şi tata au fost buni prieteni. Din pricina lui Cortejo a murit bietul tata. Eu m-am prefăcut că nu ştiu nimic şi m-am alipit de el pentru a avea mai bine prilejul

să mă răzbun. Printre oamenii lui sunt vreo câţiva credincioşi de-ai mei, care aşteaptă doar un semn ca să-i facă de petrecanie. Când am venit la conac, am văzut imediat că i-a pus gând rău lui Arbellez şi l-am ajutat să fugă.

— Atunci, seniorita, te rog ai încredere în mine şi spune-mi unde se află stăpânul meu. Am să-i comunic o mulţime de veşti.

— Nu cred că o să reuşeşti, chiar dacă ai şti unde e, eşti doar prizonier. Mai cuminte ar fi să-mi spui mie ce ai de spus, fiindcă eu am mai degrabă putinţa să ajung până la el. Chiar aveam intenţia să trimit astăzi un om la Arbellez.

— Nu s-ar putea să fiu eu acela, seniorita?

— Ce-ţi trece prin minte omule! Cortejo va lipsi câtva timp, şi până la sosirea lui nu-ţi va fi îngăduit să te mişti din conac. Dacă voi reuşi să te scap în vremea asta, nu ştiu. Îţi dai mai bine seama ca mine dacă veştile pe care i le aduci sunt atât de importante încât nu suferă amânare. Gândeşte-te bine la ce ţi-am spus şi dă-mi răspunsul.

Anselmo clătină capul neştiind ce hotărâre să ia.

— Zici că pot să am încredere în dumneata, seniorita? o întrebă el apoi, după ce chibzui un timp.

— Fă cum crezi, răspunse ea prefăcându-se jignită.

— N-ai vrea să-mi spui cum te cheamă?

— Sunt fata colonelului Ramirez. Colonelul, un cunoscut partizan de-al lui Juarez, fusese ucis nu de mult într-o călătorie de propagandă, şi Josefa se folosise de acest lucru ca să se dea drept fata lui.

— Colonelul Ramirez! rosti Anselmo. A fost un om tare de treabă.

— De altminteri, urmă Josefa, pot să-ţi dovedesc că Arbellez are foarte multă încredere în mine. Mi-a povestit pentru ce te-a trimis la fortul Guadalupe. Vrei să-ţi spun?

— Spune.

— Senior Arbellez a făcut un testament prin care o lasă

moştenitoare pe nepoata sa, fata lui Pirnero, şi te-ai dus s-o pofteşti pe această seniorita să vină aici la del Erina. E, sau nu e aşa?

— Adevărat, numai eu şi stăpânu-meu ştiam de lucrul ăsta. Te rog să nu-mi iei în nume de rău, seniorita, că stăteam pe gânduri. Ce să-i faci! În vremurile prin care trecem se cere să fie omul cu mare băgare de seamă.

— Bine, te iert. Şi când vine fata?

— De venit poate că o să vină, dar nu ca moştenitoare, fiindcă adevărata moştenitoare trăieşte.

Şi bietul om, neştiind cu cine are de-a face, povesti Josefei tot ce ştia. Pentru Josefa, care se credea de mult în siguranţă, fu ca o lovitură de măciucă. Îi trebui o mare putere de stăpânire ca să nu se dea de gol. Aşadar, toţi aceia pe care ea îi credea morţi de mult, trăiau şi Landola o trăsese pe sfoară. Cu ce scop? Desigur, să tragă foloase de pe urma acestui lucru şi să-l aibă oricând pe Cortejo în mână. Altceva nu putea fi.

Anselmo nu vedea cum chipul Josefei exprima rând pe rând sentimentele care o zbuciumau. Întâi îndoiala, pe urmă nesiguranţa, spaima şi furia. După ce omul sfârşi de povestit, ea tăcu multă vreme. Chibzuia. Cele ce aflase erau atât de neaşteptate, încât îi luaseră graiul. Dacă totul era adevărat, atunci se începea iar povestea de acum şaisprezece ani. Aşadar, totul nu folosise la nimic şi lupta trebuia să înceapă din nou. Să depună armele, nici gând. Ce-ar zice duşmanii ei? Nu era însă timp de pierdut. Trebuia să reacţioneze repede, dacă vroia să nu-i fugă pământul de sub picioare. Să înceapă deci cu dobitocul ăsta, care îi dădea în mână armele de care avea nevoie.

— Spune drept, senior, e adevărat ce mi-ai povestit? Poţi să faci jurământ că nu m-ai minţit? îl întrebă ea după ce-şi mai veni în fire.

— Pe sfânta cruce, răspunse omul, care fusese de bună

credinţă.

— Eu cred că situaţia lor nu e tocmai plăcută. Cortejo e foarte puternic în timpul de faţă; n-o să treacă mult şi o să-l vezi prezident, dacă nu chiar rege al Mexicului.

— O, să nu-ţi închipui aşa ceva, seniorita. Mai e şi generalul Bazaine pe-aici.

— Bazaine? Au să-l izgonească, fii pe pace!

— Şi Maximilian?

— Om de paie al francezilor. Asta o s-o ia singur la sănătoasa.

— Dar Juarez?

— Cine, indianul ăsta din neamul zapotecilor? Au să-l spânzure şi au să-l dea de hrană corbilor.

Chipul Josefei luase o expresie aproape diavolească. Anselmo băgă de seamă şi nu ştia ce să creadă despre ea.

— Să nu crezi asta, seniorita, zise el cu mândrie. Dumneata l-ai văzut vreodată pe Juarez?

— Foarte adesea chiar, pe când era judecător suprem în Mexic şi mai târziu ca prezident.

— Se cunoştea de pe atunci ce o să iasă din el şi timpul a dovedit-o. Nu e Juarez omul care să se lase să fie spânzurat. Cred mai degrabă că o să spânzure el pe aceia care îi hărăzesc frânghia, începând cu ticălosul de Cortejo şi cu afurisita de fiică-sa.

— O cunoşti dumneata?

— Nu, şi s-o ferească Dumnezeu să dea ochii cu mine.

Josefa nu se mai putu stăpâni. Se apropie de argat şi-l privi în faţă:

— O s-o cunoşti numaidecât şi ai s-o prea cunoşti, fii pe pace!

Ochii ei zvârleau fulgere, iar glasul îi era şuierător ca al unei vipere.

— Dar bine, seniorita, nu înţeleg... bâigui argatul.

— O să înţelegi acuşi, îndată.

— Ziceai adineauri că eşti partizan de-al lui Juarez, ca şi Arbellez. Ei bine, dacă toţi partizanii lui Juarez sunt atât de dobitoci ca voi, o să se bălăngănească în curând în spânzurătoare. Ştii unde se află Arbellez?

— Parcă spuneai că a fugit, murmură argatul uluit de schimbarea Josefei.

— Şi ai crezut? Eşti şi mai tâmpit decât mi-am închipuit...

— Păi... dumneata singură mi-ai spus.

— Da, dar nu credeam că eşti atât de dobitoc să crezi. Îl ştii într-adevăr pe Cortejo aşa de prost ca să lase să-i scape Arbellez din mână?

— Cu ajutorul dumitale...

— Cu ajutorul meu a fost prins Arbellez.

— Prins? întrebă argatul privind-o cu ochii holbaţi.

— Da, zace legat de mâini şi de picioare în fundul beciului, condamnat să moară încetul cu încetul de foame.

— Nu fă astfel de glume fioroase, seniorita.

— Dacă ai şti cine sunt ţi-ai da seama că nu glumesc. Te-am înşelat ca să pot afla de la tine ceea ce doream să ştiu, şi am izbutit, de minune. Ia ghici cine sunt eu?

Spunând aceste cuvinte Josefa se uită cu o privire de triumf la argat.

Anselmo era un om simplu şi de treabă, dar nicidecum prost, cum îl credea ea. În sufletul lui se născu o bănuială.

— Doamne, să fie cu putinţă? strigă el înspăimântat, deci dumneata eşti seniorita Josefa!

— Aşa e, sunt fiica lui Cortejo, răspunse ea cu o lucire diavolească în ochi.

— Sfântă Fecioară! Ce-am făcut, nenorocitul de mine!...

— Bine faci că te rogi, acum că am aflat cele ce mi-ai spus, ştii ce am de gând să fac? Să trimit oameni la El Refugio ca să-l omoare pe lordul Dryden.

— Să nu-ţi ajute Dumnezeu! Şi astea toate din pricina mea...

— Da, din pricina ta. Voi pune pe urmă să-l pândească pe Juarez şi pe toţi care sunt împreună cu el şi să-i ucidă şi pe ei.

— Seniorita, zise argatul împreunându-şi mâinile ca pentru rugăciune, gândeşte-te că mai e un Dumnezeu în cer, care-l pedepseşte ori îl răsplăteşte pe om pentru faptele lui bune ori rele.

— Aş! Basme.

— Nu cârti, seniorita...

— Basme, repetă ea. Nu vezi că Dumnezeu însuşi mă ocroteşte? Din îndemnul lui mi-ai spus cele de adineauri. Şi-apoi, n-am nevoie de ajutorul lui, ştiu eu singură ce am de făcut.

— Au să moară toţi, până la ultimul.

— Şi pe tine ştii ce te aşteaptă?

— Sunt în puterea Celui-de-Sus.

— Nu, deocamdată într-a mea. O să te spânzure ca pe toţi partizanii lui Juarez.

— Am trăit destul, seniorita. Zilele îmi sunt numărate. Dacă vrei să-ţi sporeşti păcatele n-ai decât s-o faci.

— O s-o şi fac, dar nu pun să te spânzure îndată, ci o să-ţi îngădui mai întâi o mică bucurie. O să te las să-i vezi pe Arbellez şi pe Maria Hermoyes murind de foame sub ochii tăi. Am poruncit să nu li se dea nici de mâncare, nici de băut. După ce vor muri ei o să pun să te spânzure.

Argatul se aprinse la faţă, muşchii i se încordară.

— Eşti o satană care trebuie stârpită de pe faţa pământului! răcni el şi, cu toate că era legat, repezi piciorul în pieptul Josefei, care se prăbuşi ţipând de durere la pământ.

— Ce-ai făcut, mă? strigară mexicanii alergând la ţipetele Josefei şi-l legară fedeleş cu lasourile lor.

Josefa gemea înfundat, cu ochii închişi.

— Te doare ceva, seniorita? o întrebă unul din ei.

Ea deschise ochii, oftă adânc, dar nu răspunse.

— Ce te doare? întrebă din nou mexicanul.

— Pieptul, şopti ea de-abia auzit.

— Ei, drăcia dracului! Nu cumva ţi s-a rupt ceva înăuntru?

— Nu ştiu, murmură ea.

— Ce dracu ne facem? Doctor n-avem pe-aici, zise omul scărpinându-se necăjit în cap. Ia încearcă să te ridici, seniorita, adăugă el sprijinind-o.

— Doamne, gemu ea neputând îndura durerile.

— Acum îl chemi pe Dumnezeu în ajutor, nelegiuito! zise cu bucurie argatul.

— Taci, ticălosule! se răsti mexicanul. Ia arată unde te doare, seniorita.

— Aici, răspunse Josefa arătând în partea stângă a pieptului.

— Aha, ţi-ai rupt câteva coaste. Să vedem acu dacă ai ceva la mâini ori la picioare, — şi nu tocmai îndemânatecul samaritean îi pipăi mădularele în toate părţile, apoi adăugă:

— N-ai nimic, doar câteva coaste rupte. Cum oi apăsa niţel mai tare pe ele, le pun la loc. Stai să te întind în hamac.

Josefa clătină capul.

— Atunci unde? întrebă mirat mexicanul.

— Colo... pe scaun... lângă masă, şopti ea. Vorbea anevoie şi răsufla greu.

Omul o aşeză în scaun, apoi întrebă iar:

— Ce pedeapsă să-i dăm argatului, seniorita?

Josefa făcu semn că nu.

— Cum adică, nici o pedeapsă? se miră mexicanul.

— Ba da, dar mai târziu, şopti ea întinzându-i cheia beciului.

— Aşa! Nu scapi tu de pedeapsă, nenorocitule, o să-l vezi tu pe dracii, n-avea grijă...

Cei doi mexicani îl luară pe sus şi-l târâră în beciul unde se aflau Arbellez şi Maria Hermoyes.

După ce încuiară uşa în urma lor, unul din mexicani îi zise celuilalt:

— Tare mă tem că seniorita s-a ales cu vreo câteva coaste rupte. Mă pricep eu, un unchi al meu a fost felcer.

— Păi, atunci o fi ştiind să le vindece. Unde e unchiul tău acum?

— În pământ. A murit săracul de mult. A căzut şi şi-a frânt gâtul.

— Şi din asta a murit?

— Vezi bine!

— Păi dacă unchiu-tău a murit ce ne facem acum cu seniorita?

— Mă, da prost eşti! Nu pricepi că eu i-am fost ucenic şi am învăţat de la el?

— Atunci eşti şi tu felcer?

— Nu, fiindcă n-am stat decât două săptămâni. M-a pus să scot unuia o măsea găunoasă şi eu i-am scos două, amândouă sănătoase. M-a bătut de m-a smintit, şi de frică am luat-o la fugă de-mi sfârâiau călcâiele. Acu, în aste două săptămâni, l-am văzut punând odată unui ins coastele la loc şi m-a ţinut pe lângă el să-i dau ajutor. Răcnea omul ca din gură de şarpe, dar unchiul meu nici nu se sinchisea şi-şi vedea de treabă.

— Şi cum făcea, mă?

— Întindea omul la pământ, nenea îi ţinea mâinile, şi pe mine mă punea să-l calc pe piept.

— Pe coastele alea rupte?

— Pe alea zdravene, tontule! Cum oi juca de câteva ori pe pieptul ălui bolnav, începe pieptul să-salte şi-i vin coastele la loc.

— După cum văd, nu e cine ştie ce mare lucru. Şi omul s-a tămăduit?

— Nu, săracul, a murit după două săptămâni.

— Păi atunci a fost truda degeaba.

— Degeaba a fost, fiindcă după ce a murit omul, nenea a aflat că nici n-avusese coastele rupte, ci piciorul, niţel mai jos

de şold. Dacă spunea prostul că n-are nimic la coaste, ci că-şi rupsese piciorul, îi puneam piciorul la loc iar nu coastele, şi ar fi trăit şi în ziua de azi.

— Bine zici. Şi te încumeţi tu să-i pui senioritei coastele la loc?

— Ba bine că nu!

— Vorba e, o să te lase ea să-i ţopăi pe piept?

— Nici nu e nevoie; muierea e mai slabă ca bărbatul, e de ajuns să-i frământi bine pieptul cu pumnii şi-i vin coastele singure la loc.

— Şi-ţi trebuie un ajutor?

— Mai întrebi! Trebuie s-o ţină cineva ca să nu se mişte din loc. Nu cumva ai avea tu poftă?

— Ba bine că nu! Seniorita o să ştie să recunoască după ce s-o face bine şi m-oi pomeni cu un bacşiş gras de tot.

— Bine, dar să ştii că trebuie s-o ţii bine şi să nu te iei după ţipetele ei până ce n-oi auzi coastele trosnind.

— O s-o ţin, n-avea tu grijă; nici cu zece boi n-o s-o urneşti din loc.

— Atunci ne-am înţeles. Du-te tu şi spune-i că eu sunt de meserie felcer.

— Şi tu să-i spui pe urmă că trebuie să te ajut.

În vreme ce vorbeau ei aşa între ei, în beci se petrecea o scenă cu mult mai tragică. Când fu împins argatul înăuntru, păşi peste un trup de om care stătea chircit la pământ. Vru să se dea la o parte dar era cât p-aci să calce pe altul rezemat de perete. Era întuneric beznă şi nu putea să vadă cine e. Aşteptă până ce auzi paşii mexicanilor îndepărtându-se, apoi zise cu durere:

— Senior Arbellez...

Auzi un geamăt slab.

— Senior Pedro Arbellez, repetă el.

Şi iar se auzi un geamăt, dar nici un răspuns.

— Seniorita Maria Hermoyes, zise iar argatul.

— Aici sunt; cine eşti dumneata? întrebă persoana rezemată de perete.

Când îl auzi pe argat spunându-şi numele, bătrâna tresări.

— Tu? Tu... E cu putinţă? Cum ai ajuns aici?

— Sunt prizonier ca şi dumneavoastră.

— Doamne, Doamne, şi eu care speram să ne vină de la tine scăparea!

— Numai o minune ne poate scăpa.

— Santa Madonna! Nici tu nu mai speri decât în minuni? Atunci suntem pierduţi...

— Nu, seniora, Dumnezeu face astfel de minuni, de aceea să nu ne pierdem încă nădejdea.

— Vii de la fortul Guadalupe?

— Da.

— Şi cum ai căzut în ghearele lui Cortejo?

— O să-ţi povestesc mai târziu, acum să vorbim despre ce e acum. Senior Arbellez ce face?

— Rău, o ţine într-un leşin. Ai aflat ce s-a petrecut aici la conac?

— Da. Satana asta cu chip de femeie o să-şi primească pedeapsa, fii pe pace. Şi vă lasă să muriţi de foame? Nu vă dă nici măcar apă de băut?

— Ba da. Nu ştiu ce inimă miloasă s-a îndurat de noi şi ne lasă jos prin fereastră în fiecare noapte de-ale mâncării şi o sticlă de apă. Sunt însă legată şi nu mă pot folosi de ele.

— Atunci sunteţi nemâncaţi de atâtea zile?

— Da.

— Doamne, Doamne, trei inşi încuiaţi în beciul ăsta strâmt! Şi sunt şi eu legat. Ce-i de făcut? se tânguia Anselmo cu disperare. A, mi-a venit ceva în gând. Am un cuţit în buzunar.

— Cum, nu ţi-au luat armele?

— Ba da, dar au uitat să mă caute în buzunare. Am în cel stâng un briceag ascuţit, dar nu pot băga mâna în buzunar.

— Ia să încerc eu.

Argatul se dădu mai aproape de bătrână şi aceasta reuşi să-i scoată briceagul din buzunar.

— Degeaba, zise ea, nu pot să-l deschid.

— Ţine bine de plasele, poate pot să-l deschid eu cu dinţii.

După ce se căzni multă vreme, reuşi.

— Şi-acum, adăugă el, încearcă să-mi tai curelele din jurul mâinilor.

După multă trudă, căci, legată cum era, lucrul mergea foarte greu, Maria Hermoyes putu în sfârşit să reteze cureaua, pe urmă Anselmo îi tăie şi ei frânghia.

— Slavă Ţie Doamne că voi putea să-l văd pe bietul nostru Arbellez. Tu bagă de seamă să nu calci peste cele ce ni le-a lăsat jos binefăcătorul nostru necunoscut, zise ea.

Îngenunchează şi pipăiră cu mâinile în jurul lor.

— O pâine! strigă Maria.

— Şi o sticlă cu apă, adăugă Anselmo.

— Încă o pâine. A, uite şi o lumânare de seu.

— Atunci să ştii că trebuie să fie şi o cutie cu chibrituri lângă ea, zise argatul.

Găsiră într-adevăr un pacheţel înfăşurat în piele. Anselmo îl desfăcu şi pipăi conţinutul.

— Aşa e, chibritul, nepătruns de umezeală, şi un bilet, spuse el plin de bucurie. Să aprindem lumânarea şi să vedem ce scrie în el.

La flacăra lumânării văzură patru sticle pline cu apă şi vreo trei pâini.

— Bine că avem cu ce ne potoli setea, zise Maria bucuroasă. Să citim acum biletul.

Iată ce scria pe petecul de hârtie:

„De la unul care a păcătuit faţă de voi. Astăzi trebuie să plec, dar am însărcinat pe cineva să vă dea în fiecare zi câte o pâine, o sticlă cu apă şi o lumânare în locul meu. Rugaţi-vă pentru mine şi iertaţi-mă pentru răul pe care vi l-am făcut şi

de care mă voi căi până la moarte.”

— Cine poate să fie? se întrebă bătrâna.

— Vreunul din oamenii care v-au închis aici, îşi dădu cu părerea Anselmo.

— Aşa cred şi eu. Dumnezeu să-i ierte păcatele; n-avea încotro, trebuia s-asculte de poruncă. Acum să vedem ce e cu senior Arbellez.

Bătrânul zăcea nemişcat, cu ochii închişi. Era galben ca un mort. Maria şi Anselmo începură să plângă de mila lui.

— Nu măi e nimic de făcut, o să moară săracul, suspină dânsa.

— Pesemne că aşa e voia Domnului, dar mare păcat ar fi... oftă argatul.

— Ce om bun şi cumsecade...

— Nu numai de asta ar fi păcat, dar şi din altă pricină. Sunt oameni care ne-ar putea salva în curând de aici, dacă am mai putea-o duce câtva timp. De pildă senior Sternau...

— Sternau? întrebă repede Maria. Cine e ăsta?

— Unul pe care l-am cunoscut la Guadalupe. E medic şi un vânător iscusit în acelaşi timp.

— A fost odată aici la conac un doctor german pe care îl chema tot Sternau, dar ăsta e mort de mult.

— Eşti sigură? Pe urmă, mai era un alt senior, Unger, cu un frate de-al lui, altul Inimă-de-urs, şi încă unul Ucigătorul-de-bivoli.

Maria Hermoyes îl apucă de mână.

— Ia ascultă, Anselmo, ţie îţi arde de glumă, ori vrei să-ţi baţi joc de mine?

— Mai era şi una, seniorita Emma Arbellez... urmă el fără să se tulbure.

— Taci! se răsti ea. Nu căuta să mă amăgeşti cu vorbe de clacă. Suntem destul de nenorociţi şi-aşa.

— Am mai văzut acolo pe un conte Fernando de Rodriganda, despre care se zicea că a murit de mult, zise iar

argatul, şi o să se întoarcă acasă ca să o răsplătească după cum merită pe credincioasa lui Maria Hermoyes...

Asta era prea prea.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Anselmo, toate astea mi le spui numai ca să mă mai mângâi, nu-i aşa? murmură ea cu glas rugător.

— Nici prin gând nu-mi trece.

Bătrâna scoase atunci un ţipăt de bucurie şi începu să plângă înăbuşit. Bucuria o copleşise într-atât, încât uită pentru câtva timp situaţia groaznică în care se afla. În timp ce ea plângea încetişor, Anselmo îi povesti cele petrecute între el şi Josefa.

Unul din mexicanii care-l aduseseră pe argat în beci, trimise pe slujnică sus la Josefa ca s-o îngrijească. Ea stătea tot pe un scaun, cu capul rezemat de marginea mesei şi scuipa cheaguri întregi de sânge.

— Vai de mine, seniorita, ce-i cu dumneata? strigă slujnica speriată.

Josefa ridică încet capul şi bâigui:

— Trebuie... să... scriu. Pune-mi câteva perne la... spate.

— Să scrii? Nu se poate, seniorita.

— Trebuie.

— Mi s-a spus că ai câteva coaste rupte.

— Cine ţi-a spus?

— Unul din cei doi mexicani care au fost aici.

Nenorocita îşi trecu binişor mâna peste piept şi un geamăt îi izbucni din gâtlej, chipul i se făcu alb ca varul, începu să tuşească şi pe gură îi năvăli un val de sânge.

— Vezi că omul a avut dreptate? zise slujnica cuprinsă de milă.

— Adu-l încoa.

Acesta veni.

— Spuneai mai adineauri că am câteva coaste rupte, îi zise ea mexicanului când îl văzu intrând.

— Da, seniorita.

— Ştii unde se poate găsi un doctor?

— Poate în Saltillo sau în Castañuela.

— E departe de-aici?

— O zi şi jumătate la dus şi o zi şi jumătate la întors, adică trei zile de drum călare.

— Prea mult. Nu e printre voi vreunul care să se priceapă la bolnavi?

— Ba ar fi unul.

— Cine?

— Camaradul meu de adineauri.

— Se pricepe la fracturi?

— La ce? întrebă mexicanul neînţelegând.

— Ştie să pună coastele la loc?

— Foarte bine, a mai făcut de-alde astea.

— Bine, cheamă-l.

Acesta veni curând.

— Dumneata eşti chirurg? îl întrebă ea.

— Niţeluş.

— Te pricepi să pui la loc o coastă ruptă, să pansezi?

— Cum să nu!

— Atunci examinează-mă.

O întinseră în hamac şi fostul ucenic de felcer se apucă să-i pipăie pieptul zdrobit, în timp ce ea ţipa de durere. În sfârşit isprăvi.

— Ei, cum mă găseşti? îl întrebă Josefa.

— Rău, foarte rău, seniorita, răspunse el dându-şi ifose, deşi habar n-avea de structura corpului omenesc.

— Zău? făcu ea speriată.

— Tare mă tem că dacă te-ai da pe mâna unui cârpaci, te-ai dus pe copcă, seniorita. Lovitura a făcut ravagii în pieptul dumitale. Coastele alea rupte au încălecat peste cele sănătoase şi o să fie greu să le aşez la locul lor. Asta nu poate s-o facă decât un om priceput în astfel de lucruri.

— Şi crezi că dumneata o să poţi?

— Ba bine că nu!

— Cât timp o să dureze?

— Păi... patru, cinci ceasuri.

Josefa crezu că leşină.

— Patru ceasuri! E nemaiauzit! şopti ea îngrozită.

— Zău? La nouă coaste? Am văzut pe un coleg de-al meu muncindu-se unsprezece ceasuri să pună unei femei trei coaste la loc. Şi după ce s-a vindecat femeia, s-a dovedit că chirurgul a lucrat atât de prost încât două din coaste îi ieşeau de-un cot în spate.

— Dar o să pot îndura atâtea ceasuri durerile? întrebă ea cu frică.

— Aş! Nici n-o să te doară, ca şi când te-ar pişcă un purice. Şi chiar dacă te-o durea, strângi din dinţi şi leşini — ceea ce e mai bine. O să poţi?

— Cred, oftă Josefa cu resemnare.

— Atunci putem să începem.

— Stai! Încă o întrebare: o să pot scrie pe urmă? .

— Vai de mine! Ca să-ţi iasă toate coastele în spate ca la femeia despre care spuneam? Trebuie să stai liniştită.

— Bine, o să scriu înainte.

— Numai să poţi de durere.

— Trebuie.

— Treaba dumitale. Numai că trebuie să ştii un lucru: operaţia asta nu pot s-o fac singur, am nevoie de un ajutor.

— Cum nu poţi singur?

— Nu. E aici un camarad care se pricepe şi el puţin.

— Fie. O să trimit să vă cheme când totul va fi gata.

— Ei, ce făcuşi? îl întrebă mexicanul pe tovarăşul său când îl văzu.

— A mers strună. I-am spus că are nouă coaste rupte ca să fie bacşişul mai gras.

— Bravo ţie! Mare pişicher eşti.

Josefa puse pe două slujnice să o aşeze între perne şi se apucă sa scrie. Mergea greu dar nu se lăsa. După ce sfârşi, trimise după unul din conducătorii mexicanilor şi-l întrebă dacă tatăl ei i-a spus, înainte de plecare, drumul pe care are să-l ţie.

— Da, seniorita, răspunse omul.

— Atunci o să-l găseşti dacă te trimit după el?

— Negreşit, numai că-mi trebuie patru zile ca să-l ajung

— Dacă de azi în patru zile reuşeşti să-i dai scrisoarea asta capeţi de la mine trei sute de duros.

— Am înţeles, seniorita.

— Îi va trebui însă tatălui meu mai mulţi oameni decât are, ne putem lipsi aici de cincizeci din ei?

— Cum să nu!

— Ia atunci cincizeci de oameni bine înarmaţi Şi plecaţi imediat. Scrisoarea s-o predai în mâna tatei îndată ce vei ajunge şi nimeni altul să nu ştie de ea.

Iată ce scria Josefa lui Cortejo:

„Dragă tată,

Am aflat, curând după plecarea ta, lucruri de mare importantă, pe care trebuie să ţi le comunic fără cea mai mică întârziere. Un argat bătrân, trimis de Arbellez la Guadalupe, s-a întors astăzi la conac, şi după ce l-am descusut bine, fără ca dobitocul să bănuiască măcar de departe cine sunt, am aflat următoarele: Henrico Landola ne-a tras pe sfoară. Nici unul din vrăjmaşii noştri n-a murit, toţi trăiesc. Au fost debarcaţi pe o insulă pustie, de unde au reuşit să se salveze în timpul din urmă.

Actualmente se găsesc la fortul Guadalupe sub ocrotirea lui Juarez şi intenţionează să dea năvală peste noi. Printre ei se află: Sternau, Mariano, cei doi Unger, Inimă-de-urs, Emma Arbellez şi indiana Karja. Contele Fernando, care a scăpat din sclavie, e şi el cu ei.

Juarez a distrus trei companii de francezi. Au hotărât să se

întâlnească la revărsarea râului Sabinelor în Rio Grande cu lordul Dryden. Ştii acum tu singur ce ai de făcut. Toţi aceştia trebuie să moară, altfel suntem pierduţi. Ia-ţi în grabă măsurile, eu îţi trimit încă vreo cincizeci de inşi în acest scop. Lucrează repede ca să te poţi întoarce mai curând acasă. Am mare nevoie de tine deoarece sunt grav bolnavă. Argatul, de necaz că l-am tras pe sfoară, mi-a dat o lovitură cu piciorul în piept şi mi-a rupt nouă coaste.

Josefa"

În vreme ce mexicanii trimişi de ea porneau în goana cailor să-l găsească pe Cortejo, Josefa sta întinsă jos, pe un covor, şi „operaţia" începu. Pe când unul din cei doi „chirurgi" o ţinea bine, celălalt îi frământa coastele cu atâta putere, încât sângele îi năvălise pe gură. Răsuna conacul de răcnetele ei dar „chirurgii" închiseseră uşa şi nu lăsau pe nimeni să intre.

Abia după câteva ceasuri încetară răcnetele şi dacă ar fi ascultat cineva la uşă, ar fi auzit gemete slabe neîntrerupte. Fiica lui Cortejo suferea dureri neînchipuite şi îşi dorea moartea ca o salvare. Dar ea nici nu bănuia că aceste dureri nu însemnau nimic pe lângă suferinţele care o aşteptau mai târziu. Pedeapsa Judecătorului drept începuse.

15. Comunicatul de la 3 octombrie 1865

Pentru a înţelege mai bine cele ce vor urma, trebuie să ne întoarcem la evenimentele petrecute cu mult înainte, evenimente strâns legate de cele următoare. Să păşim prin poarta lui Palacio imperiale în capitala Mexicului, să urcăm treptele şi să intrăm în sala de primire, unde Maximilian avea obiceiul să se sfătuiască întotdeauna cu capii autorităţilor statului. În clipa aceea, împăratul stătea rezemat cu spatele de marginea unei mese şi ţinea o hârtie în mână. Ochii lui fulgerau, era aprins la faţă şi sufletul îi era cuprins de un mare zbucium. În faţa împăratului stătea unul din miniştri, a cărui privire pânditoare era aţintită la suveranul său. Aproape de fereastră stătea într-un fotoliu împărăteasa, tânără şi frumoasă ca o zână din poveşti. Părea să aibă mai multă energie decât soţul ei. El era o fire meditativă, visătoare, ea dornică de strălucire şi stăpânire; el, un entuziast, ea, nesăţioasă de bucuriile pământeşti şi de plăceri.

— Îmi ceri să mă hotărăsc imediat? îl întrebă împăratul pe ministrul său care sfârşise de vorbit.

— Trebuie, Maiestate.

— Sunt hotărât să...

— Nu cumva să refuzi? întrebă repede împărăteasa.

Împăratul se întoarse spre ea şi zise zâmbind:

— Am auzit că hotărârea ta s-a şi făcut, draga mea.

— Da.

— Şi aş putea să aflu care e?

— Sunt de acord cu tot ce s-a citit în documentul de faţă.

— Atunci, scumpul meu ministru, trebuie să-ţi spun nu numai că voi semna comunicatul, dar îl voi transcrie eu cu mâna mea şi domnii miniştri îl vor iscăli chiar sub ochii mei.

— Mulţumesc, Maiestate, zise ministrul cu o adâncă plecăciune; menirea vieţii mele e să-mi închin toate

străduinţele de care sunt în stare pentru binele patriei şi al împăratului meu. Sunt încredinţat că prin pasul pe care-l facem vom înlătura toate piedicile care ni s-au pus până acum în cale. Era şi timpul.

— Ai dreptate, dragul meu. Voi...

— Generalul Mejia! anunţă în clipa aceea locotenentul de serviciu.

— Să poftească imediat, porunci împăratul. S-ar părea curios că la auzirea acestui nume, împărăteasa se sculă din fotoliu şi dispăru pe una din uşi, pe când Maximilian îl concedia imediat pe ministru. Acesta se întâlni cu faimosul general în prag. Se salutară cu răceală, fără să schimbe un cuvânt între ei.

— Bună ziua, generale. Soseşti tocmai la timp, îl întâmpină împăratul pe Mejia.

Pe chipul sever al indianului apăru un zâmbet când văzu veselia suveranului său.

— Sunt fericit că vă găsesc în bune dispoziţii, Maiestate. Să dea Dumnezeu să aveţi întotdeauna numai bucurii, răspunse mulţumit generalul.

— Sper că aşa va fi de azi încolo.

— Îmi îngăduie Maiestatea Voastră să întreb ce-o face să creadă aceasta?

— Vreau să dau un comunicat de mare importanţă.

— Dacă efectul va fi după cum spune Maiestatea Voastră, atunci trebuie să fie, într-adevăr, foarte important.

— Poftim, convinge-te şi dumneata, împăratul îi întinse conceptul lui Mejia. Din ce citea, chipul generalului se întuneca. Ochii îi scăpărau de mânie. După ce sfârşi de citit, mototoli hârtia în mână şi strânse pumnul cu furie.

— Maiestate, cine a făcut conceptul acesta stupid? întrebă el uitând în indignarea lui că vorbea cu suveranul său.

Împăratul, atât de îngăduitor de obicei, se revoltă.

— Generale! tună el cu asprime.

— Maiestate! replică Mejia şi se înclină adânc în semn de scuză.

— Unde e conceptul?

— Aici.

Generalul netezi hârtia şi o întinse împăratului.

— Dumneata crezi că un document e o hârtie de aruncat la gunoi? îl întrebă el supărat.

— Rog pe Maiestatea Voastră să mă ierte. Gestul meu a fost expresia nesocotită a sentimentelor mele pentru binele împăratului meu.

— Se poate, numai că expresia a fost prea violentă, generale.

În pieptul lui Mejia clocotea un adevărat vulcan.

— Dacă am meritat iertarea Maiestăţii Voastre, îngăduiţi-mi atunci să mă retrag, zise el, şi fără s-aştepte răspunsul se îndreptă spre uşă.

Împăratul îl opri cu un gest.

— Ai citit comunicatul până la sfârşit?

— Da, Maiestate.

— L-ai numit stupid, deci nu-l aprobi.

— Nu, Maiestate.

— Pentru ce?

— Îmi îngăduiţi, Maiestate, să vorbesc deschis?

— Te rog chiar.

— Numai cei mai înverşunaţi duşmani ai Maiestăţii Voastre, cu gând să vă piardă, ar fi putut alege calea aceasta.

— Curioasă concepţie.

— Dar dreaptă, Maiestate.

— Trebuie să dovedesc supuşilor mei că eu sunt împăratul.

— Tot n-au s-o creadă.

— Ştii că ceea ce-ai spus acum s-ar putea lua drept o insultă?

— Maiestatea Voastră mi-a poruncit să spun adevărul.

Ţara va crede că acest comunicat v-a fost impus de francezi.

— N-are decât. Eu sunt hotărât să dau comunicatul.

— Maiestate, tăiaţi-mi mai bine capul, dar distrugeţi comunicatul. Eu îmi cunosc ţara şi ştiu urmările pe care le va avea. Un strigăt de indignare va ieşi din toate piepturile.

— Generale!

Ochii împăratului fulgerau de mânie.

— Maiestate!

Ochii generalului scăpărau şi ei scântei. Maximilian ştia ce-i datora lui Mejia; se răzgândi şi zise:

— Vreau să mă justific.

— O, Maiestate, dacă e nevoie de o justificare, îl întrerupse generalul, atunci...

— Cum, nu vrei să mă asculţi?

— Ba da, ascult.

Împăratul încerca acum — ceea ce era foarte greu pentru un suveran — să se apere.

— Ştii, generale, începu el, că toate porturile şi oraşele principale sunt în mâinile noastre.

— Adică într-ale francezilor, Maiestate.

— E totuna, francezii sunt aliaţii noştri.

— Da, dar prevăd că vor trebui să părăsească ţara şi oraşele şi porturile vor trece atunci la republicani.

— Dumneata prea le vezi pe toate în negru. Ţara e în puterea noastră. Juarez s-a refugiat la El Paso, ba se zice chiar că ar fi părăsit pământul mexican. E deci timpul ca printr-o atitudine hotărâtă şi serioasă să ne luăm locul care ni se cuvine şi pentru totdeauna.

— Foarte bine, Maiestate. Şi care e această atitudine?

— Distrugătoare şi liniştitoare în acelaşi timp. Aspră şi îngăduitoare totodată. Deşi ţara se află în puterea mea, se găsesc dihori care îndrăznesc să scormonească pământul. De pildă, Pantera Sudului, Cortejo şi încă vreo câţiva. În comunicatul meu de astăzi fac cunoscut tuturor că oricărui

republican dovedit i se va aplica pedeapsa hotărâtă tâlharilor şi criminalilor de rând. De azi înainte republicanii sunt proscrişi, în afara legii. Toate trupele de republicani vor fi considerate bande de tâlhari, şi oricare din ei va fi prins, va fi împuşcat în douăzeci şi patru de ore.

Mejia clătină capul.

— Bandiţi... tâlhari... proscrişi... împuşcaţi? Maiestate, îmi repet rugămintea: luaţi-mi capul, dar renunţaţi la acest comunicat.

— Păstrează-ţi capul, generale, şi eu îmi păstrez comunicatul; e bine chibzuit de oameni eu experienţă şi dragoste de ţară.

— Oamenii aceştia nu cunosc Mexicul. Am chibzuit totul, numai un lucru nu, pe care nu cutez să-l strig cu glas de tunet în faţa Maiestăţii Voastre.

— Pentru ce nu?

— Nu mă tem de nimic pe lume decât de dizgraţia suveranului meu.

— Vorbeşte fără teamă, generale.

— Fie! Prin acest comunicat Maiestatea Voastră îşi va da singur verdictul de moarte...

Împăratul se îngălbeni dar îşi reveni repede.

— Verdictul de moarte? Vorbeşti despre ceva imposibil şi îngrozitor ca de un lucru de la sine înţeles.

— Da, Maiestate. Oricare mexican e bun stăpân pe pământul său...

— De acord, aprobă împăratul.

— Are deci datoria, urmă generalul, să-şi apere acest pământ de ocupaţia străină, care nu are dreptul să i-l ia.

— Ocupaţia străină... să-i ia pământul pe nedrept... Expresia e cam dură, generale.

— Vorbesc după cum ar vorbi oricare republican. Puneţi-vă în locul lor, Maiestate. Ei îşi spun aşa: ţara e a noastră. Ce caută francezii aici? Să ne ia avutul, rodul muncii noastre,

femeile şi fetele noastre. Sunt deci nişte tâlhari. Şi ce ne dau în schimb? Un împărat. De ce? Nu ne trebuie nouă împărat, avem un prezident şi ne ajunge. Să facem gustul lui Napoleon şi să sângerăm noi pentru el?

— Nu e chiar aşa, generale.

— Ba da, ştiu eu ce spun, Maiestate. Fiecare mexican e republican din fire; el îşi apără ţara, trebuie să-l consideri pentru asta tâlhar ori criminal şi să-l împuşti în termen de douăzeci şi patru de ore?

— Am cucerit ţara prin foc şi sabie, orice mexican trebuie să se supună împrejurărilor.

— De acord, Maiestate. Vorbesc acum nu împăratului, ci omului pentru care mi-aş da de sute de ori viaţa. Să zicem că aşa ar fi, forţa primează dreptul. Cine învinge e stăpân şi învinsul trebuie să se supună. Reiese din asta că adversarul trebuie să fie considerat drept bandit?

— După ce învingătorul a depus armele, da.

— Foarte bine. Cine spune însă că învinsul nu se poate ridica şi deveni la rândul său învingător?

— Tot ce se poate.

— Şi-l va considera pe fostul lui învingător drept bandit.

— Aici în Mexic nu se poate întâmpla aşa ceva.

— Bine-ar fi să fie aşa, Maiestate, dar nicăieri nu e mai posibil ca aici în Mexic. Poporul e un vulcan şi Juarez...

— E inofensiv.

— Destul de puternic încă la hotarul ţării.

— O să-l graţiez.

— N-o să primească graţierea. Va zice că numai el, ca prezident al ţării are dreptul să graţieze pe un Maximilian de Habsburg, iar nu acesta pe el.

— O să-l chem pe lângă mine.

— N-are să vină.

— Nici chiar dacă îl voi numi prezident la casaţie, cea mai înaltă slujbă în magistratură?

— A mai fost. Acum e prezidentul întregii ţări.

— Ştii că mă pui pe gânduri, generale?

— Sunt convins de cele ce spun, Maiestate. Dacă îl trataţi acum pe învins drept criminal, atunci căutaţi să nu fiţi niciodată învins, pentru că răzbunarea învingătorului ar fi groaznică şi v-ar trata atunci tot ca pe un criminal.

— Totuşi, cred că s-ar lua în seamă cine am fost.

— Împărat? Ah, Maiestate, republicanii nu o vor recunoaşte niciodată.

— Arhiduce de Austria.

— Ce-i pasă lui Juarez de Austria!

— Austria e o putere care...

— ... îl va lăsa în voia sorţii pe arhiducele Max, dacă aşa e porunca atotputernicului Napoleon.

— De astă dată mă insulţi cu adevărat, generale.

Mejia plecă genunchiul în faţa împăratului şi zise:

— Maiestate, din clipa în care veţi semna comunicatul, groapa vă aşteaptă deschisă. Eu nu vă voi părăsi, de aceea mă consider de pe acum un condamnat. Nu pentru mine mă rog, şi nici pentru alţii, ci pentru Maiestatea Voastră. Nu daţi lumii spectacolul acesta nedemn, ca un fiu de împărat german să fie împuşcat conform legii marţiale de luptătorii mexicani.

— Ridică-te, generale! îi porunci Maximilian înfuriat.

— Nu, nu mă ridic până ce...

— Ridică-te îţi spun! Nu vezi că aiurezi? Glasul sună aspru şi rece, puţin ironic chiar.

Aceasta nu putu îndura Mejia, viteazul luptător şi omul cel mai cinstit şi credincios pe care-l avea Maximilian. Sări în picioare şi zise aruncând o privire de milă împăratului:

— Aşadar nu mai e nici o speranţă, Maiestate?

— Nu, chiar şi împărăteasa e de părerea mea. Chipul indianului păli şi mai tare.

— Atunci nu-mi rămâne decât să tac. Şi pentru ca să nu se

uite cuvintele şi ceasul în care le-am spus, le voi întări cu vârful acesta de oţel, zise Mejia şi azvârli cu atâta putere pumnalul în perete, încât se înfipse până în plasele în căptuşeala de lemn a zidului.

Se înclină apoi în faţa împăratului şi ieşi. Împăratul privi lung după el, pe urmă la pumnal.

— Să fie o prezicere? murmură el. Să mă fi înşelat oare?...

N-avu timp să mai cugete căci în prag se ivi generalul Miramon, trădătorul, piaza-rea a lui Maximilian.

Comunicatul apăru. Maximilian îl scrisese personal cu mâna lui şi odată cu semnarea îşi hotărâse sentinţa de moarte.

Războiul era cât se poate de crud. Orice prizonier era ucis.

Bazaine cerea cu insistenţă respectarea comunicatului.

Republicanii erau omorâţi cu sutele, chiar şi generalii lor, printre care Salazar şi Artega, doi martiri ai neamului, aprigi luptători pentru neatârnarea ţării.

Dar Nemesis, zeiţa răzbunării, păşea încet dar sigur.

Pe şesul care se întinde între San Jose de Partnal şi Chihuahua, venea o ceată de călăreţi. Erau două escadroane de cavalerişti francezi; trebuie să fi venit de departe, deoarece caii erau obosiţi şi oamenii de asemenea. Deodată văzură desenându-se în zare casele Chihuahuei. Efectul fu fulgerător. Călăreţii se îndreptară în şa, caii nechezară şi o luară la goană; săbiile zăngăniră. În frunte mergea un ofiţer tânăr încă, plin de cicatrice: era colonelul. Se opri la cea dintâi casă şi întrebă unde e cartierul general, apoi trimise un soldat înainte iar el porni cu muzica în fruntea armatei. Ici, colo apărea la câte o fereastră un cap de femeie, dar la vederea francezilor dispărea numaidecât. Se opriră în faţa clădirii unde se afla cartierul general; călăreţii descălecară. Comandantul, acelaşi pe care îl pălmuise Gerard cel oacheş când fusese prins. După ce soldaţii prezentară arma,

colonelul lor se apropie de comandant.

— Colonelul Laramel, zise el. În drum spre Villa del Puerte. Aduc depeşe urgente de la Marele Stat Major.

— Bun sosit, camarade. Sper că o să ne faci plăcerea să rămâi câteva zile printre noi.

— Desigur, două sau trei, dacă-mi daţi voie. Numai că nu ştiu unde să-mi încartiruiesc oamenii.

— Nimic mai lesne. Eu n-am decât un escadron în oraş, multe locuinţe sunt goale şi-ţi stau la dispoziţie.

— S-a potrivit de minune. Îmi dai voie să-ţi prezint băieţii mei?

— Mă rog...

După ce se făcură prezentările, soldaţii fură trimişi spre încartiruire şi ofiţerii poftiţi în salon la un pahar cu vin. Era aceeaşi încăpere unde stătuse Gerard legat, în faţa colonelului.

— Cum se face, domnule camarad, că lăsaţi oraşul fără armată, e doar cel mai primejdios post din ţară.

— Ai dreptate, dar trebuie să execut ordinele de sus, ceea ce nu e întotdeauna plăcut.

— Ai făcut vreo experienţă supărătoare aici?

— N-aş putea să spun. Oamenii sunt în general uşor de ţinut în frâu. Există însă un afurisit de spion care ne dă de furcă. E şiret şi cutezător. Ne-am dat toată osteneala să punem mâna pe el, dar ne-a scăpat printre degete. E pretutindeni şi nicăieri; ştie tot şi toate.

Colonelul clătină din cap.

— Mi se pare de necrezut ceea ce spui dumneata, zise el. Nu cred că e cine ştie ce greutate să prinzi un spion.

— Pe oricare altul da, dar nu şi pe Gerard cel oacheş.

— A, e vorba de Gerard cel oacheş? Atunci îţi dau dreptate. Am auzit multe despre el, chiar şi la Marele Stat Major. Şi omul ăsta s-ar afla acum prin preajma Chihuahuei?

— De mai multă vreme chiar. Ştiu precis că vine adesea în

oraş, unde pare să aibă complici.

— Da? De unde ştii?

— Ne-a mărturisit-o chiar el.

— Cum? El singur? se miră Laramel. Ciudat! Cum şi unde?

— Chiar în camera asta. Reuşisem să-l prindem în sfârşit.

— Aşadar, tot aţi reuşit. Nu-i aşa că s-a pus preţ pe capul lui?

— Da, şi încă un preţ destul de mare.

— Care ţi s-a dat dumitale, bineînţeles.

— Era cât p-aci, răspunse cam încurcat comandantul.

— Cum „cât p-aci”? Ziceai că l-aţi prins.

— Da, şi a fost adus aici în faţa mea. Aveam tocmai o sindrofie. L-am luat la întrebări; ticălosul s-a purtat foarte obraznic şi, deşi era legat, nu ştiu cum a făcut că şi-a rupt frânghiile şi a sărit pe fereastră.

— Auzi! Le-a scăpat?

— Din nenorocire! Vânătorii ăştia ai preriilor parcă au pe dracul în ei. Deprinşi cu primejdiile, sunt oţeliţi în luptă. Am trimis nu de mult o grămadă de oameni la fortul Guadalupe, de aceea e atât de săracă garnizoana. Sper că vor reuşi să ia în stăpânire fortul, deşi o să meargă foarte greu.

— Atât de bine e întărit fortul?

— Deloc, dar Gerard a aflat, dracul ştie cum, de planurile noastre şi pândeşte cu apaşii lui să ne sară în spate. Dacă n-am avea aici pe seniorita Emilia, ar fi trebuit de mult s-o ştergem din Chihuahua.

— Cine e această seniorita Emilia?

— A, n-o cunoaşteţi pe cea mai bună şi deşteaptă spioană a noastră?

— Nu.

— Atunci nu ştii care este cea mai frumoasă femeie din Mexic.

— Zău? Cea mai frumoasă? Aş vrea s-o cunosc şi eu, camarade.

Colonelul Laramel era unul din cei mai curajoşi ofiţeri ai armatei franceze. Nu se dădea înapoi din faţa nici unei primejdii, de aceea fusese trimis la del Puerte, cuib de republicani, să execute comunicatul lui Maximilian. Dar colonelul Laramel era în acelaşi timp şi un mare admirator al sexului frumos. Era deci foarte încântat că avea prilejul s-o vadă aici în Chihuahua pe cea mai încântătoare femeie din tot Mexicul.

— Nimic mai uşor, răspunse comandantul. Tot aveam eu de gând să invit astă seară câteva doamne şi domni din societatea aleasă a oraşului. Seniorita Emilia nu lipseşte niciodată de la astfel de adunări, aşa că o să ai prilejul să-i fii prezentat.

— Mulţumesc, domnule comandant. Mi-ar fi părut rău să plec de aici fără să pot spune acasă, în patrie, că am cunoscut-o pe cea mai frumoasă femeie din Mexic. Zici că o cheamă seniorita Emilia. E mexicană?

— Nu, probabil franţuzoaică.

— Ciudat, într-adevăr. Pluteşte în jurul acestei femei un mister, care o face şi mai seducătoare. Nimeni nu ştie de unde vine. Unii zic că ar fi mexicană, alţii italiancă, spaniolă sau franţuzoaică.

— Şi dumneata ce părere ai?

— Că e franţuzoaică, deoarece vorbeşte limba noastră ca o pariziană. Şi-apoi, nici nu se poate altfel, prea e trup şi suflet pentru cauza noastră.

— Atunci cu siguranţă că nu e mexicană; toate mexicanele sunt în adâncul sufletului republicane.

— Ba e tocmai contrariul. Deşi din principiu nu prea am mare încredere în femei, aceasta însă ne-a dat atâtea dovezi, încât ne putem bizui fără cea mai mică şovăire pe credinţa ei.

Habar n-avea el că aceste „dovezi” erau numai superficiale şi că prin ele ea îşi câştigase absoluta încredere a francezilor. Comandantul nu aflase încă de dezastrul de la

fortul Guadalupe, unde soldaţii lui fuseseră măcelăriţi până la cel din urmă.

— Trebuie să recunoaştem, răspunse Laramel, că un spion de sex feminin, dacă e frumos şi inteligent, poate aduce mult mai multe foloase decât unul de sexul nostru. Dar să revenim la Gerard cel oacheş. Ai luat măsurile necesare ca să fie prins?

— Se-nţelege de la sine.

— Dar cu republicanii dovediţi, d-aci, din oraş, ce-ai făcut?

— Am pus mâna pe o grămadă din ei.

— Şi ce-ai de gând să faci? Să-i spânzuri ori să-i împuşti?

— Nici una, nici alta.

— De ce?

— Din două motive. Mai întâi, execuţia a peste patruzeci de oameni ar stârni o revoltă şi am prea puţini oameni ca s-o potolesc.

— Ti-i pun pe-ai mei la dispoziţie. Care e al doilea motiv?

— Nu ştiu dacă sunt îndreptăţit s-o fac. Riscul ar fi prea mare.

— În privinţa asta poţi fi fără grijă. Ai nu numai dreptul, ci şi datoria să-i împuşti pe republicanii dovediţi că periclitează siguranţa statului. Prin comunicatul de la 3 octombrie, împăratul îi obligă pe toţi comandanţii să considere pe orice republican, fie el cerşetor ori general, drept bandit, şi să fie pedepsit ca atare — deci împuşcat pe loc.

— Cunosc şi eu comunicatul, credeam însă că a fost dat mai mult ca să sperie, iar nu să fie executat cu stricteţe.

— Te înşeli, camarade. Sunt însărcinat să-ţi prezint un ordin de la Marele Stat Major, prin care ţi se impune acest lucru. Poftim ordinul.

Comandantul citi ordinul şi rămase câteva momente îngândurat.

— Ei, ce zici? îl întrebă colonelul.

— Nici eu nu ştiu ce să zic, măsurile luate împotriva

republicanilor mi se par din cale-afară de aspre.

— Trebuie totuşi să-ţi faci datoria.

— Grea datorie. Voi mai amâna însă execuţia cu vreo câteva zile, zise comandantul, nemulţumit de o perspectivă care nu-i convenea defel.

În timp ce colonelul Laramel intra cu trupa lui în oraş, pe alt drum venea un om călare pe o mârţoagă, cu nişte arme ruginite şi îmbrăcat în haine ponosite. Omul era mărunţel şi pipernicit.

— Părea să n-aibă o ţintă hotărâtă, căci ocolea de departe oraşul şi privirile lui iscoditoare dovedeau că intenţia lui era să vadă numai ce se petrece înăuntru fără ca să intre. Călăreţul era micul Andrei, trimis de Juarez să afle situaţia francezilor din Chihuahua.

Andrei îşi opri calul şi privi lung la turla unei biserici, apoi murmură clătinând capul:

— A dracului treabă! Mă-nvârtesc de atâtea zile prin ţinutul ăsta ca să aflu, ce vreau să ştiu şi n-am putut da încă de un om pe care să-l descos niţel. Mi se pare că francezii nu-i lasă pe locuitori să iasă din oraş; parc-ar fi stare de asediu, domnule! Se răsuci de câteva ori în şa, apoi urmă: Ce dracu să fac? Juarez soseşte astăzi şi eu n-am ce să-i spun. M-am făcut de râs... Să intru în oraş? Să nu intru? Hm... Primejdios lucru. Dacă domnii ăştia mă iau drept spion şi-mi trag un glonţ în cap?

În clipa aceea calul clătină şi el capul şi scoase un nechezat.

— A, nu eşti de părerea mea, gloabă? Dacă mă-nvârtesc degeaba pe-aici nu aflu nimic; trebuie deci să intru în oraş. De altminteri, zise el cu trufie, nu degeaba sunt eu micul Andrei, şi nici fără arme nu sunt. Trebuie neapărat să vorbesc cu seniorita Emilia. Hai să-ncerc, îşi încheie el monologul şi îndreptă calul spre oraş.

La drept vorbind, îndrăzneala lui nu se potrivea cu a lui

Gerard. Acesta era cunoscut de francezi ca duşman şi Bazaine pusese preţ mare pe capul lui. Şi-apoi încercase să se strecoare noaptea pe furiş în oraş.

Altfel stăteau lucrurile cu Andrei. Nimeni nu-l ştia, auziseră doar de el ca de un vânător al preriilor. Chiar dacă ar fi bănuit careva că e spion de-al lui Juarez, de dovedit nu o putea dovedi, aşa că viaţa nu-i era întru nimic primejduită.

La intrarea în oraş, unde mai înainte fusese un post, acum nu se afla nici măcar o santinelă. Comandantul găsise de prisos o astfel de măsură de prevedere, aşa că Andrei putu intra nestingherit de nimeni. Coti pe după un colţ pe o uliţă mai pustie şi dădu de o cârciumă. Descălecă şi intră, în faţa cârciumii se afla o casă mare şi frumoasă pe balconul căreia stătea o femeie cu un văl pe faţă, probabil ca să-şi ferească faţa de soare.

Femeia privi cu mare încordare câteva momente la Andrei, apoi dispărând în casă, sună servitoarea şi-i zise repede:

— Trimite numaidecât să-l cheme pe cârciumarul de peste drum, dar vezi să nu bage nimeni de seamă.

Nu trecu mult şi un mexican bătrân trecu strada şi intră în cârciumă. Era portarul clădirii celei mari.

— A, dumneata eşti, senior, ce pofteşti? îl întrebă cârciumarul.

— Te roagă seniorita să vii niţel până la dumneaei, răspunse bătrânul.

— Pesemne că are musafiri şi vrea să-i pregătesc eu masa.

— Nu. Mi-a poruncit numai să te chem, că are să-ţi spună ceva, dar bagă de seamă să nu te vadă cineva când vei intra, răspunse bătrânul şi plecă.

Cârciumarul, care robotea pe-afară, intră în prăvălie şi-i zise morocănos muşteriului:

— Bună ziua, senior, ce-ţi doreşte inima? Andrei îi aruncă

o privire cercetătoare, apoi răspunse într-o spaniolă stricată:

— Ce ai?

— Orişice.

— Foarte bine. Dă-mi o halbă de bere.

— N-am.

— Atunci un pahar de vin.

— N-am.

— O cafea.

— N-am.

— O cacao.

— Am avut azi-dimineaţă dar s-a isprăvit.

— Dă-mi o limonada.

— Lămâie aş avea, numai că n-am zahăr.

— Rachiu ai?

— Nici. Mi s-a spart sticla şi am uitat să cumpăr alta.

— Păi bine omule, parcă ziceai că ai tot ce-mi doreşte inima şi la orice îţi cer zici „n-am”?

— Dacă ceri şi dumneata ce n-am...

— Bine, atunci dă-mi ce ai, zise Andrei râzând.

— Eu aş avea de toate, numai că unele din ele mi s-au isprăvit, răspunse foarte serios cârciumarul. Un păhărel de pulque[1] tot s-ar găsi.

— Bine, adu-l, tot mai bine decât nimic. Cârciumarul luă un pahar şi turnă ceva dintr-un ulcior mare. Andrei duse paharul la gură, dar când sorbi o înghiţitură se cutremură ca şi când ar fi înghiţit foc.

— Ce dracu e asta? exclama el strâmbându-se.

— Nu cumva vrei să spui că nu e bun? îl întrebă supărat cârciumarul.

Andrei răspunse cu prudenţă:

— Cum să nu! Foarte bun chiar. Foarte bun chiar — pentru un mexican.

— Pentru dumneata nu?

---

[1] Rachiu (span., n. ed.).

— Nu sunt obişnuit.

— Atunci nu eşti mexican?

— N-ai văzut după vorbă că nu sunt?

— Ba da, dar se mai înşeală omul câteodată. Şi ce eşti dumneata, dacă nu te superi?

— Vânător.

— Mi-am închipuit eu. Ce fel de vânător? De bivoli, de şerpi ori altceva?

— Aşa e, bine zici. Uitasem că în ţara asta minunată vânătoarea e altfel ca la noi, unde vânătorul împuşcă tot ce-i iese în cale.

— Atunci trebuie să fii de pe la nord.

— Da.

— Yankeu?

— Nu.

— De prin Canada?

— Nici.

— Păi atunci de unde eşti, domnule?

— Ce crezi dumneata, că numai yankeii şi canadienii cutreieră munţii şi câmpiile? Or mai fi şi alţi oameni de treabă sau derbedei care fac meseria asta. Sunt german, acuma ştii ce sunt?

— Atunci eşti de-al împăratului nostru Maximilian, nu-i aşa?

— Ia lasă gluma! Ştiu eu bine cu ce bucurie l-aţi trimite voi, mexicanii, pe acest „împărat al vostru” peste graniţă dacă aţi putea.

— Vai de mine, senior, se poate să zici una ca asta! Noi suntem supuşi credincioşi ai Măriei Sale împăratul Maximilian, răspunse cu prefăcătorie cârciumarul.

— Adică partizani de-ai francezilor?

— Lor trebuie să le mulţumim că ne-au adus un bun emperador.

— Îmi pare bine că te-aud vorbind astfel, senior, şi sper că

te vei strădui să-ţi arăţi recunoştinţa faţă de francezi.

— Se-nţelege!

— Şi ştii cum îţi poţi dovedi recunoştinţa?

— Cum?

— Fabrică oricât de mult pulque de ăsta al dumitale şi dă-le francezilor să-l bea, mai bună dovadă nici că se poate. Ai înţeles?

— De înţeles am înţeles eu, dar n-o să meargă. Francezilor nu le place decât vin.

— Şi li se dă?

— Păi... dacă nu li se dă de bunăvoie şi-l iau ei singuri.

— Vrei să spui: cu sila?

— Hm... Nu am vrut să spun aşa. Trebuie să fie omul cu măsură la vorbă.

— Aşa? Emperadorul Maximilian e atât de bun şi milostiv cu voi încât trebuie să vă măsuraţi cuvintele. Am priceput.

— Pentru Dumnezeu, senior, vorbeşte mai încet... se rugă cârciumarul.

— Şi de vorbit trebuie să vorbeşti mai încet... Bine staţi!

— Ascultă, domnule, n-am obiceiul să trâmbiţez cele ce mi se încredinţează.

— Tocmai aşa om caut şi eu. Aşadar, nu eşti prieten de-al francezilor?

— Hm... Ce să spun? Sunt şi printre ei mulţi oameni de treabă şi n-am nimic de zis împotriva lor. Dar sunt şi de ceilalţi, şi pe ăştia i-aş trimite pe toţi dracului, dacă s-ar putea.

— Vi s-a făcut vreun neajuns?

— Au băgat zilele trecute peste treizeci de capi de familie la închisoare.

— Pentru ce?

— Fiindcă la o întrunire unul din ei a scăpat vorba că ar fi mai bine să ne lase de capul nostru, adică să ne conducem singuri.

— Şi ce-o să se întâmple cu ei?

— Nu se ştie. Noi tot sperăm că o să vină...

— Cine? stărui Andrei văzând că omul şi-a curmat speriat vorba.

— Juarez.

Hangiul spuse acest cuvânt cu mâna la gură, încât Andrei de-abia îl putu auzi.

— Juarez? De ce tocmai el? întrebă Andrei prefăcându-se mirat.

— Păi el e adevăratul nostru prezident. Noi l-am ales, şi sub oblăduirea lui ne-a fost cât se poate de bine.

— Atunci de ce a fugit?

— Ce era să facă? Dacă nu fugea se făcea mare vărsare de sânge în ţară.

— Aha, de aceea? Dar dacă s-o întoarce n-o să fie acelaşi lucru?

— Ba da. Veneticii nu ne cunosc. Ţara o să fie mai repede în mâinile noastre decât a fost într-ale lor. Când au năvălit ei, n-aveam nici armată, nici aliaţi. Acu s-au schimbat lucrurile.

— Statele Unite vin în ajutor, alte ţări ţin şi ele cu noi. Juarez a vrut să ne cruţe, aştepta să vină şi vremea lui. Dacă s-a hotărât să pornească lupta e semn că i-a venit vremea.

— Unde e acum Juarez?

— Da Paso del Norte, după cum am auzit.

— Parcă s-a zvonit că a plecat în străinătate.

— O fi, dar nimeni nu dă crezare zvonului, nu ne păcăleşte el pe noi. Dacă-i adevărat că a plecat din Paso del Norte, înseamnă că s-a dus acolo unde e nevoie de el. De altminteri, ne-am mai descotorosit de o grămadă de francezi. Încotro s-or fi dus nu se ştie, se ţine secret.

— Câţi au mai rămas în oraş?

— Numai o companie.

— Păi asta trebuie s-o afle negreşit Juarez! exclamă plin de bucurie Andrei.

— Mai încet, senior... Dacă aş şti eu unde e Juarez acum, aş alerga într-un suflet să-i spun. Şi sunt sute ca mine care ar face la fel.

— Poate că o să se găsească cineva să-i spună. Andrei spuse cu atâta înţeles aceste cuvinte, încât cârciumarul deveni foarte atent. Apucă mâna vânătorului şi-i şopti aplecându-se la urechea lui.

— Ştiu acum ce să cred. Dumneata trebuie să ştii unde se află Juarez şi ai venit trimis de el ca să iscodeşti ce se petrece în Chihuahua. Spune drept, nu-i aşa?

— Ia ascultă, senior, prea ştii multe, vezi să nu nimereşti alături.

— Nu cred să mă înşel.

— Lasă-mă, omule, în pace! Nu m-amestec eu în treburile voastre, sunt bucuros să-mi văd de-ale mele.

— Îmi pare rău, senior, că n-ai încredere în mine. Dar eu tot o să-ţi pun o întrebare: Cât ai de gând să rămâi în Chihuahua?

— Probabil până diseară.

— Nu rămâi peste noapte la mine?

— Nu. După ce mi-oi cumpăra muniţiile, plec.

— Atunci m-am înşelat, după cum văd. Păcat! Ţi-aş fi putut da la nevoie o odăiţă tăinuită, de unde ai fi putut auzi multe din ce ai fi vrut să afli.

— Mulţumesc, senior, eu nu sunt spion; altminteri aş fi primit propunerea dumitale cu bucurie, crede-mă.

— Hm... să zicem că n-am ghicit. Nu face nimic. Nu mai pofteşti un pahar de pulque?

— Nu, mulţumesc, nu l-am isprăvit încă nici pe ăsta.

— Întrebam şi eu aşa, fiindcă îmi place să fiu prevenitor cu muşteriii care îmi intră în prăvălie. Acu o să mă ierţi că trebuie să plec, am niţică treabă undeva.

— Du-te sănătos, senior, şi fii fără grijă, o să mă găseşti cu paharul plin, chiar de-ar fi să te întorci în ziua de apoi.

Cârciumarul trecu strada şi intră în curtea de peste drum, ferindu-se pe cât se putea să-l vadă cineva.

— Urcă repede scara, senior, te aşteaptă slujnica pe coridor, îi şopti portarul.

Fata îl duse în cămăruţa unde fusese ascuns ultima dată Gerard şi în care Emilia îl aştepta cu nerăbdare.

— Iartă-mă că te-am luat de la treburile dumitale, îi zise ea, dar aş vrea să ştiu cine e muşteriul care ţi-a intrat adineauri în prăvălie. E mexican?

— Nu, seniorita, e un vânător din nord.

— A, un yankeu?

— Nu, german.

— Ţi-a spus cum îl cheamă?

— Nu, şi-apoi, nici nu l-am întrebat.

— Cât stă aici în oraş?

— Până diseară.

— Atunci m-am înşelat cu siguranţă.

— Crezi că e unul de-ai noştri, seniorita? întrebă cârciumarul făcând cu ochiul.

— Aşa credeam.

— Dar nu e. L-am descusut eu pe toate părţile, dar degeaba. Omul ăsta ori că ştie să păstreze un secret, ori e străin de afacerile noastre.

— Totuşi, eu aş vrea să merg la sigur. Întreabă-l dacă nu e el micul Andrei.

— Micul Andrei? Ăsta cine mai e?

— Trimisul lui Juarez pe care îl aştept cu mare nerăbdare.

— Păi, de mărunt, mărunt e, nu-i vorbă...

— Şi celelalte semnalmente se potrivesc foarte bine cu persoana care mi-a fost anunţată; l-am văzut venind, de aceea am trimis după dumneata. Du-te de-l întreabă cum îl cheamă, şi dacă e cine cred eu, să vină numaidecât la mine.

— Bine, mă duc. Adios, seniorita.

Când ieşi pe poartă, cârciumarul văzu o grămadă de

soldaţi francezi intrând prin case şi pe un plutonier de-al lor înaintând spre han. Acesta învăţase puţin limba de când se afla în Mexic şi întrebă cârciumarul într-o spaniolă stricată:

— Venta lui senior Montano?

— Aici e, eu sunt hangiul.

— Încartiruire.

— Pentru cât timp?

— Nu se ştie.

— Câţi inşi?

— Destui. Cât să nimicească toată provincia. Colonelul Laramel comandă.

Hangiul încruntă sprâncenele, dar se stăpâni.

— Am auzit de el, se zice că ar fi un om tare... viteaz.

— Viteaz. Toţi francezii sunt aşa. Ei, camera mea, senior?

— Poftim în prăvălie.

— N-ai o cameră specială pentru mine?

— Se găseşte, senior. Deocamdată ia loc în cârciumă.

Când dădu cu ochii de Andrei, francezul făcu o strâmbătură de dispreţ. Hangiul îi aduse un pahar de pulque; cum îl gustă, plutonierul scuipă cu scârbă şi aruncă paharul la pământ de-l făcu ţăndări.

— Ce scârboşenie! Cârciumar, vin! strigă el supărat.

— N-am, senior, se scuză mexicanul.

— Să fie! se răsti francezul.

— Nu se găseşte, senior...

— Nu-mi pasă! Caută!

— Bine, să caut, dar vrei vinul pe degeaba ori cu parale?

— Cum, crezi c-o să-l plătesc?

— Păi aşa cred.

— Unde-ai mai auzit să plătească vreun soldat, de orice naţie ar fi, când e încartiruit?

— Ştiu, senior, dar nu e de datoria mea să te ţin cu vin.

— Ţi-am cerut vin, vin să-mi dai, ai auzit?

— Am auzit, şi-ţi dau dacă plăteşti. Pesemne că nu ştii ce

scump e vinul în Mexic, şi — mai ales, — aici, în Chihuahua. De-abia se găseşte pentru împărat.

— Cauţi până vei găsi. Ce-mi pasă mie de împăratul vostru. Eu sunt francez şi sunt deprins să beau vin când am poftă, aşa să ştii. Arată-mi acum unde e camera mea şi trimite-mi numaidecât o sticlă cu vin, altminteri o să ai de-a face cu mine.

— Camera dumitale e sus la etaj. Du-te, senior, să ţi-o arate servitorul. Când o fi gata masa, te chem eu, şi dacă ai poftă de vin, o să plăteşti sticla de Bordeaux şaptezeci şi cinci de franci.

— O să vedem noi.

— L-am pus la locul lui, îi zise cârciumarul lui Andrei după ce ieşi plutonierul.

— Nu cred. Tare mă tem că nu scapi aşa uşor de el, răspunse îngândurat Andrei.

— Mai ştii! Şi acum, senior, te-aş ruga să-mi spui, dacă nu te superi, cum te cheamă pe dumneata?

— Andrei, aşa mi-e numele de botez.

— Andrei, ori micul Andrei?

— De unde-mi ştii porecla? întrebă mirat vânătorul.

— Aha, aşadar nu m-am înşelat adineauri când ziceam că eşti de-al nostru şi partizanul lui Juarez.

— Vorbeşti prostii, omule, ce-am eu cu Juarez al vostru?

— Nu te sfii de mine, senior. Sunt un bun patriot, cu trup şi suflet pentru prezidentul nostru. Ai putut să vezi după felul cum l-am repezit pe francez, deşi aş putea avea cine ştie ce bucluc. Dar să-ţi mai spun ceva: O cunoşti pe seniorita Emilia?

— Emilia? Sunt mii şi sute de Emilii pe lume. Şi ce e cu această seniorita?

— Spune-mi mai întâi dacă o cunoşti.

— De auzit am auzit eu de ea...

— Dar de văzut n-ai văzut-o încă. O s-o vezi acum, senior.

— Da? Unde?

— La ea acasă. Trebuie să te duci numaidecât.

— N-o fi cucoana de peste drum, pe care am văzut-o în balcon când am venit?

— Chiar ea.

— Bine, bine, dar de unde mă cunoaşte?

— Nu ştiu. Du-te, că te aşteaptă.

— Pe unde să intru?

— Te duce portarul. Vrei să-ţi laşi puşca aici până te întorci?

— Ei aş! Un vânător nu se desparte niciodată de armele lui, asta s-o ştii de la mine, zise Andrei; aruncă puşca în spate şi ieşi pe uşă.

Trecu strada şi fu întâmpinat de portar, care îl îndreptă spre apartamentul spioanei. Când o văzu rămase uluit şi nu-şi putu stăpâni o exclamaţie de admiraţie.

— Tii, seniorita, că frumoasă eşti! strigă el încântat.

— Zău? zâmbi ea.

— N-am văzut de când sunt o femeie atât de frumoasă.

— Cuvintele dumitale mă măgulesc mai mult decât dacă mi-ar fi fost spuse de oricare altul, răspunse ea încântată. Te-a trimis hangiul de peste drum, nu-i aşa?

— Da.

— Aşadar, eşti micul Andrei?

— Eu în persoană. Spune-mi, rogu-te, seniorita, de unde mă cunoşti pe mine?

— O să-ţi spun îndată. Ia loc, te rog.

— Dacă aşa porunceşti, iaca şed, răspunse Andrei şi vru să se aşeze pe un scaun.

— Nu, nu acolo, aici pe divan, lângă mine.

— Pe divanul ăsta de catifea? Vai de mine, seniorita, cu pantalonii ăştia ai mei, soioşi, de piele! Nu, cu plăcere, dar aşa ceva nu se poate... Zău că nu se poate...

— Ba se poate foarte bine.

— Dacă zici dumneata...

Şi după ce-şi scutură cu mâna pantalonii pe partea care trebuia să vină în atingere cu catifeaua, se aşeză pe marginea divanului.

— Nu aşa, aşează-te cum trebuie, zise ea râzând, şi-l înfundă cu sila în divan.

— Aoleu! strigă el speriat, aici te duci la fund ca în apă, mai că ar putea cineva să înoate.

— Nu-ţi fie frică, senior, că n-o să te îneci decât poate cu niţică băutură pe care o sa am grijă să ţi se aducă numaidecât. Ce bei?

— Hm... zise el zâmbind, poate niţel pulque.

— De unde până unde tocmai băutura asta?

— Fiindcă mi-am lăsat paharul neatins colo, în cârciumă.

— Nu-ţi place?

— Cum să nu! Curată otravă...

— Dar de un pahar de vin ce-ai zice?

— Seniorita, noi vânătorii avem atât de rar prilejul să bem vin, încât aproape că i-am uitat gustul.

— Atunci să destupăm o sticlă...

— Vai de mine! strigă el speriat. Orice, numai asta nu! Şaptezeci şi cinci de franci sticla!

— Adevărat, e foarte scump, dar fii liniştit, pe mine nu mă costă nici un gologan, l-am primit în dar de la cineva.

— Oricum, nu trebuie să te păgubeşti de bunătate de vin pentru mine.

— De ce nu? Eşti un partizan de al lui Juarez, deci prietenul meu, şi pentru prieteni se găseşte oricând puţin vin în casa mea.

— Păi dacă-i aşa, să ciocnim un pahar, zise el râzând.

Emilia sună şi porunci servitoarei s-aducă o sticlă de vin de Tokai.

— Ei, cum îţi place? îl întrebă ea după ce Andrei sorbi o înghiţitură.

— Halal să-i fie! Parcă e niţel mai bun decât otrava cârciumarului de peste drum, răspunse el şi plescăi din limbă.

— Ia ghiceşte ce fel de vin e.

— Drept să-ţi spun, seniorita, nu mă prea pricep.

— E Tokai veritabil.

— Nu mai spune! De unde-l ai?

— Direct din pivniţele împăratului.

— Ale lui Maximilian? întrebă el încremenit.

— Da. Să nu te miri că a ajuns până în provincia asta îndepărtată, dar domnii ofiţeri sunt foarte prevenitori cu doamnele. Şi-acum, senior, să vorbim despre ce ne interesează. Am auzit că vrei să pleci chiar diseară, e-adevărat?

— Da, seniorita. Era vorba să vină Gerard cel oacheş în locul meu, dar a trebuit să se ducă la Guadalupe ca să ia în primire apărarea fortului.

— Cum stăm cu fortul, ai aflat ceva?

— Până acum nimic, dar sunt sigur că francezii vor fi înfrânţi. Habar n-aveau că fortul va fi apărat şi că se vor întâlni aici cu apaşii lui Juarez, în afară de asta, se mai află acolo vreo câţiva bărbaţi, oameni căliţi în luptă, care nu se tem de o armată întreagă.

— Vânători albi probabil. Cine sunt? Andrei îi povesti spioanei cum îl cunoscuse pe Sternau şi pe prietenii lui şi încheie astfel:

— De altminteri, cred că vei avea şi dumneata prilejul să-i vezi, căci sosesc mâine sau poimâine aici, împreună cu Juarez.

— Da? Aşa de curând? V-aţi ales un loc bun de întâlnire?

— Negreşit. Trebuie să-l aştept la două ore de drum de-aici, pe malul râului.

— Îmi pare bine că soseşte mai curând decât m-aşteptam, fiindcă...

Îşi curmă vorba căci intră servitoarea şi-i aduse o

scrisoare pe care spioana o deschise repede şi citi următoarele rânduri:

„Scumpă seniorita,

În cinstea camarazilor mei sosiţi astăzi, colonelul Laramel şi ofiţerii săi, am proiectat pentru astă seară o grandioasă tertullia. *Deoarece la această adunare vor fi poftite toate stelele din oraş, sper că soarele acestui firmament, adică dumneata, vei veni să le întuneci cu prezenţa, mai ales că domnul colonel Laramel aşteaptă cu mare nerăbdare să te cunoască.*

Comandantul Morand”

Emilia zâmbi dispreţuitor, apoi îl întrebă pe Andrei:

— Ştii franţuzeşte?

— Da, nu mult, dar înţeleg orice.

— Atunci citeşte ce scrie aici.

După ce Andrei sfârşi de citit scrisoarea, ea continuă:

— Am de gând să mă duc diseară, pentru că bănuiesc că voi avea prilejul să aflu lucruri care vor fi de mare folos prezidentului.

— Şi la ce oră o să te întorci?

— La miezul nopţii. După ce-ţi voi spune ce-am aflat, cred că poţi pleca. Eu te-aştept aici. Ne-am înţeles, nu-i aşa?

— Voi fi după miezul nopţii la porunca dumitale, seniorita, zise Andrei şi plecă, după ce mai întâi sărută mâna Emiliei.

— Ei, ai vorbit cu seniorita? îl întrebă cârciumarul când îl văzu venind.

Andrei dădu din cap în tăcere.

— Aha, mai tăgăduieşte şi acum că eşti un trimis de-al lui Juarez dacă-ţi dă mâna, spuse mexicanul zâmbind cu şiretenie.

— Seniorita mi-a spus că mă pot încrede în dumneata. Află că Juarez e în drum spre Chihuahua. Când m-am despărţit de el se ducea la fortul Guadalupe să iasă înaintea

francezilor, care se îndreptau într-acolo, să pună mâna pe fort.

— Am cam bănuit noi aşa ceva. Şi crezi că o să biruiască Juarez?

— Mai mult ca sigur. Pentru mine nu mai încape nici urmă de îndoială că în curând o să-l avem printre noi.

Hangiul sări în picioare de bucurie.

— Cum, ce-ai spus? Aici, în Chihuahua? Slavă Ţie, Doamne, că o să se sfârşească odată mizeria asta! Când crezi că soseşte?

— Poate chiar mâine.

— Aşa de curând? Senior, vestea asta merită o răsplată. Hai să ciocnim un pahar cu vin.

— Mulţumesc, abia acu băui.

— La seniorita? Stai că nu merge aşa, domnule! Nu mă las nici eu mai prejos. Aici însă nu putem bea. Rău îmi pare că pleci diseară, aş fi vrut să...

— Nu plec încă, trebuie să mai vorbesc o dată cu seniorita, şi asta de-abia după miezul nopţii.

— Foarte bine îmi pare. O să te ascund undeva unde nici dracul nu bănuieşte.

— Dar calul meu...

— Lasă că am eu grijă de el. Haidem. Deasupra grajdului se afla o odăiţă în care nu călca niciodată picior de om. Birtaşul aduse două sticle de vin înfundate şi s-aşezară la taifas până ce o slugă veni să-i spună că s-a umplut prăvălia de muşterii.

— Îmi pare rău că trebuie să te las singur, dar n-am încotro, îi zise cârciumarul cu părere de rău lui Andrei.

— Nu-ţi fă inimă rea pentru atâta lucru, ştiu eu să mă distrez şi singur, râse vânătorul.

— Fără tovarăş?

— Am eu unul, şi încă foarte cumsecade.

— Cine e?

— Eu, cine să fie! Şi o să petrec de minune cu el, adică o să-i trag un somn în lege până la miezul nopţii, când te rog să vii să mă scoli.

— Dormi liniştit, senior, o să am eu grijă, îl asigură hangiul şi plecă.

Soarele tocmai apunea. Andrei privi pe fereastră, dădu pe gât vinul care mai rămăsese, se întinse pe salteaua de paie şi adormi numaidecât, îl treziră nişte bătăi în uşă.

— Cine-i acolo? întrebă el buimac de somn.

— Eu, senior, deschide.

Recunoscu glasul hangiului.

— Ei, ai dormit bine? îl întrebă acesta intrând în odaie cu un felinar aprins în mână.

— Nici că se putea mai bine, dar cât e ceasul?

— A trecut niţel de miezul nopţii.

— Ţi-au plecat muşteriii?

— Acu scăpai de ei. S-au încăierat ca nebunii şi de-abia i-am potolit.

— Du-te numaidecât, senior, am văzut-o pe seniorita întorcându-se acasă şi te-aşteaptă cu nerăbdare. Eu nu mă culc până ce nu te-oi vedea îndărăt.

Andrei trecu strada şi intră pe poartă, care se închise imediat în urma lui.

— Cine e? întrebă el speriat.

— Eu, portarul. Am ordin să te aştept. Poftim sus.

În coridor o găsi pe cameristă, care îl duse îndată la Emilia.

— A, bine că ai venit, îl întâmpină ea veselă. Ce-ai făcut până acum?

— Am dormit, răspunse el încă ameţit de somn.

— Foarte bine că te-ai odihnit niţel, fiindcă o să trebuiască să călăreşti toată noaptea.

— Plec?

— Da. Şi încă fără zăbavă.

— S-a întâmplat ceva?

— Ceva foarte neplăcut chiar.

— Privitor la Juarez?

— Nu direct. E vorba de cei patruzeci de cetăţeni acuzaţi de rebeliune.

Şi spioana îi povesti lui Andrei că se hotărâse de către colonelul Laramel ca republicanii închişi să fie executaţi a doua zi în zori, conform comunicatului de la 3 octombrie.

Andrei păli.

— Problema e acum, cum să împiedicăm acest masacru, urmă ea. Poate sosi Juarez până mâine noapte aici?

— Posibil.

— Posibil sau probabil?

— Nu ştiu. În orice caz eu plec imediat să-i spun.

— Dacă nu-l găseşti la locul de întâlnire, să-i ieşi înainte. Eu vă aştept până la miezul nopţii.

— Dacă n-aţi sosit până atunci, voi căuta să-i scap pe altă cale.

— Care anume?

— Îi voi aduna în grabă pe toţi partizanii lui Juarez şi pe rudele condamnaţilor, şi cred că va fi de-ajuns ca să biruim plutonul de execuţie.

— Vor asista probabil toţi soldaţii.

— Nu face nimic, e numai o companie.

— Dar dacă Juarez nu soseşte la timp? N-ar fi bine să-ţi aduni mai curând oamenii?

— Nu. Trebuie să aştept până în ultimul moment. Nu vreau să stârnesc populaţia şi să dăm loc la vărsare de sânge. S-ar putea ca Juarez să sosească tocmai la timp.

— Ai dreptate, seniorita, eu plec imediat.

— Te rog chiar, şi nu uita că în mâinile dumitale e viaţa a patruzeci de inşi, oameni nevinovaţi şi capi de familie. Ai nevoie de ceva?

— Nu, mulţumesc, seniorita. Pot să-i spun hangiului

despre ce e vorba?

— Mai bine nu. E om de credinţă, dar afacerea e mult prea serioasă şi e preferabil să nu mai ştie nimeni în afară de noi.

— Am înţeles. Voi şti să-mi fac datoria. Aşadar, cel mai târziu până la miezul nopţii?

— Da.

— Bine. Adios, seniorita.

Şi până să aibă spioana vreme să-i răspundă, Andrei o zbughi pe uşă şi trecu în fugă strada, îl găsi pe cârciumar aşteptându-l.

— Ei, pleci senior? îl întrebă acesta curios.

— Da. Şi chiar acum. I-aţi dat calului nutreţ, l-aţi adăpat?

— Se-nţelege. Dar de ce eşti atât de agitat, senior?

— Trebuie să plec numaidecât. Unde mi-e calul?

Într-o clipă înşeuă calul şi sări în spinarea lui.

— Ce te-a apucat, senior? se miră hangiul privindu-l uluit.

— Lasă c-o să afli dumneata. Poftim plata, zise Andrei scoţând punga din buzunar şi punând ceva în palma mexicanului, apoi pieri ca fulgerul pe poartă.

— Mă, da grăbit era! Numai de nu şi-ar sparge capul prin întunericul ăsta afurisit. Trebuie să se fi întâmplat ceva serios... Îşi zise hangiul clătinând îngrijorat capul.

— Se întoarse apoi în cârciumă şi desfăcu palma.

— O, Santa Madonna!... Un bulgăre de aur! Şi mare cât o alună, murmură el încremenit. Face pe puţin douăzeci de duros. Omul ăsta are parale, nu glumă... Numai de nu şi-ar frânge gâtul, săracul!...

16. În goană nebună

Micul Andrei zbura ca o săgeata în lungul malului. Noroc că ştia foarte bine ţinutul şi nu era primejdie să se rătăcească prin întuneric.

Locul de întâlnire era la două ore de drum departe de oraş. El îl făcu într-o jumătate de ceas. Se opri şi scoase un ţipăt ca de bufniţă — era semnalul convenit. Nu-i răspunse nimeni.

— N-a sosit încă. Înainte! Să le ies în cale, murmură el şi dădu pinteni calului.

Pe la ceasurile două începu să se zărească niţel şi după o oră de mers ajunse la locul unde râuleţul Chihuahua se vărsa în Rio Conchos.

— Pe-aici trebuia să treacă vadul, îşi zise el şi descăleca.

Cercetă locul dar nu zări nici o urmă de cal. Sări în şa şi trecu înot pe malul celălalt.

Se lumina de ziuă. Acum putea desluşi bine şesul pe care venise. Nimeni. Porni mai departe şi se opri de-abia pe la amiază. Calul de-abia se mai ţinea pe picioare. Vedea bine că dacă s-ar opri acum animalul ar cădea grămadă, de aceea nu-l slăbi o clipă, zorindu-l mereu la drum.

Se apropia acum de dealurile în spatele cărora curgea Rio Grande del Norte. Zări o dungă neagră care urca valea dintre două dealuri. Se ridică în scări ca să vadă mai bine şi strigă plin de bucurie:

— Ei sunt!

Înfipse apoi pintenii în burta calului şi animalul, cuprins de durere, porni ca o săgeată drept înainte. Se apropia din ce în ce de dunga aceea fumurie şi putu desluşi bine pe unii din călăreţi, în cap se aflau Ochi-de-urs, Ucigătorul-de-bivoli şi Inimă-de-urs. Erau iscoadele. Ceva mai în urmă veneau Juarez, Sternau şi don Fernando care păreau cufundaţi într-o

discuţie foarte serioasă. După ei vânătorii albi şi indienii călăreau într-un şir lung, unul după altul. Acum îl zăriră şi ei.

— Cine să fie? se întrebă Juarez.

— Ah, omul cel mititel! strigă Inimă-de-urs.

— Da, într-adevăr, e micul Andrei, pe care l-ai trimis la Chihuahua, zise doctorul după ce privi cu atenţie în direcţia călăreţului.

— Bine, dar ce caută aici? Pentru ce ne iese înainte? se miră Juarez.

— Trebuie să se fi întâmplat ceva foarte grav.

— Probabil. O să aflăm îndată.

Andrei se apropia din ce în ce. Calul nu mai fugea ci alerga în salturi mari cu limba atârnându-i de un cot, cu ochii injectaţi, cu spume mari la gură. Când ajunse lângă Juarez mai făcu o săritură şi fu gata să se prăbuşească.

— Sări! îi strigă speriat Juarez călăreţului.

Acesta n-aşteptă să-i spună a doua oară şi într-o clipă fu jos, în vreme ce calul se prăbuşi cu o bufnitură la pământ. Andrei scoase pistolul de la brâu şi-i trase un glonte în ochi.

— Bine, senior Andrei, se poate să faci o astfel de imprudenţă? îl dojeni Juarez. Trebuia să goneşti nebuneşte ceasuri întregi fără măcar să răsufli?

— Aşa e, senior prezident, răspunse micul vânător, dar mă tem că peste câteva minute o să faceţi şi dumneavoastră acelaşi lucru. Am fost trimis de seniorita Emilia şi de nouă ceasuri n-am descălecat până în momentul acesta.

— Cu neputinţă!

— Uită-te la cal.

Vânătorii albi făcură un cerc în jurul lui, pe când indienii stăteau nepăsători la o parte.

— E vorba de comunicatul lui Maximilian prin care orice republican să fie considerat drept criminal şi împuşcat pe loc, spuse Andrei.

Ochii prezidentului scăpărară.

— Nu credeam că va pune în practică un astfel de comunicat. Prin aplicarea lui şi-a iscălit singur sentinţa de moarte, zise el.

— Da, dar până una alta, pe-a altora. Ieri a sosit la Chihuahua ordinul lui Bazaine ca toţi republicanii prinşi să fie împuşcaţi numaidecât.

— A, şi sunt acolo de aceştia?

— Da, patruzeci de ostatici care vor fi executaţi la ora două din noapte.

— Doamne, Doamne! Ce-i de făcut? Trebuie neapărat să-i salvăm. Dar cum? Timpul e prea scurt...

— De aceea să nu mai zăbovim, zise Sternau. Senior Juarez, îmi daţi voie să urmez cu întrebările?

— Cu plăcere.

— Şi-acum, domnule, urmă el adresându-se lui Andrei, te rog să-mi răspunzi pe scurt dar precis. Zici că vor fi executaţi la ora două din noapte. Unde?

— Afară din oraş, la malul râului probabil.

— Cât ai făcut până aici?

— Nouă ore.

— Aşadar, ne trebuie unsprezece ceasuri dacă vrem să nu crape caii pe drum. Ce trupă ia parte la execuţie?

— O companie şi toţi ofiţerii din garnizoană.

— Foarte bine. Mai ştie cineva de execuţie sau e ţinută în taină?

— Nimeni afară de seniorita Emilia.

— Ea te-a trimis?

— Da.

— Şi dacă nu ne întâlneai acum ce se întâmpla?

— Ea a hotărât s-aştepte până la miezul nopţii sosirea dumneavoastră şi apoi, dacă nu veniţi, îşi va aduna republicanii la o răscoală împotriva armatei franceze.

— Ar fi o mare vărsare de sânge, căci după cum văd cetăţenii Chihuahuei nu prea par să fie cine ştie ce eroi. Unde

zici că e locul nostru de întâlnire?

— La două ore de drum în afara oraşului.

— Ai putea suporta drumul până acolo?

— Cred că da, senior Sternau.

— Atunci ascultaţi ce cred eu că e mai bine de făcut.

— Mai întâi, seniorita Emilia trebuie să afle cât mai repede de sosirea noastră ca să nu-i stârnească pe locuitori. Apoi, călăreţii noştri să zorească pe cât e cu putinţă ca să ajungă înainte de ora două la marginea oraşului, pentru a împiedica execuţia, şi de-abia pe urmă se vor uni cu cetăţenii. Dar, deoarece vestea pe care o duce senior Andrei e de foarte mare importanţă şi i s-ar putea întâmpla ceva pe drum, sunt de părere să merg şi eu cu el. Cunoaşte fratele meu Ochi-de-urs oraşul?

— El cunoaşte ţara întreagă, răspunse cu mândrie indianul.

— Cu atât mai bine. Atunci fratele meu să pornească în mare grabă cu cei mai buni călăreţi ai săi ca să ne întâlnim la miezul nopţii pe malul râului. Ceilalţi, ai căror cai sunt mai puţin iuţi de picior, vor veni în urmă, conduşi de senior Juarez.

— Nu admit! Vrei să mă cruţi şi să nu iau parte la luptă, strigă Juarez.

— Aşa e. Viaţa dumneavoastră e mult prea preţioasă ca s-o curme un glonţ de puşcă.

— Totuşi merg şi eu cu voi. Poate că vederea mea va folosi mai mult decât toate gloanţele.

— Tot ce se poate, de aceea vom face după cum vrei. De altfel, ne vom mai sfătui ce-i de făcut când ne vom întâlni din nou înainte de luptă. Acum trebuie să plec. Senior Andrei, alege-ţi un cal — pe cel mai bun — şi să pornim la drum.

Pe când Andrei îşi alegea calul, Juarez se apropie de doctor şi-i zise cu glas scăzut:

— Domnule Sternau, te-aş ruga să-mi îndeplineşti o dorinţă.

— Cu plăcere.

— N-aş vrea să dau năvală peste francezi şi să-i iau pe nepregătite.

— Eşti prea nobil, senior prezident.

— Respect dreptul popoarelor. Dumneata vei sosi înaintea mea la Chihuahua. Vrei să te achiţi de însărcinarea pe care ţi-o voi da?

— Să mă prezint comandantului ca sol, nu-i aşa? Crezi că o să mă ia în seamă?

— Sper. Le propun francezilor să le las liberă retragerea. Restul îl las în seama dumitale.

— Bine. Să le spun că ştim de execuţia proiectată?

— Nu.

— Şi că suntem atât de aproape de oraş?

— Şi mai puţin.

— Am înţeles, şi nădăjduiesc că vei fi mulţumit de felul cum îmi voi îndeplini misiunea.

— Sunt convins de asta. Dar, presupunând că nu vor lua în considerare însărcinarea dumitale şi te vor aresta?

— Fii fără grijă. Şi chiar dacă s-ar întâmpla aşa, ştiu că mă pot bizui pe prietenii mei. Adios, senior.

Şi zicând acestea, Sternau dădu pinteni calului şi porni alături de Andrei. Când, după câteva minute, întoarse capul, îi văzu pe călăreţii plecaţi după el în urma lui.

— Acum e ora unsprezece înainte de amiază, îi zise el lui Andrei. Unsprezece ceasuri de drum, deci vom fi la ora nouă seara la Chihuahua. Cunoşti bine locul pentru execuţie?

— Eu nu, dar seniorita trebuie să-l ştie.

— Bine. Cum vom ajunge, mergem împreună la ea.

Călăriră fără popas până pe-nserate. Caii de-abia îşi mai trăgeau sufletul. Se opriră când se înnoptă ca să-i lase niţel să răsufle, apoi porniră iar în galop.

— Se poate găsi aici vreun loc sigur pentru ascuns caii? îl întrebă doctorul pe Andrei când fură aproape de oraş.

— Cum să nu! Ar fi chiar mai bine să intrăm neobservaţi, răspunse el. Să-i legăm de un copac în păduricea de colo.

Zis şi făcut. Cei doi călăreţi îşi luară apoi armele şi intrară în oraş. Andrei coti după un colţ şi-i zise în şoaptă lui Sternau:

— Uite, aici e cârciuma unde am găzduit ieri.

— Şi casa senioritei?

— Aceea mare de peste drum.

— Văd că e întuneric peste tot. Dar nu face nimic, să intrăm.

— Ferestrele au obloane care se închid seara. Strada era pustie şi întuneric beznă. Trecură poarta, pe care o găsiră descuiată.

În gang era întuneric; probabil însă că fuseseră zăriţi, căci se auzi un glas întrebând:

— Cine-i acolo?

— Dar dumneata cine eşti?

— Portarul.

— Şi eu sunt micul Andrei.

— În sfârşit, bine c-a dat Dumnezeu! De-abia te aşteptam, senior. Ai închis poarta la loc?

— Da.

— Atunci, stai să fac lumină. Credeam că n-ai să mai vii.

— Seniorita e acasă?

— Da. Şi e tare supărată.

Flacăra izbucni. Portarul rămase foarte surprins când văzu că Andrei nu e singur.

— A, încă un senior! zise el nemulţumit.

— E un prieten şi trebuie să vorbească numaidecât cu seniorita.

— Bine, veniţi după mine.

Când păşiră în coridor, o uşă se deschise şi în prag se ivi Emilia. Auzise paşi şi nerăbdarea nu-i dădu astâmpăr, venise singură să deschidă. Când îl văzu pe doctor rămase încremenită.

— Cine e străinul acesta şi ce caută? întrebă ea, neştiind ce să creadă.

— Străin, dar prieten, se scuză germanul înclinându-se şi lăsându-l pe Andrei să treacă înainte.

— A, senior Andrei! strigă ea acum cu bucurie. Poftiţi, poftiţi în camera mea, repede, repede...

— Dă-mi voie mai întâi să-ţi prezint pe acest domn, răspunse Andrei zâmbind. E senior Sternau, despre care ţi-am mai vorbit.

— A, senior Sternau! Îmi pare bine, dar intraţi vă rog. Şi-acum, urmă ea după ce-i pofti să şadă, ce veste îmi aduceţi?

— Veste bună, răspunse Andrei ca să-i risipească de la început îngrijorarea.

— Slavă Domnului! Aşadar, Juarez...

— Va sosi la timp, condamnaţii sunt salvaţi.

— Mulţumită dumitale, senior Andrei. Sărmanii, prin ce chinuri grozave trec ei acum... L-ai găsit pe Juarez la locul de întâlnire?

— Nu, m-am dus să-i ies înainte.

— Departe?

— Cam... . răspunse cu modestie vânătorul.

— Stai, să-ţi spun eu, seniorita, de ce a fost în stare omul acesta, începu doctorul cu însufleţire. Senior Andrei a călărit timp de nouă ore fără să se oprească o clipă până ce a dat de noi, pe urmă alte unsprezece înapoi. E ceva peste puterile omeneşti. Numai lui datorează condamnaţii salvarea, căci fără el n-am fi putut sosi la timp.

Emilia îi întinse amândouă mâinile lui Andrei şi zise cu ochii scăldaţi în lacrimi:

— Îţi mulţumesc în numele lor, senior. Ai dat dovadă că într-un trup mic poate încăpea un suflet mare. Dar aş putea să aflu şi eu ce măsuri s-au luat pentru salvarea condamnaţilor?

— Mai întâi, noi am pornit înainte pentru a te înştiinţa că

ajutorul se apropie, restul îl vor hotărî împrejurările. Cunoşti exact locul execuţiei?

— Da. Da un cot pe care şoseaua pe care aţi venit îl face, se află la malul râului o limbă de pământ în formă de semicerc. Aici e hotărâtă execuţia.

— E adâncă apa în locul acela?

— Adâncă şi repede. Cadavrele condamnaţilor vor fi aruncate în râu ca să le ducă apa la vale.

— Nu e nici o speranţă ca nenorociţii să fie graţiaţi?

— Nici una, mai ales că e şi colonelul Laramel aici.

— Ce fel de om e?

— Bun militar, dar aspru în ce priveşte îndeplinirea ordinelor.

— Am înţeles.

Tonul cu care fuseseră spuse aceste cuvinte îi trezi interesul spioanei.

— Ce vrei să spui, senior? întrebă ea curioasă.

— Că trebuie să vorbesc neapărat cu el.

— După luptă, probabil, dacă va mai fi în viaţă.

— Ba nu, înainte.

— Imposibil.

— De ce? Crezi că-l pot găsi acasă la comandant?

— De găsit îl găseşti, fiindcă toţi ofiţerii sunt adunaţi acolo şi aşteaptă ora execuţiei.

— Cu atât mai bine.

— Nu cumva vrei să te duci acolo? strigă ea speriată.

— Da, răspunse foarte calm Sternau.

— Nu, nu, să nu faci una ca asta, senior. Ai fi pierdut!

— Nu cred. Vin doar în calitate de trimis lui Juarez şi trebuie să mi se dea ascultare.

— Te înşeli, senior. Ţi se va răspunde că nu vor să trateze nici cu Juarez şi nici cu un trimis de-al său, deoarece e republican, deci considerat drept bandit. Te duci singur la moarte, crede-mă.

Doctorul se ridică în picioare.

— Spune drept, seniorita, fac eu impresia unui om căruia nu trebuie decât să-i întinzi mâna ca să-l legi la stâlp şi să-l împuşti?

— Asta nu. Îmi pari mai degrabă unul din personajele acelea din vechile legende care biruie pretutindeni. Dar ce poate face cel mai puternic uriaş împotriva unui glonţ perfid pornit dintr-o ţeava de puşcă sau revolver?

— Nu iau în seamă astfel de considerente. I-am dat cuvântul lui Juarez că mă voi duce la comandant, şi mă voi duce.

— Văd că nu vrei s-asculţi de rugămintea mea, te rog însă să-mi îndeplineşti o dorinţă.

— Care?

— Să-l iei cu dumneata pe un cunoscut de-al meu. Nu e om de seamă, dar foarte cumsecade şi înflăcărat patriot. Ca şi fratele său, portarul locuinţei mele, e cunoscut ca unul din cei mai credincioşi partizani ai lui Juarez. De-abia aşteaptă să vadă Chihuahua scăpată de francezi şi va face tot ce e cu putinţă să contribuie la izbânda prezidentului.

— Cine e omul acesta?

— Intendentul primăriei. De la el am aflat că ofiţerii sunt toţi adunaţi acolo la comandant, care locuieşte în clădirea municipiului oraşului.

— Şi crezi că pot intra şi ieşi cu ajutorul lui din clădire?

— Cheile sunt toate la el.

— Bine, fie şi-aşa. Trebuie însă să mă grăbesc, timpul trece.

— O să chem îndată portarul ca să te ducă la el.

Sternau porni însoţit de mexican pe străzile pustii ale oraşului.

— Aici e spatele primăriei, senior, zise portarul oprindu-se în faţa unei uşi. Mă duc să vorbesc cu frate-meu. Dumneata aştepţi niţel că mă întorc numaidecât.

Se înapoie însă de-abia după vreun sfert de ceas.

— L-ai găsit? îl întrebă Sternau.

— Da. S-a învoit fără să se codească un moment, vine şi el îndată. Să trecem la uşa cealaltă.

Se auziră paşi coborând scara, o cheie scârţâi în broască şi uşa se deschise binişor.

— Intraţi, şopti un glas.

După ce Sternau şi însoţitorul său trecu pragul, uşa fu zăvorâtă iar intendentul scoase de sub manta un felinar orb lăsă lumina să cadă pe chipul medicului zicând:

— Frate-meu mi-a adus o veste pe care nu-mi vine s-o cred. E adevărat, senior, că Benito Juarez e prin apropiere?

— Aşa e, o să-l vedeţi în curând printre voi.

— Sfânta Fecioară să te răsplătească pentru cuvintele astea. Eu o să caut să te slujesc pe cât îmi stă în putinţă. Frate-meu mi-a spus despre ce e vorba. El o să te aştepte aici în timp ce eu o să te duc sus. Vino după mine să-ţi arăt drumul.

Urcă scara şi se opriră într-un coridor slab luminat, în care nu se afla nimeni şi care dădea într-o anticameră.

— Vezi uşa asta? zise intendentul, duce la camera unde sunt adunaţi ofiţerii. Eu o să stau să te aştept aici. Dacă vei vedea că e primejdie, fugi repede şi încuie uşile după dumneata. Pe urmă ia-o pe coridor şi coboară scara. Cheia şi felinarul le poţi lăsa fratelui meu.

— Am înţeles. Acum putem începe, nu-i aşa? întrebă Sternau.

— Du-te, senior, şi Dumnezeu să-ţi ajute!

Doctorul coborî scara şi se întoarse la locul unde-l lăsase pe portar şi se îndreptă apoi spre intrarea principală. Găsi poarta descuiată şi gangul cel mare luminat. În coridor nu se afla nici o santinelă, dar uşa la camera de gardă era dată de perete. Când vru să treacă, un sergent îl văzu şi-l întrebă foarte politicos:

— Ce doriţi, domnule?

— Aş vrea să vorbesc cu domnul comandant.

— Acum, la ora asta?

— Nu te priveşte pe dumneata, ţi-am spus că vreau să vorbesc cu domnul comandant, şi vreau să ştiu dacă este acasă.

Îndrăzneala lui îl intimida pe sergent.

— Da, domnule, răspunse el respectuos.

— Atunci fii bun şi mă anunţă.

— Cine să-i spun că-l caută?

— Doctorul Sternau.

— Am înţeles. Poftiţi după mine.

Ofiţerii stăteau la taifas la un pahar de vin, discutând politică şi militărie.

— Trăiţi, domnule comandant, vă caută cineva, zise sergentul salutând.

— Aşa de târziu? Cine e? întrebă plictisit comandantul.

— Zice că-l cheamă doctorul Sternau.

— E un nume străin. Trebuie să fie vreun chirurg sau felcer de la batalioanele belgiene sau din armata împăratului. Spune-i să intre.

— Poftiţi! strigă sergentul cu glas sforăitor. Ochii tuturor se îndreptară spre uşă. În locul unui neînsemnat subaltern cum se aşteptau ei, văzură intrând un domn impunător, îmbrăcat într-un foarte bogat costum mexican.

— Bună seara, domnilor, zise el înclinându-se.

Impresionaţi de distincţia străinului, ofiţerii se ridicară în picioare şi-i răspunseră la salut.

— Aş vrea să vorbesc ceva cu domnul comandant al armatelor de ocupaţie din Chihuahua, spuse acesta.

— Eu sunt, vă rog, luaţi loc, răspunse cu amabilitate colonelul. Mai înainte însă, daţi-mi voie să vi-i prezint pe camarazii mei.

Sternau înclină uşor capul la numele fiecăruia, apoi se

aşeză pe un scaun.

— Cum să-mi explic cinstea vizitei dumneavoastră, domnule doctor? întrebă foarte politicos comandantul.

— O întâmplare cât se poate de ciudată şi neaşteptată, atât pentru dumneavoastră, cât şi pentru mine, domnule colonel. Eu sunt străin...

— Se cunoaşte după nume.

— Din motive independente de prezenţa mea aici, întru totul personale, aveam intenţia să mă îndrept spre Mexico, venind dintr-o călătorie îndepărtată, în drum, am avut prilejul să fac cunoştinţa unui om al cărui nume e strâns legat de istoria Mexicului, poate că aţi ghicit, domnilor, despre cine e vorba...

— Juarez! strigă Laramel, sărind drept în picioare.

— Da, domnule colonel, Juarez.

— Admirabil! Vom afla în sfârşit ceva mai amănunţit. Unde e acum?

— Vă rog să-mi daţi voie să-mi continui spusele, urmă doctorul pe un ton foarte politicos.

— Mai târziu. Răspundeţi mai întâi la întrebarea mea, asta e principalul, îi curmă Laramel vorba.

— Şi cum vă spuneam, urmă Sternau fără să se tulbure, l-am cunoscut pe Juarez în timpul...

— Te-am întrebat unde se află Juarez, se răsti colonelul cu glas poruncitor.

Medicul se întoarse spre el şi răspunse cu un zâmbet ironic:

— Vă rog să nu uitaţi, domnule colonel, că nu vă aflaţi în faţa unei companii de disciplină, ci înaintea unui om obişnuit să vorbească după cum îi place. Şi-apoi, nici nu îngădui să fiu întrerupt; dacă totuşi se întâmplă, buna-cuviinţă cere să o faceţi într-un chip manierat, cu atât mai mult cu cât am venit să vorbesc cu domnul comandant al Chihuahuei iar nu cu dumneavoastră...

Era pentru prima oară când cineva cuteza să-l pună la locul lui pe trufaşul colonel.

— Domnule, mă insulţi! strigă el punând mâna pe mânerul săbiei.

— Nicidecum. Am căutat numai să impun respectul care se cuvine unui om de condiţia mea.

Comandantul se temu ca lucrurile să nu ia proporţii, de aceea zise împăciuitor:

— Incidentul e închis. Domnul doctor a recunoscut că n-a avut intenţia să-l jignească pe camaradul meu, pe care îl rog să-l lase pe domnul doctor să termine ce are de spus. Ne-am înţeles, nu-i aşa? Şi-acum, mai departe...

Cuvintele comandantului fură spuse pe un ton foarte amabil, de aceea Sternau înclină uşor capul, apoi urmă:

— Ziceam deci că l-am cunoscut pe Juarez într-o excursie la Paso del Norte. Nu cred să fie o crimă politică dacă mărturisesc că am simţit pentru omul acesta o vie simpatie care pare să fie reciprocă.

— Vreţi să spuneţi prin asta că sunteţi un prieten al lui Juarez? îl întrebă comandantul foarte serios.

— Da, chiar aşa, răspunse fără teamă acesta.

— După cum văd, sunteţi foarte sincer, zise comandantul încruntând sprâncenele.

— Cred că sinceritatea e o mare virtute.

— Posibil; în anumite împrejurări însă, poate deveni foarte primejdioasă.

— Nu mi s-a întâmplat până acum.

— Totuşi v-aţi declarat partizanul lui Juarez...

— Nicidecum. Poţi fi prietenul cuiva fără să-i împărtăşeşti opiniile lui politice. Dar să trecem mai departe. Repet deci că am avut prilejul să-l cunosc pe Juarez şi să-i câştig încrederea. Dovadă e prezenţa mea aici, deoarece vin în calitate de trimis al său la dumneavoastră.

— Ah! exclamă comandantul. Ca trimisul lui? Poate chiar

ca împuternicit...

— Da, am însărcinarea să tratez cu dumneavoastră.

Laramel râse ironic şi dispreţuitor.

— Cuvintele dumneavoastră sunt... cum să zic? cam ciudate... Crezi că merită Juarez ca un om de seama mea să-l ia în consideraţie? întrebă îndârjit comandantul.

— Sunt încredinţat de asta.

— Atunci te înşeli grozav. Nici o autoritate din lume nu va intra în tratative cu un trădător de ţară, cu un criminal. Asta o ştie orice om ceva mai cult.

— Sunt şi eu de părerea dumneavoastră, numai că nu ştiu prin ce s-a făcut Juarez vinovat de aceste acuzări.

— Cum? Complotează împotriva noastră, aţâţă poporul la revoltă... Ne opune putere armată...

— Curios, Juarez zice acelaşi lucru despre dumneavoastră, replică doctorul clătinând din cap.

— A! exclamară ofiţerii în cor.

— Da, da, urmă Sternau fără să se tulbure. El susţine că e încă prezident. Poporul l-a ales în capul statului şi nu i s-a spus să plece. Mai susţine că un om acuzat de les-majestate nu e un criminal de rând şi nu trebuie considerat ca atare, dar că francezii au pătruns cu forţa în Mexic, punând stăpânire pe ţară.

Laramel sări drept în picioare.

— Îngădui o astfel de insultă, camarade? strigă el indignat.

— Nu, răspunse comandantul ridicându-se şi el de pe scaun, apoi întorcându-se spre doctor: Cuvintele dumitale, domnule, sunt mai mult decât o jignire.

— Defel. Spuneţi acelaşi lucru despre Juarez ca şi Juarez despre dumneavoastră. Eu n-am nici un amestec şi părerile mele nu contează.

— Cred şi eu! Consider această vizită ca nefolositoare şi primejdioasă. Nefolositoare pentru Juarez şi primejdioasă

pentru dumneavoastră, domnule.

Sternau se prefăcu foarte mirat.

— Întrucât îmi poate fi primejdioasă nu înţeleg...

— Pentru că îţi primejduieşti libertatea, poate chiar viaţa. Juarez nu riscă nimic, pe când, după ordinul pe care l-am primit ieri, orice partizan al lui e considerat drept bandit, deci trebuie împuşcat imediat.

— Ei drăcia dracului! râse acesta, voi avea atunci plăcerea să fiu luat drept tâlhar?

— Cam aşa ceva. Îmi pare rău că sunt silit să-ţi spun două lucruri: în primul rând nu pot considera pe un trimis al fostului prezident drept persoană diplomatică, şi al doilea că, date fiind împrejurările, te declar arestat.

Doctorul puse un picior peste celălalt şi zise foarte liniştit:

— Despre al doilea punct vom discuta mai târziu. Deocamdată să lămurim pe cel dintâi. Cu toată împotrivirea dumneavoastră, trebuie să mă achit de însărcinarea care mi-a fost dată şi să vă spun că...

— Nici un cuvânt! Orice ai spune ar fi o insultă! strigă Laramel înfuriat.

Sternau înălţă din umeri.

— Am accentuat adineauri că am venit aici să vorbesc cu comandantul Chihuahuei şi nu cu altcineva, oricine ar fi el, urmă el. Chiar dacă nu vreţi să luaţi în seamă pe un împuternicit al lui Juarez, nu strică să auziţi ce vă spune o persoană, ale cărei comunicări pot fi de folos.

— N-avem nevoie de comunicările dumitale! zise cu asprime comandantul.

— Totuşi pot împiedica un dezastru, chiar dacă nu pot face ca tot ce s-a petrecut până acum să nu se fi întâmplat. Dumneavoastră nu vreţi să recunoaşteţi în Juarez o persoană cu care puteţi intra în tratative, veţi fi siliţi însă s-o faceţi prin puterea faptelor sale.

— Ce fel de fapte? întrebă batjocoritor comandantul. Vrei

să spui fuga, neputinţa şi laşitatea lui?

— Fuga? Nici prin gând nu i-a trecut să fugă, s-a retras numai. Neputincios? Un om care v-a zădărnicit toate planurile din ultimul timp?

— Ia seama la ce vorbeşti, domnule! strigă comandantul indignat. Nu ştiu ce vrei să spui prin „zădărnicit”. Trei din companiile mele sunt în drum spre nordul ţării ca să împrăştie ca potârnichile aşa-zisa armată a lui Juarez.

— Şi credeţi că o să reuşească?

— Cu siguranţă.

— Şi eu vă spun că vă înşelaţi. Încercarea dumneavoastră a dat greş.

Ofiţerul tresări speriat.

— Cum aşa? Ce ştii de planurile mele?

— O, Juarez le cunoştea de mult şi-şi luase măsurile necesare. Atacul de la fortul Guadalupe a avut loc, dar a fost respins cu pierderi mari pentru dumneavoastră.

Toţi ofiţerii săriră de la locurile lor.

— Cu neputinţă! Cine l-a zădărnicit? strigă colonelul.

— Juarez.

— Atunci se află la Guadalupe?

— S-a dus acolo imediat ce a aflat de atacul plănuit.

— Şi ai fost de faţă la luptă?

— Da.

— Nu face nimic. Trupele mele viteze vor reuşi totuşi să ia în stăpânire fortul.

— Trebuie să vă spun că aşa ceva e imposibil.

— Pentru ce? întrebă comandantul îngălbenindu-se.

— Fiindcă nu mai aveţi nici un soldat acolo. Trupele dumneavoastră au fost complet nimicite.

— Nu cumva îmi întinzi o cursă, domnule?

— Nicidecum. Vă spun doar adevărul. Din toţi soldaţii dumneavoastră n-a mai rămas nici unul.

— Minţi cu neruşinare! răcni colonelul Laramel tremurând

de indignare.

Sternau nu se uită la el şi-i zise comandantului:

— Vă rog, domnule colonel, interveniţi să fiu scutit de astfel de insulte, altminteri mă voi vedea silit să-mi iau singur apărarea.

— Minţi, nemernicule! repetă Laramel şi mai înfuriat.

Dar de-abia spuse aceste cuvinte şi ofiţerul zăcea grămadă la pământ, izbit în cap de pumnul zdravăn al doctorului.

— Cum ai îndrăznit, domnule, să loveşti un ofiţer superior? zbieră de astă dată comandantul. O astfel de insultă se pedepseşte cu moartea. Voi da ordin să fii arestat imediat.

— Stai! porunci cu glas tunător Sternau comandantului, care vroia să se îndrepte spre uşă.

— Ai înnebunit, domnule, de îndrăzneşti să-mi vorbeşti mie pe tonul ăsta, zise comandantul, care rămase o clipă înmărmurit pe loc, apoi trase repede sabia din teacă. Ofiţerii priveau înlemniţi la scena care se desfăşura sub ochii lor.

— Lasă sabia în pace, domnule comandant, şi dumneavoastră domnilor, adăugă doctorul văzându-i pe ofiţeri dezmeticiţi şi imitându-l pe superiorul lor. Am venit aici să fiu ascultat şi mă veţi asculta. Eu nu mă tem de săbiile dumneavoastră şi ştiu că voi vă temeţi de gloanţele mele, care sunt ceva mai primejdioase.

Cu aceste cuvinte Sternau scoase două pistoale de la brâu şi îndreptă ţevile spre ofiţeri.

— Ai de gând să tragi într-adevăr? strigă colonelul impresionat de atitudinea hotărâtă şi statura impunătoare a medicului.

— Vă dau cuvântul meu de onoare că la cea mai mică mişcare pe care o va face vreunul din dumneavoastră de a se apropia de mine sau să iasă din cameră, îi reped un glonte în creier.

— Nemaiauzit! Atâta îndrăzneală! zise comandantul uluit.

Totuşi eşti pierdut...

— Nu încă. Ziceaţi adineauri că aveţi ordinul să consideraţi pe orice republican drept bandit şi să-l împuşcaţi. Sunteţi hotărât să îndepliniţi acest ordin?

— Fără cea mai mică şovăire.

— Bine. Aflaţi atunci că Juarez va proceda în acelaşi fel cu oamenii dumneavoastră. Al doilea, Juarez vă porunceşte să părăsiţi imediat oraşul.

— Ştii că are haz! râse comandantul, forţat.

— Totuşi e foarte serios ceea ce vă spun. Prezidentul vă îngăduie retragerea dacă vă conformaţi poruncilor sale.

— Porunci? Ce fel de expresii întrebuinţezi, domnule... Repet că voi executa cu stricteţe ordinul primit de la Marele Stat Major, m-ai înţeles?

— Îmi pare rău, mai ales pentru dumneavoastră.

— Mai mult încă, voi începe chiar de acum cu dumneata. Eşti prizonierul meu. Vei reuşi poate să împuşti pe vreo câţiva din noi, dar te vom dezarma pe urmă repede şi nu ne mai scapi, fii pe pace!

— Nu prea cred. Şi fiindcă nu-mi place să vărs degeaba sânge omenesc, uite, îmi pun iar pistoalele la loc.

— Şi foarte bine faci. Aşadar te predai?

— Nici prin gând nu-mi trece. Vreau numai să-mi iau rămas-bun de la dumneavoastră. Noapte bună, domnilor!

Şi făcând o plecăciune ironică, Sternau se îndreptă spre uşă.

— Puneţi mâna pe el! Nu-l lăsaţi! strigă comandantul şi se repezi după doctor.

Acesta însă ieşi repede şi încuie uşa în urma lui.

— Fuga! După el! răcni colonelul ofiţerilor şi începură să izbească toţi cu pumnii în uşă înnebuniţi de furie.

După o bună bucată de vreme, cineva descuie uşa şi ofiţerii dădură buzna pe coridor. Era intendentul, care se prefăcu uluit când îi văzu.

— Dios mio! Cine a încuiat pe domnii ofiţeri în cameră! zise el cu o mirare prefăcută.

— Unde ai fost, omule?

— Jos, la poartă, senior, răspunse cu un aer nevinovat mexicanul.

— N-ai văzut pe nimeni ieşind din curte?

— Ba da, pe seniorul acela străin care a venit mai adineauri.

— Încotro a luat-o?

— Pare-mi-se la stânga. Gonea calul cât putea.

— Cum, era călare?

— Da, senior, îl mai aştepta un călăreţ afară care ţinea caii de dârlogi; cum a ieşit străinul au încălecat amândoi şi au pornit în galop.

— Noi n-am auzit tropot de cal. Cum se face asta?

— Cum era să auziţi, că făceaţi o gălăgie de speriat.

— Şi încotro zici că s-au îndreptat?

— Au cotit la stânga, pe urmă nu i-am mai văzut că e un întuneric afară de-ţi vâri degetele în ochi.

— Bine. Acum sunt sigur că nu ne poate scăpa. Să trimitem imediat un pluton de soldaţi după el. Care din dumneavoastră, domnilor, vrea să ia comanda plutonului?

— Eu... eu... eu... strigară ofiţerii în cor. Comandantul alese pe unul din ei şi peste puţin un locotenent pornea în capul unui pluton de cavalerişti pe urmele arătate de mexican după fugari.

După ce încuiase uşa în urma lui, Sternau îl zărise imediat pe intendent aşteptându-l.

— Repede, senior, dă fuga jos şi predă fratelui meu felinarul şi cheia, îi şopti el.

Doctorul îşi găsi calul în locul unde-l lăsase. Stătu o clipă să chibzuiască dacă să mai aştepte sau să plece imediat, când auzi paşi apropiindu-se. Se lipi de copac. O umbră tuşi încet.

— Andrei! şopti el recunoscându-l pe noul sosit.

— A, te-ai şi întors? întrebă vânătorul. Iartă-mă, te rog, că mi-am părăsit postul, dar nu mă răbda locul de îngrijorat ce eram. Am plecat de la seniorita cu gând să văd dacă nu vin ai noştri.

— Ar fi cu neputinţă.

— Apaşii ăştia călăresc ca nişte diavoli şi nici Juarez nu s-a lăsat mai prejos.

— Cum, au şi sosit?

— Adineauri. Era să le crape caii sub ei.

— Câţi sunt?

— Juarez, cei doi şefi indieni, vânătorii şi o sută de apaşi bine înarmaţi.

— O sută? prea de-ajuns! Acum să mergem repede la ei.

Îi găsiră la marginea oraşului. Era atât de întuneric, încât nu se puteau recunoaşte decât după glas.

— Ah, senior, îi zise Juarez lui Sternau, sunt ca bătut cu maiul... Atâta goană n-am făcut în viaţa mea.

— Atunci trebuie să te odihneşti niţel. Spune-ne nouă ce e de făcut şi cred că vom şti să ne achităm de însărcinare.

— Nu, nu, vreau să fiu şi eu de faţă la cele ce se vor întâmpla.

— Chiar dacă libertatea sau viaţa dumitale ar fi în joc?

— Mai ales atunci. Sunt dator să le arăt mexicanilor mei că patriotismul meu nu e numai de paradă şi că sunt hotărât să-mi dau viaţa pentru binele obştesc. Senior Andrei mi-a spus că ai fost la comandant. Ei, ce ţi-a spus?

— Ceea ce prevedeam. Comunicatul de la 3 octombrie va fi executat cu stricteţe şi orice republican va fi împuşcat. Nu recunosc în dumneata persoana demnă de a intra cu ea în tratative. Vroiau să mă aresteze şi pe mine şi să mă execute la repezeală.

— Le-ai spus că sunt hotărât să iau şi eu aceleaşi măsuri împotriva lor?

— Da, şi au râs de mine.

— Nu aflaseră încă de cele întâmplate la fortul Guadalupe?

— Nu, le-am spus-o eu, dar n-am avut timp să-mi dau seama de impresia făcută, deoarece a trebuit să fug cât mai repede ca să mă pun în siguranţă.

— Şi ce e cu prizonierii care trebuie împuşcaţi la noapte?

— Ordinul va fi executat. Vroiau să mă împuşte şi pe mine odată cu ei.

— Nu ne rămâne deci decât să aşteptăm momentul, ca să împiedicăm execuţia. Împresurăm plutonul şi-l facem inofensiv. Îmi pare destul de rău, crede-mă, să omoram nişte bieţi oameni care n-au nici o vină, dar nu se poate altfel.

— Dacă vrei să-i cruţi, aş şti eu un mijloc bun şi sigur. Punem mâna pe toţi ofiţerii şi-i silim să ne predea oraşul fără vărsare de sânge.

— Caramba! Dacă ar fi cu putinţă...

— Nu e cine ştie ce greutate, senior. Ofiţerii sunt acuma adunaţi la comandant. Ne furişăm în casă şi-i luăm prizonieri. Am auzit că aţi adus cu dumneavoastră o sută de războinici apaşi; jumătate din ei ajung ca să punem mâna pe toţi.

— Şi crezi că ne putem strecura nesimţiţi?

— Sunt sigur. Intendentul primăriei e de-ai noştri. Datorită lui am putut fugi adineauri.

— Cine e omul acesta?

— Fratele portarului senioritei Emilia.

— Aha, aşa da! Aş putea-o vedea pe seniorita fără să mă expun la vreo primejdie?

— Da. Voi face eu aşa ca să intri şi să ieşi fără să te vadă cineva.

— Bine. Atunci să mergem. Trebuie neapărat să mă-nţeleg cu ea înainte de a lua o hotărâre definitivă.

Oraşul era cufundat în întuneric, străzile pustii, îl găsiră pe portar în gangul neluminat.

— Cine e? strigă el auzind paşi.

— Eu, Sternau. Ce-a mai fost la primărie după ce am plecat eu?

— Bine. Frate-meu i-a spus comandantului că te-a văzut încălecând şi îndreptându-te spre răsărit. Au trimis oameni călări după dumneata.

— Bună idee a avut că le-a dat o direcţie greşită. Aş putea să vorbesc cu seniorita? E acasă?

— Pentru dumneata oricând, senior. Poftiţi sus. Să vă aprind felinarul?

— Nu e nevoie, cunosc drumul.

Când îl văzu pe prezident, spioana scoase un ţipăt de bucurie şi-i întinse mâna.

— Bine-ai sosit în oraşul dumitale, senior, şi mă simt onorată că sunt cea dintâi dintre cetăţeni care să te întâmpine. Să dea Dumnezeu ca venirea dumitale să aducă roadele pe care le aşteptăm.

— Mulţumesc pentru urare, seniorita, şi-ţi mărturisesc că ai contribuit mult pentru reuşita întreprinderii mele, răspunse Juarez cu seriozitatea lui blândă. Da drept vorbind, ar trebui să-ţi dau acuma pace, dar voi fi atât de nerecunoscător şi te voi pune din nou la treabă.

— Vreo nouă misiune? întrebă ea veselă.

— Da. Am intenţia să te trimit la Mexico ca să te duci la împărat.

— Oficial?

— Cum vrei s-o iei. Misiunea e în folosul statului, trebuie însă ţinută secret deocamdată. Dar să ne ocupăm acum de prezent. Ce fel de om e comandantul militar al Chihuahuei?

— Nici prea viteaz, nici prea laş; niţel ambiţios şi niţel cam uşuratic. Nu e om rău; nici mândru şi nici slugarnic. În definitiv destul de cumsecade.

— Deci, nu prea e de temut.

— Asta nu.

— Dar ceilalţi ofiţeri?

— Băieţi de viaţă şi bine crescuţi. Singur colonelul Laramel, sosit de curând, pare să fie mai deosebit, cred însă că, deşi bun militar, e prea violent ca sa poată fi la un moment dat chibzuit în acţiunile lui.

— Am auzit şi eu despre acest om şi aş vrea să-l văd mai de aproape. Trebuie să ştii că senior Sternau a fost de părere să nu aşteptăm ora execuţiei ci să pun mai înainte mâna pe toţi ofiţerii.

— Foarte bine! Odată ofiţerii scoşi din luptă, puneţi fără zăbavă stăpânire pe oraş.

— Aşa ar fi dacă ne-am putea asigura de reuşită.

— O să reuşiţi, nu mai încape-ndoială. Să trimitem pe portar la intendent ca acesta să ne descuie poarta din dos, zise doctorul şi îi istorisi lui Juarez cum scăpase de acolo.

Prezidentul clătină îngândurat capul.

— Ştiu că mulţi francezi nu se află în oraş, răspunse el. Apaşii mei sunt în stare să ţină la respect armata şi să-i păzească pe ofiţeri până ce vor sosi ai noştri.

— Îmi dai voie să-ţi fac şi eu o propunere, senior?

— Care?

— Vom pune cincizeci de apaşi să păzească la principalele ieşiri ale oraşului. Conducătorii vor fi Mariano, Andrei şi cei doi şefi indieni. Noi, împreună cu ceilalţi cincizeci, ne furişăm în primărie şi punem mâna pe ofiţeri. Îi vom lua prin surprindere, să nu aibă timp să se împotrivească, şi-i vom ameninţa cu moartea dacă vor face cel urai mic gest de nesupunere. Fiind puţini, nu vor avea încotro. Fără ofiţeri, soldaţii nu vor avea curajul să se ia la luptă cu ai noştri.

— Ar fi într-adevăr calea cea mai bună să se evite o vărsare de sânge.

— În cele din urmă, continuă Sternau, în timp ce primăria va fi în stăpânirea noastră până la ziuă, când vom putea vedea mai bine ca să ştim ce avem de făcut, sosesc ai noştri

şi împresoară oraşul ţinându-l sub stare de asediu.

— Nu e nevoie să vă bizuiţi numai pe spioană. Printre cei patrusprezece mii de locuitori ai oraşului se află sute şi mii de cetăţeni credincioşi cauzei noastre care, la vestea sosirii prezidentului, vor pune şi ei mâna pe arme ca să-l apere. Îi cunosc pe toţi. Voi trimite, deşi e încă noapte, o ştafetă la ei ca să-i înştiinţeze, dacă nu pe toţi, cel puţin pe cei mai de seamă dintre ei.

— Nici planul ăsta nu e rău, dar vreau ca dumneata să rămâi afară din cauză, seniorita, fu de părere Juarez. Spune-mi pe unul din ei pe care să mă pot bizui mai cu temei.

— Bine. Omul acesta, deşi o persoană foarte modestă, e hangiul de peste drum de mine. Ar fi în stare să se lase omorât pentru dumneata. El cunoaşte mai bine ca oricine pe cei mai dârji republicani din oraş.

— O fi încă treaz la ora asta?

— Chiar dacă nu, îl putem trezi lesne.

— Atunci aşa rămâne. Eu voi începe îndată să-mi iau măsurile. Ştiu că atât Mexicul cât şi persoana mea îţi sunt străine, senior Sternau, dar mi-ai arătat până acum atâta interes, încât sper că mă pot bizui şi de-acum încolo pe ajutorul dumitale.

— Nici nu încape vorbă că vă stau oricând la dispoziţie, răspunse doctorul. Hotărâţi ce am de făcut.

— Atunci te rog să te duci la ai noştri şi să începi pregătirile despre care spuneai. Încearcă să-i aduci aici pe cei cincizeci de apaşi fără să simtă cineva, pe urmă să ne îndreptăm spre primărie în tăcere. Trimite-mi, te rog, sus pe portar.

Sternau plecă şi peste puţin veni şi portarul.

— Sfinte Dumnezeule! strigă el plin de bucurie când dădu cu ochii de Juarez. Domnul prezident! E cu putinţă?...

Juarez îi întinse mâna.

— Da, eu sunt. De unde mă cunoşti?

— V-am văzut când aţi trecut spre Paso del Norte. Dar ştiţi, senior, ce lucru primejdios aţi făcut venind la Chihuahua?

— Nu atât pe cât crezi, dragul meu. Sper ca să pun chiar astăzi stăpânire pe oraş, şi pentru asta am trebuinţă de ajutorul dumitale.

— Cereţi-mi orice, senior, nu mă dau în lături de la nimic, răspunse cu însufleţire portarul.

— Bine. Ai destulă încredere în intendentul primăriei?

— Vai de mine, senior! Frate-meu e tot atât de bun republican ca şi mine.

— Atunci du-te şi spune-i să-mi descuie poarta din spate a primăriei.

— Vreţi să vă duceţi la comandant? Au să pună ofiţerii mâna pe dumneavoastră.

— Au încercat acest lucru şi cu senior Sternau dar n-au reuşit, deşi nu era însoţit de nimeni. Eu însă voi avea cu mine cincizeci de apaşi cu ajutorul cărora voi pune eu mâna pe ofiţeri.

— Cincizeci de indieni? Sunt prea de-ajuns. Lovitura va reuşi cu siguranţă şi oraşul va fi în sfârşit al dumneavoastră. Alerg să-l înştiinţez, pe fratele meu, şi fiţi sigur, senior, că toate uşile vă vor sta deschise.

— Bine. Du-te acum peste drum la han şi spune-i hangiului să vină numaidecât aici.

Hangiul fu pus să scrie pe un petec de hârtie numele celor mai înfocaţi republicani.

Peste puţin se întoarse şi doctorul să spună că apaşii sunt gata şi pot porni îndată. Spioana îl rugă pe prezident să fie cât se poate de prudent, deoarece întreaga ţară aşteaptă de la el salvarea.

— Ştii ce, seniorita, îi zise Juarez deodată; ai avea curajul să ne însoţeşti?

— Fără cea mai mică şovăire, răspunse cu hotărâre ea;

dar cu ce scop?

— După cum ţi-am spus, vei fi trimisă de mine la împărat — îţi voi da mai târziu instrucţiunile trebuincioase — şi trebuie să te prefaci că eşti o monarhistă convinsă. Acum uite ce să faci. Intri înaintea noastră la comandant şi îi spui că ai aflat de la spionii dumitale că eu sunt în drum spre Chihuahua şi pot sosi dintr-un moment într-altul. Probabilitatea e — vei adăuga dumneata — că mă voi îndrepta fără zăbavă spre primărie pentru a pune stăpânire pe reşedinţa comandantului, îl vei sfătui deci să-şi ia măsurile de apărare şi aşa mai departe — ştii ce trebuie să mai spui. Rămâi îmbrăcată aşa cum eşti, ca să ai aerul că vestea te-a tulburat într-atât încât nici n-ai avut vreme să-ţi schimbi rochia de casă.

— Juarez, doctorul şi spioana plecară imediat, şi când ajunseră la poarta primăriei îl găsiră pe intendent aşteptându-i.

— Totul e în regulă? întrebă prezidentul.

— Da, senior.

— Unde e fratele dumitale?

— Vă aşteaptă pe scară cu felinarul, ca să vă conducă, fiindcă eu trebuie să rămân să încui uşa.

— Ofiţerii sunt toţi la un loc?

— Da.

— Unde sunt indienii? întrebă Juarez pe Sternau, căci nu zăresc nici unul până acum.

Deodată o umbră se ivi lângă el şi şopti:

— Aici suntem.

Într-o clipă fu înconjurat de cei cincizeci de apaşi care răsăriseră ca din pământ.

Colonelul Laramel se dezmetici cu greu din lovitura de pumn pe care i-o dăduse doctorul.

— Pun eu mâna pe ticălosul ăla, şi praf îl fac! spunea el spumegând de furie.

— Lasă că nu ne scapă, fii pe pace, căuta comandantul să-şi liniştească prietenul.

În momentul acela cineva bătu în uşă şi în prag apăru spioana, foarte tulburată. Ofiţerii săriră toţi în picioare.

— Dumneata aici, atât de târziu, seniorita? o întrebă cu mirare comandantul.

— Ştiu că nu e oră de vizită, dar datoria m-a silit să vin, răspunse mexicana cu o agitaţie prefăcută.

— Datoria? Pentru ce acest cuvânt atât de grav?

— Situaţia e într-adevăr foarte gravă, domnule comandant. Trebuie să vă comunic ceva cât se poate de important.

— Mă rog, ia loc.

— Timpul zoreşte, senior. Am venit în fugă să vă avertizez. Vă ameninţă o mare primejdie.

Zâmbetul pieri de pe buzele comandantului.

— O primejdie, ce anume? întrebă el îngrijorat.

— Juarez se apropie.

— Aşa? Cu atât mai bine. Credeam că e vorba de ceva mai rău.

— Cum? Vestea aceasta nu te sperie?

— Defel. De altminteri, ştiam. Mi s-a mai spus astă-seară că Juarez a plecat de la Paso del Norte cu gând să pună stăpânire pe Chihuahua, dar indianul acesta îngâmfat care îşi închipuie că e prezident al Mexicului nu ne e întru nimic primejdios.

— Te înşeli, senior. Mi s-a comunicat adineauri că Juarez a învins trupele trimise de dumneavoastră. la Guadalupe.

— Aşa mi s-a spus şi mie.

— Şi nu dai nici o importanţă unui zvon atât de serios?

— Nu, căci e numai o minciună, ca să mă sperie.

Comandantul nu era tocmai convins de cele ce spunea, dar nu vroia s-o mărturisească în faţa spioanei.

— Totuşi, eu sunt încredinţată că e adevărat, urmă ea.

Vestea mi-a adus-o un om pe cuvintele căruia mă pot bizui. Ştiţi că am în toate părţile oamenii mei datorită cărora vă pot fi de folos.

— Printre aceştia e şi un miner mexican care vine ele la Guadalupe şi a văzut cu ochii lui ce s-a petrecut.

— Unde e minerul acum?

— Acasă la mine, a sosit chiar aseară.

— Aş putea să vorbesc şi eu cu el?

— O să ţi-l trimit mâine dimineaţă, dacă o să mai fie vreme.

— Zău? Din spusele dumitale pare să fie ceva foarte grabnic.

— Aşa şi e. Omul a venit de la Guadalupe fără să se oprească o clipă în drum, şi zice că Juarez e în urma lui.

— Palavre! Nu e Juarez atât de prost să se expună la primejdia de-a fi prins de noi şi împuşcat.

— Crezi că vine singur, domnule colonel?

— O fi având câţiva derbedei cu el, mare lucru nu poate să fie.

— Te înşeli. E însoţit de câteva sute de apaşi.

— Ei şi! Nici câteva mii nu pot lua Chihuahua. Indianul nu e în stare să cucerească un oraş, mai ales unul cu atâţia locuitori.

— Dar îl poate asedia.

— N-are decât! zise cu dispreţ comandantul.

— Şi cine îţi dă dumitale siguranţa că Juarez n-a şi intrat în oraş? Are destui partizani în Chihuahua.

Acum se amestecă şi Laramel în vorbă.

— Mulţumesc pentru interesul pe care ni-l porţi, seniorita, zise el, dar chiar dacă Juarez s-ar afla în oraş, un ordin de-al meu şi bravii mei soldaţi îl curăţă la moment, şi pe Juarez şi pe partizanii lui.

— Încearcă! se auzi în clipa aceea un glas şi în prag apăru un bărbat în costumul mexican, al, cărui chip păstra încă

obârşia lui indiană. Ochii lui scânteiau şi pe buze îi flutura un zâmbet ironic.

— Cine îndrăzneşte? se răsti comandantul.

— Eu, Juarez, prezidentul Mexicului, răspunse omul cu glas potolit.

— Aşa e... el e! strigă Laramel punând mâna pe sabie. I-am văzut fotografia... Prindeţi-l!... Nu-l lăsaţi să scape...

— Domnilor, zise Juarez grav, predaţi-vă. Orice împotrivire ar fi zadarnică.

— Puneţi mâna pe el! strigă ca nebun Laramel şi se îndreptă spre Juarez.

Acesta se dădu la o parte, şi prin uşa rămasă deschisă ceata de apaşi năvăli înăuntru şi se repezi la ofiţeri pe care îi legă cobză.

— Senior Sternau, strigă acum Juarez.

Acesta apăru imediat.

— Lasă-mi aici zece oameni şi cu ceilalţi du-te jos în camera de gardă şi leagă-i pe soldaţii care se află acolo. Mai înainte însă, să vedem ce facem cu fata asta, adăugă el arătând spre spioană.

Emilia se ghemuise într-un colţ şi se făcea că tremură toată de frică.

— Am prins adineauri câteva din vorbele dumitale, zise Juarez cu glas aspru. Cine eşti şi ce cauţi aici?

Emilia tăcea cu ochii în pământ.

— Răspunde! se răsti el.

— Mă cheamă Emilia... bâigui ea.

— A, seniorita Emilia... am auzit eu de dumneata. Duşmanul meu cel mai neîmpăcat. Mult rău mi-ai adus... mai mult chiar decât o întreagă brigadă de francezi. Dar acum ţi s-a înfundat, fii pe pace. Şi, mă rog, unde locuieşti dumneata?

— În strada del Emyrado.

— Foarte bine. Vom percheziţiona cu de-amănuntul casa. Dacă găsim ceva compromiţător, pun să te spânzure îndată

ca pe un spion. Senior Sternau, ia-o pe femeia asta cu dumneata. Pune s-o lege zdravăn şi să fie ţinută sub pază până ce vom hotărî ce facem cu ea.

Doctorul o legă destul de strâns în aparenţă, apoi îi porunci cu glas aspru:

— Mişcă, nemernico!

Când ajunseră afară, o dezlegă şi-i şopti scuzându-se:

— Iartă-mă, te rog, seniorita, dar trebuia să procedez aşa.

— Nici nu se putea altfel, răspunse ea zâmbind. Şi-acuma, rămân şi eu cu dumneata?

— Nu, nu, nu se poate! Cine ştie ce se mai poate întâmpla... Du-te cu intendentul la locuinţa lui şi te vom înştiinţa la vreme dacă lovitura a reuşit sau nu.

Spioana îi ascultă sfatul în timp ce Sternau se îndreptă spre camera de gardă. Soldaţii şi gradaţii care se aflau aici habar n-aveau de ce se petrecuse sus. Stăteau întinşi pe bănci şi-şi povesteau anecdote de cazarmă, când văzură năvălind pe uşă o droaie de indieni care într-o clipă îi legară burduf fără ca să aibă vreme să se apere. Doctorul puse pe urmă să se încuie poarta ca să nu se simtă în oraş ce se întâmplase în clădirea primăriei.

În timp ce se petreceau acestea, Juarez avea o convorbire serioasă cu comandantul garnizoanei.

— Din puţinele cuvinte pe care le-am surprins adineauri schimbate între dumneata şi spioana, am aflat că eşti comandantul militar al oraşului, e-adevărat?

— Da, răspunse scurt ofiţerul.

— Bine. Îmi voi permite atunci o mică explicaţie.

— Să nu crezi că-ţi voi răspunde un singur cuvânt dacă mă ţii legat ca pe un tâlhar, răspunse mândru comandantul. Numai la barbari e obiceiul să-l lege pe un comandant.

— Dumneavoastră aţi făcut mai mult decât atât, ne-aţi împuşcat generalii.

— Erau nişte răzvrătiţi care vârau zâzanie în ţară.

— Cum, eu sunt un răzvrătit dacă nu-i las pe străini să-mi intre cu forţa în casă şi să mă jefuiască de avutul meu?

— Aşa e războiul.

— Se poate, dar fiecare are dreptul să-şi apere ogorul. Aveam intenţia să fiu cât se poate de îngăduitor cu dumneavoastră, dar după cum văd va trebui să renunţ.

— Nu mă tem! făcu dârz colonelul.

— Şi foarte rău faci, domnule. Uiţi probabil situaţia. Eu nu sunt chiar aşa de nevătămător pe cât îţi închipui dumneata.

— Asta o vor dovedi trupele mele.

— Trupele dumitale! În momentul de faţă oraşul e asediat, aşa că nimeni nu poate intra sau ieşi fără voia mea. Soldaţii din corpul de gardă sunt toţi legaţi. Armata trimisă de dumneata împotriva mea e nimicită. Cetăţenii Chihuahuei vor sări ca un singur om în ajutorul meu. Ai la dispoziţie mii de oameni care să mi se opună? Cei două, trei sute cât se găsesc aici vor fi învinşi în cinci minute. Cel mai cuminte lucru ar fi să cădem la învoială, crede-mă.

— Nu te pot considera drept o persoană cu care pot intra în tratative.

Juarez se încruntă.

— Ai spus acelaşi lucru şi trimisului meu. Mai mult încă: ai îndrăznit să-l ameninţi cu moartea, iar pe mine, adevăratul stăpânitor al Mexicului, să mă numeşti bandit şi tâlhar. Eşti în puterea mea şi aş putea să fac cu dumneata ce vreau. Totuşi, iau în consideraţie că eşti un ofiţer francez şi te cruţ.

Comandantul tăcu.

— Aş vrea însă să aflu un lucru: cum a ajuns până aici comunicatul de la 3 octombrie?

— Mi l-a adus colonelul Laramel.

— E adevărat că republicanii sunt consideraţi în afara legii?

— Da.

— Şi să fie supuşi pedepsei cu moartea?

— Adevărat.

— Şi dumneata erai gata să asculţi?

— Ascultarea e datoria soldatului.

— Dăduseşi ordin ca partizanii mei să fie executaţi în noaptea asta?

— De unde ştii? strigă comandantul înmărmurit.

— Treaba mea! Vroiam numai să-ţi arăt că nu te poţi bizui nici chiar pe oamenii dumitale. Hotărâsem să vin aici de-abia peste câteva zile, dar pentru a-i salva pe nenorociţii aceia mi-am grăbit sosirea. Ţi-am trimis mai întâi un împuternicit, dar nici nu l-ai luat în seamă şi l-ai ameninţat cu moartea. Nu te aşteptai la represalii?

— Ba da.

— Totuşi, n-ai vrut să renunţi la procedeul dumitale. Acum îţi declar că orice străin care a pătruns cu arma în mână în Mexic, e considerat de mine drept bandit şi... ochi pentru ochi, dinte pentru dinte. Să răspund şi eu cu aceeaşi măsură, senior! Eu sunt acum stăpân în Chihuahua. Vreau să mă recunoşti ca atare şi să te retragi în linişte la marele cartier general al lui Bazaine — bineînţeles cu promisiunea că nici dumneata şi nici trupele care se mai află aici nu vor ridica arma împotriva mea — te las liber să pleci împreună cu oamenii dumitale, după ce veţi fi mai întâi dezarmaţi cu toţii. Te-nvoieşti — bine; nu — pun să-i împuşte pe soldaţi, iar pe dumneata şi pe ofiţeri să vă înece în râu chiar pe locul unde trebuiau executaţi republicanii. Acum te las să chibzuieşti. Peste zece minute mă întorc. Îmi vei răspunde printr-un „da” sau „nu” şi nimic mai mult! încheie Juarez şi ieşi pe uşă.

Coborî în camera de gardă, unde îl găsi pe Sternau aşteptându-l. Vreo treizeci de soldaţi stăteau înşiraţi pe jos legaţi fedeleş.

— Aşa de curând ai isprăvit, senior? îl întrebă el mirat când îl văzu intrând pe uşă.

— Nu, n-am isprăvit încă, dar i-am lăsat pe francezi singuri

ca să se sfătuiască, răspunse Juarez foarte liniştit.

— Le-ai pus probabil două alternative, nu-i aşa?

— Da. Vreau să înlătur o vărsare de sânge, ca numele meu să rămână nepătat ca şi până acum.

— Îmi dai voie să te întreb care sunt aceste alternative?

— Sau pleacă în linişte, sau pun să se împuşte soldaţii şi să înece pe toţi ofiţerii.

— În amândouă cazurile, grea lovitură pentru mândria lor de francezi. Eu cred că vor încerca să intre în tratative.

— Le-am spus că eu poruncesc. Le-am dat zece minute de gândire. Ce-ai fi făcut în locul meu?

— Probabil că aş fi procedat la fel.

— Atunci rămâne cum am hotărât. Le-am mai spus că dacă nu cedează ofiţerii vor fi înecaţi în locul hotărât pentru execuţie. Mai mult încă: chiar la aceeaşi oră. Şi-acum, senior, pentru că am putut să mă conving de toată prietenia dumitale, te-aş ruga să mai faci ceva pentru nenorociţii aceia de republicani care trebuie să fie într-o stare de nedescris ştiind că îi aşteaptă moartea.

— Cu toată dragostea. Ce trebuie să fac?

— Să te duci să-i scoţi din închisoare.

— Ştii unde sunt închişi?

— Nu, dar o să ne spună intendentul. Întreabă-l dumneata, eu mă duc să văd ce răspuns îmi dă comandantul; cele zece minute au trecut.

În timp ce Juarez urca scara, Sternau se duse la intendent; bietul om tremura de frică închis în odaie cu nevastă-sa. Emilia era şi ea acolo.

— Ce s-aude? întrebă ea repede când îl văzu

— Deocamdată bine, răspunse medicul, apoi adresându-se intendentului: Unde sunt închişi condamnaţii?

— Ca să fie mai bine păziţi, i-au adus aici la primărie, zise omul mai venindu-şi în fire.

— Cu atât mai bine. În ce încăpere?

— Jos, în subsol. Sunt legaţi burduf.

— Mai e cineva cu ei?

— Da, cinci soldaţi şi trei preoţi militari.

— Mă duc s-aduc vreo câţiva apaşi, pe urmă să ne duci la condamnaţi.

După câteva momente Sternau se întoarse însoţit de zece indieni voinici cu frânghii groase, ca să aibă cu ce-i lega pe soldaţi, pe urmă coborâră o scară masivă de piatră care ducea în subsol. Se opriră la o uşă grea de fier cu două zăvoare.

— E lumină înăuntru? întrebă doctorul.

— Da, senior.

— Bine, stinge felinarul ca să nu-i vadă soldaţii pe indienii mei. Vor intra de-abia atunci când soldaţii vor căuta să se împotrivească.

Intendentul trase zăvorul şi deschise uşa. Încăperea în care se aflau condamnaţii era mare şi spaţioasă, luminată slab de o lampă atârnată în tavan. Soldaţii dormeau întinşi pe jos. Într-o clipă fură legaţi burduf de apaşii care nici nu le dădură vreme să se dezmeticească.

— Ah, rosti unul din indieni vrând să spună prin exclamaţia aceasta că treaba s-a făcut. Sternau privi, acum în juru-i. Mexicanii erau legaţi de nişte verigi de fier prinse în zid.

— Dezlegaţi-i! porunci el, dar vedeţi să nu tăiaţi frânghiile, căci vom avea în curând nevoie de ele.

— Santa Madonna, oftă unul din condamnaţi. Ne şi duce la tăiere?

— Nu, sunteţi liberi! răspunse doctorul cu milă.

— Liberi? murmurară câţiva nevenindu-le să creadă.

— Da, liberi. Am venit să vă spun că Juarez a sosit la timp ca să vă scape de la moarte.

— Juarez! strigară mexicanii plini de bucurie şi se porniră pe întrebări.

— Tăceţi, domnilor, îi rugă Sternau. Oraşul nu e încă în mâinile noastre, aşa că trebuie să fim cu mare băgare de seamă la fiecare gest al nostru. Aţi fi în stare, dacă v-aş da arme, să luptaţi voi toţi pentru prezidentul vostru?

— Da, da! răsună din toate piepturile.

Când intră Juarez la comandant, îi găsi în aceeaşi stare. Apaşii puşi de strajă nu-i slăbiseră o clipă din ochi.

— Ei, domnilor, vă predaţi sau nu? îi întrebă el cum trecu pragul.

— Condiţiile puse sunt prea aspre... începu comandantul. Sper că...

— Da sau nu? îi tăie Juarez scurt vorba.

— Moartea noastră va fi răzbunată...

— Nu-mi pasă mie de ameninţări! Şi ca să vă arăt că nu glumesc...

— Ce vrei să faci, domnule?

— Colonelul Laramel l-a insultat pe omul trimis de mine ca ambasador. Îl voi pedepsi mai întâi pe el pentru insulta persoanei mele. Apoi, întorcându-se spre unul din indieni, Juarez îi zise în dialectul apaşilor arătând spre cârligul policandrului.

— Ni ti päsettloh gos akäya at-ägo lariatdasa, ceea ce în traducere ar însemna: spânzură cu lasoul tău pe omul acela de colo.

— Prea bine, rosti apaşul şi într-o clipă îşi desfăcu lasoul din jurul mijlocului, făcu un laţ şi-l aruncă de gâtul colonelului.

— Ăsta e un asasinat ordinar... Protestez! răcni comandantul.

— Protestele dumitale mi se par caraghioase, colonele. Singura voastră salvare e să cedaţi.

— Nu, nu, nu ne predăm... Purtarea dumitale e o mişelie pe care nu putem s-o tolerăm... strigă comandantul, care făcea spume la gură de furie.

— Bine, numeşte-o cum vrei, zise liniştit Juarez şi făcu semn apaşului care, cu o îndemânare uimitoare, aruncă în sus capătul lasoului şi-l trecu prin cârligul tavanului.

Trupul lui Laramel se ridică de la pământ, chipul începu să i se congestioneze.

— Ucigaşule! Ucigaşule! răcnea cât putea comandantul.

— Stai că-ţi astup eu numaidecât gura, zise Juarez şi făcu iar un semn apaşului; acesta vârî un căluş în gura comandantului apoi înnodă lasoul de drugul căminului.

Juarez ieşi pe urmă foarte liniştit din cameră fără să se mai uite îndărăt. Întrebă de Sternau. I se spuse că e jos la prizonieri. Coborî scara. Coridorul era foarte slab luminat de felinarul intendentului, aşa că aceştia trecură pe lângă el fără să-l recunoască.

— Aici erau închişi bravii mei republicani? îl întrebă prezidentul pe doctor.

— Din fericire da. Am reuşit foarte lesne să-i eliberăm, răspunse acesta.

— Cine-i păzea?

— Cinci soldaţi şi trei preoţi militari. I-am legat zdravăn şi i-am încuiat colo.

— Bine ai făcut. Văd însă pe unii din mexicani purtând arme. Pentru ce?

— Am intenţia să-i înarmez pe toţi cu puştile soldaţilor din camera de gardă ca să-i pun să lupte alături de noi.

— Le-ai spus-o?

— Da, şi sunt gata să meargă şi la moarte pentru prezidentul lor.

— Mulţumesc, domnilor, ajutorul vostru ne va fi de mare folos, zise Juarez câtorva din mexicanii care se opriseră pe gang şi ascultau la discuţia lor.

De-abia acum recunoscură ei cine era omul acela şi din piepturile tuturor izbucniră strigăte de bucurie.

Juarez se duse însoţit de ei, după ce mai întâi fură toţi

înarmaţi; în camera unde-i lăsase pe ofiţeri, Laramel îşi dăduse sufletul şi acum atârna ţeapăn de tavan, cu limba scoasă.

— După cum vedeţi, domnilor, începu Juarez, pedeapsa vinovaţilor a şi început. Omul acesta v-a fost cel mai neîmpăcat duşman. El a adus sentinţa voastră de moarte. Am vrut să le dau celorlalţi un exemplu de felul cum ştie Juarez să-şi răzbune partizanii. Le-am propus să le redau libertatea şi să-i las să plece nesupăraţi de nimeni, dar francezii sunt dârji — n-au primit. Mă închin în faţa lor ca soldaţi, dar trebuie să-mi fac şi eu datoria.

— Ceea ce fac ei, senior, zise Sternau, e o nebunie. Oraşul e în mâinile noastre. Ce poate o mână de oameni împotriva a sute de apaşi şi vânători ca ai noştri? Şi-apoi, toţi cetăţenii Chihuahuei nu aşteaptă decât un semn ca să sară în ajutorul nostru.

La cuvintele acestea pe care Sternau le spusese indienilor, comandantul făcu semn că vrea să vorbească. Juarez puse să i se scoată căluşul din gură.

— Ei, ce ai de spus? îl întrebă el.

— Îţi menţii propunerea dumitale şi acum?

— Ţi-am dat zece minute de gândire. Le-ai nesocotit, vei suporta deci consecinţele.

Ofiţerul văzu că e pierdut.

— Şi dacă totuşi ţi-aş cere — nu pentru mine, mie poţi să-mi faci ce vrei — pentru soldaţii mei, să-i ierţi? zise cu glas tremurat comandantul.

Juarez şovăia.

— Dumneata ce zici, senior, îl întrebă el pe doctor.

— Părerea mea e că iertarea e mai creştinească decât răzbunarea. Cred însă că nu e vorba de părerea mea...

— Totuşi o voi lua în seamă. Aşadar, adăugă el întorcându-se spre comandant, voi fi îngăduitor, cu condiţia să faci întocmai după cum îţi voi spune eu. Cea mai mică

împotrivire atrage după sine moartea tuturor francezilor aflaţi în oraş. Îmi vei preda imediat toate armele şi muniţiile voastre, părăsiţi ţinutul şi plecaţi de aici direct la Mexico.

— Bine.

— Pe urmă, te obligi să încetezi orice tentativă de luptă — adică nu dumitale personal, ci toate trupele aflate în Chihuahua.

— Primesc.

— Vei semna dumneata şi toţi ofiţerii aceste condiţiuni trecute pe hârtie.

— Da.

— A, era să uit ceva: femeia pe care am găsit-o adineauri aici e spioana voastră, nu-i aşa?

Comandantul tăcu.

— Tăcerea dumitale e cel mai bun răspuns. Aş putea s-o spânzur îndată ca pe orice spion, dar mă gândesc că nu e cine ştie ce titlu de glorie să omori o femeie. Aici însă nu mai poate rămâne.

— Atunci... aş vrea să-ţi fac o rugăminte. Să-i dai voie să vină cu noi la Mexico.

— Hm! Ca să o laşi undeva în drum şi să se întoarcă să uneltească iar împotriva noastră.

— Pe cuvântul meu de onoare că domnişoara Emilia nu se va despărţi de noi decât în momentul când va ajunge la Mexico.

— Bine, mă-ncred în cuvântul dumitale de francez. Te învoieşti să părăseşti chiar mâine dimineaţă Chihuahua?

— Da.

— Atunci vă voi dezlega numaidecât atât pe dumneata cât şi pe ofiţeri. Colonelul Laramel a fost victimă a îndărătniciei dumitale. Vom redacta îndată şi documentul.

La un gest al prezidentului, apaşii îi dezlegară pe ofiţeri şi le scoaseră căluşurile din gură. Hârtie şi cerneală erau la îndemână şi se făcu imediat documentul pe care ofiţerii, în

cap cu comandantul, îl semnară cu mână tremurătoare. Ieşiră apoi în stradă şi comandantul puse să se sune adunarea. Soldaţii aflaţi pe la posturi şi prin oraş auzind că sunt chemaţi în puterea nopţii, înţeleseră că trebuie să se petreacă un lucru neobişnuit şi veniră m fugă.

— Să-i pun în rând? întrebă comandantul.

— Nu; doi din ofiţeri să stea la poarta gangului şi să-i trimită unul câte unul sus, în sala cea mare, răspunse Juarez, apoi îl trimise pe Andrei, care venise şi el, să-l cheme pe hangiul de peste drum. Când acesta veni, prezidentul îi dădu ordin să-i adune la primărie pe toţi cetăţenii oraşului cunoscuţi ca republicani.

Sala în care fură duşi soldaţii era destul de mare ca să încapă toţi. Când li se spuse despre ce e vorba şi că trebuie să predea armele, avură un gest de revoltă, dar la vederea apaşilor care îi priveau ameninţători, n-avură încotro.

În vremea asta, Juarez se duse la Emilia ca să-i spună ce avea de făcut la Mexico.

Locuitorii oraşului fuseseră şi ei treziţi din somn la sunetul goarnei. Bănuiau că se petrec evenimente grave şi numai cei mai curajoşi îndrăzniră să se apropie de primărie. Ferestrele erau acum toate luminate şi se vedeau desluşit grupuri de apaşi şi vânători. Un om ieşi dintr-un grup de indieni şi se apropie de cetăţenii adunaţi ceva mai la o parte. Era Mariano.

— Sunteţi curioşi să aflaţi ce se petrece, nu-i aşa, domnilor? îi întrebă el.

— Da, răspunseră mai multe glasuri. Mariano le expuse situaţia şi din piepturile lor izbucniră strigătele de „Trăiască Juarez!”, „Trăiască Republica!”

— Alergaţi şi spuneţi tuturor vestea cea bună şi cine e cu adevărat republican să ia arma în mână şi să vină să lupte alături de prezidentul nostru, zise cu însufleţire unul din ei.

Alergătura hangiului fu de prisos, căci nici n-apucase să se lumineze bine de ziuă şi străzile oraşului mişunau de mii de

oameni gata să-şi dea viaţa pentru ţară şi pentru prezidentul lor.

Ca să nu dea loc la tulburări şi să nu lase o impresie urâtă, mica trupă de francezi părăsi oraşul pe o stradă lăturalnică. Totuşi fură zăriţi de câţiva cetăţeni, care îi luară la huiduieli pe când inimile soldaţilor sângerau de durere şi umilinţă, în ziarul local, partizan al francezilor, apăru după câteva zile următorul comunicat:

„Pentru a dezminţi unele zvonuri răuvoitoare relativ la retragerea trupelor din Chihuahua, suntem în măsură a da următoarea informaţie. Din motive strategice, comandantul garnizoanei din oraşul nostru a trebuit să se supună ordinului marelui cartier general de a-şi îndrepta trupele spre un punct unde e mai mare trebuinţă de ele. În provincia Chihuahua şi Monclava domneşte cea mai desăvârşită linişte şi ordine, locuitorii acestor oraşe fiind oameni paşnici şi cetăţeni supuşi Maiestăţii Sale Maximilian al Mexicului. ”

Trebuie să spunem că Monclava căzuse şi ea în mâinile lui Juarez care, simţindu-se acum stăpân pe situaţie, se gândi că e timpul să se ducă să se întâlnească la râul Sabinelor cu lordul Dryden care îl va fi aşteptând cu nerăbdare.

Numărul partizanilor săi crescuse la mii şi mii, aşa că putea lua cu el vreo două sute de călăreţi fără să li se simtă lipsa. Sternau şi tovarăşii săi vrură de asemenea să-l însoţească, şi bine înţeles că Juarez primi cu bucurie propunerea lor. Care trase de boi urmau convoiul. Era nevoie de ele ca să fie încărcate armele şi muniţiile aduse de Dryden pentru a le putea transporta la oraş.

Cel mai bucuros dintre toţi era Mariano, gândindu-se că în curând îl va revedea pe lord şi va putea vorbi cu el despre Amy, pe care n-o mai văzuse de atâta amar de vreme şi pe care o iubea şi-acum ca în clipa când o cunoscuse. Sau

poate... se va fi măritat în timpul acesta? Trebuia să afle cu orice preţ.

Provincia Chihuahua e în întregime împădurită, aşa că foarte greu poate fi străbătută de grupuri mai mari de oameni. Drumul e accesibil numai pe malurile râurilor, destul de numeroase în regiunile acelea.

De la Monclava la Rio Sabinas unde acesta se împreună cu Rio Salado — locul de întâlnire al lui Juarez cu Dryden — sunt numai codri deşi cu pomi seculari, pe când spre răsărit se întind fâşii lungi de şesuri care întretaie pădurile. Era deci indicat să se urmeze calea aceasta, deşi ocolul era simţitor. Totuşi călăreţii îl făcură într-un timp destul de scurt. Porniseră în zori şi acum soarele se lăsa spre asfinţit. În frunte călăreau cei doi şefi ai apaşilor cu Ucigătorul-de-bivoli, în urma lor Juarez, Sternau şi Mariano. Aceştia erau tocmai cufundaţi într-o discuţie aprinsă când Inimă-de-urs se opri brusc în loc, sări de pe cal şi se apucă să cerceteze nişte urme întipărite în ţărână.

— Staţi, le strigă doctorul mexicanilor. Nu mai faceţi nici un pas. Se văd urme care nu trebuie şterse cu nici un preţ. Ce-ai găsit? îl întrebă el apoi pe indian.

— Vede fratele meu alb urmele astea? întrebă Inimă-de-urs. Sunt urme lăsate de albi.

Ochi-de-urs măsură urmele şi adăugă:

— Au trecut pe-aici de cinci ori câte zece călăreţi. Veneau de la miazăzi şi s-au îndreptat spre miazănoapte, urmă apaşul. Au acelaşi drum cu noi şi se duc probabil să-l găsească pe lordul Dryden. Oare cine să fie?

Sternau examina şi el urmele copitelor.

— E şi fratele meu, apaşul, de părere că aceşti călăreţi au trecut de curând pe-aici? îl întrebă doctorul pe Inimă-de-urs.

— Da, întări apaşul, nu va fi mai mult de o jumătate din ceea ce numesc fraţii mei albi un ceas.

Atunci să nu mai zăbovim o clipă şi să ne luăm după ei.

Încălecară amândoi şi porniră în goană. Din ce în ce urmele se vedeau mai desluşit. Trecu vreo jumătate de ceas. Soarele apusese şi în curând avea să se întunece. Deodată Ochi-de-urs se ridică în şa şi strigă arătând înaintea lui:

— Ah, uite-i!

— Să-i ajungem din urmă? întrebă Sternau.

— Nu, răspunse Inimă-de-urs. Trebuie să iscodim ce-au de gând. Lăsaţi-mă pe mine, şi zicând aceste cuvinte dădu pinteni calului.

Doctorul îi sfătui pe ceilalţi să se împrăştie ca să nu trezească atenţia, nepierzându-i însă din ochi pe călăreţi.

— Au intrat în pădurea de colo.

— Atunci să descălecăm, îşi dădu cu părerea germanul.

— Pentru ce? întrebă Juarez mirat.

— Fiindcă e mai bine să rămânem la loc descoperit decât să ne expunem la cine ştie ce atac neprevăzut. Eu cu Inimă-de-urs o să ne ducem să vedem încotro au luat-o călăreţii aceia străini.

Şesul nu era decât o fâşie îngustă de pământ care mărginea pădurea în care intraseră călăreţii. Sternau înainta pe sub copaci urmat de apaş. Se întunecase aproape de tot şi peste puţin timp noaptea îşi întinse zăbranicul ei peste pământul adormit.

Deodată zăriră o flacără printre copaci.

— Au făcut popas, şopti apaşul. Să ne despărţim ca să meargă mai repede.

— Unde ne întâlnim pe urmă? întrebă doctorul.

— Tot aici, dacă nu cumva ne vom întâlni în drum.

— Bine. Ia-o tu la dreapta şi eu la stânga. Să căutăm mai întâi de toate să aflăm unde şi-au lăsat caii. Nechezatul lor, dacă ne vor simţi, ne-ar putea trăda.

După o clipă apaşul pieri în noapte. Pitulându-se după fiecare copac, Sternau se apropie de lagărul drumeţilor. Îi văzu culcaţi. Erau vreo cincizeci de inşi întinşi în jurul unui foc

de jar unde îşi făcuseră de mâncare. Erau îmbrăcaţi toţi în costum mexican, dar în diferite porturi, după provinciile de unde erau.

Doctorul se lăsă la pământ şi începu să se târască pe burtă până la un loc de unde putea auzi ce vorbesc.

— Şi eu îţi spun hotărât că ne-am rătăcit, zicea unul din ei altuia.

— Ei aş! Am mai fost pe aici şi cunosc bine ţinutul, răspunse celălalt.

— Parcă tot era mai bine să aflăm şi de la alţii, nu să ne bizuim numai pe tine. Ce-o să zică senior Cortejo?

La auzul acestui nume Sternau tresări. Să fie şi aici un Cortejo sau e acelaşi pe care-l ştia el?

— Cortejo! zise mexicanul cu dispreţ.

— Ori seniorita Josefa, frumuseţea lui de fată... Şi iarăşi tresări doctorul. Îl cunoscuse şi pe Cortejo şi pe fiica lui.

— Că mult îmi pasă mie de ea! spuse mexicanul râzând.

— Credeam că te-ai îndrăgostit de ea, zise celălalt în bătaie de joc.

— Ce, mă, sunt nebun?

— Păi, parcă îi porţi fotografia în sân.

— Şi tu. Aşa a dat ordin, ca să ştie care sunt credincioşii ei.

— Şi să te facă ministru când o fi tată-său prezident al republicii.

— Nu glumi, mă. Nu sunt nici eu mai prost ca altul, şi ca să fii ministru nu se cere cine ştie ce deşteptăciune. De altminteri, te pomeneşti că secătura asta dă lovitura. Dar ce-o fi căutând unde ne ducem acum?

— Ca să-i ia englezului banii.

— Şi armele.

— Aduse pentru Juarez. O să crape de necaz zapotecul când o afla că i-a luat-o ăsta înainte.

Sternau aflase destul ca să ştie ce are de făcut. Se

întoarse la copacul unde trebuia să-l întâlnească pe apaş.

Pentru un altul ar fi fost foarte greu să nimerească, dar un bun vânător se orientează cu uşurinţă.

Peste puţin timp veni şi indianul.

— Fratele meu să vină îndată cu mine, îi şopti el.

Ieşiră din pădure.

— De cinci ori câte zece oameni, zise apaşul.

— Da, i-am văzut şi eu. Dar caii unde le sunt? întrebă medicul.

— Sunt legaţi în pădure, aproape de lagăr.

— A aflat ceva fratele meu din vorbele lor?

— Am auzit pe unul vorbind despre un arendaş osândit să moară de foame. Zicea că parcă are mereu înaintea ochilor chipul bătrânului şi nu ştie ce să facă să scape de chinul ăsta.

— Omul e fără îndoială un ticălos care a făcut o mişelie, dar îl mustră cugetul. A mai auzit fratele meu şi altceva.

— Nu. A trebuit să caut locul unde le sunt caii, şi după ce l-am găsit am venit încoa.

— Să ne întoarcem repede la camarazii noştri.

— A aflat fratele meu alb mai mult decât prietenul său?

— Da, mult mai mult, şi ceva foarte important.

Grăbiră pasul şi ajunseră la locul unde ceilalţi îi aşteptau cu nerăbdare.

— I-aţi găsit? îi întrebă Juarez.

— Foarte uşor chiar, răspunse Sternau. Vorbeau atât de tare încât se auzea de departe. Sunt oameni de-ai lui Cortejo.

— Atunci trebuie să punem cât mai curând mâna pe ei. Timp mult n-avem de pierdut fiindcă trebuie neapărat să mă întâlnesc astă seară cu sir Dryden.

— Aştept ordinele dumitale.

— Fă dumneata cum crezi, eu nu mă pricep.

— Sunt de părere să lăsăm caii aici în pădure, nu prea au ce să pască şi nechezatul lor ne-ar putea da de gol. Lăsăm zece oameni să-i păzească, iar noi cu ceilalţi, adică o parte

conduşi de mine şi alta de Inimă-de-urs care ştim unde se află lagărul, îl împresurăm pe nesimţite şi ce va urma vom vedea noi.

— Dacă ar fi oameni deştepţi, nemernicii ăştia nici n-ar căuta să se împotrivească. Ar fi mai bine din două puncte de vedere. Întâi pentru că n-aş vrea să se facă vreo vărsare de sânge, şi al doilea fiindcă de la morţi nu poţi afla nimic.

— Aş face atunci o propunere, senior, zise doctorul. Unul sau doi din noi să se ducă în lagăr şi să se dea drept vânători. Nu cred că s-ar expune la vreo primejdie. Eu o să imit la un moment dat ţipătul bufniţei; va fi semnalul că lagărul e asediat. Li se va spune apoi oamenilor cine suntem şi vom cere trupelor să se predea. Cred că e cel mai bun mijloc pentru a evita o vărsare de sânge.

— Se poate să ai dreptate, senior, dar rolul acestor doi ar fi cât se poate de primejdios. Crezi că ar vrea cineva să-şi expună aşa de lesne viaţa?

— Eu da! se auziră mai multe voci.

— Avem, după cum vezi, destui oameni curajoşi, zise cu mândrie Sternau.

— Atunci alege pe cine vrei...

— O să fie foarte greu fiindcă nu vreau să jignesc pe nimeni. De indieni nu poate fi vorba. Eu cred că mai nimerit dintre toţi ar fi Mariano şi Săgeata-trăsnetului.

Aceştia fură foarte bucuroşi de alegere; îşi despiedicară caii şi porniră numaidecât.

— Cine să spunem că suntem? îl întrebă Mariano în drum pe Unger.

— Vânători, bineînţeles.

— De ce origine?

— Eu german m-am născut, german vreau să rămân.

— Bine. Eu o să mă dau drept francez.

— Şi numele?

— Unger mă cheamă, cum m-a chemat întotdeauna.

— Şi eu Lautreville, e un nume pe care l-am purtat odinioară. Vom spune că venim din Texas.

— Bine zici. Am trecut Rio Grande pe la Laredo şi acum ne ducem la... la... A, am găsit: la francezi ca să luptăm împotriva afurisitului ăla de Juarez.

— Minunat! râse Mariano.

Făcură un ocol ca să pară că vin dintr-o direcţie opusă, pe urmă intrară în pădure. Zăriră o lumină de foc care străbătea printre copaci şi auziră zvon de glasuri omeneşti.

— Oare ce foc să fie ăsta? se făcu Unger că întreabă cu glas tare.

Vocile celor din lagăr amuţiră şi cineva strigă după câteva momente:

— Cine e acolo?

— Suntem doi drumeţi vânători. Ne îngăduiţi să ne apropiem şi noi de foc? spuse Unger.

— Aşteptaţi niţel.

Câţiva inşi se ridicară de jos şi veniră cu nuiele aprinse să vadă cine sunt călătorii. Unul. din ei, un om cu chipul aspru şi privirea încruntată, întrebă:

— Mai vin şi alţii în urma voastră?

— Nici dracu! răspunse Mariano râzând.

— N-avem trebuinţă de voi, vedeţi-vă de drum.

— N-oi fi având dumneata, dar avem noi.

— Pentru de?

— I-auzi, frate, întrebare! Cine nu se bucură când dă prin pustietăţile astea de camarazi!...

— Vă bucuraţi degeaba.

— Nu fi prost, omule! Venim de departe, suntem frânţi de oboseală şi taman vroiam să ne odihnim şi noi niţel când zărirăm lumină. N-o fi cine ştie ce pagubă pentru voi dacă ne-om încălzi şi noi niţel la foc.

— Bine, apropiaţi-vă, dar să ştiţi că dacă umblaţi cu mişmaşuri n-aţi nimerit-o. Nu s-alege nici praful de voi.

Cei doi presupuşi vânători descălecară, luară căpăstrul în mână şi cu caii după ei se apropiară de foc. Dădură apoi jos şeile şi le puseră lângă foc ca să le slujească de căpătâi.

— Îmi îngăduiţi să vă întreb ceva? întrebă mexicanul (era acelaşi, trimis de Josefa cu scrisoarea la Cortejo). Sunteţi vânători?

— Da.

— Şi de unde veniţi?

— Din lumea largă. Căutăm şi noi vânatul unde-l găsim.

— Nu asta vreau să ştiu. Din ce ţară?

— Eu sunt german şi mă cheamă Unger.

— Dar camaradul dumitale?

— E francez. Îi zice Lautreville.

— Dincotro?

— De departe, de dincolo de Rio Grande.

— Unde vă duceţi acum?

— Vrei numaidecât să ştii? Bine, să-ţi fac gustul. Nu cumva sunteţi oameni de-ai lui Juarez?

— Să ne ferească Dumnezeu! Nu slujim noi un indian.

— Păi atunci uite ce e: camaradul meu e francez şi l-a apucat dorul de ai lui. Eu, am o răfuială veche cu Juarez şi ne-am gândit să ne ducem la Mexico să aflăm cum am putea da de zapotec ca să-l scărmănăm niţel.

— Aţi vrea, cum s-ar zice, să intraţi în armată?

— Cam aşa ceva.

— Dar de ce tocmai la francezi?

— Fiindcă prietenul meu e de-al lor.

— Aşa e, asta ar fi ceva, numai că Bazaine are destui soldaţi, n-are el nevoie de voi.

— Păi atunci ne-a fost drumul degeaba.

— Degeaba n-ar fi dacă mi-aţi asculta sfatul.

Aşa-zisului căpitan îi pierise orice bănuială.

— S-auzim, de stricat n-are ce strica.

— Să veniţi cu noi.

— Cu voi? Hm! Şi cine sunteţi voi?

— Aţi auzit voi de Pantera Sudului?

— Cum să nu!

— Dar de Cortejo?

— Poate, nu-mi aduc însă aminte.

— Aflaţi atunci că aceştia doi s-au întovărăşit şi luptă acum ca s-ajungă Cortejo prezident al Mexicului.

— Auzi, domnule! Ştii că nu e prost Cortejo ăsta al vostru?

— Adună partizani şi dacă reuşeşte să s-aleagă, o să pricopsească pe oricine a fost de partea lui. Ei, ce ziceţi, veniţi şi voi cu noi?

— De, ştiu şi eu! Să mă mai gândesc. Şi unde se află acum Cortejo?

— La hacienda del Erina.

Unger tresări. Fu cât p-aci să se dea de gol. Mariano de asemenea.

— Del Erina? E proprietatea lui? întrebă mai departe Unger.

— Da. O cunoşti?

— Am rămas o noapte acolo. E mult de-atunci. Dar parcă hacienda era a altuia. Mi se pare că-l chema... Îl chema...

— Arbellez, întregi mexicanul.

— Aşa e, Arbellez. Şi ce e cu el, a murit?

— Nu, n-a murit, dar nici mult nu mai are.

— E bolnav rău?

— Nici.

— Cum vine asta? Nici mort nici bolnav?...

— Am dat năvală la conac. Cortejo şi-a păstrat hacienda şi noi am jefuit tot ce era în casă.

— Nu mai spune!

Ochii lui Unger azvârleau fulgere. Îi venea să-i tragă ticălosului un glonţ în frunte, dar se stăpâni.

— Ei, ce zici, aşa-i că v-ar plăcea şi vouă o astfel de pleaşcă?

— Ba bine că nu! Dar Ar... Arbellez ori cum îl cheamă... ce zice?

— Ce vrei să zică? L-au închis în beci ca să scape de el.

— L-au închis, eşti sigur?

— Uite, întreabă-l şi pe ăla de colo, a fost de faţă.

Unger tăcu. Simţea că-i vine să înnebunească. Se stăpâni totuşi, deşi cu mare greutate.

— Da, chiar eu l-am dus în beci, zise omul arătat de căpitan. Mi-au poruncit să-l las să moară de foame.

— Cine ţi-a poruncit? întrebă germanul.

— Seniorita Josefa.

— Cine e asta?

— Fata lui Cortejo.

— E şi ea la conac?

— Da, de vreo câteva zile.

— Şi Cortejo?

— Nu, el a plecat pentru câtva timp.

— Unde?

În clipa aceea se auzi un ţipăt de bufniţă. Era semnalul convenit.

— Prea vrei să ştii multe, zise căpitanul, bănuitor. Sunteţi nişte străini pentru noi. Când veţi fi de-ai noştri o s-aflaţi mai multe.

— Bine, bine, dar trebuie mai întâi să ştim încotro vă duceţi.

— Asta pot să ţi-o spun. Ne ducem la Rio del Norte să-l strângem niţel în chingi pe englez ca să ne dea bani.

Unger îşi muşcă buzele şi murmură printre dinţi:

— Nu prea cred că o să izbutiţi.

— Cum, ce-ai spus? întrebă încremenit mexicanul. Nu te-nţeleg.

— Atunci o să fiu mai lămurit, strigă înfuriat acesta, scoase repede revolverul de la brâu, îi puse ticălosului ţeava în tâmplă şi trase. Nemernicul se prăbuşi mort la pământ.

Ceilalţi rămaseră un moment înlemniţi, ceea ce-i dădu lui Unger răgaz să mai descarce încă vreo câteva gloanţe. Mariano făcu acelaşi lucru. Mexicanii se dezmeticiră însă repede şi puseră mâna pe arme, dar n-avură timp să tragă căci deodată glasul lui Sternau se auzi ca un tunet:

— Foc!

O salvă asemenea unei descărcături de tun bubui, apoi alta şi iar alta. Trăgeau fără ţintă, unde nimereau, secerându-i pe mexicani. Două sute de gloanţe la cincizeci de inşi era prea de-ajuns.

— Pentru ce ai tras? îl întrebă doctorul pe Unger după ce, văzu că din mexicani nu mai rămăsese nici unul în viaţă.

— N-ai auzit ce spunea ticălosul acela?

— Nu, dar când am auzit împuşcătura dumitale am dat ordin la ai noştri să tragă.

— Atunci află că nemernicii ăştia au meritat de zece ori moartea nu o dată. Au dat năvală la conacul del Erina şi după ce au jefuit tot din casă, l-au închis pe bietul socru-meu în beci.

Sternau se înspăimântă de cele ce auzi.

— Eşti sigur?

— Mi-a spus-o chiar conducătorul lor.

— Atunci a fost o bandă de tâlhari. Eu credeam că sunt oameni de-ai lui Cortejo.

— Aşa şi e. Cortejo a poruncit să se prade conacul şi fata lui, Josefa, să-l închidă în beci pe bătrân şi să-l lase să moară de foame.

— Ce ticăloşie! Vom vedea însă mai târziu ce e de făcut. Acum să ne încredinţăm dacă din ticăloşii ăştia a mai rămas vreunul în viaţă.

— Dar muriseră toţi. Unul singur mai respira încă. Privea cu ochii sticloşi şi murmura horcăind:

— Arendaşul... Uite-l... Arendaşul!

— Ce zice? întrebă mirat Juarez.

— Vorbeşte de un arendaş, răspunse Unger şi izbi cu piciorul în muribund. Ăsta e acela care l-a închis pe bietul bătrân în beci.

— Trebuie neapărat să aflăm de la cel ce-a fost la conac, poate că va mai trăi câteva momente. Unde e rănit? întrebă Sternau.

Un glonte i-a străbătut pieptul. Doctorul se aplecă şi-l examina pe rănit.

— Nu mai e scăpare, zise el apoi ridicându-se de jos.

— Nu... horcăi muribundul. Arendaşul... Uite-l, cere socoteală.

Privirea lui era plină de groază. Deodată ochii lui rătăciţi se opriră la mortul de lângă el. Era conducătorul mexicanilor.

— Mort... şi el... Scrisoarea... cine duce scrisoarea?... murmură el cu glas stins.

— Ce scrisoare? îl întrebă Sternau.

— Pentru... Cortejo...

— Şi unde e acum Cortejo?

— La... la... San Juan...

— Dar scrisoarea?

Omul mai deschise o dată ochii şi şopti cu ultima suflare:

— În... cizmă...

Un val de sânge îi năpădi apoi din gură şi trupul se destinse ca un arc. Crezură că s-a sfârşit, dar ca împins de un resort, omul se ridică într-o rână şi strigă cu un glas ca de pe cealaltă lume:

— Iartă-mă, Doamne!... Nu l-am lăsat să moară... i-am dat pâine şi apă...

Cu aceste din urmă cuvinte nenorocitul îşi dădu sufletul.

— Ce-o fi vrut să spună? se întrebă Mariano pe când toţi stăteau tăcuţi în jurul mortului.

— Cine ştie! Şi-a dus taina cu el în mormânt, răspunse Unger îngândurat.

— Poate că nu, zise doctorul. Probabil că-l mustra

conştiinţa, de aceea avea mereu înaintea ochilor chipul celui închis de el, şi ca să fie izbăvit de păcat, zicea că i-a dat pâine şi apă să nu-l lase să moară de foame. Merita, nenorocitul, să-l cruţăm. Acum e prea târziu.

— Dar despre ce scrisoare vorbea? întrebă Juarez.

— O scrisoare pentru Cortejo care se află acum la San Juan ca să-l prindă pe *sir* Dryden. Oamenii aceştia erau trimişi de cineva să-i ducă scrisoarea.

— De la cine?

— Poate de la fiică-sa, care a rămas la hacienda del Erina.

— Aşadar, scrisoarea e în cizma... cui?

— În orice caz trebuie să căutăm mai întâi la căpitan, căruia probabil i-a fost încredinţată.

Aşa şi era. În căptuşeala carâmbului găsiră o scrisoare, pe care Sternau i-o întinse lui Juarez. După ce acesta o citi, zise foarte grav celorlalţi:

— Trebuie să vă comunic şi dumneavoastră, domnilor, ceea ce scrie aici. Ascultaţi.

Juarez citi în întregime cele ce îi scria Josefa tatălui ei, pe urnă vârî scrisoarea în buzunar şi încheie cu aceste cuvinte:

— Scrisoarea aceasta e de mare importanţă pentru noi. E o mărturisire pe faţă a tuturor crimelor săvârşite de aceşti doi mizerabili. Şi-acu ce facem?

— Să pornim imediat la râul Sabinas pentru a ne încredinţa că lordului Dryden nu i s-a întâmplat nimic, fu de părere Sternau.

— Dar Arbellez, care zace în închisoare... încercă să protesteze Unger.

— Ne vom duce pe urmă la hacienda. Acum e vorba să-l salvăm pe lord şi cele aduse de el, şi să punem mână pe Cortejo. Până la râul Sabinas nu mai avem decât două ore de drum. Luaţi armele acestor mexicani şi tot ce vi se pare de trebuinţă şi să pornim imediat, căci nu e timp de pierdut.

Sfârşitul volumului III

3

karl may

OPERE

DE PE TRON LA ·EŞAFOD

Capodoperă a romanului de aventuri, tradusă pe toate meridianele lumii în milioane de exemplare, apare într-o versiune românească, pentru prima oară în volum. Dragoste şi ură, răpiri şi travestiuri, urmăriri şi execuţii, trădare şi răzbunare, situaţii tensionate şi caractere romantice, încleştate într-un conflict dramatic pe viaţă şi pe moarte, în noul serial de excepţie.

Achiziţionaţi din vreme „Opere", vol. 4:

PLISC-DE-ULIU

cu următorul sumar:

Un lord ciudat * O revedere pe Rio Grande * Semnalul mixtecaşilor * Grandeprise, vânătorul * Doctorul Hillario * Păcăliţi * Un rămăşag * Un locotenent din burghezie printre nobili * Emisari politici * Două provocări la duel * „Maiestatea Sa Regele" * Faţă în faţă * Misterul pendulei din perete * Braconierul paşnic * Farsă de carnaval la Mainz * Plisc-de-uliu face pozne * Plisc-de-uliu în audienţă la Bismarck.

Vol. 3 - Lei 2500